

Universitätsbibliothek Wuppertal

Lexicon Taciteum

Gerber, Arnold

Lipsiae, 1903

V

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-2950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-2950)

nurus. 2,37,5 *ducere* u., suscipere liberos. 37, 16 u. duxi. 11,30,8 *redderet* uxorem rumperet-que tabulas nuptiales. 1,10,20 *abducta* Neroni u. (est). 1,13,16 donec Octaviam u. *amoliretur* cf. a. 15,59,22 quam (u.) . . amici matrimonio *abstulerat* cf. supra. 11,29,12 uxore *deiecta* cf. a. 4,3,18 *pellit* domo Seianus u. cf. a. 1,59,3 *rapta* u. 4,7,13 secreta quoque eius *corrupta* u. prodebantur. — 3,33,15 quotiens repetundarum aliqui arguerentur, plura uxori-

bus obiectari: his statim adhaerescere deterrimum quemque cf. totum locum. 11,28,9 hebetem Claudium et uxori devinctum. 2,72,1. 3,15,16. 4,22,4. 60,11. 12,42,6. 14,1,10. 15,55,20. 63,2.

uxorius. 1,7,23 per u. *ambitum* . . inrepsisse. 3,34,11 revertentibus post laborem quod honestius quam u. *levamentum*? 11,37,9 propinqua nox et u. *cubiculi* memoria timebantur. 12,3,3 (Agrippina) pellicit patrum, ut . . nondum uxor *potentia* u. iam uteretur.

V

Confecit C. Iohn.

vacatio. non nisi in *re milit.* a) *propr.* α) 1,17, 14 hinc saevitiam centurionum et vacationes *munerum redimi.* β) *abs.* I,46,15 locupletissimus quisque miles . . saevitia fatigari, donec vacationem *emeret.* 1,35,5 *pretia* vacationum, angustias stipendii . . incusant.

b) *meton.* i. q. *pretium vacationis* I,46,8 flagitatum, ut v. *praestari* centurionibus *solitae remitterentur.* 46,21 Otho . . fiscum suum v. *annuas exsolutorum* promisit. 58,3 Vitellius . . vacationes centurionibus ex fisco *numerat.*

vacuo. a) i. q. *frei sein* III,11,13 vacantium forte *balnearum* fornacibus *abditus.* — 3,28,11 ut, si a privilegiis parentum cessaretur, . . populus vacantia teneret i. q. *das herrenlose.*

b) i. q. *freizeit haben* c) *abs.* I,10,8 nimiae voluptates (erant), cum vacaret; quotiens *expedierat* (ausrückte), magnae virtutes. β) *c. dat.* i. q. *se dare* II,49,6 (Otho) regressus vacavit *abqueum adloquii.* 16,22,9 privatis clientium *negotiis* vacavisse. — I,44,3 levata omni sollicitudine mens vacare *gaudio* coeperat.

vacuus. I) a) *propr.* III,33,12 quas (faces) . . in vacuas domos et inania templa . . iaculabantur. V,9,3 vulgatum nulla intus deum effigie vacua *sedem* et inania (i. q. vana) arcana (esse). III,16,9 diductis in latera turmis vacuum medio relinquit *iter*, quo Varum equitesque eius reciperet. 15,40,3 prorutis per immensum aedificiis, ut continuae violentiae (sc. ignis) campus et velut v. *caelum* occurreret. 12,13, 12 equi ubi pharetras *telis omustas* acceperere, . . nocte demum v. *pharetris* . . redeunt. 11,21,4 (Rufus) v. per medium diei *porticibus* secretus agitatur. 15,34,3 egresso qui adfuerat populo v. et sine ullius noxa *theatrum* conlapsum est. — *fere propr.* 6,51,9 (Tiberius) Rhodo regressus v. (sc. liberis) principis *penates* duodecim annis . . obtinuit. — *subst.* III,23,4 tormenta in aggerem viae contulerant, ut tela vacuo [Her. e vacuo] atque *aperto* excenterentur. 29,14 completur caede quantum inter castra murosque vacui fuit. 84, 24 terret solitudo et tacentes loci; temptat clausa, inhorrescit vacuis.

b) *transl.* c) de reb. 1) i. q. *herrenlos, erledigt* 13,54,4 Frisii . . *agros* v. et militum usui sepositos insedere. 55,15 quae (*terrae*) vacuae, eas publicas esse. 2,3,3 victo Vononi per fugium *Armenia* fuit, vacua tunc. 12,50,8 va-

cuamque rursus Armeniam Radamistus invasit. 6,34,10 Iaso . . *inanem* regiam Aetiae vacuosque (sc. morte Aetiae) *Colchos* repetivit. — A 40,4 Suriam *provinciam* Agricolae destinari, v. tum morte Rufi consularis. 14,26,16 Corbulo in Suriam abscessit, morte Ummidii legati v. 2,76,3 repeteret provinciam non iure ablatam et v. IV,39,20 citiorem Hispaniam ostentans discessu Rufi v. 6,40,13 Blaesis *sacerdotia* . . distulerat, tunc ut v. contulit in alios. II,71,8 ut Valenti et Caecinae v. honoris *menses* aperiret, coartati (sunt) aliorum consulatus i. q. aperiendo vacuos faceret.

2) i. q. *schutzlos* A 32,20 v. *castella.* III,77,2 pollicitus . . v. *arceum* traditurum. II,14,7 ne omnibus copiis in terrestre iter versis v. *mari* classis adceleraret. III,2,12 si inferre arma ultro velint, duas classes vacuumque Illyricum mare (esse). 47,12 classi quoque faces intulit, v. mari eludens.

3) i. q. *inhaltlos* I,30,13 si res p. et senatus et populus v. *nomina* sunt [*al. vana*].

β) de *homin.* 1) i. q. *sine coniuge* 11,12,8 (Messalina) in C. Silium . . ita exarserat, ut Silianam . . matrimonio eius exturbaret vacuoque *adultero* poteretur. 13,44,5 mox, ut omitteret maritum, emeretur . . sed ubi *mulier* v. fuit, nectere moras.

2) i. q. *non occupatus* α) V,1,15 quos . . spes acciverat *occupandi principem* adhuc v. β) [cod. Leid. D 7,14 non solum apud *negotiosos* et *rebus intentos*, sed etiam apud vacuos et adulescentes]. IV,17,26 proinde arriperent vacui *occupatos* (sc. civilibus discordiis), integri fessos. A 37,2 Britanni, qui adhuc *pugnae expertes* . . paucitatem nostrorum vacui spernebant. I,80,5 is quo magis vacuus quietis castris iussa exsequeretur, vehicula cohortis incipiente nocte onerari . . iubet.

γ) *impers.* i. q. *liberum est* II,38,5 ubi subacto orbe . . securas opes concupiscere vacuum fuit. 14,28,6 antea vacuum id (sc. a privatis iudiciis ad senatum provocare) *solutumque poena* fuerat.

II) a) c. *abl.* IV,12,7 extrema Gallicae orae vacua *cultoribus.* 1,34,7 vacua *dentibus* ora. 15,17,13 ille Armeniam quoque diversis *praesidiis* vacuum fieri expostulabat. — 4,70,10 quem diem vacuum *poena* (esse), ubi inter sacra . . vincla . . inducantur? 12,61,8 omni *tributo* vacui

.. Coi. 6,16,15 neque enim quisquam tali culpa vacuus (erat). 1,88,8 nullus ordo metu aut periculo vacuus (erat). 2,44,6 (Suebi et Cherusci) vacui externo metu. 15,36,8 (Nero) numquam timore vacuus. 16,13,7 non sexus, non aetas periculo vacua (erat). 4,20,16 pergere iter vacuum curis. 12,5,14 (princeps) domestica cura vacuus. 2,7 Lolliam induci, .. vacuum aemulatione . . futuram. 3,47,12 (Caesar) se non tam vacuum gloria praedicabat, ut . . (ovationis) inane praemium peteret.

b) c. praep. a 1,86,16 ut primum vacuus a periculo animus fuit. 12,34,6 (Britanni) vacui a securibus et tributis.

c) c. gen. 15,8,10 composuit ad Caesarem literas . . verbis magnificis, rerum vacuas. — [2,46,5 M. Ritter, Pfitzner, Ruperti ad ann. 1,3].

vado. III,41,8 (Valens) nec vadere per hostes . . poterat . . nec . . 14,8,4 hi molium obiectus . . scandere; alii . . vadere in mare.

vadosus. 1,70,3 v. mari cf. levis A. a.

vadam. a) in univ. i. q. untiefe G45,14 succinum . . inter vada atque in ipso litore legunt. II,35,8 desilire in vada ultro Germani. IV,27,2 navem . . cum per vada haesisset, Germani in suam ripam trahebant. 2,23,13 (auster) disiecit naves in . . insulas saxis abruptis vel per occulta v. infestas. — 6,33,14 flatibus etesiarum implentur vada: hibernus auster revolvit fluctus pulsoque introrsum freto brevia litorum nudantur.

b) i. q. wasserpfad c) sing. IV,26,5 dispositae per omnem ripam stationes, quae Germanos vado arcerent. 2,11,3 Caesar . . equitem vado tramittit. 68,7 ad amnem Pyramum contendit, cuius pontes accolae ruperant . . neque vado penetrari poterat. 14,29,15 equites vado [M vado] secuti aut altiores inter undas adnantes equis tramisere. IV,70,22 Tutor . . reperto vado proditus fususque. 12,33,10 praefluebat amnis v. incerto. β) plur. 4,73,7 repertis vadis alam . . circumgredi terga hostium iubet. A18,22 lectissimos auxiliarium, quibus nota v. et patrius nandi usus, . . inmisit. V,15,3 Germani notis v. persultabant. 14,10 ea loci (inundati) forma, incertis v. subdola et nobis adversa. 13,39,30 latioribus v. transiere.

vaecordia, vaecors cf. vec—.

vagina. 15,54,5 promptum vagina pugionem.

vagitus. G7,12 v. infantium cf. ululatus.

vagor. a) propr. 3,39,3 levis cohortium mittit in eos, qui praedabundi . . vagabantur. III,47,14 quin et barbari contemptim vagabantur fabricatis repente navibus i. q. kreuzen. b) transl. 1,70,22 inpositae dein legiones, vagante fama submersas.

vagus. A) propr. a) de animantibus c) abs. ca) in univ. D20,9 vulgus adistentium et adfluens (ab- und zuströmend) et v. auditor. 12,20,5 (esse in Asia) reges feroces, v. populos. II,8,7 quos (desertores) inopia v. ingentibus promissis corruerat. A7,2 classis Othoniana licenter v. dum Intimilium . . hostiliter populatur. 1,21,1 (seditiosi milites) v. circumiecta populabantur. IV,15,16 v. et pacis modo effusos lixas negotiatoresque R. invadunt. 1,66,1 equus ab-

ruptis vinculis v. et clamore territus. 12,15,1 Mithridates amissis opibus v. — subst. III,21,2 equites sub ipsa moenia vagos e Cremonensibus corripunt. 2,52,3 (Tacfarinas) vagos primum et latrociniiis suetos ad praedam et raptus congregare. 4,4,11 quia plerumque inopes ac vagi sponte militiam sumant.

ββ) in re milit. i. q. verzettelt, einheitslos III,35,2 vagos paventesque Vitellianos, sua quemque apud signa, componunt. 48,3 ille incompositum et praedae cupidine v. hostem adortus coegit in naves. IV,35,8 (Civilis) ubi . . accepit rarum apud signa militem, arma in vehiculis, cunctos licentia vagos (esse), compositus invadit. I,68,8 ipsi medio vagi, abiectis armis, magna pars saucii aut palantes, in montem Vocetium perfugere. 79,5 vagos et incuriosos tertia legio . . repente invasit (Sarmatas); . . Sarmatae dispersi cupidine praedae . . caedebantur. 2,46,5 Arminium . . alienam gloriam in se trahere, quoniam tres vagas [M vacuas] legiones et ducem fraudis ignarum perfidia deceperit. 4,24,12 quia . . cognitum, non gravi nec uno incursu consecrandum hostem v. (sc. Numidas), . . quattuor agmina parat. 13,39,11 hortatur milites, ut hostem v. (sc. Armenios) neque paci aut proelio paratum . . exuerent sedibus. 15,10,17 disperso milite, qui in uno habitus v. hostem (sc. Parthos) promptius sustentavisset.

β) I,46,11 quarta pars manipuli sparsa per comaeus aut in ipsis castris vaga. II,93,2 miles, plenis castris . . in porticibus aut delubris et urbe tota vagus. — V,15,6 vagi inter undas. — II,96,10 vagis per urbem militibus. 2,55,22 (Piso) cum . . desidiarum in castris, licentiam in urbibus, v. ac lascivientem per agros militem sineret, eo usque corruptionis proventus est, ut . . 12,30,2 lazyges obsidionis impatientes et proximos per campos vagi. III,31,7,1,39,11 (militibus) vagi per vias. 3,7,3 (Piso) vagus interim per amoena Asiae atque Aethiopiae. 12,13,12 equi . . per saltus vagi. — subst. IV,50,25 recepta (est) omnis praeda, nisi quam vagi per inaccessa mapalium ulterioribus vendiderant.

b) de reb. ca) A36,19 saepe v. currus, exterriti sine rectoribus equi . . obvios incursabant. 3,20,2 Tacfarinas . . bellum in Africa renovat, v. primum populationibus et ob pernecitatem inultis, dein vicis excindere, trahere graves praedas. 6,22,8 fatum . . congruere rebus putant, sed non e v. stellis, verum . .

ββ) in re milit. i. q. effusus 2,45,8 deriguntur acies, pari utrimque spe, nec, ut olim apud Germanos, v. incursibus aut disiectas per cattervas: quippe . . insueverant sequi signa . . cf. Nipp. 12,56,7 Claudius triremes quadriremesque . . armavit, cincto ratibus ambitu, ne v. effugia forent.

B) transl. a) i. q. unstüt, abspringend 15,54,11 ipse maestus . . erat, quamvis laetitiam v. sermonibus simularet.

b) i. q. unbestimmt II,73,4 etsi v. adhuc et incertis auctoribus, erat tamen in ore famaue Vespasianus. — I,34,5 v. primum et incertus rumor; mox . . quidam . . affirmabant. III,25,1 v. inde an consilio ducis subditus rumor. 2,39,

13 crebrescit vivere Agrippam, *occulis* primum sermonibus . . . , mox v. rumore apud inperitissimi cuiusque promptas aures. Alii explicant weit verbreitet. D 9, 24 (poëta e recitatione) refert . . . clamorem v. et voces inanes i. q. incerti auctoris. — 6, 15, 11 dein redditus absentiae *causis* admodum v. flexit ad graviora i. q. allgemein.

valeo. A) *propr.* de *viribus corporis* 16, 9, 12 nec omisit Silanus obniti et intendere ictus, quantum *manibus* nudis valebat.

B) *transl.* a) *abs.* c) de *hom.* II, 10, 16 et valere primo (pars senatorum) dilataque . . . cognitio; mox . . . i. q. drangen durch. 39, 6 *spretis* melioribus deterrimi valebant. 3, 60, 14 senatus . . . regum etiam, qui ante vim R. valuerant, decreta . . . introsperit.

β) de *reb.* 1, 77, 9 valuit tamen *intercessio*. 1, 1, 4 neque tribunorum militum consulare *ius* diu valuit. 6, 26, 15 ut odium et gratia desiere, *ius* valuit. 2, 51, 8 quo modo etiam, cum *valerent leges*, vincebantur. 6, 44, 16. 13, 27, 13 *sententia* valuit. 15, 31, 8 apud quos (sc. nos) *vis* imperii valet, inania *transmittuntur* (übersehen werden). 12, 60, 14 quae (worin) vicerant (ordines), publice valebant. I, 66, 7 tum *vetustas dignitasque* coloniae valuit. 73, 9 potens *pecunia et orbitate*, quae bonis malisque temporibus iuxta valent. 4, 21, 7 in animo (Tiberii) . . . , etiam si impetus offensionis *languerat*, *memoria* valebat. II, 72, 2 non ultra paucos dies . . . *mendacium* valuit. 15, 16, 18 sola *miseriordia* valebat, et apud minores (unteren) magis. 3, 10, 11 *odium et invidiam* apud multos valere.

b) α) G 42, 9 (Marcomanorum Quadorumque reges) raro armis nostris, saepius pecunia iuvantur, nec minus valent. — 19, 16 *plus* ibi boni mores valent quam alibi bonae *leges*. III, 36, 11 plus apud socordem animum *laetitia* quam *cura* valuit. I, 33, 9 si . . . , quae *plurimum* valet [Ritter valeat], *prima indignatio* relanguescat. IV, 73, 4 quoniam apud vos *verba* plurimum valent. 15, 59, 6 magnam motae rei *famam* (esse), quae plurimum in novis consiliis valeret. 14, 62, 2 *parum* valebat *suspicio* in servo. III, 57, 2 *tantum* civilibus discordiis etiam singulorum *audacia* valet.

β) 1) G 44, 7 Suionum civitates . . . praeter viros armaque *classibus* valent. III, 5, 6 (*lazyges*) *vim equitum*, qua sola valent, offerebant. 6, 34, 6 Pharasmanes et *pedite* valebat. 35, 6 cum . . . Sarmatae omissis *arcu*, quo brevius valent, contis gladiisque ruerent i. q. zu schiessen vermögen. D 37, 11 ex his intellegi potest Pompeium et Crassum non *viribus* modo et *armis*, sed *ingenio* quoque et *oratione* valuisse. III, 77, 25 L. Vitellio . . . inerat *industria*, nec *virtutibus* . . . , sed . . . *vitiis* valebat. 2) 13, 52, 7 reus ilico defendi postulabat. valuitque *pecuniosa orbitate* et *senecta* i. q. drang durch. 15, 34, 11 Vatinus . . . optimi cuiusque *criminatione* eo usque valuit [Acid. evaluit], ut *gratia*, *pecunia*, vi nocendi etiam malos praemineret.

γ) IV, 64, 21 *voluptatibus*, quibus Romani *plus adversus* subiectos quam *armis* valent. 11, 24, 20 Romulus *tantum sapientia* valuit, ut . . . 3, 12, 25 *quantum* quisque *eloquentia* et *cura* valet, iuvate periclitantem cf. A 16, 9, 12.

δ) 12, 40, 24 haec . . . coniunxi, ne *divisa* haud perinde *ad memoriam* sui valerent.

ε) seq. ut 1, 79, 16 seu *preces* coloniarum seu *difficultas* operum sive *superstitio* valuit, ut in *sententiam* Pisonis concederetur. 6, 32, 6 valuit tamen *utilitas*, ut Abdum . . . lento veneno *inligaret*, Sinnacem . . . moraretur.

ζ) c. *inf.* 6, 35, 15 Pharasmanes *vulnus* per *galeam* adegit. nec *iterare* valuit, *praelatus* equo. — **valens.** a) α) II, 8, 11 *mancipiorum* *valentissimum* quemque armavit. — G 40, 2 (Lombardi) plurimis ac *valentissimis nationibus* cincti. 43, 11 Lugiorum nomen in *plures civitates* diffusum. *valentissimas* nominasse sufficit. — *subst.* I, 11, 11 ut cuique exercitui *vicinae* (provinciae erant), ita in favorem aut odium *contactu* *valentiorum* agebantur.

β) A 24, 6 si quidem Hibernia . . . *valentissimam imperii partem* magnis in vicem *usibus* miscerit.

b) de *orat.* D 25, 21 *vehementior* et *plenior* et *valentior* Cicero. 40, 24 *nostra civitas* . . . tulit . . . *valentiorum eloquentiam*.

valesco. *transl.* a) de *vi* et *potentia* c) *hominum* IV, 25, 15 *valescentibus* Germanis *pleraque* civitates *adversum* nos arma *sumpsere. V, 13, 8 eo ipso tempore fore ut *valesceret* Oriens *profectique* *Iudaea* rerum *poterentur*. 6, 42, 7 quotiens *concordes* agunt, *spernitur* Parthus: ubi *disensere*, . . . *accitus* in *partem adversum* omnes *valescit*. β) *rerum* I, 32, 12 *seclera* impetu, *bona consilia* mora *valescere*. 2, 39, 17 *veritas* visu et mora, *falsa festinatione* et *incertis* *valescunt*. V, 5, 2 hi ritus . . . *antiquitate* *defenduntur*: cetera *instituta* . . . *pravitare* *valere*. 11, 15, 8 quia *externae superstitiones* *valescant*.

b) de *gratia* 13, 46, 8 Poppaea primum per *blandimenta* et *artes valescere* . . . ; mox acri iam *principis amore* ad *superbiam* *vertens* . . . — 4, 61, 6 ut aliorum *meditatio* et *labor* in posterum *valescit*, sic *Haterii canorum* illud . . . cum ipso simul *extinctum* est.

valetudinarium. *transl.* D 21, 4 quique alii (oratores) in eodem *valetudinario* [F *valetudinario*] haec ossa et hanc *maciem* probant.

valetudo. Optimi codd. *perhibent* *valetudo* III, 2, 7. 59, 17. IV, 24, 12. 2, 82, 1 (Ritter *valetudo*, Nipp. *valitudo*). 3, 71, 2. 12, 66, 1. 14, 47, 3. 51, 2. 51, 3. 56, 17. 15, 45, 12. 61, 3. 16, 13, 15; ceteris locis *valitudo*. — a) i. q. *gesundheitszustand* D 20, 1 oratorem de *infirmirate* v. *suae praefantem*. 2, 69, 16 *valetudinis adversa* rimantes cf. *morbis*. — D 41, 11 quae (*gentes*) *firmissima* v. ac *saluberri- mis corporibus* utuntur. 2, 69, 5 *adversa* Germanici v. *detentus*. 3, 71, 11. 12, 66, 1. 13, 35, 8 v. *adversa* cf. *infra*. 14, 22, 21 *anceps* v. 3, 64, 1 *Iuliae Augustae v. atrox*. 14, 56, 17 quasi v. *indefensa* . . . *domi* *adineretur* (Seneca). III, 59, 17 *Sabinus inhabilem* *labori* et *audaciae* v. *causabatur*. — 3, 31, 5 *Tiberius* quasi *firmandae* *valetudini* in *Campaniam* *concessit*. 12, 68, 9 *vulgabat ire* in *melius* *valetudinem* *principis*. 2, 82, 15 *negotiatore* . . . *laetiora* de v. eius (Germanici) *attulere*. 1, 5, 1 *gravescere* *valetudo* Augusti. 6, 46, 18 *gravescente* v. 3, 71, 11 quotiens v. *adversa flamine* *Dialem incessisset*. 12, 66, 1 v. *adversa corripit*. 13, 35, 8 quibus *senectus* aut v. *adversa erat*.

b) 1) i. q. *adversa valetudo* c) *sing.* 6,7,20 *infecti* quasi v. et *contactu*. 14,47,3 Nero *aeger* valetudine cf. III,38,2. 14,51,2 concessit vita Burrus, incertum v. *an *veneno*. valetudo ex eo coniectabatur, quod . . . 16,13,15 ex quibus (legionibus) aetate aut v. *fessi* sacramento solvebantur cf. II,94,5. 3,35,5 cum v. *corporis*, aetatem liberum, nubilem filiam *obtenderet*. 15,61,3 Seneca . . se *rationem* valetudinis et amorem quietis excusavisse respondit. 45,12 ferebatur Seneca . . *ficta* v., quasi *aeger* nervis, cubiculum non egressus (esse). 3,3,7 v. *praepediri*. 58,8 v. *impediri*. 2,82,1 postquam Germanici valetudo percerebruit. A 43,7 per omnem v. eius (Agricolae) . . medicorum intimi venere. 4,8,4 Tiberius per omnes valetudinis eius (Drusi) dies . . curiam ingressus est. — *pro adi.* A 45,18 *ad-sidere* valetudini (parentis) . . non contigit. IV, 24,12 tot armatas fortissimorum virorum manus unius senis valetudine regi. β) *plur.* III,2,7 (victores) valetudinibus *fessos* (esse). 6,50,8 medicus . . *regere* valetudines principis solitus.

2) i. q. *bona valetudo* D 23,15 ne in corpore quidem valetudinem medici probant, quae animi anxietate *contingit*; parum est aegrum non esse . . ; prope abest ab infirmitate, in quo sola *santitas* laudatur. 3,71,2 donum, quod pro v. Augustae equites R. voverant cf. 2,69,6.

validus. I) A) i. q. *robustus, firmus* a) de *animantibus* I,57,11 auxilia equos arma pecuniam offerentes, ut quisque *corpore* opibus ingenio validus [M validis] (erat). 3,32,4 deligendum (esse) pro consule gnarum militiae, corpore v. 1,4,3 Augustus *aetate* validus. G 20,8 *virgines* . . pares (sc. iuvenibus) validaeque miscentur. 4,46,5 validissimum quemque militiae nostrae dare asperrantur. — *subst.* 15,27,15 plana edita, validos *invalidos*que pari metu complet. — 14,56,1 tibi v. *aetas* (est). II,28,11 non abrumpendos (esse) ut corpori validissimos *artus*. 6,21,3 (libertus) *corpore* v. G 4,6 magna corpora et tantum *ad* impetum v. 2,14,15 corpus . . ad brevem impetum v. — *meton.* I,4,3 quid in toto terrarum orbe v., quid *aegrum* fuerit.

b) de *reb.* IV,30,3 v. *asseret*. 14,5,10 lecti *parietibus* . . validioribus quam ut oneri cederent, protectae sunt. II,34,8 naves . . v. utrimque *trahibus* conexas. 2,24,13 claudae *naves* . . , quaedam a validioribus tractae, revertere. 15,15,16 qui ingredi (sc. *pontem*) ausi sunt, v. et *fidum* intellexere. — 2,23,11 (*auster*) immenso nubium tractu v. 15,38,6 simul coeptus *ignis* et statim v. — *meton.* 4,10,3 *rumorem* v. adeo, ut nondum exolescat. II,32,15 multa *bella* impetu v. per taedia et moras *evanuisse* i. q. die einen kräftigen anlauf genommen: Her. 6,4 validissima inter se civium *arma* (i. q. *bella*). III, 58,20 omnia inconsulti impetus *coepita* initiis v. spatio *languescunt*. 3,24,4 ut v. Augusto in rem p. *fortuna*, ita domi in prospera fuit i. q. stabilis adversus r. p. cf. Nipp. ad 1,8,29.

B) de *viribus, quae in opibus, numero, robore positae sunt* a) c) e. *abl.* I,57,11 ut quisque . . *opibus* . . v. cf. A. a. III,8,3 *coloniam copiis* v. auferre Vitellio. 14,58,7 *milites* . . numero v. aut animo promptos. 13,55,1 Ampsivarii . .

validior *gens* non modo sua *copia*, sed adiacentium populorum miseratione cf. C. a. a. 15, 4,5 *urbem* copia defensorum et *magnitudine moenium* v. 14,29,13 Monam *insulam incolis* v.

β) c. *gen.* II,19,8 *coloniam virium* (streitkräfte) et *opum* v. robur ac sedem bello legere.

γ) c. *dat.* 3,60,7 nec ullum satis v. *imperium* erat coercendis seditionibus populi.

δ) c. *praep.* III,63,9 *legiones* . . *adversus* contumaciam v.

b) *abs. c)* de *civitatibus, gentibus, provinciis* II,82,2 destinantur v. *civitates* exercendis armorum officinis. 4,55,8 undecim urbes certabant (de templo statuendo) . . *viribus* diversae . . ; verum Hypaepeni Trallianique . . tramissi (sunt) ut parum validi. A 17,9 v. et *pugnacem* Silurum *gentem* armis subegit. 2,52,6 *v. *ea (Mulsamiorum) *gens*. 12,31,10 Icenii . . , v. *gens* nec *proclis contusi*. 15,1,6 defectione Hyrcanorum, gentis v. A 12,4 adversus validissimas gentis cf. utilis a. γ . IV,18,2 (Civilis) in Gallias Germaniasque intentus . . validissimarum *ditissimarumque nationum* regno imminebat. 3,38,15 Odrusae et Dii, v. nationes. 6,42,15. 11,10,1 validissimas *praefecturas*. III,53,17 Gallias Hispaniasque, validissimam *terrarum partem*. G 28,1 validiores olim Gallorum *res* fuisse . . Iulius tradit. — *subst.* G 36,3 inter inpotentes et validos falso quiescas.

β) *in comparandis partium viribus* 12,46,6 non abnuere pacem Hiberos, quamquam in tempore validiores. 14,17,5 postremo ferrum sumpserunt, validiore Pompeianorum *plebe*. 15,1,21 id in summa fortuna aequius (esse) quod validius. — *subst.* I,51,20 super avaritiam et adrogantiam, praecipua validiorum vitia, contumacia Gallorum irritati. 76,9 eadem formido provinciam Narbonensem ad Vitellium vertit, facili transitu ad proximos et validiores. IV, 12,10 nec opibus — rarum in societate validiorum — adtritros viros tantum armaque imperio ministrant.

γ) *in re milit.* 1) *acc*) de *numero* 12,14,8 Meherdates v. *auxiliis* nudatus. I,87,4 Galliam adgredi statuit *classe* v. A 37,17 v. et expeditas *cohortes*. III,78,9 validissimae cohortes. I,68,5 hinc Caecina cum v. *exercitu*, inde . . 1,31,20 militum aures alios validiores exercitus respicientium. 47,3 validior per Germaniam exercitus. 12,40,16 v. et lecta armis *iventus*. V, 25,5 quid profectum caede . . *legionum* nisi ut plures validioresque accirentur? II,33,15 praefectoriarum cohortium et speculatorum equitumque v. *manus*. V,1,13 valida . . Arabum *manus*. 12, 32,12 v. veteranorum manu. 2,67,4 circumdata regi v. *manus*. 79,14 ducit v. *manum* et proelio paratam. III,40,9. IV,59,13. 1,48,4. 2,62,6. 4, 27,11. 47,9 v. manu. 13,41,10 (Artaxata) nec teneri *poterant sine v. *praesidio* . . nec . . 4,5,4 naves . . Augustus in oppidum Foroiviense miserat v. cum *remige*. 73,12 tres leves *cohortes* ac rursus duae, dein . . alarius *eques* inmissus: satis validi, si simul incubissent, per intervallum adventantes . . pavore fugientium auferebantur.

$\beta\beta$) de *robore* IV,51,10 validissimam exercitus *partem* Tito tradit cf. V,1,9. 3,40,14 si ipsi

(Galli) florentes . . , quam *inbellis* urbana plebes, nihil validum in exercitibus nisi quod externum, cogitarent. 14,37,5 eques protentis hastis perfringit, quod obvium et validum erat. — *subst.* II,26,4 cum dispersos nec usquam validos pavor fugientium abriperet. III,69,9 ne disiectos eoque minus v. Vitelliani consecrarentur. 2,17,2 validissimos equitum incurrere latus . . iubet. Cf. 11,24,14 specie deductarum . . legionum additis provincialium validissimis fesso imperio subventum est i. q. die tüchtigsten.

2) de *oppidis* cf. 15,4,5. a. a. 11,8,14 implicatur obsidione *urbis* v. et munimentis obiecti annis muroque et comiteatibus *firmatae*. III,84,4 cuncta validissimarum urbium excidiis repta. 13,39,7 Corbulo . . excindere parat *castella*, sibi quod validissimum in ea praefectura, . . sumit; *minora* Placco legato . . mandat.

C) de *vi et potentia* a) c) c. *abl.* 12,18,6 ad Eunonem convertit, . . recens coniuncta nobiscum *amicitia* validum. 13,8,19 ne . . Corbulo omnium ora in se verteret, . . verbis magnificis et super experientiam sapientiamque etiam *specie* inanium validus. 55,1 Ampsivarii . . , validior gens . . adiacentium populorum *miseratione* cf. B. a. a.

β) c. *praep.* ad 6,8,10 ut quisque Seiano intimus, ita ad Caesaris *amicitiam* v.: contra quibus infensus esset, metu ac sordibus *conflictabantur*. — 29,15 nihil hunc *amicitia* Seiani, sed labefecit haud minus v. ad exita *Macronis odium*.

γ) c. *praep.* apud 1,57,3 (Segestes a popularibus) circumsedebatur, validiore apud eos *armio*, quoniam bellum suadebat. 13,22,6 de Atimeto supplicium sumptum, validiore apud libidines principis Paride quam ut poena adficeretur.

δ) c. *praep.* in 4,12,18 Prisca in animo Augustae valida. 14,51,16 validior Tigellinus in animo principis.

b) *abs.* α) de *hom.* I,69,6 Cossus . . dicendi artem apta trepidatione occultans atque eo validior. II,100,9 (Caecina) praesens eoque validior. 6,31,12 mittendi secretos nuntios validissimus *auctor* fuit Sinnaces. 14,57,2 validiorque in dies Tigellinus. 63,12 ancilla dominā validior. 4,33,4 olim *plebe* v., vel cum patres *pollerent*, noscenda (erat) vulgi natura. 56,8 stante adhuc Punica urbe et v. per *Asiam regibus*. 15,47,8 parari rerum humanarum aliud *caput*, sed non fore v. neque (i. q. nec tamen) *occultum*. 11,1,11 multis et v. *propinquitatibus* subnixus. — *subst.* IV,43,11 cum . . hinc multi bonique, inde pauci et validi *pertinacibus* odiis tenderent. 2,72,4 (uxorem) oravit, exeret *ferociam* . . , neu . . aemulatione *potentiae* validiores inritaret.

β) de *reb.* II,10,9 senatus consultum . . , prout potens vel inops reus inciderat, *infirmum* aut v. 32,21 *pecuniam* inter civiles discordias ferro validiorem. 3,55,17 aemulandi *amor* validior quam *poena* ex legibus et *metus*. 12,42,14 Vitellius validissima *gratia* . . — adeo incertae sunt potentium res — accusatione corripitur. 13,8,14 (*fama*) quae in novis coeptis validissima est. 4,40,29 quanto validius est quod (Augustus filiam) . . mihi conlocavit? i. q. plus valet. —

meton. 13,15,21 *venenum* . . accepit tramisitque . . parum v.

D) de *viribus animi aut ingenii* a) α) c. *abl.* I,57,11 ut quisque . . *ingenio* validus cf. A. a. 2,83,2 honores, ut quis *amore* in Germanicum aut ingenio v., reperti. 13,3,14 Tiberius . . *validus sensibus* (i. q. sentenzen).

β) c. *gen.* 15,53,7 Lateranus . . *animi* validus et corpore ingens. 4,21,13 (Cassius Severus) *orandi* v.

γ) c. *dat.* 3,10,9 Tiberium spernendis rumoribus v. . . esse. 4,37,3 Caesar v. alioqui spernendis honoribus.

b) *abs.* 13,18,5 principe sceleris sibi conscio et veniam sperante, si largitionibus validissimum quemque obstrinxisset cf. Nipp. 15,13,9 v. quoque et laudatam *antiquitatem*, quotiens fortuna contra daret, saluti consuluisse. 67,11 nosci decebat *militaris viri sensus* incomptos et v. i. q. mannhaft.

II) *adv.* 13,25,17 Nero . . milites sibi . . circumdedit, qui rixarum initia *modica* . . sinebant: si a laevis validius *ageretur*, arma inferebant. — 14,65,5 Romanus . . incusaverat Senecam ut Pisonis socium, sed validius a Seneca eodem crimine *percussus* est i. q. wirksamer.

vallis. 1,65,2 truci sonore *subiecta* vallium ac resultantis *saltus* (complere). 14,14,9 clausum valle *Vaticana* spatium.

vallo. a) *abs.* i. q. *schanzen* IV,26,13 *muniendo* vallandoque et ceteris belli meditamentis militem firmabant.

b) c. *acc.* α) II,19,1 vallari *castra* placuit i. q. ein verschanztes lager anlegen. β) G30,9 vallare *noctem* i. q. vallo tutari.

vallum. a) *propr.* 1,65,25 struendum v., petendus *agger* (dammerde). 12,33,9 in modum valli *saxa* praestruit. 1,50,5 castra in limite locat, frontem ac terga vallo, latera *concaedibus* munitus. IV,34,16 in conspectu castrorum constitui signa *fossamque* et vallum circumdari *Vocula* iubet. 75,12. 1,61,9. 14,32,13. 15,10,8 cf. fossa a. β. 1,35,6 (milites seditiosi) duritiam operum ac propriis nominibus incusant vallum, *fossas*, pabuli . . adgestus. 68,7. 4,51,1. 13,35,5 cf. fossa a. β. IV,37,14 *loricam* vallumque per fines suos Treveri struxere. 22,2 legati . . vallum *murosque* firmabant. 58,21 cf. infra. 34,29 *Vocula* . . vallum *turrisque* castrorum augebat. III,27,3 Antonius . . vallum *portasque* (sc. castrorum) legionibus attribuit. 28,5. IV,20,14. 1,25,1 cf. infra. — III,10,3 *militari* (feldmässig) v. Veronam circumdare. IV,57,5 *proprio* v. castra sua circumdant. 1,61,9 *semita* v., humili fossa. I,36,16. IV,34,29 v. *castrorum*. 4,48,12. 15,13,2 v. *legionum* i. q. vallata castra. — III,29,6 (ballista) *pinnae* ac *summa* valli ruina sua traxit. 1,68,7 *summa* v. prensant. IV,22,15 *amplitudo* v., quod duabus legionibus situm vix quinque milia armatorum R. tuebantur. 12,33,9 in *modum* v. cf. supra. III,10,4 Galbianaee legioni in adversa fronte v. *opus* cesserat. 27,7 *proxima* Bedriacensi viae tertiani . . sumpsere, *dexteriora* v. octava ac septima i. q. die wallstrecke mehr zur rechten: Her. — II,45,10 *patuit* vallum. IV,58,21 si pavetis aciem, indignum id quidem, sed est vallum murique et

trahendi artes. — 11,18,15 vallum fodere cf. fodio. II,40,6 v. *molientes* adgredi. 1,65,25. IV,37,14 v. *struere* cf. supra. 22,15 v. duabus legionibus *situm* cf. supra. 12,35,2 obiectus annis, *additum* vallum . . . terrebat i. q. agger cf. 35,8. 33,9. IV,34,16 vallum *circumdare* cf. supra. III,26,3 miles . . . castris v. *circumiecerat* eaque munimenta rursus auxerat. 14,32,13 neque fossam aut v. *praeducerunt*. IV,22,2 v. *firmare*. 34,29 v. *augere* cf. supra. 1,68,4 ut v. armis *ambirent*. III,27,1 *cingi* v. corona iussit. 15,13,2 eo intentius Volageses premere obsessos, modo vallum legionum, modo castellum, quo inbellis aetas defendebatur, *adpugnare*. IV,23,10 clamore atque impetu *invasere* v. 4,48,12 qui v. legionum *temptabant*, facile pelluntur. IV,28,16 Transrhenanos . . . ad *scindendum* v. ire . . . iubet. III,28,5 non iam . . . vulnera morabantur, quin *subruerent* v. quaterentque portas. 13,39,15 hos . . . subruendo v. inducit, alios . . . 2,20,13 *capto* v. IV,22,15 v. vix quinque milia armatorum R. *tuebantur* cf. supra. 20,14 v. portasque trepidi *petebant*. V,22,5 nullo prohibente v. *ineunt*. 1,34,5 postquam v. iniit. 25,1 postquam v. *introit*, portas stationibus firmant. II,44,7 v. *ingressus* clamore . . . circumstreperunt. — III,10,3. IV,57,5. 75,12 vallo castra (Veronam) *circumdare* cf. supra. 1,50,5 v. *munitus* cf. supra. 42,10 filium imperatoris vestri vallo et armis *circumseclit*. — 15,7,10 hostia . . . semifacta opera fuga perripit seque vallo extulit. — 1,65,4 cum ipsi passim adiacerent vallo, oberrant tentoriis. — 2,13,8 acto *ad* v. equo. III,29,10 is in vallum egressus deturbatis qui restiterant . . . capta castra conclamavit. II,41,10 in v. *impingi*. 4,51,1 in v. manualia saxa, praestus sudes, decisa robora iacere. III,29,13 trepidis iam Vitellianis seque e v. praecipitantibus. 1,32,6 exanimos *ante* v. aut in annem Rhenum proiciunt. 4,47,12 qui ante v. more gentis . . . persultabant. 1,29,15 corpora *extra* v. abiecta ostentui. 13,36,12 tendere *extra* v. IV,33,12 (legiones) *intra* v. sternebantur. 62,11 *intra* v. deformitas haud perinde notabilis (erat). 78,4 cum *intra* v. pugnaretur. 1,67,4 manendum (esse) *intra* v. A 35,6 legiones *pro* v. steterunt. I,36,16 *pro* v. castrorum ita coepit. II,26,10 ea ubique formido fuit . . . in acie *pro* v., ut . . .

b) *simul transl.* 4,2,6 severius acturos (milites), si vallum *statuatur* procul urbis inlecebris i. q. *scheidender wall*: Roth.

vanesco. a) *propr.* D10,25 non paterer inmanes illos et ad pugnam (faustkampf) natos *lucertos* levitate iaculi aut iactu disci *vanescere*. — V,7,6 cuncta sponte *edita* aut manu *sata* . . . atra et inania velut in cinerem *vanescunt*.

b) *transl.* 5,9,2 *vanescere* plebis *ira*. 2,40,6 Tiberium anceps cura distrahere, vine militum servum suum coërceret an inanem *credulitatem* tempore ipso *vanescere* sineret. 82,20 nec obstitit *falsis* Tiberius, donec tempore ac spatio *vanescerent*. 4,37,16 *vanescet* Augusti *honor*, si promiscis adulationibus *vulgatur*.

vaniloquentia. 3,49,6 id (sc. carmen) Clutorius . . . Vitellia coram multisque inlustribus feminis *per* v. legerat [Weissbrodt iecerat]. 6,31,

11 veteres Persarum . . . terminos . . . per v. ac minas iaciebat (Artabanus).

vanitas. a) i. q. *vana ambitio* c) de *hom.* IV,55,9 Sabinum super *insitam* v. falsae stirpis gloria incendebat. V,23,8 causa instruendae classis super *insitam* genti v. (erat) ut . . . III,73,15 *circumsistunt* . . . consulem umbra honoris et *suamet* v. monstratum, quod edicta . . . probrosa adversus Vitellium iecerat. 16,1,1 inludit Neroni fortuna per v. *ipsius* et promissa Bassi. IV,81,12 Vespasianus . . . modo *famam* vanitatis metuere, modo . . . in spem induci i. q. temere *quaesitae* gloriae. Vulgo *perperam* vertitur "misserfolg". A 18,29 nec Agricola prosperitate rerum in vanitatem usus . . . victoriam vocabat victos continuisse.

β) de *reb.* 15,71,10 Statius veniam, quam ab imperatore acceperat, vanitate *exitus* corrupti i. q. morte temere vel ambitiose *quaesita*.

b) i. q. *fraus* c) vi *act.* 6,21,5 (libertus) praebat eum, cuius artem experiri Tiberius stautisset, et regredientem, si vanitatis aut *fraudum* suspicio incesserat, in subiectum mare praecipitabat. 13,23,5 accusationis auctor extitit Paetus quidam, exercendis . . . sectionibus famosus et tum vanitatis manifestus. Pfizner locum trahit ad a.

β) vi *pass.* de *vulgi opinione* 14,22,7 auxit *rumorem pari* v. orta interpretatio fulguris.

vanus. a) de *reb.* c) i. q. *falsus, inanis* 15,10,12 v. *fiducia*. III,10,5 visi . . . equites v. *formidinem* ut hostes fecere. 1,66,5 *comperio* v. esse *formidinem*. IV,54,12 *superstitione* v. Druidae canebant. — A 32,15 ne terreat v. *aspectus*. IV,75,5 Muciani ac Domitiani v. et *sine viribus nomina* (esse). [M I,30,13 *vacua nomina; al. vana n.*] IV,32,18 v. illa castrorum *spatia* excidimus i. e. ampliora quam pro numero militum. 3,16,5 elusus a Seiano per v. *promissa*. 6,12,10 multa *vana* sub nomine celebri *vulgabantur*. 15,55,16 quia cetera palam *vana* obiecisset, adiungere crimen, cuius se pariter indicem et testem faceret. 14,58,9 *vana* [M una] haec more *famae* *credentium* otio *angebantur*. — *subst.* 4,59,2 *periculum* auxit *vana rumoris*. 3,50,7 *vana* a *scelstis* (wirkliche frevel), dicta a maleficiis differunt. 4,9,3 ad *vana* et totiens *inrisa* *revolutus* . . . *vero* quoque et *honesto* *fidem* dempsit. 1,9,1 *plerisque* *vana* *mirantibus*.

β) i. q. *stulte ambitiosus* I,88,16 *spe* v. *tumens*. 2,30,8 *inerant* (libellis) et alia huiusce modi *stolida* *vana*, si mollius acciperes, *miseranda*. — *subst.* IV,86,7 *Cerialis* . . . elusit (Domitianum) ut *vana* *pueriliter* *cupientem*. 16,26,15 *cohibuit* *spiritus* eius (tribuni plebis) *Thrasea*, ne *vana* et *reo* non *profutura*, *intercessori* *exitiosa* *inciperet* cf. Nipp.

γ) i. q. *irritus* IV,29,4 *ipsorum tela* per *tenebras* v. (erant) i. q. forte *iacta* in *vanum* *cadebant*.

b) de *hom.* c) i. q. *eitel* II,30,15 hinc *aemulatio* *ducibus*: *Caecina* ut *foedum* ac *maculosum*, ille ut *tumidum* ac *vanum* *irridebant*. 15,49,8 *famam* *carminum* eius (Lucani) *premebat* Nero . . . *vanus* *adsimulatione* (gleichstellung).

β) II,22,14 *Caecina* *pudore* *coepit* temere *obpugnationis*, ne *inritus* [W. Her.; M *inrisus*];

sed cf. 4,9,3] ac vanus isdem castris adsideret, . . Cremonam petere intendit.

vapor. a) i. q. *dampfhitze* V, 6, 26 undantes bitumine moles . . ubi vapore *terrae*, vi solis inaruerint. 14, 64, 9 praefervidi *balnei* vapore enecatur. 15, 64, 18 balneo inlatus et vapore eius exanimatus.

b) i. q. *gluthitze* 11, 3, 14 (rogum iussit) transferri partem in aliam, ne opacitas arborum vapore *ignis* minueretur. 15, 43, 21 quoniam angustiae itinerum . . non perinde *solis* vapore perrumperentur; at nunc patulam latitudinem . . graviore *aestu* ardescere.

varietas. a) 3, 25, 9 quibus modis ad hanc *multitudinem* infinitam ac v. *legum* perventum sit, altius disseram. D 30, 19 (Ciceronem) Achaia quoque et Asiam peragrasse, ut omnem omnium *artium* v. complecteretur. — 26, 22 (Severus) varietate *evolutionis* . . ceteros superat i. q. viel-seitigkeit.

b) i. q. *wechsel* 2, 54, 8 adito Ilio quaeque ibi varietate *fortuna* . . veneranda, relegit Asiam. 37, 13 ego, qui non pecuniam, non studia populi . . varietate *temporum* . . parare potuissem. — *plur.* 4, 33, 13 varietates *proeliorum* . . redintegrant legentium animum.

vario. non nisi *trs.* a) *propr.* G 17, 10 feminae lineis amictibus velantur eosque *purpura* variant.

b) *transl.* G 6, 11 equi . . nec *variare *gyros* in morem nostrum docentur: in rectum aut *uno* flexu dextros agunt cf. Kobilinski, Jahresber. XXVI, 139. — D 22, 26 fugitet (orator) . . scurrilitatem, variet *compositionem*.

varius. a) i. q. *multiplex* A 11, 3 *habitus* corporum varii (sunt). III, 28, 9 semineces cum exspirantibus volvuntur, v. pereuntium *forma* et omni imagine mortuum. 6, 35, 3 variae hinc bellantium *species*. IV, 84, 8 cunctantem v. *perniciis* . . fatigabat. 2, 23, 5 v. undique *procellis* incerti fluctus prospectum adimere. III, 45, 14 cohortes . . v. *proeliis*, exemere tamen periculo reginam i. q. partim prosperis, partim adversis. 82, 12 proelia ante urbem multa et v., sed Flaviani . . saepius prospera. V, 10, 3 legatum v. proelia ac saepius adversa excepere. I, 40, 1 agebatur huc illuc Galba v. turbae fluctuantis *impulsu*. II, 35, 7 cum v. trepidantium *inclinationibus* (schwankungen der schiffe) mixti remiges propugnatoresque turbarentur. — *D 33, 19 nec quisquam percipere tot tam v. aut reconditas *res* potest. 15, 33, 11 qui Caesarem per honorem aut v. *usus* sectantur. IV, 14, 16 exquiri novos sinus et v. praedandi *vocabula*. 1, 80, 4 *causae* variae [Acidal. varie] traduntur. III, 73, 17 ceteri per v. *casus* elapsi, quidam . . alii . . ; fuere qui . . 13, 42, 1 v. deinde casibus iactatus . . damnatur. III, 80, 6 v. legatorum *sors* fuit. — I, 4, 7 finis Neronis . . varios *motus* animorum . . conciverat. IV, 62, 4 medium omne tempus per v. *curas* egere, ignavissimus quisque . . paventes, melior pars rubore et infamia. II, 92, 8 munia imperii Caecina ac Valens obibant . . v. in hunc aut illum Vitellii *inclinationibus*. 3, 34, 13 ipsorum magistratum nonne plerosque v. *libidinibus* obnoxios (esse)? I, 48, 6 Vinus quinquaginta septem annos v. *moribus*

egit. II, 8, 14 centurionem Sisennam . . v. *artibus* adgressus est. 101, 8 centurionum militumque animos . . v. artibus subruerat. III, 59, 15 nuntii per v. fallendi artes penetrabant. IV, 41, 6 verba iuris irandi per v. artes mutantibus, quis flagitii conscientia inerat. 4, 1, 11 (Seianus) Tiberium v. artibus devinxit. 12, 68, 7 Agrippina . . Britannicum . . v. artibus demorans, ne cubiculo egrederetur. 13, 22, 3 Suria P. Antio destinata, sed v. mox artibus elusus . . est. 2, 57, 9 filios v. *modis* criminari. I, 73, 2 expostulata ad supplicium Crispinilla v. *frustrationibus* . . periculo exempta est. 10, 10 Mucianus . . apud subiectos, apud proximos, apud collegas v. *inlecebris* potens. II, 85, 17 per v. *moras* susceptum . . iter trahens. III, 9, 9 Caecina per v. *moras* . . prodidit tempora belli. II, 23, 20 Gallum et Paulinum et Celsum . . v. *criminibus* incessabant. 1, 13, 11 omnes . . v. mox criminibus . . circumventi sunt. 14, 52, 3 hi v. *criminationibus* Senecam adoriuntur. 4, 14, 9 v. dehinc . . praetorum *questibus*, postremo Caesar de immodestia histrionum rettulit. — 14, 20, 3 ludicrum Romae institutum est . . v. *fama*, ut cuncta ferme nova. II, 8, 2 v. super exitu eius *rumore*. 3, 14, 18 a tribuno . . deductus est, v. *rumore*, custos salutis an mortis exactor sequeretur. 19, 6 Germanici morte . . v. *rumore* iactata. 11, 23, 5 *multus* ea super re variusque rumor (erat). 1, 4, 8 pars . . imminenti dominos v. *rumoribus* differebant. IV, 6, 9 omisit Priscus (sc. certamen), v., ut sunt hominum ingenia, *sermonibus* moderationem laudantium aut constantiam requirentium. 2, 34, 15 sermonibus v. tempus atque iter ducens. I, 36, 7 strepere cuncta clamoribus . . non tamquam in populo ac plebe, v. segni adulatione *vocibus*. — *subst.* 6, 28, 8 de numero annorum varia *traduntur*.

b) a) i. q. *multiformis* III, 33, 13 ut *exercitu* vario linguis moribus, cui cives socii externi interessent, diversae cupidines (erant). — I, 25, 3 v. *sermone* (Proculum et Veturium) callidos audacesque cognovit i. e. primo obscuro, deinde aperto. 14, 62, 1 v. sermo et ad metum atque iram accommodatus terruit simul audientem et accendit.

β) i. q. *incertus* III, 43, 9 quae ut . . aucta *rumore* apud v. Vitellianorum *animos* increbrueret.

γ) i. q. *anceps, inconstans* II, 6, 10 nulla seditio legionum, tantum adversus Parthos minae, v. *eventu* cf. 15, 27, 5. V, 17, 5 ne terrentur v. Treverici proelii *eventu* . . ; cuncta mox prospera et hosti contraria evenisse. III, 22, 13 *proelium* tota nocte v., *anceps, atrox, his, rursus illis exitiabile*. A 30, 8 priores pugnae, quibus adversus Romanos v. *fortuna* certatum est. 2, 88, 10 Arminius . . cum v. *fortuna* certaret, dolo propinquorum cecidit. IV, 34, 21 v. apud Romanos *fortuna* (erat). II, 1, 2 quod (imperium) **varia sorte* laetum rei p. aut atrox, ipsis principibus prosperum vel exitio fuit. 95, 16 misera civitas . . inter Vinios Fabios . . v. et pudenda sorte agebat. 70, 16 erant quos v. *sors* rerum lacrimaeque et misericordia subiret. — *adverb.* *varie.* a) in *univ.* IV, 59, 1 v. *excepta* oratio inter spem metumque ac pudorem. 13, 29, 1 v. *habita* ac saepe mutata eius rei *forma*. 1, 76, 12 cur abstinerit spectaculo ipse, v. *trahebant*.

4, 29, 15 ea Caesar octo post annos rettulit, medium tempus v. *arguens*. 1, 9, 9 vita eius v. *extollebatur* arguebaturve. 47, 13 hiemem aut negotia v. *causatus* primo prudentes, dein vulgum . . . fefellit. IV, 81, 15 medici *varie *disserere*. 1, 11, 1 ille v. *disserebat* de magnitudine imperii, sua modestia i. q. brachte allerlei vor cf. Nipp. 3, 59, 1 adversus quae cum augur Lentulus aliique v. *dissererent*. II, 10, 8 id senatus consulum v. *iactatum* . . . retinebatur adhuc terrori. I, 41, 8 extremam eius vocem, ut cuique odium aut admiratio fuit, v. *prodidere*. [Acid. 1, 80, 4 causae v. *traduntur*.] 12, 24, 1 regum in eo ambitio vel gloria v. *vulgata* (est).

b) de orat. i. q. *abwechslungsreich* D 24, 3 (Aper) quam *copiose* ac v. *vexavit* antiquos! 31, 10 de quibus (aequitate, utilitate, honestate) *copiose* et v. et ornate nemo *dicere* potest, nisi qui . . .

vās. 5, 8, 7 (fratres) vades *existere*.

vās. G 5, 11 *argentea* vasa . . . non in alia vilitate quam quae humo *funguntur*. 2, 33, 3 decretum ne v. auro *solida* ministrandis cibis fierent.

vastatio. IV, 34, 13 vastatione *incendiisque* flagrantium villarum venire victorem exercitum intellegebatur. 15, 27, 7 intactum vastationibus regnum dono accipere.

vastitas. a) i. q. *verödung* 13, 55, 11 modo ne vastitatem et *solitudinem* mallent quam amicos populos. 4, 70, 8 quo intendisset (Sabinus) oculos, . . . *fuga* vastitas, *deseri* itinera fora.

b) i. q. *verwüstung* II, 70, 6 protritit arboribus ac frugibus *dira* v. I, 50, 10 vastitatem Italiae, *dirptiones* provinciarum . . . loquebantur.

vasto. a) in univ. I, 2, 11 urbs *incendiis* vastata. 16, 13, 2 vastata Campania *turbine* ventorum, qui villas arbusta fruges passim disiecit.

b) in re milit. α) *propr.* i. q. *hostiliter depopulari* 1) *abs.* 4, 48, 3 iisque (Thraecibus) permissum vastare, *urere*, *trahere praedas*, dum *populatio* . . . sisteretur.

2) c. acc. αα) de uribus, agris, terris II, 12, 10 tamquam externa *litora* et *urbes* hostium urere, vastare, *rapere*. I, 67, 12 vastati *agri*, *dirreptus* . . . in modum municipii exstructus locus. 12, 32, 2 vastati *agri*, praediae passim actae (sunt). IV, 50, 23 late vastatis agris. I, 61, 3 vastare *Gallias*. IV, 55, 18 vastatam Italiam, capi cum maxime urbem. 11, 18, 5 levibus navigiis praedabundus Gallorum maxime oram vastabat. 1, 60, 14 quantum Amisiam et Lupiam amnes inter vastatum (est). 3, 45, 2 Silius . . . vastat Sequanorum pagos. 15, 8, 4 Paetus . . . rapit exercitum . . . recipiendis . . . Tigranocertis vastandisque *regionibus*, quas Corbulo *integras omisisset*. A 30, 17 raptos orbis, postquam *cuncta* vastantibus defuere terrae, iam et mare scrutantur. ββ) *meton.* de *populis* A 22, 2 vastatis usque ad Tanaum . . . *nationibus*. 14, 38, 7 quod nationum ambiguum aut adversum fuerat, *igni* atque *fero* vastatum (est) [M vastatur]. IV, 28, 3 ille (Civilis) . . . vastari Ubios Treverosque . . . iubet. 14, 23, 15 quos (Mardos) Corbulo inmissis Hiberis vastavit cf. Nipp. 15, 1, 10 Tigranes Adiabenos . . . latius ac diutius quam per latrocinia vastaverat. II, 16, 15 *dirreptos* (esse) vastatosque classe etiam quos cohortes alaeque protegerent.

β) *transl.* i. q. *exhaurire vel alii contumeliis perdere* II, 87, 15 nec coloniae modo aut municipia congestu copiarum, sed ipsi cultores arvae maturis iam frugibus ut *hostile solum* vastabantur. 14, 31, 5 ratus regnumque et domum suam procul *iniuria* fore. quod contra vertit, adeo ut regnum per centuriones, domus per servos *velut capta* vastarentur cf. A 15, 8. II, 62, 7 *exhausti* conviviorum apparatibus principes civitatum; vastabantur ipsae civitates.

vastus. a) i. q. *unheimlich öde* α) *propr.* III, 84, 22 in *Palatium* regreditur v. *desertum*que. V, 3, 5 vulgus (Iudaeorum) postquam v. *locis* relictum sit. — i. q. *vastatus* II, 32, 11 clausam Alpibus (esse) . . . *transpadanam Italiam* atque ipso transitu exercitus vastam; non frumentum usquam exercitui.

β) *transl.* A 38, 9 v. ubique *silentium*, *deserti colles, . . . nemo exploratoribus obvius. III, 13, 11 v. primo *silentium* (erat) cf. *silentium* p. 1500^a. 4, 50, 17 hostis clamore turbido, modo per v. *silentium* incertos obsessores effecerat. 3, 4, 2 *dies*, quo reliquiae tumulo Augusti inferebantur, modo per *silentium* vastus, modo ploratibus *inquies* (erat) i. q. *vasto silentio* mutus.

b) i. q. *unheimlich weit, unbegrenzt* A 10, 8 septentrionalia eius (Britanniae), *nullis contra terris*, v. atque aperto *mari* pulsantur. 2, 24, 4 hostilibus circum litoribus aut ita vasto et profundo, ut credatur novissimum ac *sine terris* mare [Gronov. mari] cf. I. Müller, *beitr.* III, 14. 1, 63, 15 angustus is (pontes longi) trames v. inter *paludes*. 4, 25, 3 (castellum) v. circum *saltibus* claudebatur.

vates. a) *propr.* α) *masc.* II, 78, 2 responsa vatium et siderum motus referre. 6, 48, 16 haec vatis in modum dictitans venas resolvit. β) *fem.* 6, 12, 3 relatum ad patres . . . de libro *Sibyllae*, quem Caninius . . . recipi inter ceteros eiusdem vatis . . . postulaverat.

b) *transl.* i. q. *sänger* D 9, 9 *poëtam* vel, si hoc honorificentius est, praeclearissimum vatem. 12, 13 aureum saeculum et oratorum et criminum inops, *poëtis* et vatibus abundabat. 13, 1 ne fortunam quidem vatium . . . comparare timerim cum inquieta . . . oratorum vita. 4, 43, 4 quod (templum) . . . Lacedaemonii firmabant annalium memoria vatiumque carminibus. 43, 10 quod si vatium, annalium ad testimonia vocentur. 14, 14, 4 certare equis regium . . . memorat, idque vatium laudibus celebre (esse). 21, 14 oratorum ac vatium victorias incitamentum ingeniis adlaturas. [Lips. 16, 2, 7.]

ve. 15, 22, 4 pro . . . prove. — Vocabulo *quinque* syllabarum adnectitur I, 38, 16 centurionumve. 1, 9, 9 arguebaturve.

I) A) *disiungit* a) *contraria* I, 62, 10 ut si adesset imperator et strenuis vel ignavis spem metumve adderet [Rupert; M metumque, sed q correctum]. V, 10, 12 manere apud exercitus Titum ad omnes principatus novi eventus casusve utile videbatur i. q. res secundas adversasve. — 1, 28, 7 *prout* (luna) splendorum obscuriorve, laetari aut maerere. 3, 57, 5 ut publicis privatisve [Muretus privatisque] monumentis ad memoriam temporum non consulum nomina praescriberentur, sed . . . i. q. sive — sive cf.

Nipp. — IV, 30, 8 singuli pluresve hostium. II, 41, 20 *ut cuique* audacia *vel* formido, in primam postremamve aciem prorumpabant *aut* relabebantur. 74, 15 *prout* velint, plus minusve sumi ex fortuna. — G 3, 5 terrent trepidantve, prout sonuit acies. 24, 7 aleam . . exercent tanta lucrandi perdendive temeritate, ut . . I, 52, 6 avaritiam Capitonis adimendis *adsignandisve militiae ordinibus integre mutaverat. II, 21, 22 Othonem *ac* Vitellium celebrantes culpantesve. 1, 9, 9 apud prudentes vita eius *varie* extollabatur arguebaturve. III, 25, 5 ut quos . . suus quemque impetus *vel* pavor contraheret diduceretve. 56, 7 quantus urguendo trahendove bello modus (esset), alios rogians. 73, 20 rogiantes respondentisve. 3, 60, 16 senatus . . regum . . decreta ipsorumque numinum religiones introspectit, *libero* . . quid firmaret mutaretve. 6, 45, 13 quos (honores princeps) omiserit receperitve, in incerto fuit. 8, 21 iuvandi nocendive potentia. 13, 49, 8 quin de bello *aut* pace, de vectigalibus *et* legibus . . *suaderet *dissuaderetve? 14, 41, 8 qui talem operam emptitasset vendidissetve, perinde poena teneretur. 15, 6, 17 cetera ex rerum usu sociarent partirenturve. 14, 8 tum Paetus Lucullos, Pompeios *et* si qua Caesares optinendae donandaeve Armeniae egerant, Vasaces imaginem retinendi largiendive penes nos, vim penes Parthos memorat.

b) *diversa c) subst.* A 33, 15 cum vos paludes montesve [Urlichs montesque] *et* [Britzelmayr *aut*] flumina fatigaret, fortissimi cuiusque voces audiebam. G 4, 8 minime sitim aestumque tolerare, frigora *atque* inedia caelo solove adsueverunt i. q. beziehungsweise cf. *vel* I. 2. d. 45, 29 (sucinum) ut in picem resinamve lentescit. II, 38, 4 subacto orbe *et* aemulis urbibus regibusve excisis. III, 20, 18 si pluteis cratibusve protegi necesse fuerit. 1, 27, 2 ut quis praetorianorum militum amicorumve Caesaris occurreret, manus intentantes. 2, 15, 10 inane victis (esse) ventorum remorumve subsidium. 6, 37, 10 quia eorum, quae terra caelove portenderetur, certior fides (esset). — G 38, 2 (Sueborum) non una, ut Chattorum Tencterorumve gens. II, 6, 5 olim validissima inter se civium arma in Italia Galliae viribus Occidentis coepta. 1, 42, 16 nos . . si Hispaniae Suriaeve miles asperraretur . . III, 40, 7 nec deerant qui monerent, ut . . Hostilium Cremonamve pergeret.

β) *adi.* *vel pron.* 14, 15, 4 non nobilitas cuiquam . . impedimento, quo minus Graeci Latine histrionis artem exercerent. 15, 43, 12 destinabat, uti . . aedificia . . saxo Gabino Albinove solidarentur. — 15, 47, 4 bicipites hominum aliorumve animalium partus abiecti . . *aut* in sacrificiis . . reperti (sunt). II, 98, 3 Festus legatus . . nutabat . . haec illave defensurus, *prout* invalissent. [M I, 44, 9 quive; Ritter quique.] IV, 73, 12 quantis exercituum nostrorum laboribus quove eventu Germanica bella tractaverimus, satis clarum.

γ) *numeralia* G 6, 9. I, 83, 24. 3, 47, 6. 4, 17, 17 unus alterve i. q. ein paar cf. alter. II, 75, 6 periculum (esse) ex *singulis*: quid enim profuturas cohortes alasque, si unus alterve [Wurm, Halm; M alterque] praesenti facinore paratum ex di-

verso praemium petat? i. q. der erste beste. A 12, 6 rarus duabus tribusve [A tribusque] civitatibus . . conventus.

δ) *verba* 6, 51, 16 instabilis saevitia sed obiectis libidinibus, dum Seianum dilexit timuitve. 13, 54, 25 (Frisiis) aspernantibus auxiliaris eques . . necessitatem attulit, captis caesisve qui pervicacius resisterant.

ε) *membra interrog. indirectae* 4, 33, 18 neque refert cuiusquam Punicas Romanasve [Nipp., Dräger Romanasve] acies laetius extuleris cf. 6, 23, 2 *et* Olbricht, de interrog. disiunct. usu apud Tac. 1883 p. 16.

B) *subiungit negationi a) nomina* G 37, 12 non Sannis, non Poeni, *non* Hispaniae Galliaeve, ne Parthi quidem saepius admonuere. 42, 4 *nec* Naristi Quadvive degenerant. A 10, 2 Britanniae situm . . non in comparationem curae ingeniive referam. 19, 7 nihil per libertos servosque publicae rei, non studiis privatis *nec* ex commendatione *aut* precibus centurionem militesve ascire [Wex; M milites nescire]. I, 38, 16 *nullo* tribunorum centurionumve adhortante. 55, 16 *nullo* legatorum tribunorumve pro Galba nitente. IV, 36, 11 *nec* ullo legatorum tribunorumve obsistere auso. 12, 35, 14 apud quos (Britannos) nulla loricarum galearumve tegmina. 15, 70, 9 mox reliqui coniuratorum periere, *nullo* factodictove memorando. G 5, 9 *nec* tamen adfirmaverim nullam Germaniae venam argentum aurumve gignere. — V, 6, 22 *nec* abscindere (bitumen) aere ferrove possis. 3, 1, 18 *neque* discerneres . . virorum feminarumve planctus cf. II. A. b. 5, 10, 19 *neque* nos originem finemve eius rei ultra comperimus. — 2, 83, 10 statuarum locorumve, in quis coleretur (Germanicus), *haud facile* quis numerum inierit. — IV, 53, 21 praedixere haruspices, *ne* temeraretur opus saxo aurove in aliud destinato. 72, 24 edictum . . , *ne* quis in certamine iurgiove seditionem *aut* cladem commilitoni obiectaret. V, 3, 7 Moysen . . monuisse, *ne* quam deorum hominumve opem expectarent utrisque deserti. 11, 5, 11 (lege (Cincia) cavetur, *ne* quis ob causam orandam pecuniam donumve accipiat. 15, 22, 4 sanxere, *ne* quis . . referret agendas apud senatum pro praetoribus prove consulibus grates, *ne* quis ea legatione fungeretur. — 2, 14, 12 non loricam Germano, non galeam, *ne* scuta quidem ferro nerve firmata (esse), sed viminum textum *vel* tenuis . . tabulas. — I, 3, 10 *nec* enim umquam atrocioribus populi R. cladibus *magisve *iustis iudiciis adprobatum est non esse curae deis securitatem nostram. IV, 70, 1 non Treveri *neque* Lingones ceterave rebellium civitates pro magnitudine suscepti discriminis agere. 3, 36, 8 *neque* a dis nisi iustas preces audiri, *neque* quemquam in Capitolium aliave urbis templa perfugere.

b) *verba* IV, 72, 15 *neque* solantibus hortantibusve responsa dabant. G 38, 12 *neque* enim ut ament amenturve, . . ornantur. 45, 16 *nec* quae natura quaeve ratio (cf. c) gignat, . . quae situm compertumve. I, 19, 7 *nec* aliud . . dictum a Pisone . . factumve (est). II, 50, 11 *nec* deinde (avem) coetu hominum *aut* circumvolitantium alitum territam pulsamve (esse). —

IV, 74, 8 nihil separatim clausumve. — 1, 42, 8 quid per hos dies inausum intemeratumve vobis?

c) *enuntiata* G 45, 15 cf. b. 14, 33, 16 neque enim capere aut venundare, aliudve quod belli commercium (erat), sed . . . 49, 15 non ideo aut consules mutare relationem aut Thrasea decessit sententia ceterive quae probaverant deseruere. 15, 31, 5 a Corbulone petierat, ne quam imaginem servitii Tiridates perferret neu ferrum traderet aut complexu provincias obtinentium arceretur foribusve eorum adsisteret, tantusque ei Romae quantus consulibus honor esset.

II) A) *variandi causa prope ponuntur a) aliae partic. a) disiunctivae* 1) aut A 19, 7. II, 50, 11. 13, 49, 8 cf. Nipp. ad 1, 11. 14, 33, 16. 49, 15. 15, 31, 5. — IV, 72, 24. 1, 28, 7 cf. Nipp. 15, 47, 4. 2) vel 2, 14, 12. Cf. I, 62, 10. III, 25, 5. 3) *vel* et aut II, 41, 20.

β) *coniunctivae* 1) et *A 33, 15. II, 38, 4. 13, 49, 8. 2) *que, nec, neque* A 19, 7. IV, 70, 1.

b) *asyndeton* 3, 1, 18 neque discerneres proximos alienos, virorum feminarumve planctus.

B) *praecedunt vel insequuntur a) prout* G 3, 5. II, 74, 15. 1, 28, 7. II, 98, 3. b) *ut quisque* II, 41, 20. c) *varie* 1, 9, 9. d) *libero* 3, 60, 16. e) *vel* I, 62, 10. II, 41, 20. III, 25, 5. f) *ac, atque* II, 21, 22. G 4, 8.

vecordia. Legitur in M *vaecordia* 1, 32 cf. Ritter. 3, 50. — *Significatio a) i. q. amentia, furor* 4, 22, 12 Numantina, . . . accusata *iniēcisse* carminibus et veneficiis *vecordiam* marito, insons indicatur. — *meton.* 1, 32, 1 nec legatus obviam ibat: quippe plurium *vaecordia* constantium exemerat. repente *lymphati* destitictis gladiis in centuriones invadunt.

b) i. q. *dementia* 3, 50, 14 studia illi (Clutorio) ut plena *vaecordiae*, ita inania et fluxa sunt. 11, 26, 3 abrumpi dissimulationem etiam Silius . . . *fatali vecordia* . . . urgebat. 14, 62, 15 ille *insita vecordia* . . . plura etiam quam iussum erat fingit. 16, 3, 8 Bassus . . . tandem *posita vecordia* . . . pudorem . . . morte voluntaria effugit.

vecors. Legitur in M *vaecors* IV, 68. 1, 39. 59. 2, 30, 46. — *Significatio a) de hom.* II, 23, 22 interfectores Galbae, *scelere et metu vecordes*, miscere cuncta. 4, 29, 7 qui (accusator) *scelere vecors*, simul vulgi rumore territus . . . cessit urbe. 1, 39, 4 pavidos et *conscientia* *vaecordes* intrat metus. 13, 44, 2 Sagitta . . . mulieris nuptae *amore vecors*. 1, 59, 4 Arminium super *insitam violentiam* rapta uxor, subiectus servitio uxoris uterus *vaecordem* agebant. 2, 46, 4 *vaecordem* Arminium et rerum nescium alienam gloriam in se trahere.

b) *de reb.* IV, 68, 30 (Valentinus) turbidus miscendis seditionibus et plerisque gratus *vaecordi facundia*. 2, 30, 5 Vibius . . . protulit *libellos vaecordes* adeo, ut consultaverit Libo . . . i. q. tantam Libonis *vecordiam* indicantes.

vectigal. a) in *univ.* i. q. *indirekte staatssteuer* 15, 18, 10 tris dein consulares . . . *vectigalibus publicis* praeposuit cum insectatione priorum principum, qui gravitate sumptuum iustos *reditus* anteissent. 1, 11, 17 opes publicae continebantur, . . . quot classes, . . . *tributa* aut *vectigalia*. 13, 49, 7 quin de bello aut pace, de *vectigalibus* et legibus . . . suaderet dissuaderetve. 50, 3 dubitavit Nero, an cuncta v. omitti iube-

ret cf. Nipp. 50, 8 plerasque *vectigalium societates* a consulibus . . . constitutas (esse). 12, 29, 14 quod (regnum) Vannius . . . praedationibus et *vectigalibus* auxerat.

b) *spec.* III, 8, 13 quando Aegyptus, claustra annonae, *vectigalia opulentissimarum provinciarum* obtinerentur. 11, 22, 19 duplicatus (quaestorum) numerus, *stipendiaria* iam Italia et accedentibus provinciarum *vectigalibus*. IV, 65, 13 *vectigal* et *onera commerciorum* resolvimus: sint transitus incustoditi. 2, 42, 19 fructibus eius (provinciae) levare posse *centesimae* *vectigal* professus Caesar ducentesimam in posterum statuit. 13, 31, 9 *vectigal* quoque *quintae* et *vicensimae* *venalium mancipiorum* remissum (est).

vectigalis. 4, 6, 12 frumenta et *pecuniae* *vectigales*, cetera publicorum fructuum societatis *equitum* R. agitabantur.

vehemens. *de orat.* D 25, 20 vehementior et plenior et valentior Cicero (est). — *adv.* A 4, 18 speciem magnae gloriae vehementius quam caute adpetebat.

vehiculum. G 40, 9 est . . . castum nemus, dicatumque in eo v., veste contactum. 40, 16 mox v. et vestes et . . . numen ipsum . . . lacu abluitur. — II, 48, 5 dari *naves* ac *vehicula* abeuntibus (amicis Otho) iubet i. q. *fuhrwerke*. 1, 20, 7 quem (praefectum castrorum) *dereptum vehiculo* sarcinis gravant. 12, 47, 17 (Mithridates et coniunx ac liberi) diversis et *contactis* v. abduuntur. — 11, 32, 13 (Vibidia) *vehiculo, quo purgamenta hortorum excipiuntur*, Ostiensem viam intrat. — in *re milit.* I, 80, 5 *vehicula* cohortis . . . *onerari* aperto armamentario iubet. II, 41, 16 mixta v. et *lixae*. 60, 8 permixtum *vehiculis* agmen. III, 25, 7 nec (ordines) restitui quivere *impedientibus* v. tormentisque. IV, 35, 8 accipit rarum apud signa militem, arma in *vehiculis* (esse). 14, 37, 6 *circumiecta* v. saepserant abitus.

veho. A) *propr. a) act. a) V*, 21, 9 *Classicum* adpulsae *lintres* vexere [M; Her. *avexere*; Halm *transvexere*]. [V, 23, 3 *adiecta* ingens *lintrium* vis — tricenos *quadragenosque* vexere —; Meiser; M *señ* in lacuna.] 2, 79, 2 *obviis navibus*, quae Agrippinam *vehabant*. 6, 34, 12 nec quisquam *ariete* sacrificaverit, *credito* *vexisse* Phrixum. β) 1, 60, 8 *ipse* (Caesar) *inpositas navibus* quattuor legiones per lacus *vexit*. 70, 1 quas (legiones Germanicus) *navibus* *vexerat* i. q. *befördern*; Nipp. *expl. advexerat*. 14, 35, 1 *Boudicca curru* filias *prae se vehens*.

b) *pass. a) 1, 37, 8 cum* *fisci* de imperatore rapti inter signa interque *aquilas* *veherentur*. 2, 5, 14 si mare intretur, . . . *legiones* et *commeatus* *pariter vehi*. 12, 62, 10 ea loca . . . quae . . . *vehendo commeatu* opportuna forent i. q. *advendo*. 2, 6, 8 *multae* (naves) *pontibus* *stratae*, super quas *tormenta* *veherentur*. 41, 9 *vecta* (sunt) *spolia, captivi, simulacra montium, fluminum, proeliorum* i. q. *transvecta*. 85, 14 *factum patrum consultum*, ut quattuor *milia* . . . ea (Iudaica) *superstitione infecta* . . . in insulam Sardiniam *veherentur*. 12, 21, 1 *traditus posthac Mithridates* *vectusque Romam* per Cilonem, *procuratorem Ponti*. 14, 5, 20 *Agrippina* . . . *nando, deinde occursum lemmulorum* (durch entgegen-

kommende kähne) Lucrinum in lacum vecta villae suae infertur.

β) *depon.* i. q. *sich befördern lassen* aa) 1,15, 11 *curru* (sc. triumphali) vehi haud permissum. G 40,10 is (sacerdos) . . vectam *bubus* feminis (deam) multa cum veneratione prosequitur. [IV, 24,4 ut quam maximis per ripam itineribus celeraret, ipse *navibus* vectus: Haase, Her.; Ritter navi vectus; M non exhibet vectus.] 11,14,7 fama est Cadmum *classe* Phoenicum vectum . . Graecorum populis artis eius (sc. litterarum) auctorem fuisse i. q. advectum cf. Nipp. 14, 4,11 (Agrippina) suaverat *triremi* et classiariorum *remigio* vehi.

bb) 1) in *univ.* i. q. (*cursibus publicis*) *proficisci* II, 54,7 et Coenus quidem **raptim* in urbem vectus (sc. diplomatum vi). 12,40,2 Caesar cognita morte legati (sc. Britanniae) . . A. Didium suffecit. is *propere* vectus . .

2) *spec. aa)* *curru* I, 47,9 Otho . . per stragem iacentium in Capitolium atque inde in Palatium vectus. ββ) *navi* 1,5,4 Augustum . . Planasiam vectum (esse) ad visendum Agrippam. 2,39,8 (Agrippae) vectus ex insula Planasia) vectus Cosam Etruriae promunturium ignotis locis sese abdit. 16,1,4 (Bassus origine Poenus) vectus Romam. γγ) *equo* II, 20,6 (Salonina) quamquam . . insignis equo ostroque veheretur. IV, 50,3 (Festus) equites in necem Pisonis mittit. illi raptim vecti (sc. Carthaginem) . . domum proconsulis inrumpunt. δδ) *gestamine* 2,34,10 Urgania . . in domum Caesaris . . vecta. 11,33,6 ne (Caesar), dum in urbem vehitur [M refertur vehitur; Orelli, Halm revehitur], ad paenitentiam . . mutaretur, in eodem gestamine sedem poscit cf. 14,4,14.

B) *transl.* 14,54,15 hoc quoque in tuam gloriam cedet, eos *ad* summa vexisse [Heinsius non necessario evexisse], qui et modica tolerarent.

vel. I) *coniunctio* I) A) *repetitur* 1) *geminatum* a) *disiungit contraria* D 4,6 laetor oblatum nobis iudicem, qui me vel in futurum vetet versus facere, vel . . compellat, ut . . 31, 14 facilius iram iudicis vel instiget vel leniat, qui scit quid ira (sit). 34,18 ex qua facile deprehenderent, quid in quoque vel probaretur vel displiceret. G 6,5 ut eodem telo, *prout* ratio poscit, vel comminus vel eminus pugnent. V, 16,19 alacrior omnium clamor, quis vel ex longa pace proelii cupido vel fessis bello pacis amor. — II, 37,4 dubitasse exercitus, num posito certamine vel ipsi in medium consultarent, vel senatui permitterent legere imperatorem.

b) *disiungit diversa* D 35,22 quidquid in schola cotidie agitur, in foro vel raro vel numquam. A 20,2 quae (pax) vel incuria vel intolerantia priorum haud minus quam bellum timebatur. G 15,7 mos est civitatibus . . conferre principibus vel armentorum vel frugum. 4,42,9 adeo percussus est, ut se vel statim vel in cognitione purgaturum elamaret. — *addita negatione* D 13, 10 ne nostris quidem temporibus Pomponius Domitio vel dignitate vitae vel perpetuitate famae cesserit. 4,40,36 datoque tempore vel in senatu vel in contione non reticebo.

2) *saepius repetitum* D 17,21 si eum qui arma-

tus C. Caesari restitit, vel captivitas vel voluntas vel fatum aliquod in urbem pertraxisset. G 13,3 tum . . vel princeps aliquis vel pater vel propinqui scuto frameaque iuvenem ornant. — *addita negatione* D 30,3 nec in notitia vel rerum vel hominum vel temporum satis operae insumitur. 5,16 studium (sc. eloquentiae), quo non aliud . . vel ad utilitatem fructuosius *vel *ad *voluptatem *dulcius vel ad dignitatem amplius vel ad urbis famam pulchrius vel ad totius imperii . . notitiam industrius excogitari potest.

B) *semel ponitur* 1) *propr.* a) in *univ.* c) *disiungit substantiva* D 10,6 cum ex Hispania vel Asia . . venit. 15,16 si quis alius Ephesum vel Mytilenas . . clamoribus quatit. IV, 77,20 cf. b. β. 11,14,8 quidam Cecropem Atheniensem vel Linum Thebanum et temporibus Troianis Palamedem Argivum memorant. 12,61,2 cf. b. β. — D 9,9 cf. b. α. 34,3 iuvenis . . deducebatur a patre vel a propinquis ad oratorem. G 10,14 quos (equos) . . sacerdos ac rex vel princeps civitatis comitantur. 11,12 mox rex vel princeps . . audiuntur. 12,8 pars multae regi vel civitati, pars ipsi, qui vindicatur, vel propinquis eius exsolvitur. I, 12,11 cf. 2. a. II, 47,18 incusare deos vel homines eius est, qui . . 2,55,21 cum veteres centuriones . . demoveret locaque eorum clientibus suis vel deterrimo cuique attribueret. 3,36,4 cf. 2. d. 13,21,19 aut existat qui . . servos vel libertos ad scelus corruptos arguat. — D 9,21 laus . . velut in herba vel flore praecerta. 10,9 transit . . ut si picturam aliquam vel statuum vidisset. A 10,11 formam totius Britanniae . . auctores oblongae scutulae vel bipenni adsimulavere. I, 68,16 ceteros veniae vel saevitiae Vitellii reliquit. 78,13 ipse in suspenso tenuit, vetandi metu vel adgnoscenti pudore. II, 88,17 cum turbam populi . . parum vitarent, aut ubi lubrico viae vel occursu alicuius procidissent, ad iurgium . . transirent. III, 33,8 dum pecuniam vel gravia auro templorum dona sibi quisque trahunt. IV, 2,6 ceteri modestia vel ignobilitate ut in bello obscuri, ita praemiorum expertes (erant). 49,23 Piso indicio Sagittae vel insita modestia non in publicum egressus est. 1,3,13 (Lucium et Gaium Caesares) mors fato propra vel novercae Liviae dolus abstulit. 17,11 ubi per nomen agrorum ulgines paludum vel inculta montium accipiant. 2,14,12 Germano . . viminum textus vel tenuis . . tabulas (pro scutis esse). 34,6 impulit, ut abeuntem auctoritate vel precibus tenerent. 3,55,13 quamquam fortuna vel industria plerique pecuniosam ad senectam pervenirent. 4,33,19 qui Tiberio regente poenam vel infamias subiere. 6,38,4 non enim Tiberium . . tempus preces satias mitigabant, quin incerta vel abolita pro gravissimis et recentibus puniret. 44,19 ceteri domos abeunt vel in castra Artabani. 11,3,10 cum se honestius calliditate Tiberii vel impetu Gaii Caesaris perituro dixisset. 12,24,1 cf. 2. f. 57,3 incuria operis manifesta fuit, haud satis depressi ad lacus ima vel media [Acidal. secluit vel media]. 13,10,3 sibi statuas argento vel auro solidas . . prohibuit. 14,12,6 Paetus silentio vel brevi adsensu priores adulationes transmittere solitus exiit tum senatu. 15,52,7 melius apud

urbem in illa invisa . . . domo vel in publico patraturos quod pro re p. suscepissent.

β) *adi.* I, 26, 9 ut quisque Pannonici vel Germanici exercitus militibus oblatu esset. — 86, 18 id ipsum . . . a fortuitis vel naturalibus causis in prodigium . . . vertebatur.

γ) *pron.* G 10, 21 victoria huius vel illius pro praedicio accipitur. I, 12, 11 cf. 2. a. 16, 3, 5 dum hunc vel illum locum promissi specus adseverat. — 14, 64, 13 quicumque casus temporum illorum nobis vel aliis auctoribus noscent. — III, 22, 17 permixta (erant) vexilla, ut quisque globus capta ex hostibus huc vel illuc raptabat. G 44, 11 mutabile, ut res poseit, hinc vel illinc remigium. III, 47, 19 mutabili remigio, quando hinc vel illinc appellere indiscretum et innoxium est. 2, 6, 7 converso ut repente remigio hinc vel illinc adpellerent.

δ) *verba* A 36, 3 missilia nostrorum vitare vel excutere. 4, 67, 22 perfugere ad Germaniae exercitus vel celeberrimo fori effigiem divi Augusti amplecti. 13, 40, 4 dato die proelium incipere vel . . . locum fraudi parare. — G 37, 17 Carbone et Cassio et Scauro et Caepione . . . fuis vel captis. IV, 66, 17 percussis civitatum animis vel sponte inclinantibus. 2, 69, 2 abolita vel in contrarium versa cf. 3. a. a. 3, 27, 12 Sulla dictator abolitis vel conversis prioribus cum plura addidisset. 14, 16, 4 adlatos vel ibidem repertos versus conectere. 11, 31, 11 adultabant ut sacrificantes vel insanientes Bacchae. 13, 11, 8 quas (orationes) Seneca testificando, quam honesta praeciperet, vel iactantis ingenii . . . vulgabat. 14, 12, 22 Silana . . . ab exilio Tarentum regressa labante iam Agrippina . . . vel mitigata. 15, 44, 24 Nero . . . circense ludicrum edebat, habitu aurigae permixtus plebi vel curriculo insistens.

ε) *enuntiata* G 3, 18 cf. 2. c. IV, 32, 18 en ego . . . et Canninefates . . . vana illa castrorum spatia excidimus vel . . . fame preminimus. 2, 23, 8 miles . . . dum turbat nautas vel intempestive iuvat, officia prudentium corrumperebat. 4, 63, 5 quinquaginta hominum milia eo casu debilitata vel obtrita sunt. 12, 27, 9 monitos ut anteirent populos vel dilapsis improvisi circumfunderentur. 15, 38, 18 saepe . . . lateribus aut fronte circumveniebantur vel, si in proxima evaserant, . . . etiam quae longinqua crediderant in eodem casu reperiebant. — IV, 64, 8. 14, 20, 6 cf. b. δ. IV, 65, 9 si qui . . . alienigenae in finibus nostris fuerant, eos bellum absumpsit vel in suas quisque sedes refugerunt. — 13, 45, 12 rarus in publicum egressus, idque velata parte oris, ne satiaret aspectum, vel quia sic decebat.

ζ) *varia membra* 12, 45, 12 Radamistus frustra vel cum damno temptatis munitionibus obsidium incipit. — IV, 48, 11 legatorum vis adolevit diuturnitate officii vel quia minoribus maior aemulandi cura, proconsulum splendidissimus quisque securitati magis quam potentiae consulebant. 4, 33, 4 ut olim plebe valida vel cum patres pollerent, noscenda vulgi natura (erat), . . . sic . . . — 2, 42, 13 ille ignarus doli vel, si intellegere crederetur, vim metuens in urbem properat.

b) *spec. α*) inter *synon.* D 9, 9 quis Saleium

nostrum, egregium poetam vel, si hoc honorificentius est, praeclarissimum vatem, deducit? G 6, 3 hastas vel ipsorum vocabulo frameas gerunt.

β) *vi corrigendi* 16, 22, 13 habet sectatores vel *potius* satellites. — IV, 77, 20 ite, nuntiate Vespasiano vel, quod propius est, Civili et Classico. 12, 61, 2 Argivos vel Coeum, Latonae parentem, vetustissimos insulae cultores (fuisse).

γ) *vi minuendi* D 26, 27 exspectabam, ut . . . aliud nobis agmen produceret plurisque vel certe totidem nominaret. Cf. 12, 19 vel . . . illud certe mihi concedes. — I, 2, 9 iam vero Italia novis cladibus vel post longam saeculorum seriem repetitis addicta. 1, 34, 16 silentio haec vel murmure modico audita sunt. 4, 33, 3 delecta ex eis (populo et primoribus et singulis) et consociata rei p. forma laudari facilius quam evenire, vel, si evenit, haud diuturna esse potest. 6, 39, 5 haec Tiberius . . . accipiebat urbem iuxta, eodem ut die vel noctis interiectu litteris consulum rescriberet.

δ) *vi augendi* IV, 64, 8 flumina ac terras . . . clausurant Romani, ut . . . congressus nostros arceant vel, *quod contumeliosius est viris ad arma natis*, inermes ac prope nudi sub custode et pretio coiremus. 14, 20, 6 antea subitariis gradibus . . . ludos edi solitos, vel, si vetustiora repetas, stantem populum spectavisse.

2) *pro aliis partic. AA*) i. q. aut a) *vi disiunctiva α*) I, 21, 14 cf. 2. f. III, 3, 9 eoque gravior militibus erat culpa vel gloriae socius. 25, 4 rariore iam Vitellianorum acie, ut quos . . . suos quemque impetus vel pavor contraheret diduceret. 6, 46, 21 cf. 2. f. 51, 12 quoad privatus vel in imperiis sub Augusto fuit. — [D 1, 16 cum singuli diversas vel easdem . . . causas adferrent: codd.; Lips. secl. vel easdem.] 1, 61, 11 medio campi albertia ossa, ut fugerant, ut restiterant, disiecta vel aggerata cf. 6, 19, 8 dispersi aut aggerati. 6, 35, 4 Parthus sequi vel fugere pari arte suetus. 14, 35, 13 vincendum illa acie vel cadendum esse cf. Nipp. — III, 52, 11 cf. 2. c. 13, 21, 2 itur ad Agrippinam, ut nosceret obiecta dissolveretque vel poenas lueret. 14, 61, 22 acciret (Nero) dominam (Octaviam) vel consuleret securitati iusta ultione.

β) *addito enuntiato condic.* i. q. si contra, si autem aa) *supplendum est prius membrum* D 12, 19 vel si haec fabulosa nimis . . . videntur, illud certe mihi concedes. 1, 40, 4 vel si vilis ipsi salus, cur filium parvulum, cur gravidam coniugem inter furentes . . . haberet? 12, 21, 5 vel si non credis, dimitte et quaere.

bb) I, 61, 3 Valens adlicere vel, si abnerent, vastare Gallias . . . iussus. IV, 1, 10 initium id perfringendarum domuum (sc. sine caede) vel, si resisteretur, causa caedis (erat). 18, 26 cf. b. 2, 4, 10 ubi . . . parum subsidii (Vononi) in Armeniis vel, si nostra vi defenderetur, bellum adversus Parthos sumendum erat. 4, 19, 12 silente reo vel, si defensionem coeptaret, non occultante. 12, 32, 4 non ausis aciem hostibus vel, si . . . carpere agmen temptarent, punito dolo. 40, 6 illo augente audita, ut maior laus compositis vel [M et? cf. Andr. progr. Berl. 1892 p. 17], si duravissent, venia iustior tribueretur. 13, 23, 9 re-

spondit nihil umquam se domi nisi nutu aut manu significasse, vel, si plura demonstranda essent, scripto usum. 41,12 (Artaxata) solo aequata sunt, quia nec teneri * poterant . . . nec . . . vel, si integra et incustodita relinquerentur, nulla in eo utilitas aut gloria, quod capta essent cf. Nipp. 14,23,3 ad occupanda Tigranocerta, quibus (i. q. ut eis) excisis metum hostium intenderet vel, si pepercisset, clementiae famam adipisceretur. 62,14 magna ei praemia . . . promittit vel, si negavisset, necem intentat. — II, 8,10 militum quosdam . . . ascivit vel abnuentes interfici iussit. IV,18,16 coniuges parvosque liberos consistere a tergo iubet, hortamenta victoriae vel pulsivudorem. 3,52,14 adtreccare quod non obtineret vel retentum ignominiam . . . virorum inlustrium posceret.

γ) *variandi causa positum* I,19,16. 1,59,2. II, 1,3. IV,74,11. — II,10,9. 41,19. 68,5 cf. 2.

β) *addita vel intellecta negatione* D7,2 non eum diem laetioem egi, quo mihi latus clavus oblatum est, vel quo . . . quaesturam aut tribunatum aut praeturam accepi, quam . . . 1,83,13 tumultus proximi initium (fuit) non cupiditate vel odio . . . ac ne detractione quidem aut formidine periculatorum. 2,37,14 ego qui non pecuniam, non studia populi neque eloquentiam . . . accipere vel parare potuissem, satis habebam, si . . . 6,22,11 neque mala vel bona (esse), quae vulgus putet. — D36,1 nihil humile vel [CF nihil] abiectum eloqui poterat. — IV, 18,26 Labeo . . . ne interfectus invidiam apud populares vel, si retineretur, semina discordiae praeberet, in Frisios avehitur. 15,52,15 consulis acre ingenium vitavisse Pisonem crediderunt, ne ad libertatem oreretur vel . . . sui muneris rem p. faceret. — 1,17,5 quando ausuros exposcere remedia, nisi novum . . . principem precibus vel armis adirent? IV,79,6 unde metus et iustae preces invocantium, antequam hostes . . . ad spem vel ad ultionem accingerentur.

BB) fere i. q. *et — et, partim — partim* I,1,10 neutrīs cura posteritatis inter infensos vel obnoxios. 62,10 ut si adesset imperator et strenuus vel ignavis spem metumve adderet. 1,1,8 veteris populi R. prospera vel adversa claris scriptoribus memorata sunt. 2,5,7 quae sibi . . . belligeranti saeva vel prospera evenissent. [Wölflin I,57,15 instinctu et impetu vel avaritia.] II,93,9 confusus (est) pravitate vel ambitu ordo militiae. IV,72,20 donec Cerialis mulceret animos, fato acta dictitans, quae militum duemque discordia vel fraude hostium evenissent. 6,17,3 signatum argentum fisco vel aerario attinebatur. — 2,30,10 manu Libonis nominibus Caesarum aut senatorum additas atroces vel occultas notas accusator arguebat cf. Nipp. 12,17,7 cum arma, munimenta, impediti vel eminentes loci amnesque et urbes iuxta perrumperentur. II,74,1 Vespasianus bellum armaque et procul vel iuxta sitas vires circumspexerat. — 1,70,3 quo levior classis vadoso mari inaret vel reciproco sideret. 13,28,13 statutum, quantum curules (sc. aediles), quantum plebei pignoris caperent vel poenae inrogarent.

CC) i. q. *an* 6,23,2 Asinii mors vulgatur, quem

egestate cibi peremptum haud dubium, sponte vel necessitate, incertum habebatur [Ursinus, al. an, sed cf. 4,33,18]. Cf. etiam II,37,4 *num . . . vel — vel*.

3) *c. aliis partic. a) variandi causa ponitur* a) aut pro part. vel II,88,17 cf. 1. a. a. 1,47, 10 resistentis Germanico aut Druso posse a se (sc. imperatore) mitigari vel infringi. 2,23,13 (auster) disiecit naves in aperta Oceani aut insulas saxis abruptis vel per occulta vada infestas. 69,2 Germanicus . . . cuncta, quae apud legiones aut urbes iusserat, abolita vel in contrarium versa cognoscit. 3,19,12 ceteros manifestum ferro vel creditum est veneno aut fame extinctos. 15,38,18 cf. 1. a. s. β) *vel pro part. aut* cf. 2. AA. a. γ.

b) *partic. vel subdividitur disiunctionis* a) *posterius membrum* D28,2 non reconditas . . . causas requiris, nec aut tibi ipsi aut huic Secundo vel huic Apro ignotas. II,76,14 ne contra Gai quidem aut Claudii vel Neronis fundatam longo imperio domum exurgimus. 14,3,2 Nero . . . (Agrippinam) abscedentem in hortos aut Tusculanum vel Antiatem in agrum laudare cf. Nipp. 33,9 si quos inbellis sexus aut fessa aetas vel loci dulcedo attinerat. — 1,13,6 Augustus . . . cum tractaret, quinam adipisci principem locum suffecturi abnuerent aut inpaes vellent vel idem possent cuperentque cf. Pützner. — II, 41,6 incertum fuit, insidias an prodicionem vel aliquid honestum consilium coeptaverint. 14, 3,5 interficere (matrem) constituit, hactenus consultans, veneno an ferro vel qua alia vi. — Cf. G10,14 sacerdos ac rex vel princeps civitatis. β) *prius membrum* 15,38,8 neque enim domus munimentis saeptae vel templa muris cincta aut quid aliud morae interiacebat. — 14,7,4 sive servitia armaret vel militem accenderet, sive ad senatum et populum pervaderet. — III, 84,30 obvius e militibus Vitellium infesto ietu per iram vel quo maturius ludibrio eximeret, an tribunum adpetierit, in incerto fuit.

2) *adnot.: praecedit vel insequitur* a) *prout* G6,5 cf. I in init. I,12,11 multi . . . prout quis amicus vel cliens, hunc vel illum ambiosis rumoribus destinabant. II,10,9 senatus consultum . . . prout potens vel inops reus incidere, infirmum aut validum. b) *ut* I,19,16 ambitu remanendi aut eundi, ut quemque metus vel spes impulerat. II,41,19 ut cuique audacia vel formido, in primam postremamve aciem prurumpebant aut relabebantur. III,22,17 cf. I. B. 1. a. γ. 1,59,2 fama dediti . . . Segestis vulgata, ut quibusque bellum invitit aut cupientibus erat, spe vel dolore accipitur. 61,11 cf. I. B. 2. AA. a. c) *ex* G3,18 ex ingenio suo quisque demat vel addat fidem. II,68,5 legati tribuni- que ex moribus imperatorum severitatem amulantur vel tempestivis conviviis gaudent; proinde miles intentus aut licenter agit. III,52,11 ut ex eventu rerum adversa abnueret vel prospera agnosceret. d) *ac* 3,36,4 liberti etiam ac servi, patrono vel domino . . . cum manus intentarent, ultro metuebantur cf. G4,8. e) *aut* IV,74,11 quo modo sterilitatem aut nimios imbres et cetera naturae mala, ita luxum vel avaritiam dominantium tolerate cf. *ve* II. B. e. f) I,21,14

mortem omnibus ex natura aequalem oblivione apud posteros vel gloria *distingui*. 6,46,21 ad *internoscenda* corpori suo utilia vel noxia alieni consilii indigere. III,47,19 hinc vel illinc appellere *indiscretum* . . est. — II,1,3 (imperium) **varia* sorte laetum rei p. aut atrox, ipsis principibus prosperum vel exitio fuit. 12,24,1 regum in eo ambitio vel gloria varie vulgata (est).

II) vi *adverbii a) indicatur aliquid extremum* i. q. *am ende gar, wenn auch nur α* in *univ.* I,39,10 agitasse Laco . . de occidendo Vinio dicitur, sive ut poena eius animos militum mulceret, seu conscium Othonis credebatur, *ad postremum* vel odio. D26,5 melius est orationem vel hirta toga induere quam fucatis . . vestibus insignire. A3,16 non pigebit vel incondita ac rudi voce memoriam prioris servitutis . . composuisse. IV,49,31 clausus intra domum, ne qua motus novi causa vel forte oreretur. 54,3 legiones vel externum servitium quam imperatorem Vespasianum malle. 3,5,15 ubi illa veterum instituta, propositam toro effigiem . . et lacrimas vel doloris imitantia? 44,10 miseram pacem vel bello bene mutari. 13,26,10 **impudenter* vel poenam suam ipsi **suadentes*. D39,2 dicam tamen, vel ideo, ut rideatur. 1,8,18 neque . . consilio nisi suo usurum, vel cum periculo offensionis. 3,66,17 (multi) spretis quae tarda cum securitate, praematura vel cum exitio properant.

β) *c. superl.* D6,26 extemporalis audaciae . . vel *praecipua* incunditas est. 12,60,13 cum . . Marius et Sulla olim de eo (iure) vel praecipue bellarent.

b) vi *minuta* i. q. *etiam* D27,12 utere antiqua libertate, a qua vel *magis* degeneravimus quam ab eloquentia. I,33,11 vel *si* cadere necesse sit, occurrendum (esse) discrimini. III,78,17 Antonius praepostero obsequio, vel *dum* regerit invidiam (sc. exusti Capitolii in Mucianum), crimen meruit i. q. *quamquam*. V,11,13 urbem . . opera molesque firmaverant, quis vel plana satis munirentur. — [Codd. D5,30; coniect. 13,14. A22,17. I,57,15.]

velamen. G17,7 eligunt feras et *detracta* velamina spargunt maculis pellibusque beluarum i. q. *pelles* quibus velentur.

velamentum. a) *propr.* t. t. I,66,4. III,31,13 cf. *infula*.

b) *transl.* i. q. *deckmantel* 13,47,1 Nero flagitiis et sceleribus velamenta quaesivit.

vello. IV,60,5 (obsessi) virgulta postremo et stirpes et internatas saxis herbas vellentes miseriarum . . documentum fuere.

velo. a) *propr.* α) 13,45,11 rarus (Poppaeae) . . egressus, idque velata *parte oris*, ne satiare aspectum. β) *de vestitu* G17,10 feminae lineis *amictibus* velantur. 16,11,10 singulis *vestibus* ad verecundiam velati balineis inferuntur.

b) *transl.* II,59,13 quamvis odium Vitellius vernilibus *blanditiis* velaret. 14,56,13 velare odium fallacibus *blanditiis*. IV,5,7 Helvidius . . ingenium inlustre altioribus studiis . . dedit, non . . ut *nomine* magnifico segne otium velaret, sed . . 32,6 missus . . Montanus ad Civilem, ut absisteret bello neve externa *armis falsis* velaret. 86,11 Domitianus . . studium litterarum et amorem carminum simulans, *quo* (i. q. ut ea

re) velaret animum. 6,29,11 illum (Labeonem) . . culpam *invidia* (sc. in Tiberium excitata) velavisse. 11,21,11 cum hisce *verbis* Tiberius dedecus natalium eius velavisset. 12,61,13 Claudius . . quod uni concesserat nullis extrinsecus *adiumentis* velavit. 13,13,7 Serenus *simulatione* amoris adversus eandem libertatem primas adolescentis cupidines velaverat. 16,4,3 senatus . . offert imperatori victoriam cantus adicitque *facundiae coronam, qua* ludicra deformitas velaretur.

velocitas. a) *animantium* 2,21,4 v. *corporum* uti cf. *utor A. a.* G6,15 congruente ad equestrem pugnam v. *peditum*. 30,16 velocitas iuxta formidinem, *cunctatio* propior constantiae est. 6,10 equi . . non velocitate conspicui.

b) *rerum* 15,38,11 incendium . . antequam remedia velocitate *malis*. I,83,19 num . . omnia consilia cunctis praesentibus tractari . . *occasionum* velocitas patitur?

velox. a) α) A26,5 velocissimos equitum peditumque adsultare . . iubet. 3,21,18 cohortibus auxiliariis . . velocissimos legionum addiderat. [III,16,7 fugae velocissimus: Schenkl.] β) I,72,4 praemia virtutum, quia velocius erat, vitiis adeptus. — *adv.* II,54,14 mors Othonis quo laudabilior, eo velocius audita (est).

b) *transl.* *A13,11 (Gaius Caesar) velox ingenio mobili *paenitentiae*.

velum. a) G44,9 nec velis ministrant (naves) nec remos . . adiungunt. V,23,5 lintres sagulis . . pro velis iuvabantur. 2,6,9 naves . . velis habiles, citae remis augebantur. 23,4 aequor mille navium remis strepere aut velis impelli.

b) i. q. *vorhang* 13,5,6 ut adstaret additis a tergo foribus velo discreta (Agrippina).

velut. *veluti* D38,8. 14,6,3.

I) *inservit comparationi* A) vi *coniunctionis* 1) i. q. *sicut c. ind.*, non nisi *sine verbo* D22,15 nihil excerptum, nihil referre possis, et v. in rudi aedificio, firmus sane paries et duraturus, sed non satis expolitus et splendens. G29,7 (Batavi) tantum in usum proeliorum sepositi, v. tela atque arma, bellis reservantur. III,13,18 ut **tot* armatorum milia, v. grex venalium, Antonio donum darentur? 1,41,1 non florentis Caesaris neque suis in castris, sed v. in urbe victa facies gemitusque . . militum aures oraque advertere. 14,6,3 quod . . navis summa sui parte veluti terrestre machinamentum concidisset.

2) i. q. *velut si c. con.* a) A16,22 ac v. pacti, exercitus licentiam, dux salutem esset [codd. et; Ritter pacti essent], seditio sine sanguine stetit. III,83,15 v. festis diebus id quoque gaudium accederet, exultabant.

b) *sine verbo fin.* α) A18,2 cum et milites v. *omissa expeditione* ad securitatem et hostes ad occasionem verterentur. Trahitur ab aliis ad II. b. I,82,10 postera die v. capta urbe (Roma) clausae domus (erant). II,15,8 ac v. pactis indutiis Vitelliani retro Antipolim . . Othoniani Albiganum . . revertere. 20,1 Caecina, v. relicta post Alpes saevitia ac licentia, modesto agmine per Italiam incessit. IV,35,7 qui ubi . . cohortes v. multa pace ingredi accepit. 11,12,13 postremo, v. translata iam fortuna, servi

liberti paratus principis apud adulterum visebantur. — III, 9, 26 epistolae addidere fiduciam, quod submisit Caecina, v. offendere Vespasianum *timens*, ipsorum duces contemptim *tamquam insultantes* Vitellio scripsissent. 2, 25, 15 invictos . . Romanos praedicabant, qui perdita classe . . pari ferocia et v. aucti numero irrupissent. 6, 1, 16 servi . . (in conquisitos) vim raptus suaque ipsi libita v. in captos exercebant. 14, 31, 5 ut regnum per centuriones, domus per servos v. capta vastarentur. — A 46, 18 multos veterum v. *inglorios* et ignobilis oblivio obruit. 13, 30, 5 Quirinalis quod . . v. infimam nationum Italiam luxuria saevitiaque adflctavisset. — A 10, 27 mare . . influere penitus atque ambire, et iugis etiam ac montibus inseri v. *in suo*. II, 91, 6 adeo omnis . . iuris expertus . . v. inter temulentos agebat (Vitellius). 4, 34, 22 Ciceronis libro . . quid aliud dictator Caesar quam rescripta oratione, v. apud iudices, respondit? 51, 13 montis anfractu repercussae v. a tergo voces cuncta miscuerant. 6, 3, 3 Gallionem . . violenter increpuit (Caesar sc. per litteras), v. coram rogitans, quid illi cum militibus.

β) *simulatam indicat speciem* III, 37, 6 ceteri composita indignatione . . v. pro Vitellio conquerentes, suum dolorem proferebant. IV, 43, 6 Marcellus, v. excedens curia, imus, inquit, Prisce. 4, 69, 8 Latiaris . . Sabinum, v. recens cognita narraturus, . . in cubiculum trahit. 6, 50, 9 is v. propria ad negotia digrediens et *per speciem* officii manum complexus pulsum venarum attigit. 12, 68, 5 Agrippina, v. dolore victa et solacia conquirens, tenere amplexu Britannicum.

B) vi *adverb.* I) *speciem indicat a) simulatam* i. q. *vorgeblich* III, 62, 9 (Valens) ludicro Iuvenalium sub Nerone v. ex necessitate, mox sponte mimos acitavit. 1, 34, 5 (legiones) obvias extra castra habuit, deiectis in terram oculis v. paenitentia. 10, 32 Augustus . . quaedam de habitu cultuque et institutis eius (Tiberii) iecerat, quae v. excusando exprobraret. 3, 22, 11 deprecatus primo senatum, ne maiestatis crimina tractarentur, mox Servilium . . inlexit ad proferenda quae v. reicere voluerat cf. Ioh. Müller, beitr. III, 31. 5, 10, 5 (Pseudodrusus) erat juvenis haud dispari aetate, quibusdam Caesaris libertis v. adgnitus.

b) *veritati similem* i. q. *gleichsam* 1, 65, 7 Quintilium Varum . . paludibus emergens cernere et audire *visus* est v. *vocantem*. — I, 62, 15 aquila v. *dux* viae praevolavit. G 31, 9 fortissimus quisque ferreum insuper anulum . . v. vinculum gestat. III, 68, 15 consuli . . exsolutum a latere pugionem, v. ius necis vitaeque civium, reddebat i. q. als symbol: Roth. 16, 27, 11 quod v. telum corripuere accusatores. — IV, 41, 8 eaque v. censura in Voculam . . acerrime incubuit i. q. diese art von. 46, 14 cum ex diverso v. aciem telis et armis truncem, semet clausos . . aspicerent. 62, 14 silens agmen (erat) et v. longae exsequiae. V, 23, 6 spatium v. aequoris electum (est) i. q. meerartig ausgedehnt. 6, 30, 17 firmarent v. foedus. 38, 9 ipsi (Caesari) fluxam senio mentem et continuo abscessu v. exilium obiectando. 15, 40, 3 ut continuaeviolentiae (incedii) campus et v. vacuum caelum occurreret.

69, 4 (Nero) iubet praevenire conatus consulis, occupare v. arcem eius cf. Drüg. — 1, 8, 24 die funeris milites v. praesidio steterunt. 14, 62, 17 fatetur apud amicos, quos v. consilio adhibuerat princeps. 37, 3 legio . . v. cuneo erupit i. q. in modum cunei. A 10, 14 spatium procurrentium . . terrarum v. in cuneum tenuatur. V, 7, 6 cuncta sponte edita aut manu sata . . atra et inania v. in cinerem vanescunt. 4, 40, 11 si matrimonium Liviae v. in partes domum Caesarum distraxisset. 67, 21 miles nuntios, introitus . . v. in annales referebat. 13, 25, 18 ludicram quoque licentiam et fautores histrionum v. in proelia convertit. III, 67, 9 ferebatur lectula parvulus filius v. in funebrem pompam. 15, 63, 1 ubi haec atque talia v. in commune disseruit i. q. wie für die Öffentlichkeit. IV, 14, 18 instare dilectum, quo liberi a parentibus . . v. supremum dividantur. — I, 89, 6 provinciali bello, quod inter legiones Galliasque v. *externum* fuit. 1, 17, 2 postremo . . v. contionabundus interrogabat i. q. *prope* cf. Liv. III, 47, 3. 14, 53, 10 Augustus . . Maecenati urbe in ipsa v. peregrinum otium permisit.

2) *lenit audacius dicta* i. q. *so zu sagen a) vocabula* D 19, 1 antiquorum admiratores hunc v. *terminum* antiquitatis constituere solent. 30, 14 (Cicero in Bruto) suae eloquentiae v. *quandam educationem* refert. 33, 3 ut incohasset tantum et v. *vestigia ac liniamenta* quaedam ostendisse videaris. 38, 8 imposuit veluti *frenos* eloquentiae. 5, 3, 4 tunc (Tiberius et Seianus) v. frenis exsoluti proruperunt. D 39, 15 oratori clamore plausuque opus est et v. *quodam theatro*. G 42, 4 ea Germaniae v. *frons* est. 3, 55, 18 nisi forte rebus cunctis inest *quidam* v. *orbis*. 11, 23, 12 an parum quod Veneti et Insubres curiam irruerint, nisi coetu alienigenarum v. *captivitas* inferatur? 12, 46, 1 digressu centurionis v. *custode* exsolutus. 14, 52, 2 altero v. *duce* (sc. Neronis, Burro) amoto. 13, 27, 11 quos vindicta patronus non liberaverit, v. *vincolo* servitutis attingi. — A 23, 6 summotis v. in *aliam* insulam hostibus. III, 1, 13 superesse Vespasiano . . studia provinciarum, per quas v. *alterius* belli molem ciceret. 2, 6, 14 Rhenus . . apud principium agri Batavi v. in *duos* annes dividitur. G 43, 23 nullo hostium sustinente novum ac v. *infernum* adspectum. I, 24, 7 quam v. *publicam* largitionem Otho secretioribus apud singulos praemiis intendebat. 4, 36, 13 ut quis destriktor accusator, v. *sacrosanctus* erat. D 14, 1 Maternus concitatus et v. *instinctus*. 39, 4 quibus (paenulis) adstricti et v. *inclusi*. I, 79, 9 Sarmatae . . adempta eorum pernicitate v. *vincti* caedebantur. III, 59, 1 v. *renatum* ex integro bellum. 73, 4 dux segnis et v. *captus* animi non lingua, non auribus competere. — D 7, 20 advenae . . iam in municipiis . . auditos . . requirunt ac v. *adgnosere* concupiscunt cf. Iohn. 17, 30 quos eorundem hominum aures adgnosere ac v. *coniungere* et *copulare* potuerunt. A 35, 10 ut . . ceteri per adclive iugum conexi v. *insurgerent*. IV, 3, 15 civilia arma . . , postquam . . omnis provincias exercitusque lustraverant, v. *expiato* terrarum orbe cepisse finem videbantur. 7, 14 hoc senatus iudicio v. *admoneri* principem, quos probet, quos reformidet. V, 19, 9 sic v. *abacto* amne tenuis alveus . . terrarum speciem fecerat.

2,38,13 v. *perfringere* aerarium. 3,53,5 subtrahi oculos meos melius fuit, ne . . ipse etiam viderem eos ac v. *deprenderem*. 4,31,8 ipse (Tiberius), compositus alias et v. *eluctantium* verborum, solutius promptiusque eloquebatur. 11,22,24 donec (quaestura) sententia Dolabellae v. *venundaretur*. — D39,14 res v. in *solitudine* agitur. I,71,12 mansit Celso v. *fataliter* etiam pro Othone fides integra et infelix. 4,27,6 v. *munere deum* tres biremes adpulere. 13,41,14 adicitur miraculum v. *numine* oblatum. I,79,10 mirum dictu, ut sit omnis Sarmatarum virtus v. *extra* ipsos. II,28,8 veteres illos et tot bellorum victores (Batavos), postquam in conspectu sit hostis, v. *ex acie* abduci. III,23,15 Vitelliani . . v. *ex occulto* iaculantibus incauti offerbantur.

b) D5,24 ipse (orator) securus et v. *quadam perpetua potentia ac potestate* munitus. 9,21 omnis illa laus . . v. *in herba vel flore praecerta*, ad nullam certam . . pervenit frugem. 22,24 nullum sit verbum v. *rubigine infectum*. 26,25 neminem Aper nominare et v. *in aciem educere* sustinuit. 32,19 in paucissimos sensus . . detrudunt eloquentiam v. *expulsam* regno suo. A24,16 si . . v. *e conspectu* libertas *tolleretur*. 44,19 Domitianus . . continuo et v. *uno ictu* rem p. exhaustit. II,38,15 singulis v. *ictibus* transacta sunt bella. I,24,1 flagrantibus iam militum animis v. *faces addiderat* Maevius. 50,6 tum duos omnium mortalium . . deterrimos v. *ad perdendum imperium fataliter electos* . . vulgus quoque palam maerere. III,11,1 legiones v. *tabe infectae*. 75,13 Vitellius consulis supplicium poscenti populo restitit, placatus ac v. *vicem reddens*, quod . . 13,14,3 Nero . . demovet Pallantem cura rerum, quis a Claudio impositus v. *arbitrium regni agebat* cf. Nipp. 42,19 Romae testamenta et orbos v. *indagine* eius capi. 15,58,2 urbem . . v. *in custodiam dedit*. 71,23 Cludieno, Agrippae . . v. *in agmen et numerum*, Aegaei maris insulae permittuntur.

II) *indicat opinionem eius de quo agitur* a) II,8,2 Achaia atque Asia *falso* exterritae (sunt), v. Nero adventaret. III,11,9 Moesicae legiones adiutam a se Pannonicorum ultionem referentes, et Pannonici, v. absolventur aliorum seditione, iterare culpam gaudebant. 4,67,24 eaque (sc. perfugium ad Germaniae exercitus vel imploratio populi) sprete ab illis, v. pararent, obiciebantur.

b) sine verbo fin. A43,17 testamento Agricolae, quo coheredem . . Domitianum scripsit, lactatum eum v. honore iudicioque. 3,28,10 inditi custodes et lege Papia Poppaea praemiis inducti (sunt), ut, si a privilegiis parentum cessaretur, v. parens omnium populus vacantia teneret. III,27,15 inceserat cunctatio, ni duces fesso militi et v. inritas exhortationes abnuenti Cremonam monstrassent. 15,53,12 pugionem . . detraxerat gestabatque v. magno operi sacrum cf. G31,9. 16,2,3 Nero . . mittit qui v. paratam praedam adveherent. G7,6 ne verberare quidem nisi sacerdotibus permissum (est), non quasi in poenam nec ducis iussu, sed v. deo imperante. IV,70,5 Classicus segne plerumque otium trahens v. parto imperio fruebatur. 71,7 socii ad

munia pacis redirent securi v. confecto bello, quod R. manus exceperant. — V,4,5 effigiem animalis . . penetrati sacra vere, caeso ariete v. in contumeliam Hammonis. 11,27,4 haud sum ignarus fabulosum visum iri . . consulere designatum cum uxore principis . . v. suscipiendorum liberorum causa convenisse cf. Nipp. — Cf. Wölfflin, Philol. 24, 122.

vena. a) *propr.* α) in *univ.* 15,35,10. 59,21 *brachiorum* venae. 16,35,5 porrectis utriusque brachii venis. 15,63,14 *crurum* et *poplitum* venas abruptit. — IV,11,16 fuso per venas sanguine extinguitur. 6,29,2 per abruptas v. sanguinem effudit. 13,30,8 cruciatus . . *emisso per venas sanguine effugit. — 4,22,10 reus . . v. praebuit *exsolvendas*. 11,3,12. 14,64,7. 16,17,17 cf. exsolvo A. a. 6,48,16 haec . . dicitans venas *resolvit* i. q. öffnen. 9,10 v. *resolvit* i. q. wieder öffnen cf. resolvo I. a. 9,9 cum . . ferrum temptavisset, *obligat* venas. 16,19,4 incisas v., ut libitum, obligatas *aperire* rursum. 6,29,2 *abrumperet* cf. supra. 15,59,21 obiit abruptis brachiorum v. 63,14 cf. supra. 16,9,7 suadenti v. abrumperet . . ait. 15,9 v. quamquam *interruptae* parum sanguinis effundebant. 15,69,11 *abscinduntur* v. 16,11,9 eodem ferro abscindunt v. 15,35,10 brachiorum venas Torquatus *intersecidit*. 16,19,4 *incisas* v. cf. supra et Sirker, tac. formenl. p. 57. 14,24 *intercisis* v. mortem adproperavit. 5,8,10 Vitellius . . scalpro levem *ictum* venis *intulit*.

β) *spec.* i. q. *arteria* 6,50,10 is (medicus Charicles) . . manum (Tiberii) complexus *pulsus* venarum attigit.

b) *transl.* 1) in *imag.* α) de *oratione* D21,35 oratio, sicut corpus hominis, ea demum pulchra est, in qua non eminent venae nec ossa numerantur, sed . . β) D31,19 orator . . tenebit venas *animorum* et . . adhibebit manum et temperabit orationem i. q. herzsclag.

2) α) de *arboribus* V,6,8 ut quisque ramus (sc. balsami) intumuit, si vim ferri adhibeas, pavent venae i. q. saftgefäße. β) de *aqua* V,3,14 Moyses . . largas *aquarum* venas aperit. γ) de *metallo* G5,8 nec adfirmaverim nullam *Germaniae* venam argentum aurumve gignere. 11,20,11 Rufus . . recluserat specus quaerendis venis *argenti*.

venabulum. 3,43,8 cum venabulis et cultris quaeque alia venantibus tela sunt.

venalis. a) *propr.* α) I,47,12 quaesitis redemptisque *capitibus*, quae venalia interfectores servaverant. 1,78,3 centesimam *rerum* venalium deprecante populo. 13,31,10 vectigal quintae et vicissimae v. *mancipiorum* remissum (est).

β) *subst.* i. q. *kaufsklave* III,13,18 ut tot armorum milia, velut grex venalium, Antonio donum darentur?

b) *transl.* α) de *reb.* I,7,13 venalia cuncta, praepotentes liberti (erant). 11,5,4 nec quicquam publicae mercis tam venale fuit quam advocatorum perfidia. 13,4,10 nihil in penatibus suis venale aut ambitioni pervium (esse).

β) de *hom.* 1) *abs.* 4,31,15 quem (Suillum) vidit sequens aetas praepotentem, venalem, et Claudii amicitia . . numquam bene usum. 13,42,3 Suillius, imperitante Claudio terribilis ac

venalis. 14,14,15 (Nero) nobilium familiarum posteros egestate venales in scaenam deduxit.

2) c. *praep. in* II,56,4 Vitelliani . . in omne fas nefasque avidi aut venales non sacro, non profano abstinebant. 12,46,11 (praefectus) paelicem regiam polluerat inque omnem libidinem venalis habebatur.

venatio. 11,10,14 incautum venationique intentum (regem) interfecere.

venatus. G46,14 *idem* venatus viros pariter ac feminas alit. 2,2,12 diversus a maiorum institutis, *raro* v., segni equorum cura. 56,8 (Zeno) venatu epulis et quae alia barbari celebrant, proceres . . devinxerat. 12,13,11 equos venatui adornatos. — *plur.* G15,1 (Germani) non multum venatibus . . transigunt.

venditor. I,49,11 famae nec incuriosus nec venditor (erat Galba).

venditio. 6,17,8 quae remedio quaesita, venditio et *emptio*, in contrarium mutari. 13,25,4 comitantibus qui raperent venditioni [M venditione] exposita. 1,73,15 nec contra religiones fieri, quod effigies eius (sc. Augusti) . . venditionibus *hortorum* et *domuum* accedant.

vendito. I,66,16 ipsa itinerum *spatia* et stativorum *mutationes* venditante duce. 14,50,4 adiciebat . . accusator venditata ab eo *munera* principis et adipiscendorum honorum *ius*.

venditor. 13,31,11 vectigal . . cum venditor pendere iuberetur, in partem pretii *emptoribus* adrescebat.

vendo. a) *abs.* 6,17,10 copiam vendendi secuta vilitate. b) IV,50,26 *quam* (*praedam*) vagi per inaccessa mapalium ulterioribus vendiderant. 1,73,8 obiecit accusator, quod . . venditis *hortis* statuum Augusti simul *mancipasset*. 14,41,7 qui talem *operam emptitasset* vendidissetve.

veneficium. a) i. q. *giftmischeri*, *giftmord* 2,73,15 corpus (Germanici) . . praetuleritne *veneficii signa*, parum constitit. 4,10,7 inter conscios ubi *locus veneficii tempusque* composita sint. 54,11 *veneficii* insimulari cf. insimulo. 12,66,9. 13,15,17 *Locusta veneficii* damnata. 14,13 non abnuere se, quin cuncta . . mala pateferent, suae . . nuptiae, suum v. 2,79,6 praetor, qui de *veneficiis* quaereret.

b) *meton.* i. q. *zauber-*, *giftmittel* 2,70,4 *lenta* videri v. 74,5 infamem *veneficiis* . . Martinam. 3,7,6 famosam v. Martinam. 4,22,12 *Numantina* . . accusata iniecisse *carminibus* et v. *vecordiam* marito. 52,5 is (Domitius) . . *veneficia* in principem et *devotiones* obiectabat (Claudiae).

veneficia. 13,15,23 Nero . . iubere supplicium *veneficiae*.

venenum. a) *propr.* a) 13,15,27 decoquitur *virus* (giftsaft) cognitis antea *venenis* rapidum. — 4,11,5 quin potius *ministrum* *veneni* exercebat, *auctorem* exquiret. 15,64,15 cluso corpore adversum *vim* v. 16,14,24 *tarditas* v. 12,66,5 Agrippina . . de *genere* v. consultavit, ne *repentino* et *praecipiti* facinus proderetur; si *lentum* et *tabidum* delegisset, ne . . 6,32,7 *lento* v. *inligare*. 12,67,8 *pinnam rapido* v. *inlitam*. 13,15,20 v. parum *validum*. 15,27 *cognita* v. cf. supra. — 4,21,9 in domo eius *venenum esse*. 8,1 v. paulatim *inrepente*. 13,15,20 v. sta-

tim *saevit* cf. infra. 1,10,7 *Pansam venenum* . . *abstulerat* cf. infra. — 12,47,21 *Radamistus* . . non ferrum, non v. in sororem et patruum *expromit* (anwenden). 4,12,9 neque *spargi* v. in tres poterat. 3,7,7 v. nodo *crinium occultatum*. 6,40,5 *depromptum* sinu v. *hausit*. 15,64,13 *Seneca* . . *Stadium* . . orat *provisum* pridem v., quo damnati publico Atheniensium iudicio extinguerentur, *promeret*; *adlatumque* hausit. 16,14,24 hausto v. 2,69,10 *persuasio* v. a *Pisone accepti*. 13,15,20 (Britannicus) primum v. ab ipsis educatoribus accepit *tramisitque* exsoluta alvo parum validum, sive temperamentum inerat, ne statim saeviret. 1,12 ab his proconsuli v. inter epulas *datum* est. 4,8,1 *Seianus* . . *deligit* v., quo paulatim inrepente fortuitus morbus adsimularetur. 12,66,5 cf. supra. 2,88,4 si *patrandae* neci v. *mitteretur*. 4,54,3 *paratum* ei v. 13,15,16 *parari* v. iubet. 15,45,14 v. ei per libertum ipsius . . *paratum vitatumque* a *Seneca*. 64,13 *provisum* v. cf. supra. 1,10,7 v. *vulneri adfusum*. 13,16,8 frigidum in aqua adfunditur v. 12,67,3 *infusum* delectabili cibo boleto v. — III,39,3 placuit *veneno grassari*. 3,23,13 *veneno eum* a *Lepida petatum* (esse). 12,47,3 non ferro, non v. *vim adlatum*. 6,32,7 ut *Abdum* . . *lento* v. *inligaret*. 13,17,12 *supremum* *Claudiorum sanguinem*, stupro prius quam v. *pollutum*. 3,19,12 *ceteros* . . *creditum* est *veneno* aut fame *extinctos*. 15,64,13 cf. supra. 12,52,8 morte fortuita *an per* v. *extinctus* esset, ut quisque *credidit*, *vulgavere*. 14,63,11 *erecto* per v. *patre* et statim *fratre*. 3,5 *Nero* . . (*matrem*) *interficere* constituit, *hactenus* consultans, v. an ferro vel quae alia vi. 65,1 *libertorum* potissimos v. *interfecisse* *creditus* est. A43,6 v. *interceptum*. 3,12,18 tamquam v. *interceptus* esset. 13,12 ipsum (Germanicum) *devotionibus* et v. *peremisse*. 14,37,12 *Boudicca vitam* *veneno finivit*. 51,3 *concessit vita* *Burrus*, incertum *valetudine* an v. 13,30,6 v. *damnationem* anteit.

β) vi *praegn.* i. q. *veneni usurpatio* 3,17,10

proinde *venena* et artes tam *felicitas expertas* verteret in *Agrippinam*. 22,4 *adiciebantur* (sc. delationi) *adulteria*, *venena*. 14,4 *veneni crimen* visus est *diluisse*. 14,3,6 placuit primo *venenum*. 15,60,9 ut ferro *grassaretur*, quando *venenum* non processerat. 16,6,3 neque enim *venenum* crediderim. 2,88,7 qui (prisci imperatores) *venenum in Pyrrum regem* vetuerant *prodiderantque*. 4,10,9 *Drusum veneni* in patrem arguens.

b) *transl.* I,15,25 *inrumpet adulatio*, *blanditiae* et *pessimum* veri *adfectus* v., sua cuique *utilitas*.

veneo. A31,7 *mancia* semel *veneunt* . . ; *Britannia* *servitutem* suam *quotidie emit*. G24,10 *victus* (sc. *alea*) . . *adligari* se ac *venire* patitur.

venerabilis. a) D8,21 *Vespasianus*, v. *senex*. 2,72,9 (Germanicus) *visu* et *auditu iuxta* v. b) D10,14 omnem *eloquentiam* omnesque eius *partes sacras* et v. *puto*. 16,29,5 ipsius *Thraseae* v. *species* *obversabatur*.

veneratio. a) i. q. *anbetung*, *verehrung*, *ehrfurcht* α) G40,11 (sacerdos deam) *vectam* *bubus* *feminis multa* cum v. *prosequitur*. — D6,15 *quae*

in iudiciis v. (sc. oratoris)! 3,18,17 fama spe veneratione potius omnes destinabantur imperio quam quem . . . fortuna in occulto tenebat.

β) c. gen. 1) *obiect.* 1,34,12 a veneratione Augusti orsus flexit ad victorias triumphosque Tiberii. 4,37,13 quia *cultui* meo veneratio *senatus* adiungebatur. — 1,10,14 Titum filium ad v. cultumque eius (Galbae) miserat. — 12,42,10 carpento Capitolium ingredi, qui honos . . . venerationem augebat *feminae*. 14,13,6 (Nero) iret intrepidus et venerationem *sui* coram experiretur. 2) *subiect.* 15,74,14 templum Neroni . . . poneretur quod ille (senatus) decernebat tamquam mortale fastigium egresso et venerationem [Rhenanus; M veneratio item] *hominum* merito.

b) sens. *pass.* i. q. *ehrwürdigkeit* IV, 65, 20 (legati) arcebantur adspectu (Velaedae), quo venerationis plus (sc. ei) inesset.

veneror. A) i. q. *mente colere* a) *alqm* G 8,10 Velaedam diu . . . numinis loco habitam; sed et olim *Albrunam* et compluris alias venerati sunt. 43,18 ea vis numini, nomen *Alcis* . . . ; ut fratres, ut iuvenes venerantur (sc. eos). 45,9 *matrem deum* venerantur. V, 5, 18 Aegyptii pleraque *animalia effigiesque* compositas venerantur. 3,63, 12 cultus numinum utrisque *Dianam* aut *Apolinam* venerandi (est).

b) *alqd* A 46,9 sic patris, sic mariti *memoriam* venerari, ut . . . 2,54,9 adito Ilio *quaeque* ibi varietate fortunae et nostri origine veneranda (sunt).

B) i. q. *precatione, officii colere* a) *deos* 14, 61,1 laeti Capitolium scandunt *deosque* tandem venerantur. 15,36,6 (Nero) adiit Capitolium illic veneratus *deos* . . . — seq. ut i. q. *anssehen* IV, 58,34 te, Iuppiter . . . , te, Quirine . . . , *precor* venerorque ut . . . ne sinatis. 3,56,12 principio litterarum veneratus *deos*, ut consilia sua rei p. prosperarent.

b) *hom.* c) *abs.* 2,1,6 Phraates . . . cuncta venerantium officia ad Augustum verterat. 56,12 ceteri venerantes regem Artaxiam consalutavere. 75,5 Agrippina . . . inter venerantis *gratantisque* aspici solita. *14,61,4 itur etiam in principis laudes strepitu venerantium. [Andr.; M repetitum venerantium, quod del. Acidal.]

β) *alqm* D 13,8 *populus* . . . surrexit universus et forte praesentem spectantemque *Virgilium* veneratus est sic quasi *Augustum*. 6,8,25 etiam Satrium atque Pomponium venerabamur. 12, 37,14 illi (Caratacus cum suis) . . . Agrippinam quoque . . . isdem quibus principem *laudibus gratibusque* venerati sunt. 16,4,12 (Nero) flexus genu et coetum illum *manu* veneratus sententias iudicum operiebat.

venia. a) *abs.* α) c. *sim.* et *opp.* IV, 56,4 vicit *ratio parcendi*, ne sublata spe veniae pertinaciam accenderent. 3,73,14 ceteros ad spem proliceret *arma sine noxa ponendi* . . . et recepti ea venia plerique. 12,37,11 si *incolumem servaveris*, aeternum exemplar clementiae ero. ad ea Caesar veniam ipsique et coniugi . . . tribuit. — A 19,9 parvis peccatis veniam, magnis *severitatem* commodare. 13,35,22 remedium severitate quaesitum est. nec enim . . . primum alterumque delictum venia prosequeretur, sed qui signa reliquerat, statim capite poenas lue-

bat. I,68,16 in Alpinum . . . animadvertit: ceteros veniae vel *saevitiae* Vitellii reliquit. III, 61,8 Varus . . . paucos repugnantium *interfecit*; plures abiectis armis veniam petivero. 12,32,9 Brigantes, paucis qui arma coeptabant *interfectis*, in reliquos data venia, resedere. IV, 59,17 cf. δ.

β) A 31,15. IV, 56,4 sublata spe veniae. 70,32 occisis . . . legatis, quo minore spe veniae cresceret vinculum sceleris. 14,23,5 ne spem v. auferret. II,30,17 sine *respectu* veniae probra Othoni obiectantes.

γ) 3,73,14 ea v. cf. α. IV, 69,15 *impetrabili* v. et paratis deprecatoribus, si paeniteret. 12, 40,6 v. *iustior*. G 19,7 *nulla* v. III,31,4 *nulla* ultra v. II,63,10 *seram* v. post scelus quaerebat.

δ) G 19,7 publicatae pudicitiae nulla v. (est). III,31,4 ne . . . nulla ultra v. (foret) omnisque ira victoris . . . in tribunos . . . verteretur. V,26,6 neque facto meo venia neque dictis fides *debatur*. — A 19,9 peccatis veniam *commodare* cf. α. 6,16,15 v. *concedere* cf. infra. 1,71,3 *data* (est) utrique v., facile Segimero, cunctantius filio. 12,32,9 in reliquos data v. cf. α. 37,11 ad ea Caesar veniam ipsique et coniugi et fratribus *tribuit* cf. α. 40,6 ut . . . v. iustior tribueretur. IV, 59,17 v. *ostentantes*, si praesentia sequerentur: aliter nihil spei, famem ferrumque et extrema passuros. V,24,4 *Cerialis* . . . Batavis pacem, Civili v. ostentans. 12,17,1 v. liberis corporibus *orantes*. A 1,14 mihi . . . venia opus fuit, quam non *petissem* incusaturus tam saeva . . . tempora. III,61,8 cf. α. 6,16,15 v. a principe petivere; et *concedente* . . . sex menses dati. 11,30,5 v. in praeteritum petens. 12,19,3 laudat . . . quod suam dextram petendae v. *delegerit*. 1,58,18 *pro* iuventa et errore filii v. *precor*. IV,72,19 vocem precesque adhibere non ausi lacrimis ac silentio v. *poscebant*. II,29,13 silentio, patientia, postremo precibus et lacrimis v. *quaerebant*. 63,10 cf. γ. 13,18,5 principe sceleris sibi conscio et v. *sperante*, si . . . 15,71,9 v., quam ab imperatore *acceperat*, vanitate exitus *corrupt*. 2,22,7 cf. b. γ. 4,37,14 ut semel *recepisse* v. *habuerit*, ita per omnes provincias effigie numinum sacrari ambitiosum (est). II,51,7 venia [M veniā] statim *impetrata* (est). 3,15,5 v. *obtinuit*. — A 1,14 mihi . . . *venia opus* fuit cf. supra. 13,35,22 delictum v. *prosequeretur* cf. α.

b) c. gen. α) i. q. *erlaubnis* 12,5,11 curiam ingreditur (et) . . . v. *dicendi* ante alios *exposcit* orditurque. 11,25,15 peteret *ius* exuendi ordinis; *facilem eius rei* veniam (esse).

β) i. q. *enthebung, nachlass* 1,75,10 Propertio . . . veniam *ordinis* ob paupertatem *petenti*, deciens sestertium largitus est. 12,8,7 Agrippina . . . veniam *exilii* pro Seneca, simul praeturam *impetrat*. 16,14,17 si brevem *exilii* v. *impetravisset*.

γ) i. q. *verzeihung* 2,22,7 illi supplices nihil abnuendo veniam *omnium* accepere i. q. für alles.

venio. I) *prop.* A) *absol.* a) in *univ.* 2,63,8 responsum (est Maroboduus) a Caesare . . . *abitura* fide qua venisset. 9,3 Arminius . . . quaesito an *Caesar* venisset, postquam *adesse* respon-

sum est, . . oravit. 6,1,4 Caesar . . Campaniam praelegebat, ambiguus an urbem intraret, seu . . speciem venturi simulans. 11,32,2 venire (Claudium) promptum ultioni. 1,44,5 (militibus) orabant . . revocaretur coniunx, *rediret* legionum alumnus . . ; reditum Agrippinae excusavit . . ; venturum *filium*. I,52,20 panderet modo sinum et venienti *Fortunae* occurreret cf. II. A. a. β . 13,5,10 nisi . . Seneca admonisset (Neronem), venienti *matri* occurreret. 14,4,5 venientem (matrem) obvius in litora (nam Antio *adventabat*) excepit. IV,14,14 quando *legatum* . . cum imperio venire? 2,80,8 Caesaris se legatum testabatur provincia . . arceri, non a legionibus (earum quippe accitu venire), sed . . 12,40,5 aucta . . (adversae pugnae) fama, quo venientem (sc. in provinciam) *ducem* exterrerent. 1,39,23 cur venerint *legati* aperit. 12,10,4 legati Parthorum . . senatum ingrediuntur mandataque . . incipiunt: non se foederis ignaros . . venire. 15,27,2 venientes Tiridatis . . de pace legatos haud asperratus. 14,7,19 venisse missu Agrippinae *nuntium* Agerinum. A 43,9 per omnem validitudinem eius crebrius quam ex more principatus . . et *libertorum primi* et *medicorum intimi* venire. 11,37,19 impetu venientium (sc. centurionum et tribuni) *pulsae* (sunt) fores. 15,61,13 non eo quo venerat itinere *redisse* *tribunum*.

b) *spec. α* i. q. *sich stellen, einfinden* 2,34,21 Urgulaniae potentia adeo nimia . . erat, ut *testis* in causa quadam . . venire dedignaretur. 65,19 rescriptum (Rhescuporidi), tradito Cotye veniret transferretque invidiam criminis. 13,38,6 quantum Corbuloni . . militum adsisteret, non statuere, dum . . in faciem pacis veniretur. 16,28,12 denique (Thrasea) agere senatorem . . solitus veniret, censeret.

β) in *re milit.* i. q. *anrücken, eintreffen* II,18,2 certum erat . . necdum venisse *Caecinam* et, si *propinquaret*, . . 15,11,12 missis ad Corbulonem precibus, veniret propere. III,1,11 venturum cum copiis Orientis Mucianum. 1,48,4 Germanicus . . praemittit litteras ad Caecinam, venire se valida manu. 4,47,4 postquam Labeo e Moesia cum legione, rex Rhoemetalces cum auxiliis popularium . . *venere. A 33,16 veniunt (hostes), e latebris suis extrusi. 37,5 ni . . Agricola quattuor equitum alas . . venientibus (Britannis) opposuisset, quantoque ferocius *adcurrerant*, tanto acrius *pulsos* in fugam disiecisset. 2,15,8 avia Oceani quaesita (esse), ne quis venientibus occurreret, ne pulsos premeret. I,63,8 ut venienti mox *agmini* civitates . . occurrerent. IV,28,13 nuntius venientis *auxilii*. V,19,3 *Civili* Chaucorum auxilia venire. IV,34,14 vastatione . . venire victorem *exercitum* intellegebatur. 68,24 venientis exercitus fama. II,44,20 venire Moesicas *legiones*. III,61,1 legiones venire. IV,77,22 venient legiones. III,41,1 venire tres *cohortes*.

B) *additur a quo veniatur α* II,27,5 (Valens) iam *Ticinum* venerat. III,7,3 legiones . . Patavium alacres veniunt. 15,11 Antonius . . cum exercitu . . Bedriacum venit. 26,1 ut Cremonam venire. 60,1 duces partium ut Carsulas venire. IV,25,2 sic . . Bonnam . . ventum. 71,2

Cerialis Moguntiacum venit. 71,18 Cerialis . . tertius castris Rigodunum venit. 84,1 ut Sinopen venire. 86,2 ita Lugdunum ventum. 2,53,10 hinc ventum Athenas. 61,8 exim ventum Elephantinen ac Syenen. 79,5 Romam cf. *c. α* . 12,16,3 ventumque Sozam.

β) D 10,7 cf. *b. β* . A 40,15 noctu *in urbem*, noctu in *Palatium* . . venit. I,85,9 cf. *c. α* . 2,2,2 cf. *b. α* . 6,31,2 nobiles Parthi in urbem venire. 12,37,3 amicus potius in hanc urbem quam captus venissem. 15,24,9 cf. *c. β* . 6,28,2 avis phoenix in *Aegyptum* venit. 11,21,7 tu es, Rufe, qui in hanc *provinciam* pro consule venies. 14,24,5 ventum dehinc in *locos* cultos. III,55,16. IV,59,7. 6,37,13 in *castra* venit. 15,28,14 in castra Tiridatis venire. 16,26,20 venire in *senatum*. G 14,1 cum ventum in *aciem* opp. ex acie recedere. IV,71,25. 2,80,16 ut ventum (venere) in *manus*. IV,76,17 venturos in manus non inperiti adolescentuli . . sed Civilis et Classici.

γ) 1) D 2,5 venerunt *ad eum* (Maternum) Aper et Secundus. 6,8 locupletes . . venire plerumque ad iuvenem et lauperum. G 31,14 prout ad quemque venire, aluntur i. q. *einkehren*. II,41,3 cf. *c. δ* . 2. III,80,15 qui (legati) Ceriali *occurrerant*, extremum discrimen adire . . ; aequioribus animis accepti sunt qui ad Antonium venerant. 1,26,11 numquamne ad se nisi filios familiarum venturos? 12,49,7 is Paelignus . . praesidii egens ad Radamistum venit. 2) III,79,2 Antonius per Flaminiam ad *Saxa rubra* . . serum auxilium venit. 1,50,12 ventumque ad *vicos* Marsorum. 12,35,8 ubi ventum ad *aggerem*. 14,8,11 donec (Anicetus) ad *fores* cubiculi veniret. — A 18,25 nihil arduum aut invictum . . sic ad *bellum* venientibus. II,68,16 legionem verso itinere ad *proelium* venire.

δ) 4,74,10 *eo* (sc. in Campaniam) venire patres, eques. 2,38,3 venire *huc* (sc. in senatum). II,81,13 *illuc* (sc. Berytum) Mucianus . . venit. 15,60,20 *illo* (sc. in suburbanum rus) . . tribunus venit. 2,53,3 (consulatum) Germanicus inivit apud . . Nicopolim, *quo* venerat per Illyricam oram. 12,32,5 iamque ventum *haud procul mari* . . cum . .

b) *unde veniatur α* II,74,9 adrogantia venientium a Vitellio militum. 1,57,1 legati a Segeste venerunt. 2,2,2 venire in urbem legati a primoribus Parthis. 58,1 ab rege Parthorum Artabano legati venire.

β) D 10,7 quotusquisque cum *ex* Hispania vel Asia . . in urbem venit . . 4,47,4 cf. *A. b. β* . 16,27,9 quid mirum e longinquis provinciis *haud veniri, cum . .

γ) 2,53,10 *hinc* ventum Athenas. 14,24,5 ventum *dehinc* in locos cultos.

c) *cur veniatur α* I,85,9 milites venisse in urbem ad studia partium *noscenda*. 2,42,12 clementiam offerebat, si ad precandum veniret. 79,5 Vibius nuntiavit Pisoni Romam ad dicendam causam veniret. 14,8,18 si ad visendum venisset, refotam nuntiaret, sin facinus *patraturus*, nihil se de filio credere. 51,8 Burrum . . cum ad visendum eum princeps venisset, . . respondisse . .

β) 4,59,10 qui (militibus) *subsidio* venerant. 1,26,6 cur venisset, neque *augendis* militum

stipendiis neque adlevandis laboribus . . ? 6,43, 10 ubi data fides reddendae dominationi venisse, adlevatur animum. 15,24,9 nec recusaturum Tiritaten accipiendi diademati in urbem venire, nisi . .

γ) IV, 23,4 neque umquam id malorum (fore), ut *obpugnatum* ultro legiones nostras venirent (Germani).

δ) 1) *part. fut.* I,83,10 cf. s. 14,8,18 cf. a.

2) *part. praes.* II,41,3 ad Caecinam . . duo . . tribuni colloquium eius postulantes venerunt [Haase venerant]. 1,57,1 legati a Segeste venerunt auxilium orantes.

ε) D6,8 potentes venire plerumque ad . . pauperem, ut aut sua aut amicorum discrimina commendent. I,83,10 neque ut adfectus vestros . . accenderem, commilitones, neque ut animum . . cohortarer, . . sed veni *postulaturus* a vobis temperamentum.

ζ) 1,39,4 venisse patrum iussu qui inrita facerent quae per seditionem expresserant. 2,2,2 venire in urbem legati . . , qui Vononem . . accirent. 15,59,12 venturos qui ipsum quoque vincirent, postremo indigna nece adficerent.

II) *transl.* A) *absol.* a) de *reb.* α) II,58,2 isdem diebus accessisse partibus utramque Mauretanium . . *nuntii* venire. 14,59,5 sunt qui alios a socero nuntios venisse ferant.

β) 1,31,15 venisse *tempus* quo veterani maturam missionem . . exposcerent. D13,25 quandoque enim fatalis et meus *dies* *veniat. 2,13,11 veniret dies, daretur pugna. II,44,15 sive *finis* bello venisset seu resumere arma mallent. A13,14 adsumpto in partem rerum Vespasiano, quod initium fortunae mox *fortuna* fuit cf. I,52,20 venienti fortunae occurrere, quod plerumque trahitur ad I. A. a. — *venturus* i. q. *künftig* subst. 6,22,16 plurimis mortalium non eximitur, quin primo cuiusque ortu ventura destinantur.

γ) i. q. *evenire*, *obvenire* 12,32,12 Silurum gens . . castris legionum premenda (erat). *id* quo promptius veniret [Pluygers eveniret], colonia Camulodunum . . deducitur. 14,43,10 *quod* (sc. rem p. consilii egere) hodie venit [codd. dett. evenit], consulari viro . . interfecto per insidias serviles cf. Nipp. [M V, 17,8. 16,24,8.] — D7,11 mihi . . videor habere *quod* . . nec codicillis datur nec cum gratia venit. — *add. dat.* 14,53,14 studia, ut sic dixerim, in umbra educata et *quibus claritudo* venit, quod . . 52,9 obiciebant (Senecae) . . carmina crebrius factitare, postquam Neroni *amor* eorum venisset [Lips.; M evenisset]. Cf. V, 19,3.

b) de *pers.* G18,9 mulier . . incipientis matrimonii auspiciis admonetur venire se (sc. in matrimonium) laborum . . sociam.

B) *additur quo veniatur* a) in *transitu sermonis* D18,29 mox ad singulos veniam. 22,1 ad Ciceronem venio. II,38,18 nunc ad rerum ordinem veniam [a b; M veni; quod corr. 2m venio; Her. redeo] cf. Meiser.

b) in *sententiis interrogandis* IV, 4,16 ubi ad Helvidium praetorem designatum ventum, prompsit sententiam.

c) *pervenitur ad aliquem statum vel conditionem* α) D35,23 cum ad veros *iudices* ventum i. q. zu thun bekommen. — 8,7 ad has ipsas

opes possunt videri eloquentiae beneficio venisse. 33,25 animum longe paratiorem ad eas *exercitationes* venturum, quae propriae esse oratorum videntur. A3,16 exemptis e media vita tot annis, quibus iuvenes ad *senectutem*, senes prope ad ipsos *exactae aetatis terminos* . . venimus. V, 25, 16 ventum (esse) ad *extrema*, ni respiscere incipiant. 14,42,7 *usque ad seditionem* ventum est. III,21,1 *prope seditionem* ventum (est). 6,13,2 *in iacta seditionem* ventum.

β) 1) de *pers.* 11,16,20 cuius si filius . . in *regnum* venisset. D41,4 quod municipium in *clientelam* nostram venit? 1,57,18 eorum qui tum in *deditionem* veniebant. 2,10,2 in *deditionem* venienti (Arminio) paratam (esse) clementiam. 2) de *reb.* 13,39,27 tribus . . castellis expugnatis cetera terrore et alia sponte incolarum in *deditionem* veniebant. D37,6 nescio an venerint in *manus* vestras haec vetera. 4,11, 17 ab iis, quorum in manus cura nostra venerit. 1,72,8 cui (legi maiestatis) nomen apud veteres idem (erat), sed alia in *iudicium* veniebant.

γ) 11,26,5 non *eo* ventum (esse) ut . . 15, 27,5 nec enim adhuc *eo* ventum (esse), ut . . A28,11 *eo* ad extremum inopiae venire, ut . . I, 16, 3. 60, 8. 1, 18, 3. 2, 33, 12. 4, 14, 14 cf. eo p. 350^b. 3, 73, 2 Tacfarinas . . *huc* adrogantiae venerat, ut . . 6, 24, 18 cf. huc *b. β.*

venor. 2, 68, 4 specie venandi . . avia saltuum petiit. — *part. praes. subst.* 3, 43, 8 venabilis et cultris quaeque alia venantibus tela sunt.

venter. a) i. q. *uterus* 14, 8, 23 (Agrippina) centurioni . . protendens *uterum* 'ventrem feri' exclamavit.

b) *meton.* II, 31, 5 Vitellius ventre et gula sibi inhonestus. 3, 52, 5 ventris et ganeae paratus i. q. schlemmerei und feinschmeckerei.

ventito. a) de *hom.* 15, 52, 3 in villa Pisonis, cuius amoenitate captus Caesar *crebro* ventitabat (sc. eo). 13, 18, 16 matrem transfert in eam (domum), quae Antoniae fuerat, quotiens ipse *illuc* ventitaret, saeptus turba centurionum. 47, 7 *ventitabat illuc (sc. ad pontem Mulvium) Nero. 4, 68, 21 Sabinus quaerere Latiarem, ventitare domum. 11, 12, 12 illa . . multo comitatu ventitare domum (Sili). — II, 91, 11 ventitabat in senatum. — A43, 3 vulgus quoque et hic . . populus ventitavere ad domum (Agricolae). 15, 53, 3 Caesar . . ad ludicra circi ventitabat. — 12, 3, 2 (Agrippina) ad eum . . *crebro* ventitando pellicit patrum, ut . .

b) de *reb.* 16, 14, 7 ventitare ad eum *nuntios* et *consultationes* non frustra ratus.

ventosus. G5, 3 terra . . umidior qua Gallias, ventosior qua Noricum . . aspicit.

ventus. *propr.* III, 42, 7 *adversante* v. cf. infra. 2, 24, 12 relabente aestu et *secundante* v. claudae naves . . revertere. 23, 14 postquam mutabat aestus eodemque quo *ventus ferebat*, . . 26, 9 eorum meminisset, quae venti et fluctus . . damna intulissent. 14, 3, 18 quem adeo iniquum ut sceleri adsignet quod venti et fluctus deliquerint? A10, 19 mare . . perhibent ne ventis quidem perinde attolli. V, 6, 15 lacus . . neque vento impellitur neque pisces . . patitur. III, 42, 7 Valens . . segnitia maris aut *adversante* v. portum Her-

culis depellitur. V, 23, 12 his (Romanis) flumen secundum (erat), illi (Germani) vento agebantur. 14, 6, 2 non ventis acta, non saxis impulsis navis. 15, 38, 7 ignis statim validus ac vento citus. — D 22, 18 quod (tectum) imbrem ac ventum arceat. — 4, 67, 10 obiectu montis quo *saeva* ventorum arcantur. 14, 58, 10 libertus Plauti *celeritate* ventorum praevinit centurionem. 16, 13, 2 vastata Campania *turbine* ventorum. 2, 15, 9 inane victis ventorum remorumve *subsidium* (esse).

venundo. a) *propr.* α) *abs.* 14, 33, 15 neque enim capere aut venundare aliudve quod belli commercium (erat), sed . . . β) *alqm* A 28, 15 fuere quos per commercia venundatos [codd.; Wex venundatos] et in nostram usque ripam mutatione ementium adductos indicium tanti casus inlustravit. I, 68, 12 multa hominum milia . . . *sub corona* venundata. 13, 39, 24 inbelle vulgus sub corona venundatum. 16, 31, 2 cf. *vēnus*.

b) *transl.* 11, 22, 24 donec *sententia* Dolabellae velut venundaretur.

vēnus. non nisi *dat.* et *acc.* 4, 1, 11 (Seianum) Apicio . . . stuprum veno *dedisse* cf. Nipp. 13, 51, 6 militibus immunitas servaretur nisi in iis, quae veno *exercerent*. 14, 15, 8 *posita* veno irritamenta luxui. — 16, 31, 2 an cultus dotales, an . . . monile venum *dedisset*, quo pecuniam . . . contraheret.

vēnus. *meton.* G 20, 6 *sera* juvenum v.

ver. G 26, 9 hiems et ver et aestas intellectum . . . habent cf. hiems. 13, 36, 2 donec ver *adolesceret*. 1, 55, 3 *initio* veris. 15, 24, 1 veris *principio*.

***verber.** a) i. q. *schlagwerkzeug* 13, 57, 20 (flammas) ictu fustium *aliisque* verberibus ut feras absterrebant. — G 19, 6 (adulteram) maritus per omnem vicum verbere agit. 5, 9, 6 posse se *puerili* v. monere i. q. *rute*. 6, 24, 19 ut . . . ostenderet nepotem sub verbere centurionis.

b) non nisi *plur.* i. q. *schläge* III, 33, 10 quidam . . . verberibus *tormentisque* dominorum abdita scrutari. 15, 57, 3 Nero . . . ratus muliebri corpore impar dolori tormentis dilacerari iubet. at illam non verbera, non ignes . . . pervicere, quin . . . 14, 61, 6 militum globi verberibus et intento ferro turbatos disiecere. 1, 17, 15 at hercule verbera et vulnera . . . sempiterna (esse). 26, 8 at hercule verbera et necem cunctis permitti. — A 31, 6 corpora ipsa ac manus silvis . . . emuniendis inter verbera ac *contumelias* conteruntur. 1, 20, 5 centuriones inrisu et contumeliis, postremo verberibus insectantur. 12, 47, 14 vulgus . . . *probra* ac verbera intentabat. — 4, 6, 21 *corporum* verbera, ademptiones bonorum aberant. 12, 47, 14 verbera *intentare*. 1, 20, 5 verberibus *insectari* cf. supra. 6, 6, 8 quando ut corpora verberibus, ita saevitia, libidine . . . animus *dilaceraretur*. 14, 35, 5 *confectum* verberibus corpus. 1, 21, 3 Blaeus paucos . . . *adfici* verberibus . . . iubet. 14, 31, 6 Boudicca verberibus adfecta et filiae stupro violatae sunt. 16, 19, 8 servorum . . . quosdam verberibus adfecit. 1, 32, 4 prostratos verberibus *mulcant*. III, 77, 14 Iulianus . . . verberibus *foedatus* . . . iugulatur. — 13, 26, 9 ut . . . verberibus (zu schlägen) manus ultro intenderent. — 1, 77, 10 *immunes* verberum histriones. 18, 1, 35, 4, 11, 36, 2 verberum *notas*.

verbero. a) *propr.* α) in *univ.* IV, 27, 8 (legatum) protractum e tentorio, scissa veste, verberato *corpore* . . . dicere iubent. 1, 23, 2 *pectus* atque *os manibus* verberans. 4, 3, 7 Drusus . . . intenderat Seiano manus et contra tendentis os verberaverat. 16, 5, 6 cum (spectatores non plaudentes) saepe a militibus verberarentur.

β) *spec.* i. q. *verberibus coërcere* 1) *abs.* G 7, 5 neque animadvertere neque vincere, ne verberare quidem nisi sacerdotibus permissum (est). 2) *c. acc.* G 25, 5 verberare servum ac vinculis et opere coërcere rarum.

b) *transl.* A 41, 16 quibus sermonibus . . . Domitiani *aures* verberatas (esse).

verbum. A) i. q. *ausdruck* α) 1, 42, 12 divus Iulius seditionem exercitus v. *uno* compescuit, Quirites vocando qui . . . 11, 37, 7 Claudius . . . iri iubet nuntiarique miserae (*hoc enim v. usum ferunt*) . . . adesset. 4, 19, 9 scelera nuper reperta *praiseis* v. obtegere.

b) in *orat.* D 22, 23 nullum sit v. velut rubigine *infectum*. 23, 22 gravitati *sensuum nitorem* et *cultum* verborum miscetis. 26, 8 *lascivia* verborum. 26, 20 omissa *modestia* ac *pudore* verborum. 21, 17 *sordes* *illae verborum . . . redolent antiquitate. 21, 11 oratio . . . verbis ornata et *sententiis* i. q. tropis et figuris. 22, 6 (Cicero) primus verbis dilectum adhibuit. 18, 12 Cicerone mitior Corvinus . . . et in verbis magis elaboratus. 13, 3, 14 Tiberius artem quoque callebat, qua verba *exponderet*, tum validus *sensibus*.

B) non nisi *plur.* I) in *univ.* i. q. *worte, rede* α) α) IV, 71, 3 Cerialis . . . *ferocia* verborum militem incendebat. A 40, 2 triumphalia ornamenta . . . multo verborum *honore* cumulata. IV, 4, 8 multo cum honore v. Muciano triumphalia . . . data. A 39, 1 rerum cursum . . . nulla verborum *iacantia* epistulis Agricola auctum. I, 85, 21 quidam vera probra iacere, in clamore tamen et ubi plurimae voces, aut *tumultu* verborum sibi ipsi obstrepentes. 3, 51, 6 praecipitis v. *poenas* cf. b. 2.

β) I, 66, 7 verba *Eabi*. 11, 3, 7 *Claudii* v. 15, 65, 6 v. *Flavi*. 1, 46, 10 v. *patrum* cf. δ. 11, 27, 6 audisse *auspicum* v. 14, 36, 11 is ardor v. *ducis* sequebatur . . . ut . . . 16, 32, 1 *loquentis* adhuc verba excipit Soranus. 3, 35, 4 audita *amborum* v. 1, 58, 1 v. *eius*. 15, 61, 11 nihil triste in verbis eius aut vultu depresso (esse).

γ) 3, 65, 10. 6, 20, 10 *Graecis* v. — D 35, 22 *ingentibus* (hochtrabend) v. prosequi cf. δ. 6, 20, 5 C. Caesar . . . qualem diem Tiberius induisset, pari habitu, haud multum *distantibus* v. 13, 8, 18 Corbulo . . . corpore ingens, v. *magnificis*. 15, 8, 10 litteras . . . v. *magnificis*, rerum vacuas cf. b. 1. 2, 34, 5 quamquam *mitibus* v. Pisonem permulsisset. 59, 8 cultu habitique eius *lenibus* v. perstricto. 1, 11, 10 Tiberio . . . *suspensa* semper et *obscura* v. (erant): tunc vero nitenti, ut sensus suos penitus abderet, in incertum et ambiguum magis implicabantur. 4, 70, 11 v. *profanis* abstinere cf. b. 2. 6, 24, 9 etiam sua v. centurio saevitiae *plena* . . . *rocesque* deficientis adiecerat. 13, 21, 22 v. impatentia caritatis *incauta* cf. b. 1. 11, 35, 8 *pauca* v.

δ) 4, 70, 7 quo intendisset oculos (Seianus), quo verba *acciderent*, fuga vastitas. IV, 59, 8

nec illi . . verba ultra *suppeditare* quam ut . . 4,31,9 ipse, compositus alias et velut *eluctantium* v., solutius promptiusque eloquebatur. 1,58,1 verba eius in hunc modum *fuere*. 11, 10 Tiberio . . v. (erant) cf. *γ*. 11,3,7 *secuta* sunt Claudii v. in eandem clementiam. IV,73,4 apud vos verba plurimum *valent* cf. *b*. 2. — D11,18 nec vereor ne mihi unquam v. in senatu nisi pro alterius discrimine *facienda* sint. IV,58,1 numquam apud vos v. feci. 11,35,8 apud quos (milites) . . pauca v. fecit. 2,50,11 oravit, ne cui v. in eam quoquo modo *habita* crimini forent. IV,76,18 adulescentuli verba et *contiones* quam ferrum et arma *meditantis*. 15,66,7 non vox adversum ea Faenio, non silentium, sed v. sua *praepediens* et pavoris manifestus. I,66,7 v. Fabi . . aequis auribus *accepta* (sunt). 3,35,4. 11, 27,6 *audire* v. 16,32,1 *excipere* cf. *β*. 15,65,6 v. Flavi *vulgabantur*. 1,7,26 verba vultus in crimen *detorquens* *recondebatur*. 6,5,12 ne v. prave detorta neu convivalium *fabularum* simplicitas in crimen *duceretur* postulavit. 1,11,10 verba (Tiberio) . . in incertum et ambiguum *implicabantur* cf. *γ*. 4,34,7 v. mea . . *arguantur*. 13, 21,22 non v., sed crimina *obicere* cf. *b*. 1. 1,46, 10 Tiberium . . v. patrum *caillantem*. — I,69,4 ne Vitellius quidem verbis ac minis *temperabat*. — III,24,7 frustra minis et verbis *provocatos* (esse) Vitellianos. 2,34,5 mitibus v. *permulcere*. 59,8 lenibus v. *perstringere* cf. *γ*. D35,22 sic fit ut . . quidquid in schola cotidie agitur, in foro . . numquam, ingentibus v. *prosequantur* [Put. persequantur]. 6,20,10 quem . . Graecis v. in hanc sententiam *adlocutus* *est. 3,65,10 Tiberium . . Graecis v. in hunc modum *eloqui* solitum (esse). 12,36,14 at non Caratacus aut vultu demisso aut verbis misericordiam *requirens*. 6,2,18 haec (sc. scripsit), adversus Togonium verbis *moderans*. I,35,6 *nimii* verbis, *linguae* feroces. II,48,4 *intrepidus* v. 2,28,7 v. *commotior* cf. *b*. 1.

b 1) *c. opp.* 1,81,10 speciosa verbis, *re* inania aut subdola. III,50,10 is Silvanum socordem bello et dies *rerum* (i. q. agendi tempora) verbis terentem . . regebat. 15,8,10 composuit . . litteras quasi confecto bello, v. magnificis, rerum vacuas. — 4,34,7 verba mea . . arguantur: adeo *factorum* innocens sum. I,35,6 *ignavissimus* quisque et . . in periculo non ausurus, nimii verbis, linguae feroces. III,58,6 vulgus ignavum et nihil ultra verba ausurum. — 13,21,22 desunt mihi accusatores, qui non verba . . incauta, sed ea *crimina* obiciant, quibus . . — 1,52,6 multa de virtute eius memoravit, magis in speciem verbis adornata quam ut *penitus sentire* crederetur. — 2,28,7 non *vultu* alienatus, non verbis commotior. 12,36,14 (nec) vultu demisso (nec) verbis misericordiam requirens cf. *a. δ*. II,48,4 placidus *ore*, *intrepidus* verbis. 2) *obversatur opp.* 3,51,6 Priscus statim exanimatus (est). id Tiberius . . incusavit, cum . . deprecaretur tam praecipitis verborum poenas. 4,70,11 inter sacra et vota, quo tempore verbis etiam profanis abstinere mos esset. I,18,11 non ultra verba ac *voces* (rufe) errasse cf. III,58,6. IV,73,4 apud vos verba plurimum valent bonaque ac mala non sua natura, sed vocibus seditiosorum aestimantur.

II) *spec. a*) i. q. *wortlaut, ausdrucksweise* III, 65,12 verba (sc. pacti) vocesque (sc. pangentium) duos testes habebant. 16,4,8 flagitante vulgo ut omnia studia sua publicaret (haec enim verba dixere) ingreditur theatrum (Nero). D18,27 ut *ipsius* (Ciceronis) verbis utar. 14,16,5 *ipsius* (Neronis) verba quoquo modo prolata supplere. 15,63,19 (Seneca) scriptoribus pleraque tradidit, quae in vulgus edita *eius* verbis invertere supersedeo. IV,31,10 cum cetera *iuris iurandi* v. conciperent, Vespasiani nomen . . transmittabant. 41,5 trepidis et v. iuris iurandi per varias artes mutantibus, quis flagitii conscientia inerat. 1,7,12 v. *edicti* fuere pauca et sensu permolesto. 14,29,6 Veranium . . supremis *testamenti* v. ambitionis manifestus. — III,39,5 *ipsa* v. referam. 14,59,12 ipsa principis v. referam. 15,67,10 ipsa rettuli v., quia non, ut Senecae, vulgata erant. 5,3,7 litterae . . recitatae sunt. verba *inerant* quaesita asperitate. D32,28 Cicero *his*, ut opinor, v. refert. 2,38,2 *his* ferme v. *usus*. 6,6,2 *his* v. exorsus est. 15,25,19 Paetum (insectabatur) Caesar, *his* ferme v. 11,21,10 cum *hisc* v. Tiberius dedecus . . velavisset. 12,21,4 elata vox eius in vulgum *hisc* v. 13,43,1 nec deerant qui haec *isdem* v. aut versa in deterius Senecae deferrent. 6,2,6 Scipiones haec et Silani . . *isdem* ferme aut paulum *inmutatis* v. . . censebant. 12,9,5 Pollio haud *disparibus* v. ac nuper Vitellius censet.

b) i. q. *eidesformel* I,56,13 in *senatus* ac *populi R.* verba *iurasse*. II,16,11. 1,7,5. 14,11,2 iurare in v. (alicuius hominis). IV,60,8 in v. *Galliarum* i. 57,19 in *externa* v. i. II,14,1. 73,3. 80,11. III,13,8. 43,3. 12. IV,21,3. 70,27. 1, 34,3 *adigere alqm (alqd)* in v. alicuius. IV,61,5 in v. Galliarum a. 59,14 in *eadem* v. adigere. I,76,6 Aquitania . . ab Iulio Cordo in v. *Othonis obstricta*.

verecundia. *a) α*) i. q. *schaamhaftigkeit* 16, 11,10 singulis vestibus ad verecundiam velati (pater, filia, avia).

β) i. q. *bescheidenheit* A8,11 verecundia in praedicando extra invidiam . . erat (Agricola).

b) sens. *pass.* i. q. *ehrwürdigkeit* D28,22 (mater vel propinqua) remissiones etiam lusiusque puerorum *sanctitate* quadam ac v. temperabat cf. *lusus*.

vereor. *a) α*) *c. acc.* D15,6 quod malignitatis *opinionem* non verebaris. A37,4 Britanni . . circumire terga vicentium coeperant, ni *id ipsum* veritus Agricola . . alas . . venientibus opposuisset. II,91,16 qui (amici) altiore *iracundiam* eius verebantur. — III,49,12 nihil adventantem *Mucianum* veritus.

β) *c. inf.* D26,35 ego non verebor nominare singulos.

γ) seq. *ne* D11,18 nec vereor ne mihi unquam verba . . facienda sint. 26,31 neminem sequentium laudare ausus est . . *veritus credo, ne multos offenderet. A35,12 Agricola . . veritus, ne . . pugnaretur, . . constitit. 1,74,21 vereor ne inprudens dissentiam. 6,7,26 (scriptores), quae ipsis nimia et maesta fuerant, ne pari taedio lecturos adficerent, verentur.

b) i. q. *achten* I,5,15 ut haud minus vitia principum amarent quam olim *virtutes* verebantur.

vergo. a) de reb. α) in univ. i. q. *verti* 1, 3, 14 illuc (sc. ad Tiberium) cuncta vergere: filius, collega imperii, consors tribuniciae potestatis adsumitur.

β) 1) de *situ terrarum* V, 6, 1 terra finesque qua ad Orientem vergunt Arabia terminantur.

2) de *temporibus* 11, 4, 8 vergente *autumno*. 13, 38, 19 vergente iam *die*. — 2, 43, 3 suam *aetatem* vergere, Drusi nondum satis *adolevisse*. 4, 8, 14 miseratus Augustae extremam senectam, rudem adhuc nepotum et vergentem aetatem suam. 41, 8 vergente iam *senecta*. 12, 44, 12 Pharasmanes iuvenem . . . vergentibus iam *annis* suis metuens.

b) de *pers.* 13, 19, 9 Agrippina inpudicam et vergentem annis (Silanam) dicitans.

veritas. a) α) 2, 39, 16 veritas visu et mora, *falsa* festinatione et incertis *valescunt*. 1, 1, 7 veritas pluribus modis *infracta* (est). 4, 45, 11 nullam vim tantam doloris fore, ut veritatem *eliceret*. 6, 38, 12 malebat veritatis, cui adulatio *officit*, per probra saltem gnarus fieri. 1, 75, 4 dum veritati *consulitur*, libertas corrumpebatur. 3, 16, 15 quatenus veritati et innocentiae meae nusquam locus est.

β) i. q. *wirklichkeit* D 31, 3 ut *fictis* nec ullo modo ad veritatem accedentibus controversiis linguam modo . . . *exercebant*. 35, 18 ut materiae abhorrenti a veritate declamatio quoque adhibeatur.

b) i. q. *aufrichtigkeit* I, 32, 4 neque illis iudicium aut veritas (erat), quippe eodem die diversa . . . *postulaturis*. 4, 31, 7 nec occultum est, quando ex veritate, quando *adumbrata* (markiert) laetitia facta imperatorum celebrentur. — [Steiner D 40, 11.]

vernaculus. a) i. q. *in urbe natus* 1, 31, 13 v. *multitudo*, nuper acto in urbe dilectu, lasciviae sueta cf. Nipp.

b) i. q. *urbis proprius* D 28, 10 ego de urbe et his propriis ac v. *vitiis* loquar cf. 29, 10. II, 88, 7 milites — v. utebantur *urbanitate* — quidam spoliavere, abscessis furtim balteis an accincti forerent rogantes.

vernilis. i. q. *vernae proprius* II, 59, 13 quamvis odium Vitellius v. *blanditiis* velaret i. q. *plump*. III, 32, 17 v. *dictum* i. q. *gemein*.

vernus. II, 39, 8 v. *tempore* anni.

vero. A) vi *confirmandi* vel *augendi* i. q. *fürwahr, vollends* a) anteced. *pron. pers.* α) in *adversando* i. q. *nein fürwahr* D 5, 1 Maternus: . . . laetor oblatum nobis iudicem . . . *ego* v., inquit Secundus, . . . *faciam* quod . . . 10, 13 eos, quibus natura sua oratorum ingenium denegavit, (non deterrebo) a carminibus . . . *ego* v. omnem eloquentiam omnesque eius partes sacras . . . *puto*. 13, 18 Crispus iste et Marcellus . . . *quid* habent in hac sua fortuna concupiscendum? . . . *me* v. dulces . . . *Musae* . . . in illa sacra illosque fontes ferant.

β) in *adsentiendo* i. q. *ja fürwahr* D 14, 14 vellem maturius intervenisses . . . *me* v., inquit (Messalla), et sermo ipse infinita voluptate adfecisset. A 45, 13 *tu* v. *felix* (es), Agricola, . . . etiam opportunitate mortis.

γ) in *adhortando* i. q. *doch ja* D 23, 18 *vos* v., *viri disertissimi, . . . *inlustrate* saeculum nostrum

pulcherrimo genere dicendi. 3, 12, 11 si legatus officii terminos . . . *exiit* . . . *odero* . . . sin facinus . . . vindicandum detegitur, vos v. et liberos Germanici et nos parentes iustus solaciis adficeite.

b) c. *partic. in transitu positus* α) iam v., plerumque i. q. *ferner vollends* D 6, 14, 19, 11, 20, 12, 29, 9, 40, 1. A 9, 8, 21, 6. G 14, 2. I, 2, 8 cf. iam p. 722^b.

β) *tum* v. aa) in *initio novi enuntiati* A 37, 9. I, 35, 1. 81, 9. IV, 29, 7. 1, 35, 14 cf. *tum* p. 1680^a. bb) 4, 17, 7 nam Tiberius, *haud umquam* domui Germanici mitis, *tum* v. aequari adulescentes senectae suae impatienter indoluit i. q. *war jetzt vollends ungehalten* cf. Spitta, de Tac. in comp. enunt. ratione p. 149.

B) *accedit vis adversativa* i. q. *aber vollends* a) adnectitur *particulis temp.* 1, 11, 11 Tiberio etiam in rebus, quas non occuleret, . . . *suspensa* semper et obscura verba (erant): *tunc* v. nitenti, ut sensus suos penitus abderet, in incertum et ambiguum magis implicabantur. — II, 29, 13 igitur torpere cuncti . . . postremo precibus ac lacrimis veniam quaerebant. *ut* v. deformis et flens . . . Valens processit, gaudium, miseratio, favor. IV, 46, 16 illos primus statim adspectus obstupefecerat . . . ut v. huc illuc distrahi coepere, metus per omnes. 6, 4, 1 (in Paconianum delatorem) summum supplicium decernebatur, ni professus indicium foret. *ut* v. Latinium Latianem ingressus est, accusator ac reus . . . gratissimum spectaculum praebebant. — 14, 44, 13 suspecta maioribus nostris fuerunt ingenia servorum, etiam cum in agris aut domibus isdem nascerentur . . . *postquam* v. nationes in familiis habemus, quibus diversi ritus . . . sunt, conluviem istam non nisi metu coëreueris.

a) adnect. *pronomini* III, 21, 1 (Antonius) lixas calonesque . . . Bedriacum mittit copias ceteraque usui (ad oppugnandam Cremonam) adlaturos. *id* v. aegre tolerante milite (qui expugnare urbem deposcebat) prope seditionem ventum. IV, 4, 5 ipsa quoque insectatio in Vitellium sera et sine libertate: *id* v. erga rem p. superbum . . . quod . . . 12, 6, 7 datum ab ea (Agrippina) fecunditatis experimentum . . . *id* v. egregium, quod . . . — D 22, 22 ego oratorem . . . non ea solum (volo) instrui supellectile quae necessariis usibus sufficiat . . . *quaedam* v. procul arceantur ut iam obliterata et olentia. 35, 12 in condiscipulis nihil profectus (est) . . . ; *ipsae* v. exercitationes magna ex parte contrariae.

c) adnect. *aliis vocab.*, in quibus *posita est oppositio* D 5, 23 quid est tutius quam eam exercere artem, qua semper armatus praesidium amicis . . . *invidis* v. et inimicis metum et terrorem ultro ferat. 12, 1 *nemora* v. et luci . . . tantam mihi adferunt voluptatem, ut . . . 32, 17 ut ignorent leges, non teneant senatus consulta . . . *sapientiae* v. studium . . . penitus reformident. A 42, 15 proprium humani ingenii est odisse quem laeseris: *Domitiani* v. natura . . . , quo obscurior eo inrevocabilius, moderatione tamen . . . Agricolae leniebatur. I, 85, 14 plurimum trepidationis in publico . . . *coacto* v. in curiam senatu arduus rerum omnium modus (erat). III, 2, 20 quin potius eo ipso uterentur, quod Pan-

nonicae legiones deceptae magis quam victae resurgere in ultionem properent. . . equites v. ne tum quidem victos (esse). Cf. Spitta l. c. p. 148.

verrinus. D 23,1 *ius* v. cf. *ius* i. q. *brähe*.

versicolor. II, 20, 3 (Caecina) *versicolori *sagulo*, bracas indutus. V, 23, 5 lintres *sagulis* v. haud indecore pro velis iuvabantur.

verso. A) *act. a* fere *propr. i. q. umtreiben* G 46, 20 suas alienasque *fortunas* spe metuque *versare*.

b) *transl. a*) I, 85, 17 igitur *versare sententias* et huc atque illuc *torquere* (senatores). *β*) i. q. *colere* II, 78, 15 cum *spes* occultas *versaret* animo.

B) *versari* vi med. a) *propr. i. q. sich umtreiben, aufhalten* III, 21, 16 Sido atque Italicus . . primori in acie *versabantur*. 15, 59, 17 (Piso) paululum in publico *versatus*, post domi secretus, animum adversum *suprema* firmabat.

b) *transl. a*) in *univ.* D 16, 19 mihi *versantur ante oculos* Ulixes ac Nestor. 23, 7 vobis utique *versantur ante oculos* isti, qui . . II, 75, 1 *versatur ante oculos* Germanici exercitus robur. — D 21, 8 in omnium studiosorum *manibus* *versantur* accusationes. 14, 56, 9 non tua moderatio . . nec quies . . , sed mea avaritia, meae crudelitatis metus in ore omnium *versabitur*.

β) *spec.* 1) i. q. *sich verhalten* A 7, 11 Agricola *integre ac strenue* *versatum* vicensimae legioni . . praeposuit.

2) i. q. *exerceri* 14, 55, 8 in *uis* (bello et periculis) iuventa Augusti *versata* est. — D 31, 17 in his *artibus exercitationibusque* **versatus* orator.

versura. i. q. *borg auf zins* 6, 16, 10 *vetita* (est) v. cf. *redigo* II. B. b.

versus. D 9, 1 *carmina* et *versus*, quibus totam vitam Maternus insumere optat, . . laudem inane . . consequuntur. 16, 19, 8 audiebat referentes . . *levia carmina et faciles* v. 4, 52, 15 correptam (Agrippinam) *Graeco* v. admonuit (Tiberius). — D 13, 7 auditis in theatro *Virgilii* *versibus* surrexit universus (populus). — D 4, 7, 9, 13, 11, 7 *versus facere*. 2, 54, 15 sacerdos . . edit responsa v. *compositis*. 14, 16, 4 hi (quibus aliqua pangendi facultas erat) . . *adlatos* vel ibidem *repertos* v. *conectere*. 6, 29, 18 detulerat argumentum tragoediae a Scauro scriptae, additis v., qui in Tiberium *flecterentur*. 15, 70, 6 (Lucaeus) recordatus carmen a se compositum . . *versus ipsos rettulit* cf. 16, 19, 8.

vertex. a) *propr.* G 38, 10 capillum . . saepe in ipso *vertice* religant. 4, 57, 11 illi (Tiberio) . . *nudus capillo* v. (erat).

b) *transl.* G 1, 6 Rhenus Raeticarum *Alpium* *inaccessis* ac *praecipiti* v. ortus. 43, 8 hi populi . . saltus et *vertices montium* iugumque in sedebant i. q. *gebirgszug samt gipfeln*: Zöchbauer.

verto. A) *trs.* I) *propr.* a) i. q. *avertere, retro* *vertere* 1, 79, 2 an ob moderandas Tiberis exundationes *verterentur flumina et lacus*, per quos angescit. II, 2, 2. 68, 15. IV, 57, 16 v. *iter* cf. *iter* p. 716*. 3, 2, 5 praecedebant incomperta signa, *versi fasces*. IV, 30, 8 machinamentum, quo repente demisso . . *singuli pluresve* hostium sublimis rapti *verso pondere* intra castra effundebantur. — in *re milit.* 1, 63, 4 Arminius colligi suos . . *monitos* *vertit* repente. II, 25, 1. IV, 78, 10. 2, 80, 18. 15, 16, 12 *terga* v. cf. *tergum*. IV, 33, 9 cf.

b. a. 3. III, 59, 9 quantum discriminis *adeundum* foret, ni Vitellium *retro* fortuna *vertisset*.

b) i. q. *convertere aliquo a*) c. *praep. in* (contra)

1) i. q. *nach, zu* 1, 64, 11 quantum aquarum circum surgentibus iugis oritur *vertere* in *subiecta*. — A 37, 22 in *fugam* **versi* . . avia petiere. II, 26, 2 *versi* (sunt) in f. etiam qui subveniebant. IV, 37, 5 in f. *vertuntur*. 2) i. q. *gegen* I, 43, 4 centurio . . modo manu modo voce *vertendo* in se *percussores* . . Pisoni *effugium* dedit. 2, 44, 7 Suebi . . *vacui* externo metu . . *arma* in se *verterant*. A 13, 7 mox bella civilia et in rem *versa* principum *arma*. 1, 10, 11 *arma* quae in Antonium acceperit *contra* rem *versa* (esse). III, 17, 6 raptum *vevillum* in hostem *vertit*. IV, 71, 16 *missis* in Mediomatricos, qui brevior *iter* *legiones* in hostem *verterent*. 18, 20 Bataavorum *ala* *transfugiens* statimque in nos *versa*. 3) de *fronte adversa* IV, 33, 9 eques . . *terga* in suos *vertit* cf. I. Müller, *beitr.* II, 44. I, 67, 14 *missi* ad Raetica auxilia nuntii, ut *versos* in legionem *Helvetios* a tergo *adgrederentur*. II, 14, 7 ne omnibus *copiis* in terrestre *iter* *versis* vacuo mari *classis* *adceleraret*. III, 84, 15 *cecidere* omnes *contrariis* *vulneribus*, *versi* in hostem. 13, 8, 17 ne, si . . *Suriam* *intravisset* Corbulo, omnium *ora* in se *verteret*. 4) de *regione* G 1, 7 *Rhenus* . . *modico* *flexu* in occidentem *versus* septentrionali Oceano *miscetur*. I, 76, 15 Aegyptus omnesque **versae* in Orientem *provinciae*. II, 83, 8 num . . *versum* in Italiam *mare* *clauderet*.

β) c. *praep. ad* 1, 38, 9 raptum *vevillum* ad ripam *vertit*. — 3, 4, 10 cum (homines) . . *versi* ad caelum ac deos . . *precaurentur*. II, 51, 2 ad Verginium *versi* . . *orabant*. 2, 72, 1 tum ad uxorem *versus* . . *oravit*. 12, 11, 8 hinc *versus* ad legatos *extollit* *laudibus* *aluminum* *urbis*. — Huc etiam *referas* vi *transl.* 1, 11, 1 *versae* inde ad Tiberium *preces* i. q. an T. *gerichtet*.

II) *transl. a*) *abs.* 4, 10, 8 (Seianum) eo *audaciae* *profectum* (esse) ut *verteret* (sc. rem) et . . *Drusum* *veneni* in patrem *arguens* *moneret* Tiberium *vitandam* *potionem* i. q. *den stiel umdrehen*.

b) c. *acc. a*) 1) i. q. *in contrarium* *mutare* 3, 22, 8 haud facile quis *dispexerit* . . *mentem* *principis*: adeo *vertit* ac *miscuit* irae et *clementiae* *signa*. Minus recte Nipp. 'wechselte'. II, 93, 14 (Valens) *sinistrum* *lenti* *itineris* *rumorem* *prospero* *proelio* *verterat*. III, 61, 12 *praemiis* *defectorum* *versa* [M verba] (est) *fides* ac reliquum *perfidiae* *certamen* (erat). 12, 45, 15 ne *socius* *rex*, ne Armenia *donum* *populi* R. *scelere* et *pecunia* *verterentur* [M uterentur] cf. Pätzner. Nipp. *explicat* i. q. *everterentur*.

2) i. q. *mutare* IV, 11, 6 *civitas* . . *verterat se* *transtuleratque*: ille (Mucianus) unus *ambiri*, *coli* i. q. *farbe* *wecheln*. 3, 55, 19 *rebus* *cunctis* *inest* *quidam* *velut* *orbis*, ut quem ad modum *temporum* *vices*, ita *morum* *vertantur*. 4, 67, 13 *antequam* *Vesuvius* *mons* *ardescens* *faciem* *loci* *verteret*. I, 77, 18 *placuit* *ignoscentibus* *verso nomine*, quod *avaritia* *fuerat*, *videri* *maiestatem*. 2, 6, 17 *Rhenus* . . ad Gallicam *ripam* *latior* . . *adfluens* (*verso cognomento* *Vahalem* *accolae* *dicunt*), mox id quoque *vocabulum* *mutat*. 13, 13, 9 *Agrippina* *versis* *artibus* per *blandimenta* *iuvenem* *adgredi*. 15, 29, 16 at nunc *versos* (esse) *casus* i. q. *habe*

sich das blatt gewandt. II, 54, 5 versam partium fortunam. III, 16, 6. V, 21, 6. 5, 6, 4 versa (est) fortuna. 6, 36, 5 tum omissa Armenia versaeque Artabani res. 11, 28, 2 quos penes potentia et, si res verterentur, formido (erat). 4, 7, 3 quae cuncta . . retinebat tamen, donec morte Drusi verterentur. 14, 61, 7 mutataque (sunt) quae per seditionem verterant (sc. effigies Pop-paeae prouentes, Octaviae statuantes), et Pop-paeae honos repositus est. 3, 69, 14 ne verterent sapienter reperta et semper placita. 1, 4, 1 verso civitatis statu nihil usquam priscei et integri moris. 12, 7, 9 versa ex eo civitas et cuncta feminae oboediabant.

3) i. q. *evertere* 3, 54, 3 si quis . . poenas indicat, idem illi civitatem verti . . clamitabunt. 2, 42, 10 ut versa Caesarum subole imperium adeptus est (Tiberius) opp. florente Gaio Caesare. 3, 36, 10 abolitas leges et funditus versas (esse), ubi . . cf. 14, 20, 11. I, 2, 18 nec minus praemia delatorum invisam quam scelera, cum . . agerent verterent cuncta odio et terrore cf. D 8, 20. Joh. Müller, Beitr. I, 12 interpretatur 'rückwärts kehren'.

β) *additur quo alqd (alqs) vertatur aa* i. q. *verwandeln, übergehen, ausschlagen lassen* 2, 69, 2 Germanicus . . cuncta, quae . . iusserat, abolita vel in contrarium versa cognoscit. II, 38, 9 Marius et . . Sulla victam armis libertatem in dominationem verterunt. 1, 51, 18 properarent culpam in decus vertere. A 5, 4 more iuvenum, qui militiam in lasciviam vertunt. G 37, 22 mox ingentes Gai Caesaris minae in ludibrium versae. 12, 26, 7 puer intempestiva novercae officia in ludibrium vertebat. 15, 19, 9 sibi promissa legum diu expectata in ludibrium verti. IV, 8, 6 nihil evenisse, cur . . principis honor in cuiusquam contumeliam verteretur. 1, 73, 11 non ideo decretum patri suo caelum, ut in perniciem civium is honor verteretur. 2, 20, 3 (Caesar) astus hostium in perniciem ipsis vertebat. III, 86, 8 inerat simplicitas ac liberalitas, quae, ni adsit modus, in exitium vertuntur. 1, 43, 12 tua, dive Auguste, . . mens, tua, pater Druse, imago . . eluant hanc maculam irasque civiles in exitium hostibus vertant. 1, 28, 12 Caesar quae casus obtulerat in sapientiam vertenda ratus circumiri tentoria iubet. III, 49, 11 quae seditiosa et corrumpendae disciplinae mox in praedam vertebat (Antonius) i. q. ausnützen. A 32, 3 nostris illi dissensionibus . . clari vitia hostium in gloriam exercitus sui vertunt. 6, 45, 3 quod damnus Caesar ad gloriam vertit exsolutis domuum . . pretiis. 15, 20, 7 quam occasionem Thracea ad bonum publicum vertens . . haec addidit. 3, 70, 4 Ennius . . maiestatis postulatum, quod effigiem principis promiscuum ad usum argenti vertisset. IV, 60, 4 absumptis iumentis . . et ceteris animalibus, quae profana foedaque in usum necessitas vertit. 65, 15 donec nova . . iura *vetustate *in *consuetudinem vertantur [M vertuntur cf. Andr. progr. 1900 p. 14].

bb) i. q. *detorquere, trahere interpretatione* 3, 19, 8 dum alii quoquo modo audita pro contemptis habent, alii vera in contrarium vertunt. 13, 43, 1 nec deerant qui haec isdem verbis aut versa in deterius deferrent. — I, 86, 19 id ipsum, quod paranti expeditionem Othoni . . iter belli

esset obstructum, a fortuitis . . causis in prodigium et omen imminentium cladum vertebatur. — 2, 84, 6 (Tiberius) cuncta, etiam fortuita, ad gloriam vertebat. *15, 74, 16 (Nero) decretum senatus prohibuit, ne) ad omen . . sui exitus verteretur.

cc) i. q. *kehren c. praep. in i. q. contra* A 37, 7 ita consilium Britannorum in ipsos versum (est) cf. 13, 57, 13. II, 13, 1 Othonis miles vertit iras in municipium. [III, 31, 6 ne . . omnis ira victoris non in vulgus inops, sed in tribunos centurionesque, ubi pretium caedis erat, verteretur: Muret. et plurim. edit.; M reverteretur.] 3, 17, 11 proinde venena et artes . . verteret in Agrippinam, in liberos eius. 16, 15, 9 is fortitudinem saepe adversum hostes spectatam in se vertit.

dd) i. q. *hinwenden, lenken cc)* I, 65, 5 Galba reditus Lugdunensium . . in fiscum verterat i. q. schlagen zu. II, 44, 4 neque enim civilibus bellis capti in praedam vertuntur.

ββ) 1) *alqd in (ad) alqm*, sim. 2, 64, 14 mox Rhescuporis egredi fines, vertere in se Cotyi data. 14, 52, 6 Senecam adoriuntur . . quod studia civium in se verteret. III, 38, 21 versas illuc (i. q. in illum) omnium mentes. IV, 25, 3 miles culpam cladis in Hordeonium vertebat. 1, 53, 24 famam caedis posse in Asprenatem verti frustra speraverat. III, 32, 18 vernile dictum omnem invidiam in eum vertit. 15, 9, 11 ut Parthi . . spem omnem in Armeniam verterent. — I, 74, 16 quod . . traditum Vitellio imperium ad Othonem vertisset. 76, 8 eadem formido provinciam Narbonensem ad Vitellium vertit. 2, 1, 7 Phraates . . cuncta venerantium officia ad Augustum verterat. 11, 9, 6 paululum cunctationis attulit rex . . Cotys, versis illuc (i. q. ad illum) quibusdam procerum.

2) *alqm in (ad) alqd* II, 29, 15 versi in laetitia. 42, 2 attonitas . . mentes falsum gaudium in languorem vertit. 63, 9 nec ullis . . probationibus in paenitentiam versus seram . . veniam quaerebat. III, 62, 5 visa caede in desperationem versi (sunt). 4, 48, 5 mox versi in luxum et raptis opulenti omittere stationes. 11, 26, 2 Messalina facilitate adulteriorum in fastidium versa ad incognitas libidines profuebat. 1, 33, 13 Agrippina . . castitate et mariti amore . . animum in bonum vertebat. II, 20, 13 Caecina . . consilia curasque in oppugnationem Placentiae . . vertit. — IV, 23, 22 ipsi oppugnatores ignibus petebantur, donec desperata vi verterent consilium ad moras. 83, 21 Ptolemaeus . . negligere paulatim aliasque ad curas animum *vertere. II, 82, 14 provisum, ne versis ad civile bellum legionibus terga nudarentur. 14, 38, 9 omni aetate ad bellum versa. V, 11, 8 Romani ad oppugnandum versi (sunt). 1, 54, 11 (Tiberius) populum per tot annos molliter habitum nondum audebat ad duriora vertere. A 18, 4 cum et milites . . ad securitatem et hostes ad occasionem verterentur [A et cod. Tol. uterentur]. 16, 27, 8 patres arguebat, quod publica munia desererent eorumque exemplo equites R. ad segnitiam verterentur [M uterentur].

c) non nisi pass. i. q. *seinen angelpunkt haben* II, 28, 11 sin victoriae [sanitas, sustentaculum] columen in Italia verteretur. 5, 4, 7 disserebat

brevibus momentis summa verti cf. com. crit. 11, 28, 12 sed in eo discrimen verti, si defensio audiretur utque clausae aures etiam confidenti forent. — IV, 85, 12 si status imperii aut salus Galliarum in discrimine verteretur.

B) sens. reflex. a) propr. 1, 56, 16 Caesar . . . vertit ad Rhenum. 12, 35, 16 si (Britanni) huc (sc. in partem legionariorum) verterent, . . . hastis auxiliarium sternebantur.

b) transl. α) 1, 18, 5 depulsi aemulatione . . . alio vertunt i. q. aliam rationem ineunt.

β) 1) in (ad) alqm αα) 4, 70, 2 Caesar sollemnia incipientis anni . . . epistula precatus, vertit in Sabinum i. q. flectere ad. ββ) i. q. sich kehren 11, 37, 4 ni caedem eius (Messalinae) Narcissus properavisset, verterat pernicies in accusatorem. 13, 57, 13 et minae quidem hostiles in ipsos vertebant. γγ) 6, 43, 7 Phraates et Hiero . . . ad Artabanum vertere i. q. in partes . . . transire.

2) in alqd et sim. i. q. ausschlagen, übergehen αα) D 4, 3 nisi frequens . . . nobis contentio iam prope in consuetudinem vertisset. IV, 27, 6 quod tum in morem verterat. G 31, 2 et alii Germanorum populis usurpatum raro . . . apud Chattos in consensum vertit . . . crinem barbamque submittere. 11, 31, 17 forte lapsa vox in praesagium vertit. III, 47, 4 postquam regnum in formam provinciae verterat. — A 31, 18 nisi felicitas in socordiam vertisset, exuere iugum potuere. III, 58, 13 ea simulatio officii a metu profecta verterat in favorem. IV, 1, 8 quae saevitia . . . verterat in avaritiam. 4, 31, 14 quod aspere acceptum ad praesens mox in laudem vertit. 38, 9 si iudicium posterorum in odium vertit. 6, 46, 8 ne memoria Augusti, ne nomen Caesarum in ludibria et contumelias verterent, metuebat. — add. dat. pers. III, 6, 7 unde infami gratia primum pilum adepto laeta ad praesens male parta mox in perniciem vertere. 6, 6, 6 adeo facinora . . . sua ipsi quoque in supplicium verterant. 13, 37, 14 ita consilia Tiridati in contrarium vertebant. ββ) 13, 46, 10 (Poppaea) acri iam principis amore ad superbiam vertens. — 32, 13 idque illi imperitante Claudio inpune, mox ad gloriam vertit. 50, 13 ne per tot annos sine querella tolerata novis acerbitatibus ad invidiam verterent. γγ) 6, 19, 3 ne dubium haberetur magnitudinem pecuniae malo vertisse, aurarias . . . eius . . . sibi met Tiberius seposuit. δδ) 14, 31, 4 quod contra vertit adeo ut . . . — [A 18, 30 Cornelissen. 14, 20, 11. 16, 23, 9 Acid.].

verum. I) A) i. q. aber, doch a) opponit α) enuntiatorum partes 1, 10, 18 pacem sine dubio post haec, v. cruentam (fuisse). — 6, 15, 6 Cassius plebei Romae generis, v. antiqui honoratique.

β) enuntiata αα) in univ. 12, 20, 11 (Claudius) scripsit Eunoni, meritum quidem novissima exempla Mithridatem . . . v. ita maioribus placitum . . . beneficentia adversus supplices utendum. — 65, 7 qui (Narcissus) . . . prompsisse inter proximos ferebatur certam sibi perniciem . . . ; v. ita de se meritum Caesarem, ut vitam usui eius inderet. 14, 56, 1 rubori mihi est, quod praecipuus caritate nondum omnes fortuna antecellis. v. et tibi valida aetas . . . et nos prima imperii spatia ingredimur cf. Nipp.-Andr. 4, 55, 7 undecim urbes certabant . . . neque multum di-

stantia inter se memorabant . . . v. Hypaepeni Trallianique . . . tramissi (sunt) ut parum validi. 6, 44, 13 quibus proelium et festinati casus placebant, disiectos . . . ne animo quidem satis ad obsequium coaluisse disserunt . . . v. (dagegen) Abdagaeses regrediendum in Mesopotamiam censebat. 14, 5, 15 Agrippina et Acerronia . . . lecti parietibus . . . protectae sunt. nec dissolutio navigii sequebatur . . . (dataque facultas) lenioris in mare iactus. v. Acerronia . . . , dum . . . clamitat, . . . conficitur.

ββ) spec., opponit 1) fictioni veritatem i. q. so aber 4, 71, 7 ni mihi destinatum foret suum quaeque in annum referre, avebat animus antire statimque memorare exitus, quos Latinius atque Opsius ceterique . . . habuere, . . . v. has atque alias sontium poenas in tempore trademus. 15, 10, 4 eludi Parthus tractu belli poterat, si Pacto . . . constantia fuisset: v. ubi a viris militaribus . . . firmatus erat, rursus . . . in diversa ac deteriora transibat.

2) causae praetextum 11, 4, 4 at causa necis ex eo, quod domum suam Mnesteris et Poppaeae congressibus praebuissent. v. nocturnae quietis species alteri obiecta (est). 6, 29, 18 labefecit (Scaurum) . . . Macronis odium, qui eadem (sc. Seiani) artes occultius exercebat detuleratque argumentum tragoediae a Scauro scriptae . . . v. ab . . . accusatoribus adulterium Liviae, magorum sacra obiectabantur.

b) abrumpit i. q. doch, wie dem auch sein mag 3, 55, 21 v. haec nobis *in maiores certamina ex honesto maneant cf. Andr. in ed. Nipp. 11, 12, 1 vulgatur adfuisse infantiae eius dracones in modum custodum . . . v. inclinatio populi supererat ex memoria Germanici.

B) i. q. sondern, antecedit α) non 4, 71, 14. 6, 22, 8. 14, 35, 4. 13, 1, 5 cf. p. 963^b β).

β) nec, neque 3, 16, 6 nec illum sponte extinctum, v. inmisso percussore. — 1, 58, 5 amicos inimicosque ex vestris utilitatibus delegi, neque (und zwar nicht) odio patriae . . . v. quia . . . pacem quam bellum probabam. 4, 50, 5 neque ignobiles *tantum his diversi sententiis, v. e ducibus Dinis . . . ponenda arma . . . dissecebat.

γ) haud 14, 59, 17 cf. p. 516^a β.

δ) nihil 11, 27, 8 cf. II.

II) variandi causa positum 4, 71, 14 sed mitigavit Seianus, non Galli amore, v. ut . . . 6, 22, 8. 14, 35, 4 cf. p. 963^b. 5, 15 sed neque . . . v. Acerronia . . . 11, 27, 8 sed nihil compositum (est) miraculi causa, v. audita scriptaque senioribus tradam. 4, 4 at . . . verum cf. I. β. ββ).

verus. A) sensu obi. I) adi. a) A 40, 10 sive verum istud, sive . . . fictum ac compositum est. 3, 8, 6 Drusus Pisoni, si vera forent quae iacerentur, praecipuum in dolore suum locum respondit: sed malle falsa et inania . . . esse. 15, 51, 24 suspectante Nerone haud falsa esse etiam quae vera non probabantur. II, 54, 9 creditibus . . . militibus vera esse quae adferebantur. III, 54, 18 abnunti vera esse quae adferret . . . inquit. IV, 78, 1 vera erant. 1, 74, 13 quia vera erant, etiam dicta credebantur. 12, 26, 8 sive verum (est), seu . . . retinuit famam sine experimento. G 45, 6 illuc usque, et fama v., tantum natura. 4, 42, 4 voces quae plerumque v. et graves coram

(sc. Tiberio) ingerebantur. I, 85, 19 hostem . . Vitellium vocantes, providentissimus quisque vulgaribus (allgemein) conviciis, quidam v. *probra* iacere i. q. treffend.

b) i. q. *eigentlich, echt, wirklich* D 16, 29 is est magnus et v. *annus*, quo eadem positio caeli siderumque, quae cum maxime est, rursum existet. G 2, 16 (Marsos . . Vandilios) eaque v. et antiqua *nomina* (esse). A 39, 6 derisui fuisse nuper *falsum* e Germania triumphum . . : at nunc v. magnamque *victoriam* . . ingenti fama celebrari. 44, 8 v. *bona*, quae in virtutibus sita sunt, impleverat. 46, 7 is v. *honus*, ea coniunctissimi cuiusque pietas. II, 91, 20 id ipsum placebat, quod neminem ex praepotentibus, sed Thraseam ad exemplar v. *gloriae* legisset. 4, 41, 11 sublatis *inanibus* *v. *potentiam* augeri. 11, 26, 13 ne Silius summa adeptus . . scelus inter ancipitia probatum v. mox *preiis* aestimaret. — 13, 14, 10 adultum iam esse Britannicum, v. dignamque *stirpem* suscipiendo patris imperio, quod *insitus* et *adoptivus* per iniurias matris exerceat. 14, 61, 19 an quia v. *progeniem* penatibus Caesarum datura sit? 6, 12, 17 quaesitis . . carminibus Sibyllae . . datoque sacerdotibus negotio . . vera (sc. *carmina*) discernere. — D 10, 26 nunc te ab auditoriis et theatris in forum et ad causas et ad v. *proelia* voco. 34, 13 igitur v. statim et incorrupta *eloquentia* imbuebantur. 35, 23 cum ad v. *iudices* ventum. IV, 47, 1 ceterum verane *pauperie* an uti *videretur*, actum in senatu, ut . . 4, 52, 11 non in effigies mutas divinum spiritum transfusum (esse): se (Agrippinam) *imaginem* v. . . suscipere sordes i. q. *leibhaftig*. 12, 68, 6 Agrippina . . tenere amplexu Britannicum, v. paterni oris *effigiem* appellare.

c) *verum est* c. acc. c. inf. 4, 57, 7 causam abscessus (Tiberii) quamquam . . ad Seiani artes rettuli, . . plerumque permoveor, num ad ipsum *referri* verius sit.

II) *subst. a) sing.* D 18, 28 omnes mihi videntur verum *didixisse*. 23, 27 ut . . verum de vobis dicturi sint posteri nostri. 13, 44, 21 ancilla . . v. *aperuit*. 15, 73, 6 quibus v. *noscendi* cura erat. II, 84, 4 Mucianus non ius aut verum in cognitionibus, sed solam magnitudinem opum *spectabat*. — D 8, 22 Vespasianus . . patientissimus veri. I, 35, 7 (Galba) inopia veri et consensu errantium victus. II, 72, 7 quidam militum, errore veri seu turbarum studio, certatim adgregabantur. 90, 6 vulgus . . sine *falsi* verique discrimine. IV, 25, 21 tamquam nuntius . . *falso* crimine testis veri opprimeretur. 49, 22 clamoribus cuncta miscebant, indiligentia *veri et adulandi libidine. 11, 34, 5 instabat Narcissus aperiret ambages et veri copiam faceret. — 1, 6, 11 propius vero (est) Tiberium ac Liviam . . caedem festinavisse. 3, 47, 2 neque dempsit aut addidit vero. 4, 9, 5 ad *vana* et totiens inrisa revolutus . . vero quoque et honesto fidem dempsit. V, 24, 3 neque abhorret vero. — I, 29, 5 minora vero. II, 70, 13 falsa vera aut maiora vero miscebant. 4, 21, 10 quod ut atrocius vero tramissum. — 43, 12 neque Philippum potentia, sed *ex* vero statuisset. 15, 68, 15 quae (facetiae) ubi multum ex vero traxere, acrem sui memoriam relinquunt.

β) *plur.* III, 56, 16 peritissimis centurionum . .

si consulerentur, vera *dicturis*. 2, 82, 5 vera prorsus de Druso seniores *locutos* (esse). II, 70, 13 cf. a. IV, 50, 2 vera et *falsa* more famae in maius innotuere. 2, 57, 8. 5, 10, 12. 11, 21, 2 cf. falsus p. 444^b. 1, 6, 17 iuxta periculoso *ficta* seu vera *promeret*. 44, 1 vera *exprobrari* fatentes. 3, 10, 9 veraque aut in deterius credita iudice ab uno facilius *discerni*. 19, 8 alii quoquo modo audita pro conperts habent, alii vera in contrarium *vertunt*. 4, 58, 10 mox patuit breve confinium artis et falsi, veraque quam obscuris *tegerentur*. 16, 2, 2 missis per quos nosceret an vera *adferrentur*. — 4, 11, 18 *ne divulgata atque incredibilia avidae accepta veris neque in miraculum corruptis antehabeant. — V, 13, 12 ne adversis quidem *ad* vera mutabantur (sc. a falsa persuasione).

III) *adv.* I, 44, 9 qui interfuerant (sc. caedi), qui vere qui *falso* ut pulchrum . . facinus iactabant. III, 54, 7 si liceret, v. *narraturi*, quia vetabantur, atrociora vulgaverant. IV, 17, 16 v. reputantibus Gallias suismet viribus concidisse. 48, 2 ea de caede quam verissime expeditam. I, 84, 17 Romana vere iuventus.

B) sensu *subi.* i. q. *unfrichtig* I, 15, 25 pessimum veri *adfectus* venenum, sua cuique utilitas. 14, 1, 9 cur differri nuptias suas? . . an fecunditatem et v. *animum* timeri? — [M 12, 58, 5].

vescor. a) *abs.* 1, 49, 3 quos simul vescentis dies, simul quietos nox habuerat, discedunt in partes. 4, 59, 3 vescebantur in villa. 13, 16, 2 mos habebatur principum liberos . . vesci in aspectu propinquorum propria et parciore mensa.

b) c. acc. A 28, 11 eo . . inopiae venire, ut *infirmisimos* suorum, mox sorte *ductos* vescerentur.

vespera. III, 19, 1 *innumbrante* v. 15, 60, 19 *propinqua* v. 1, 16, 14 flexo in vesperam die.

vesperasco. II, 49, 7. 1, 65, 24 *vesperascente die*. 16, 34, 2 v. iam die.

vester. A) *adi.* a) A 32, 25 et maiores vestros et *posteror* cogitate. IV, 73, 9 terram vestram, ceterorumque Gallorum ingressi sunt duces . . R. nulla cupidine, sed maioribus v. *invocantibus*. 73, 17 an vos cariores Civili Batavisque . . creditis, quam maioribus eorum *patres* aviique v. fuerunt? 77, 19 ut omnes *legati* v. . . ceciderint. 1, 42, 9 qui filium *imperatoris* v. vallo et armis circumseditis. 42, 19 egregiam *duci* v. gratiam refertis. — D 16, 15 non . . saeculum nostrum patiar *hac* v. *conspiratione* damnari. II, 47, 2 hanc *virtutem* v. ultra periculis obicere nimis grande vitae meae pretium puto. — D 10, 15 nec solum *cothurnum* v. aut heroici carminis sonum, sed lyricorum quoque iucunditatem . . anteponendam ceteris . . studiis credo cf. Iohn. 14, 17 quod vos . . declamatorio studio *ingenia* v. exercetis. 27, 8 si quid forte *aures* v. perstringat. 37, 6 nescio an venerint in *manus* v. haec vetera. A 30, 3 magnus mihi animus est hodiernum diem *consensumque* v. initium libertatis toti Britanniae fore. I, 37, 21 dum . . *supplicia* et *contumelias* vestras disciplinam appellat. 83, 8 ut *adfectus* v. in amorem mei accenderem. 83, 11 veni postulaturus a vobis temperamentum v. *fortitudinis* et erga me modum caritatis. 83, 15 nimia *pietas* v. acrius quam considerate excitavit (sc. tumultum). 84,

11 vobis arma et animus sit, mihi consilium et virtutis v. regimen relinquite. III, 24, 13 illic signa armaque v. sunt. IV, 64, 14 Romanos omnes in finibus v. trucidetis. I, 42, 4 liberos meos, quos pro gloria v. libens ad exitium offerrem, nunc procul a furentibus summoveo. 58, 8 ergo raptorem filiae meae, violatorem foederis v., Arminium . . reum feci i. q. a vobis nobiscum facti. 2, 71, 6 ultimas preces pectoribus v. relinquo. 4, 38, 7 haec mihi in animis v. templa (sunt). 8, 25 ita nati estis, ut bona malaque v. ad rem p. pertineant. 38, 5 qui satis superque memoriae meae tribuent, ut maioribus meis dignum, rerum v. providum . . credant.

β) spec. D 18, 6 sunt enim horridi . . et quos utinam nulla parte imitatus esset Calvus vester aut Caelius aut ipse Cicero i. q. quem admiramini. [16, 33 Demosthenes vester: b F; videtur BC; inclusit Halm.] — ellipt. I, 30, 13 vestra, commilitones, interest, ne . .

b) in oppositione 1) I, 37, 3 nec privatum me vocare sustineo . . nec principem . . ; vestrum quoque nomen in incerto erit. 37, 6 auditisne ut poena mea et supplicium v. simul postulentur? II, 47, 15. I, 84, 26. 4, 8, 24 cf. meus p. 830^b in fine. A 34, 2 si . . ignota acies constitisset, aliorum exercituum exemplis vos hortarer: nunc v. decora recensete, v. oculos interrogate. I, 30, 15 legionum seditio . . audita est aliquando: v. fides fama que inlaesa ad hunc diem mansit. 38, 5 idem senatus, idem populi R. animus est: v. virtus exspectatur. IV, 58, 6 bellum cum populo R. vestris se manibus gesturum Classicus sperat. 3, 50, 7 supplicis . . principis moderatio maiorumque et v. exempla temperant. IV, 73, 7 terram v. ceterorumque Gallorum cf. a. c. 2) I, 29, 13 sextus dies agitur, ex quo . . Caesar adscitus sum, quo domus nostrae aut rei p. fato, in v. manu positum est. 1, 58, 4 ex quo . . civitate donatus sum, amicos inimicosque ex v. utilitatibus delegi. 15, 2, 12 v. quidem vis et gloria *in integro est.

B) subst. D 28, 9 vestra (sc. res provinciales) vobis notiora sunt: ego de urbe et his propriis ac vernaculis vitiis loquar. — [D 41, 23 codd. 24, 10 C F. A 33, 7 Puteol.]

vestibulum. a) I, 86, 2 in vestibulo Capitolii omissas (esse) habenas bigae, cui Victoria institerat i. q. area. b) 2, 31, 2 cingebatur interim milite domus, strepabant etiam in vestibulo. 11, 35, 3 patefieri domum adulteri . . iubet. ac primum in vestibulo effigiem patris . . abolitam demonstrat.

vestigium. a) propr. α) i. q. fussspur, wegspur A 26, 5 Agricola iter hostium . . eductus et vestigiis insecutus. III, 2, 28 iuvabit sequi et vestigiis vincentis insistere. 2, 14, 20 neque bellum ultra (fore), modo se, patris patrique vestigia prementem, isdem in terris victorem sisterent. — A 38, 11 incerta fugae v. cf. conglobo. III, 19, 2 cumulos super et recentia caede v. incessere i. q. loca recenti caede signata.

β) i. q. aufstretender fuss, fusssohle I, 66, 5 Viennenses . . , ubi agmen incesserat, arma genua vestigia prensando flexere militum animos. IV, 81, 10 alius manum aeger . . , ut pede ac vestigio Caesaris calcaretur, orabat.

b) transl. α) non nisi plur. αα) 16, 26, 11 proinde . . , quorum vestigiis et studiis vitam duxerit, eorum gloria peteret finem. — D 33, 3 munus adeo peregrisse nondum videris, ut incohasset tantum et velut vestigia ac liniamenta quaedam ostendisse videaris i. q. richtlinien.

ββ) i. q. spuren, überreste 1) G 37, 3 veteris famae lata [al. late] v. manent, utraque ripa castra ac spatia. V, 7, 3 manere v. (sc. camporum incendii). 15, 42, 14 Nero . . effodere proxima Averno iuga conisus est, manentque v. inrita spei. II, 70, 2 Vitellius . . vestigia recentis victoriae lustrare oculis concupivit, foedum . . spectaculum. V, 17, 2 stare Germanos Batavosque super vestigia gloriae, cineres ossaque legionum calcantes. 4, 22, 6 Tiberius . . visit cubiculum, in quo reluctantis et impulsae (Aproniae) vestigia cernebantur. — 15, 40, 12 pauca tectorum v. supererant, lacera et semusta. III, 54, 17 missi qui locum proelii, Cremonae vestigia . . ostenderent. 2, 60, 9 mox visit veterum Thebarum magna v. 2) 1, 74, 18 manebant etiam tum v. morientis libertatis.

β) i. q. merkmal G 43, 17 nulla simulacra, nulum peregrinae superstitionis v.

γ) i. q. standort II, 78, 7 cupressus arbor . . repente procciderat ac postera die eodem v. resurgens . . laetior virebat. III, 72, 17 (Capitolium) isdem rursus v. situm est, postquam . . flagraverat. IV, 53, 4 ut . . templum isdem v. sistetur. 1, 56, 4 posito castello super vestigia paterni castelli in monte Tauno. A 34, 12 novissimae res defixere aciem in his v., in quibus pulchram . . victoriam ederetis. — IV, 60, 13 pugnacissimus quisque in vestigio, multi palantes occubere i. q. stelle.

vestis. a) coll. α) 4, 56, 11 gravissimo in discrimine exercitus ob asperitatem hiemis et penuriam vestis . . omnes qui adstabant detraxisse corpori tegmina nostrisque legionibus misisse. II, 5, 3 Vespasianus . . veste habituque vix a gregario milite discrepans. 1, 17, 13 hinc (denis in diem assibus) vestem arma tentoria . . redimi. 69, 6 Agrippina . . militibus, ut quis inops aut saucius, vestem et fomenta dilargita est. 13, 13, 19 Caesar inspecto ornatu, quo principum coniuges ac parentes (mütter) effulserant, deligit vestem et gemmas misitque donum matri. G 25, 4 frumenti modum dominus aut pecoris aut vestis ut colono iniungit i. q. gewandstoffe. 3, 2, 6 atrata plebes, trabeati equites . . vestem odores aliaque funerum sollempnia cremabant cf. Nipp.

β) II, 89, 10 primi centurionum candida veste . . armis donisque fulgentes. 2, 29, 1 Libo interim v. mutata . . circumire domos. 33, 4 decretum . . ne vestis serica viros foedaret. 14, 30, 2 (feminae) in modum Furiarum v. ferali, crinibus deiectis faces praeferebant. II, 29, 6 Valens servili v. apud decurionem equitum tegebatur. 13, 25, 3 Nero itinera urbis . . v. servili in dissimulationem sui compositus pererrabat. 1, 15, 10 ut per circum triumphali v. uterentur [Halm falso vesti]. 12, 41, 9 Britannicus in praetexta, Nero *triumphali v. travecti sunt. 13, 8, 3 v. principi triumphalem, utque ovans urbem iniret, . . censuere. 6, 50, 25 opprimi senem iniectu multae v. iubet

i. q. decken. 12,47,22 v. multa *gravique* oper-
tos necat. V, 6,22 (bitumen) fugit cruorem ve-
stemque *infectam* sanguine. III, 10,11 (legatus)
humi plerumque stratus, *lacera* v. 84,27 (Vi-
telli) *laniata* v., foedum spectaculum, duce-
batur. 11,36,1 Mnester cunctationem attulit,
dilaniata v. clamitans. IV, 27,8 (legatum) pro-
tractum e tentorio, *scissa* v., verberato corpore.
V, 22,12 Romani . . ruunt per vias, pauci ornatu
militari, plerique circum brachia *torta* veste.
4,70,5 trahebatur damnatus, quantum *obducta*
v. et adstrictis faucibus niti poterat, clamitans . .
13,44,13 ferrum veste occultum infert.

b) α) i. q. *gewandstück* α) in *univ.* 16,11,10
singulis vestibus ad verecundiam velati balineis
inferuntur. D 26,5 melius est orationem vel
hirta toga induere quam *fucatis* et *meretriciis*
v. insignire. 3,53,19 *promiscas* viris et feminis v.
cf. *promiscus*. 12,68,3 cum (Claudius) iam exani-
mis vestibus et fomentis obtegeretur. 16,31,8
gemmas et vestes et dignitatis insignia dedi.
2,24,13 claudae naves raro remigio aut *intentis*
vestibus . . revertere. 15,15,9 raptae etiam vestes
(sunt). 16,10,13 cruentam cervicem eius amplexa
servabat sanguinem et v. *respersas*.

β) *spec.* i. q. *untergewand* G 17,3 tegumen om-
nibus sagum . . locupletissimi veste distinguun-
tur, non *fluitante* . . , sed *stricta* et singulos artus
exprimente. — 16,4,10 ne sudorem nisi ea, *quam*
indutui gerebat, veste detergeret i. q. indusium.

β) i. q. *tuch* G 10,4 (surculos) super *candidam*
v. temere . . spargunt. 27,3 struem rogi nec ve-
stibus nec odoribus cumulant i. q. *gewandstoffe*
cf. 3,2,6. G 40,9 est in insula Oceani castum
nemus dicatumque in eo vehiculum, veste con-
tectum. 40,16 mox vehiculum et vestes [Andr.
vestis] et . . numen ipsum secreto lacu abluitur.

vestitus. a) G 46,13 (Fennis) victui herba,
vestitui pelles.

b) i. q. *untergewand* G 17,11 feminae saepius
lineis amictibus velantur . . partemque v. *supe-*
rioris in manicis non extendunt.

vestri, vestrum cf. tu.

veteranus. A) *adi.* a) i. q. *vetus* II, 14,18
v. *miles*. IV, 70,14 Tutor Treverorum copias *re-*
centi Vangionum . . dilectu auctas v. *pedite* atque
equite firmavit.

b) i. q. *aus veteranen bestehend* II, 18,4. 21,1
v. *exercitus*. 11,4 fuere quattuor *legiones*, . .
septima a Galba conscripta, veteranae unde-
cima ac tertia decuma et . . quartadecumani.
IV, 17,19. 21,1. 22,11. 33,1 v. *cohortes*.

B) *subst.* a) in *univ.* 1,28,23 *tironem* a vete-
rano, legionem a legione dissociant. — 42,21
ipsius (Tiberii) *tirones*, ipsius veteranos non
missione . . satiatos. 31,16 venisse tempus, quo
veterani maturam missionem, *iuvenes* largiora
stipendia . . exposcerent. 1,68,4 exitiosum ad-
versus veteranos proelium . . ; hinc Caecina cum
valido exercitu, inde Raeticae alae cohortesque
et ipsorum Raetorum iuventus, *sua armis et*
more militiae exercita. 1,35,8 atrocissimus ve-
teranorum clamor oriebatur, qui triena aut
supra stipendia numerantes . . finem tam exer-
citae militiae . . orabant. 2,80,13 veterani ordi-
nibus ac subsidiis instructi cf. Nipp. 4,4,8 vetus
. . proficiscendi in provincias consilium refertur.

multitudinem veteranorum praetexebat impera-
tor et dilectibus suppledos exercitus. 13,35,4
fuisse in eo (Corbulonis) exercitu veteranos, qui
non stationem, non vigiliis inissent, . . nitidi
et quaestuosi, militia per oppida expleta. igitur
dimissis, quibus senectus aut valitudo ad-
versa erat, supplementum petivit.

b) *spec.* i. q. *militēs stipendia legitima emeriti*
α) II, 82,1 prima belli cura (erat) agere dilectus,
revocare (sc. ad signa) veteranos. 1,10,3 concito
(esse ab Augusto) per largitionem veteranos.
78,6 imparem oneri rem p. (esse), nisi vicen-
simo militiae anno veterani *dimitterentur*. 26,4
ne veterani sub vexillo haberentur.

β) 1) de *vexillariis* II, 11,19 Othonem comi-
tabantur . . veterani e praetorio. 1,39,3 duae
ibi legiones . . veteranique nuper missi sub vexillo
hiemabant. 44,14 secuti exemplum (legionum)
veterani haud multo post in Raetiam mittun-
tur. 3,21,5 vexillum veteranorum, non amplius
quam quingenti numero.

2) de *militibus in coloniam deductis* A 5,10
trucidati v., incensae coloniae. 14,4 addita in-
super veteranorum colonia. 12,27,2 Agrippina
. . in oppidum Ubiorum . . veteranos coloniam-
que deduci impetrat. 32,12 colonia Camulodunum
valida veteranorum manu deducitur in
agros captivos. 13,31,7 coloniae Capua atque
Nuceria additis v. firmatae sunt. 14,27,4 vete-
rani Tarentum et Antium adscripti non tamen
infrequentiae locorum subvenere, dilapsis plu-
ribus in provincias, in quibus stipendia exple-
verant. 31,13 acerrimo in veteranos odio. quippe
in coloniam Camulodunum recens deducti pelle-
bant domibus . . foveantibus *inpotentiam* vetera-
norum militibus. 32,8 humanorum corporum
effigies relictae, ut Britannis ad spem, ita *ve-
teranis ad metum trahebantur.

veteranus. D 20,20 cf. iniquo.

veto. a) *abs.* I, 78,13 ipse in suspensio tenuit,
vetandi metu vel *adgnosendi* pudore. III, 70,
26 neque *iubendi* neque vetandi potens.

b) *seq. inf.* 1) *acc. c. inf.* α) *act.* D 4,7 laetor
oblatum nobis iudicem, qui me vel . . vetet ver-
sus facere, vel . . sua quoque auctoritate *com-*
pellat, ut . . β) *pass.* 3,70,5 Ennium equitem
R. . . recipi Caesar inter reos vetuit.

2) *nom. c. inf.* II, 29,9 vetitis obire vigiliis cen-
turionibus. 2,59,11 Augustus . . vetitis nisi per-
missu ingredi senatoribus . . seposuit Aegyptum.
III, 54,7 *prohibiti* per civitatem sermones, eoque
plures ac, si *liceret*, verbē narraturi, quia veta-
bantur (sc. narrare), atrociora vulgaverant.

c) *c. acc.* α) *alqm alqd* 3,26,5 ubi nihil contra
morem cuperent, nihil per metum vetabantur.
54,11 si velis quod nondum vetitum est, timeas
ne veterē (sc. id quod nondum vetitum est).

β) *alqd* I, 22,9 *genus hominum* (sc. mathema-
tici) . . , *quod* in civitate nostra et vetabitur
semper et *retinebitur*. II, 69,10 amputari legio-
num auxiliorumque numeros *iubet* vetitis *supple-*
mentis. 2,88,7 qui (prisci imperatores) *venenum* in
Pyrrum regem vetuerant prodiderantque. 6,16,
10 postremo vetita (est) *versura*. 15,21,15 ut
metu repetundarum infracta avaritia est, ita
vetita *gratiarum actione* ambitio cohibebitur.
A 42,14 salarium proconsulare . . Agricola non

dedit sive offensus . . sive ex conscientia, ne quod vetuerat videretur emisse. 3,54,11 quod nondum vetitum est opp. *prohibita*. 4,74,18 noctem ac diem iuxta gratiam aut fastus ianitorum perpetiebantur, donec id quoque vetitum (est). 5,5,6 quo minus non quidem extrema decernerent (id enim vetitum (erat)), sed . . G 26,2 faenus agitare . . ignotum; ideoque [Kraffert, Zern. idque] magis servatur quam si vetitum esset [Müller secl. ideoque — esset]. III,8,11 quae ignara Vespasiano aut vetita (sc. ab eo erant). 73,6 dux . . quae *iusserat* vetare, quae vetuerat iubere. — **vetitus**. 1) *adi.* 3,52,9 v. utensilium *pretia* augeri in dies. — *c. inf.* II,3,11 sanguinem arae obfundere vetitum (est). — *add. dat.* 3,58,6 porro si hi duxissent provincias, cur Diabibus id vetitum (esse)?

2) *subst.* 2,39,12 crebescit vivere Agrippam, occultis primum sermonibus, ut vetita solent, mox vago rumore. 4,68,19 iique sermones, tanquam vetita miscuissent, speciem arae amicitiae fecere. — [M 11,20,7 cf. vito.]

vetus. A) *de reb. a) adi. a) c. oppos. et sim.* I,50,2 urbem simul atrocitatem *recentis* sceleris, simul veteres Othonis mores paventem *novus* . . nuntius exterruit. 72,16. II,3,1. 99,9. IV,58,31. V,16,7. 4,12,12. 21,15. 16,30,5 cf. recens p. 1358^b. 2,7,8 tumultum *nuper* . . structum et veterem aram Druso sitam disiecerant. — A 31,11 sicut in familia *recentissimus* quisque servorum etiam conservis ludibrio est, sic in hoc orbis terrarum vetere famulatu *novi* nos et viles in excidium petimur. 12,2,1 Narcissus vetus matrimonium, . . nihil in penatibus eius novum diserebat, si *sueta* coniunx rediret. II,38,17. 43,3. 2,30,12. 4,6,20. 13,37,17. 54,9 cf. novus p. 972^b. — 13,42,22 omnia potius toleraturum, quam veterem ac domi partam dignationem *subitae* felicitati submitteret. — D 24,10 more vetere et a *nostris* philosophis saepe celebrato. IV,58,9 adeo nos, si fortuna *in praesens* virtusque deseruit, etiam vetera exempla deficiunt? G 37,2 Cimabri, parva *nunc* civitas, sed gloria ingens. veterisque famae lata vestigia manent. D 38,1 cf. β. 2. — II,38,1 vetus ac *iam pridem* insita mortalibus potentiae cupido. 1,4,11 cf. β. 1. III,32,5 exercitus praeter insitam praedandi cupidinem vetere odio ad excidium Cremonensium incubuit. 15,5,8 Vologesi vetus et *penitus infixum* erat . . A 14,6 vetere ac *iam pridem recepta* populi R. consuetudine. G 5,16 pecuniam probant veterem et *diu notam*. 3,54,5 morbos veteres et *diu auctos*. II,69,14 contra veterem disciplinam et instituta *maiorum*. IV,8,2 secundum vetera exempla . . cf. 8,4 *antiquitus* instituta. 4,5,19 vetere Latio et coloniis antiquitus R. cf. β. 1. D 33,14. 28,5 cf. β. 2.

β) 1) i. q. *lange bestehend* III,71,20 aquilae *vetere ligno traxerunt flammam. G 5,16 *pecuniam* v. cf. α. 15,74,2 Soli, cui est v. *aedes* apud circum. 2,7,8 v. *aram* cf. α. A 4,1 Agricola, v. et industri . . *colonia* ortus. 14,27,3 v. *oppidum* Puteoli. 2,54,4 os Ponticum intrat, cupidine v. *locos* et fama celebratos noscendi. IV,26,8 tanquam nos amnes quoque et v. imperii *munimenta* desererent. 4,5,19 cohortes Etruria ferme . . delectae aut v. Latio i. q. civitatibus

vetere Latinitate praeditis. 1,58,22 Caesar . . ipsi (Segesti) sedem vetere [M 1m vetera] in *provincia* pollicetur cf. com. editt. 3,74,14 nec . . retrahit (proconsul Africae) copias aut in hibernaculis veteris provinciae componit cf. Nipp. G 29,10 protulit magnitudo populi R. ultra Rhenum ultraque v. *terminos* imperii reverentiam. A 31,11 in hoc orbis terrarum v. *famulatu novi* nos cf. α. III,5,9 reges Sueborum, quis v. *obsequium* erga Romanos (erat). 11,16,16 adimi v. Germaniae *libertatem* et R. opes insurgere (sc. recepto rege Italico). 1,60,3 Inguiomerus Arminii patruus, vetere [Wesenberg; M veteri] apud Romanos *auctoritate*. 13,42,22 v. *dignationem* cf. α. II,43,3 (legio) v. *gloria* insignis i. q. längst erworben opp. *novum* decus. V,16,7 Cerialis v. R. nominis gloriam, *antiquas recentesque* victorias (sc. memorabat). IV,83,16 templum v. inter accolae *fama*. I,49,9 v. in familia *nobilitas*, magnae opes. 12,53,8 (Pallanti) grates publice agendas (esse), quod regibus Arcadiae ortus *veterrimam* nobilitatem usui publico postponeret. 13,37,17 cur . . v. Armeniae *possessione* depelleretur. IV,58,31 transfugae . . inter *recens* et v. *sacramentum* . . errabitis? 2,30,12 v. *senatus consulto* quaestio . . prohibebatur. 4,4,7 v. et saepe simulatum proficiscendi in provincias *consilium* refertur. 3,54,5 *morbos* v. cf. α. 2,32,10 v. id in re p. *malum*. 6,16,5 v. urbi faenebre *malum*. 3,66,11 Othoni litterarium ludum exercere v. *ars* fuit. 15,5,8 Vologesi vetus et *penitus infixum* erat arma R. vitandi. A 14,6 v. *consuetudine* cf. α. IV,61,9 v. apud Germanos *more*. 2,34,23 cum virgines Vestales in foro et iudicio audiri . . v. mos fuerit. 4,27,8. 14,42,4 v. ex *more*. I,54,1. IV,12,12 v. *instituto*. I,50,2 v. Othonis *mores* cf. α. II,99,9 accedebat huc Caecinae *ambitio* v., torpor *recens*. 14,51,14 Caesar . . cohortibus imposuerat . . Tigelinum, v. *impudicitiam* atque *infamiam* in eo secutus i. q. albewährt. II,38,1 v. potentiae *cupido* cf. α. 14,14,1 v. illi cupido erat curriculo quadrigarum insistere. 1,4,11 Tiberium (esse) . . v. atque *insita* Claudiae familiae *superbia*. II,59,9 (Vitellius) nullo principali paratu, sed v. *egestate* conspicuus i. q. die man an ihm gewöhnt war. I,77,8 iungitur Verginio Vopiscus praetexto v. *amicitiae*. 12,10,9 v. sibi ac publice coeptam nobiscum *amicitiam* (esse). V,26,8 erga Vespasianum v. mihi *observantia* (est). I,65,1 v. inter Lugdunenses *et *Viennenses *discordiam* proximum bellum accenderat. II,66,7 placuit . . Batavorum cohortes una tendere ob v. adversus quartadecimanos *discordiam*. IV,36,9 v. in Hordeonium *iram* renovant. 1,13,2 Tiberio nulla v. in Arruntium *ira* (erat). I,72,16. III,32,5. 4,12,12. 29,10. 13,37,11. 15,52,17 v. *odium*. 4,21,15 *recentia* veteraque odia. 15,2,6 v. fratrum odia et *certamina*.

2) i. q. *ehemalig. früher aa* in *univ.* IV,84,21 Memphim . . inclutam olim et v. *Aegypti* columnen. 15,38,13 obnoxia urbe artis itineribus . . atque enormibus vicis, qualis v. *Roma* fuit. 2,60,8 (Germanicus) visit v. *Thebarum* magna vestigia. 6,31,9 (Artabanus) v. Persarum ac Macedonum *terminos* . . iaciebat. 12,24,7 *curias* v. 13,54,9 *minitando* vim R., nisi abscederent Frisii

v. in *locos* aut *novam* sedem a Caesare inpetra-
rent. 11,14,13 forma *litteris* Latinis quae ve-
terimis Graecorum (erat). 2,62,8 v. illic Sue-
borum *praedae* (repertae sunt) i. q. olim partae.
4,43,6 Messenii v. inter Herculis posteris *divi-
sionem* Peloponnesi protulere. 12,2,1 v. *matri-
monium* cf. a. 16,30,5 vetera haec: sed recens
. . . quod pecuniam magis dilargita esset. 2,53,
12 exceperere (Germanicum) Graeci . . . v. suorum
facta dictaque praeferentes. 3,45,10 memorare
v. Gallorum *glorias*. G37,2 v. *famae* vestigia
cf. a. 28,8 nomen significat loci v. *memoriam*.
II,3,1 v. memoria . . . (perhibet). fama *recentior*
tradit . . . 6,28,17. III,51,12 cf. memoria p. 820^b.
3,21,3 raro ea tempestate et e v. memoria (i. q.
aetate) facinore decumum quemque . . . fusti necat.
II,95,9 *libertus* Vitellii . . . v. odiorum *nomina*
aequabat i. q. verhasste namen alter zeit: Her.
III,53,12 casum Cremonae bello inputandum:
. . . plurium urbium excidiis v. civium *discordias*
rei p. stetisse. IV,8,2 censuisse . . . secundum v.
exempla, quae sortem legationibus posuissent.
58,9 cf. a. 1,5,12 laudata olim . . . severitas eius
(Galbae) angebat aspernantes v. *disciplinam*. II,
69,14 vires luxu corrumpabantur, contra v. dis-
ciplinam cf. a. 1,35,1 ubi modestia militaris,
ubi v. disciplinae decus. D24,10 (Aper) *more*
vetere [codd. veteri] et a *nostris* philosophis
saepe celebrato sumpsit sibi contra dicendi
partes. IV,45,2 habita in senatu cognitio secun-
dum v. morem. 11,18,12 legiones . . . laboris
ignavas . . . v. ad morem reduxit. 15,46,3 gla-
diatores . . . temptata eruptione . . . coërciti sunt,
iam Spartaco et v. *mala* rumoribus ferente
populo. II,78,5 recursabant animo (Vespasiani)
v. *omina*. IV,53,5 haruspices monuere, ut reli-
quiae *prioris* delubri in paludes aveherentur,
templum isdem vestigiis sisteretur: nolle deos
mutari v. *formam*. 15,43,19 erant qui crede-
rent v. illam (urbis) formam salubritati magis
conduxisse. D38,1 transeo ad formam et con-
suetudinem v. *iudiciorum*; quae etsi *nunc* aptior
exiterit, eloquentiam tamen *illud* forum magis
exercebat. 33,14 quoniam initia . . . v. *eloquentiae*
satis demonstrasse videor, docendo quibus
artibus *antiqui* oratores institui . . . soliti sint.
28,5 quis ignorat et eloquentiam et ceteras
artes descivisse ab illa v. *gloria* . . . oblivione
moris *antiqui*? 19,4 Cassium . . . primum ad-
firmant flexisse ab illa v. atque directa *dicendi*
via. — 16,3,2 consumebantur v. *opes* quasi *ob-
latis*, quas multos per annos prodigeret (Nero).
4,6,20 ne provinciae *novis* oneribus turbarentur
utque vetera . . . tolerarent, providebat. A 16,8
quam (Britanniam) unius proelii fortuna veteri
patientiae restituit. 13,10,6 quamquam cen-
suissent patres, ut principium anni inciperet
mense Decembri . . . Nero v. *religionem* . . . reti-
nuit.

bb) de temp. *liberae rei* p. 1,7,9 Tiberius cuncta
per consules incipiebat, tanquam v. *re* p. 11,
23,8 nec paenitere veteris rei p. i. e. qualis erat
ante bellum Marsicum. 16,22,24 ista secta Tu-
berones et Favonios, veteri quoque rei p. in-
grata nomina, genuit. A 2,10 sicut v. *actas* vidit
quid ultimum in libertate esset, ita nos quid
in servitute. II,38,17 me v. *novorumque morum*

reputatio longius tulit. 3,29,8 initia fastigii
Caesaribus erant magisque in oculis v. *mos*.
4,32,3 nemo annales nostros cum scriptura
eorum contenderit, qui v. *populi R. res* conpo-
suere.

b) *subst.* 1,58,14 ubi primum tui copia, vete-
ra *novis* et quieta turbidis antehabeo. III,
24,9 plura ad tertianos, veterum *recentiumque*
admonens. 2,88,17. 3,13,3. 18,16 cf. recens a. 2.
D18,17 vetera semper in laude, *praesentia* in
fastidio esse. 1,2,11. 13,3,9 cf. praesens p. 1169^a.
D15,1 non desinis, Messalla, vetera tantum et
antiqua mirari, *nostrorum* autem temporum stu-
dia inridere atque contemnere. 13,19,12 parat
accusatores . . . non vetera et *saepius iam audita*
deferens . . . sed . . . 2,55,7 etiam vetera obiecta-
bat, quae in Macedones inprosperare . . . fecissent.
11,24,8 ne vetera scrutemur. 12,58,5 (Nero)
Iuliae stirpis auctorem Aeneam aliaque haud
procul fabulis vetera [Rhenan.; M vera] facunde
exsecutus. — D37,6 nescio an venerint in manus
vestras haec vetera, quae et in antiquariorum
bybliothechis adhuc manent et cum maxime a Mu-
ciano contrahuntur i. q. alte schriftwerke.

B) de hom. a) *adi.* α) i. q. *prior, antiquus*
D16,33 *Demosthenes, quem* vos veterem et *anti-
quum* fingitis. 17,29 ne dividatis saeculum, et
antiquos ac v. *voicitetis oratores*, quos eorundem
hominum aures adgnoscerent . . . potuerunt. 14,25
otium suum mavult *novorum* rhetorum more
quam v. oratorum consumere. 30,13. 31,34.
33,4. 11,6,2 v. oratores. 1,1,8 v. *populi R.* pro-
spere vel adversa claris scriptoribus memorata
sunt i. q. liberae rei p. 14,57,16 Plantum . .
v. *Romanorum* incitamenta praeferre. A 11,6
Silurum colorati vultus . . . *Hiberos* v. traiecis-
se . . . fidem faciunt. 6,42,10 adventantem Tirida-
ten extollunt v. *regum* honoribus et quos *recens*
aetas largius invenit. A 10,9 Livius veterum,
Fabius Rusticus recentium eloquentissimi *auc-
tores*. V,6,24 v. auctores, sed gnari locorum tra-
dunt. 2,83,15 satis illustre (esse), si v. inter
scriptores haberetur (Germanicus). — V,1,9 v.
Vespasiani *miles*. 2,45,1 Cherusci sociique eorum,
v. Arminii miles, sumpsere bellum. A 33,11 ergo
egressi, ergo v. *legatorum*, vos *priorum* exerci-
tuum terminos, finem Britanniae . . . armis tene-
mus. — 4,71,7 qui (Tiberius) scelorum *mitistros*
ut perverti ab aliis nolebat, ita . . . oblati in
eandem operam *recentibus* v. et praegraves ad-
flixit.

β) i. q. *pridem natus* vel *factus* 1) 6,31,7 (Arta-
banus) Armeniae . . . Arsacem *liberorum* suorum
veterum inposuit.

2) 3,30,2 Volusio v. *familia* neque tamen prae-
tutam egressa. 48,2 nihil ad v. et *patriciam*
Sulpiciorum familiam Quirinius pertinuit. II,
72,4 in Histria . . . clientelae et agri v. *Crassorum*
ac nominis favor manebat. 6,29,2 Scaurus,
ut dignum v. *Aemiliis*, damnationem ante-
iit. — 13,7,4 v. *reges* Agrippam et Antiochum
opp. ii, quibus regnum tum primum mandatum
est. III,62,4 pervasisse in Germanias Valentem
et v. illic *novosque exercitus* ciere credebant
i. q. schon formiert. — in *re milit.* III,84,3 prae-
cipuo v. *cohortium* studio i. q. veteranorum. 15,
59,20 quos (milites) Nero *tirones* aut *stipendiis*

recentes delegerat: nam v. *miles* timebatur. IV, 31,7 *auxilia* e Gallia . . . statim a Vitellio desciscunt: v. *miles* cunctabatur. II, 57,3 pauci v. *militum* in hibernis relictii.

3) accedit vis *experientiae* aa) D 6,11 spectare *homines* v. et *senes* et totius orbis gratia subnixos . . . confitentes id quod optimum sit se non habere. Potest etiam referri ad 1. — in *re milit.* IV, 76,8 adventare ex Italia (legiones), nec *subitum* (i. q. tumultuarium) *militem*, sed v. *expertumque belli*. 14, 36,12 v. *miles* et multa proeliorum experientia. 2, 66,7 *Pomponium*, veterem *stipendiis* . . . Moesiae praefecit. 55,19 cum v. *centuriones*, severos tribunos demoveret locaque eorum . . . *deterrimo* cuique attribueret. 13, 38,7 cuicumque mortalium, nedum v. et *provido duci*, barbarae astutiae patuissent.

bb) c. *gen.* II, 14,9 *Ligurum* cohors, v. loci *auxilium*. IV, 20,11 *illi* (Batavi) v. *militiae* in cuneos congregantur cf. 20, 8 tumultuariae *Belgarum* cohortes. 1, 20,11 *Rufus* . . . antiquam duramque *militiam* revocabat, v. [M intus] operis ac laboris et eo imitior, quia toleraverat. 6, 12,7 (*Gallus*) scientiae caerimoniarumque v. 44,1 (*Artabanus*) sensit vetus regnandi falsos in amore odia non fingere.

b) *subst.* α) D 16,18 ego cum audio *antiquos*, quosdam veteres et *olim natos* intellego ac mihi versantur ante oculos *Ulixes* ac *Nestor*. V, 13, 21 donec cuncta expugnandis urbibus reperta apud veteres aut *novis* ingenii struerentur. 1, 72,8 cui (legi maiestatis) nomen apud veteres idem, sed alia in iudicium veniebant. 19,4 neque veteres ab imperatoribus *priscis* neque ipsos a divo Augusto tam nova petivisse. A 46, 18 multos veterum velut inglorios . . . oblivio obruit. 6, 22,3 sapientissimos veterum . . . diversos reperies. 2, 85,5 more inter veteres recepto. 12, 37,15 *novum* sane et moribus veterum insolitum, feminam signis R. praesidere. 3, 5,13 ubi illa veterum instituta? 4, 63,11 urbs . . . facie veterum institutis similis. 3, 30,10 diversus a veterum instituto per cultum et munditias. 34,5 multa duritiae veterum *in melius et laetius mutata (esse).

β) D 31,1 hoc sibi illi veteres persuaserant i. q. altmeister, klassiker. — II, 28,7 orbari se fortissimorum virorum auxilio; veteres illos et tot bellorum victores . . . velut ex acie abduci.

vetustas. a) I, 66,7 *vetustas dignitasque *coloniae* valuit. 4, 55,5 (urbium legati) non multum distantia inter se memorabant de v. *generis*. 75,3 in *Domitio* super vetustatem generis propinquum *Caesaris* sanguinem delegerat. IV, 69, 12 discordia erat, . . . quibusdam opes viresque aut vetustatem *originis* per iurgia iactantibus. — 11, 3,2 commemorata vetustate *amicitiae* . . . recentique adversus *Britanniam* militia. A 36,6 ut rem ad mucrones ac manus adducerent; quod et ipsi vetustate *militiae* exercitatum et hostibus inhabile (erat). II, 80,22 militibus vetustate *stipendiorum* nota et familiaria castra in modum penatium diligebantur. 14, 1,2 scelus non ultra *Nero* distulit, vetustate *imperii* (sc. quinquennis) coalita audacia. — I, 27,9 emi sibi praedia vetustate suspecta eoque prius exploranda. 68,5 dilapsis vetustate moenibus. 4, 43,16 aedem *Ve-*

neris . . . v. dilapsam. IV, 40,8 qui aera legum v. delapsa noscerent figerentque. 1, 63,20 ruptos v. pontes. 2, 49,1 deum aedes v. aut igni abolitas. 15, 18,5 frumentum plebis v. corruptum. 54,6 pugionem . . . v. obtusum. 27,2 mox iter . . . apertis quae vetustas *obsaepserat*, pergit. 2, 83,18 pleraque manent: quaedam statim ommissa sunt aut vetustas *oblitteravit*. IV, 65,15 *nova* et *recentia* iura vetustate in consuetudinem vertuntur [Madvig; M in vetustatem consuetudine; Meiser in vetusta consuetudine]. 3, 63,7 obscuris ob v. initiis. 6, 7,17 quid *repens* aut vetustate obscurum.

b) i. q. *urzeit* D 1,21 neque deficit qui . . . vexata et inrisa vetustate *nostrorum temporum* eloquentiam *antiquorum* ingenii anteferet. G 2,14 quidam, ut in *licentia* vetustatis, pluris deo ortos . . . adfirmant. II, 4,2 quae alia laetum *antiquitatibus* Graecorum genus *incertae* vetustati adfingit. 4, 56,1 *Zmyrnaei* *repetita* vetustate, seu *Tantalus* . . . illos, sive *Theseus* . . . sive una *Amazonum* condidisset, transcendere ad ea, quasi maxime fidebant cf. 14, 20,7. Roth, al. explicant das alter der stadt.

vetustus. a) de *reb.* α) *adi.* 2, 53,11 ventum *Athenas* foederique . . . v. *urbis* datum, ut . . . 12, 13,5 urbs *Ninos*, vetustissima *sedes* Assyriae. 3, 62,15 quorum (*delubrorum*) vetustissimum *Paphiae* *Veneri* auctor *Aërias* (posuisset). II, 81,3 *Antiochus* v. *opibus* ingens. 16, 7,6 *Cassius* *opibus* v. . . . *Silanus* claritudine generis . . . praecelebant. 12, 44,5 *Hiberos* *Pharasmales* v. *possessione* . . . optinebat. 4, 14,2 *delubro* v. *asylius* ut firmaretur petentibus. 6, 47,10 *Marsus* v. *honoribus* et *inlustris* studiis erat. I, 88,3 *Dolabella* . . . v. *nomine* et propinquitate *Galbae* monstratus. III, 47,8 (*Anicetus*) *Trapezunte* v. *fama* civitatem . . . inrupit. 3, 6,10 nil opus vetustioribus *exemplis*, quotiens *populus* R. *clades* . . . constanter tulerit. 11, 24,31 *omnia* . . . quae nunc vetustissima creduntur, *nova* fuere. 4, 16,4 v. *more*. 26,9 *repetitus* ex v. *more* honos. 2, 33,9 idque non *novum*, sed e vetustissimis moribus. 11, 15,2 rettulit . . . super collegio *haruspicum*, ne vetustissima *Italiae disciplina* per desidiam *olesceret*. 1, 62,10 neque imperatorem auguratu et vetustissimis *caerimoniis* praeditum adtractare *feralia* debuisset. 15, 41,2 vetustissima *religione* (templa) . . . exusta (sunt). Aliter *Pfitzn.* cf. β. 3, 60,11 multae (civitates) v. *superstitionibus* aut *meritis* in *populum* R. fidebant. 62,5 *Stratonicensis* *dictatoris* *Caesaris* ob v. in partibus *merita* et recens *divi Augusti* decretum adtulere. 15, 39,13 (*Neronem*) *cecinnisse* *Troianum* *excidium praesentia* mala v. *cladibus* *adsimulantem*. 68,10 *consilia* cum *Vestino* non *miscuerant*, quidam v. in eum *simulatibus*, plures, quia . . . 1, 32,3 in *centuriones* *invadunt*: ea vetustissima *militaribus* odiis *materies* et *saeviendi* principium.

β) *subst.* 14, 20,7 si *vetustiora* *repetas*, *stantem* *populum* spectavisse. 15, 41,2 cf. *Pfitzn.*

b) de *hom.* α) de *officii* *vetustate* I, 23,3 vetustissimum quemque *militum* nomine vocans. II, 19,3 tum vetustissimus quisque (*militum*) castigare *credulitatem* suam. 37,7 vetustissimus *consularium* et *militiae* *clarus*. 6, 10,6 *Flaccus*

ac Marinus . . e vetustissimis *familiarium*. 11, 25,6 in numerum patriciorum adscivit Caesar vetustissimum quemque e senatu. 32,10 Vibidiam, *virginum Vestalium* vetustissimam, oravit . .

β) de *aetate hom.* 2,2,3 legati . . , qui Vennonem vetustissimum *liberorum* eius (Phraatis) accirent. 43,9 Silani filia Neroni vetustissimo liberorum eius (Germanici) pacta erat.

γ) i. q. *antiquus* G 39,1 vetustissimos nobilissimosque *Sueborum* Semnones memorant. 3,26,1 vetustissimi *mortalium* . . sine probro . . agebant. 12,61,3 Argivos . . vetustissimos insulae *cultores* (esse). — 4,61,2 Agrippa, claris *maioribus* quam vetustis. — [M I,3,10; Meiser IV, 65,15.]

vexillarius. a) i. q. *fähnrich* I,41,1 vexillarius comitatae Galbam cohortis . . Galbae imaginem solo adfixit. III,17,5 ut v. *fugientem* hasta transverberaret.

b) *plur.* i. q. *militis delecti* cf. Nipp. ad 1,17, II,18,4 mille vexillarios . . veterano exercitui obicere. 66,4 Bedriacensi acie v. tantum *pulsis* vires *legionis* non adfuisse. 83,5 legio sexta et tredecim vexilliariorum milia . . sequebantur. 100,6 Rapax et prima Italica incessere cum v. trium Britannicarum legionum et electis auxiliis. III,48,1 ut vexillarios e legionibus . . deligeret. 1,38,2 praesidium agitantem vexillarii discordium legionum. 14,34,1 quarta decuma legio cum v. *vicensimanis*. — III,6,1 Antonio vexillarios e *cohortibus* . . ad invadendam Italiam rapiendi comes fuit Varus.

vexillum. a) *propr.* α) in *univ.* de *signis militaribus* III,22,16 permixta vexilla, ut quisque globus capta ex hostibus huc vel illuc raptabat . . abrepta quaedam *signa*: ipsam *aquilam* Verus . . servaverat. 82,7 *fulgentia* per colles v., quamquam *inbellis populus* sequeretur, speciem hostilis exercitus fecerant. IV,62,13 revulsae imperatorum imagines, **indecora signa* (sc. Romana), fulgentibus hinc inde *Gallorum* v. 5,4,18 quid reliquum nisi ut caperent ferrum et, quorum imagines pro vexillis secuti forent, duces imperatoresque deligerent.

β) *spec.* de *signis* 1) *manipulorum* 1,20,3 interea manipuli . . Nauportum missi . . vexilla convellunt. 34,10 contionem . . discedere in manipulos iubet: sic melius audituros responsum; vexilla praeferrit, ut id saltem discerneret cohortes cf. Nipp.

2) *auxiliorum* A 35,16 Agricola . . , quamquam . . arcessendas plerique legiones admonebant, promptior in spem . . dimisso equo pedes ante vexilla constitit.

3) *equitum* i. q. *standarte* II,18,5 correptis *signis* (sc. manipulorum) vexillisque. 43,8 III, 63,2 IV,15,19. 34,11 cf. signum B. a. c. III,17,6 (Antonius) vexillarium fugientem hasta (transverberavit); mox raptum v. in hostem vertit. quo pudore haud plures quam centum equites restitere.

4) *veteranorum* 1,17,8 ne dimissis quidem finem esse militiae, sed *apud* vexillum tendentes alio vocabulo eosdem labores perferre cf. Nipp. 17,19 ne ultra *sub* vexillis tenerentur. 26,4 ne veterani sub vexillo haberentur. 36,12

retineri sub vexillo. 39,3 veterani nuper missi sub v. hiemabant. 39,8 v. in domo Germanici situm flagitare occipiunt. 39,11 Caesarem tradere vexillum . . subigunt.

5) *delectorum* II,89,6 quattuor legionum *aquilae* per frontem totidemque circa e *legionibus* aliis vexilla, mox duodecim alarum *signa*. 85,6 laceratis v. nomen Vitellii praeferebantur cf. Her. 1,38,9 (castrorum praefectus) raptum v. ad ripam vertit.

6) *imperatorum* i. q. *flagge* V,22,14 praetoriam navem vexillo insignem, illic ducem rati, abripiunt.

b) *transl.* i. q. *militum manus, quae unum sequitur signum* 1) *peditum*, fere i. q. *manipulus* I,36,4 ut (Othoniani) . . medium inter signa Othonem vexillis circumdarent. 53,11 (exercitus Caecinae) non nisi occiso Nerone translatus in Galbam atque in eo ipso sacramento vexillis inferioris Germaniae praeventus erat. 2,52,5 is (Tacfarinas) . . vagos primum et latrociniiis suctos . . more militiae per vexilla et *turmas* componere cf. 78,7 et 12,56,9. 2,78,8 (Piso) vexillum *tironum* in Suriam euntium intercipit.

2) *equitum*, fere i. q. *ala* I,70,15 praemissis Gallorum Lusitanorumque . . *cohortibus* et Germanorum vexillis cum *ala* Petriana cf. 70,19 praemissas iam cohortes *alasque*. Refertur ab aliis ad 4. II,11,11 quinque praetoriae cohortes et *equitum* vexilla cum legione prima.

3) *veteranorum* III,21,13 *praetorianum* v. cf. com. editi. 3,21,5 vexillum *veteranorum*, non amplius quam quingenti numero.

4) *delectorum* A 18,12 contractis *legionum* vexillis. I,31,17 Illyrici exercitus *electi* Celsum . . proturbant. *Germanica* v. diu nutavere i. q. Germanicarum legionum. II,24,13 tertiae decumae legionis vexillum. 100,3 vexilla primae, quartae . . legionum. III,22,8 cum vexillis . . Britannicarum legionum. 4,73,2 vexilla legionum e superiore provincia *peditumque* et *equitum* auxiliarium *delectos* accivit. 15,26,7 vexilla *delectorum* ex Illyrico et Aegypto.

vexo. a) *propr.* D 41,6 quam *provinciam* tuemur nisi spoliata vexataque? — add. *abl.* D 37,34 melius esse frui pace quam bello vexari. I,49,2 Galbae *corpus* diu neglectum et . . plurimis *ludibriis* vexatum. 6,40,7 in carcerem raptus est, *faucesque* iam exanimis *laqueo* vexatae.

b) *transl.* i. q. *insectari* D 1,20 multum vexata et inrisa *vetustate*. 24,3 quam copiose ac vario vexavit *antiquos* (Aper)! 40,2 datum ius *potentissimum quemque* vexandi (sc. accusationibus).

via. I) *propr.* A) sensu *concreto* i. q. *weg, strasse* a) in *univ.* 1,50,8 consultat, ex duobus *itineribus* breve et solitum sequatur an impeditius . . delecta longiore via cetera adcelerantur. 15,47,6 in agro Placentino viam propter natus vitulus cf. 47,9 caput . . iter iuxta editum. — III,16,14 pulsi . . suomet ipsi metu et *angustiis* viarum conflictabantur. IV,35,9 praemissis qui pontes et viarum angusta insiderent. II,88,17 ubi *lubrico* viae vel occursu alicuius *procidissent*. III,79,8 pugnatum haud procul urbe inter aedificia hortosque et *anfractus* viarum.

1,63,18 *compendiis* viarum et cito agmine onustum sarcinis armisque militem cum antevenisset. 56,6 L. Apronio ad *munitiones* viarum et fluminum relicto. — III,17,8 iuvit locus, *artiore* illic v. 1,50,8 *longiore* v. cf. supra. 75,5 senator questus mole *publicae* v. ductuque aquarum labefactas aedis suas. — IV,77,3 pars montibus, alii viam *inter* Mosellamque flumen . . adsiluerunt [M alii alii viam; Meiser alii via, alii]. 15,47,6 viam *propter* natus vitulus cf. supra. 14,9,6 viam Miseni *propter* et villam Caesaris dictatoris. I,63,10 stratis *per* vias feminis puerisque. — II,4,4 postquam *pandi* viam et mare prosperum accepit. 1,32,12 *inter* obstantes et armatos ferro viam *patefecit*. 2,21,7 cum . . miles . . viam strage hostium *aperiret*. IV,20,6 si nemo obsisteret, innoxium *iter* fore: sin arma occurrant, ferro viam *inventuros*. III,6,17 plures abrupto ponte instanti hosti viam *abstulerunt*. 1,66,9 Caecina . . proiectus in limine portae . . *clausit* viam. II,44,3 *obstructae* strage corporum v. (erant). 3,2,13 senatus ac magna pars populi viam *complevere*. *V,4,17 pleraque caelestium viam [Bezzenberger; M vim] suam et *cursum* septenos per numeros *commearum* [M; Halm, al. vim . . compleant].

b) *spec.* 1) i. q. *land-, heerstrasse* 6,33,10 Hiberi . . *Caspia* v. Sarmatam in Armenios raptim effundunt. III,27,6 proxima *Bedriacensi* v. tertiani . . sumpsere. 14,9,6 viam *Miseni* *propter*. 11,32,14 vehiculo . . *Ostiensem* v. *intrat*. IV,11,16 *Appia* v. . . *extinguitur* (Galerianus). 2,30,7 v. *Appiam* . . pecunia *operire*. I,86,17 quod paranti expeditionem Othoni campus Martius et v. *Flaminia iter* belli esset obstructum. 13,47,8 *regredienti per* v. *Flaminiam*. II,64,3 vitata *Flaminiae viae celebritate*. III,82,9 *Flaminia* v. *incedere*. 3,9,2 *per Picenum* ac mox *Flaminiam* v. adsequitur legionem. III,63,5 *Flavianus exercitus* . . densis *circa* (zu beiden seiten) v. (sc. *Flaminiam*) ordinibus adstiterat. 78,21 ut transversis *itineribus* *per* agrum Sabinum *Salaria* v. urbem introiret. 21,8 sistere . . legionem in ipso viae *Postumiae aggere* iubet. *Item de via Postumia* II,24,15 cf. Her. 42,12. III,23,3 cf. *agger b. s.* 25,8 *per limitem* viae (sc. *Postumiae*) sparguntur . . victores. II,24,9 ferocissimos auxiliarium imminentibus viae lucis occultos componit. 41,17 praeruptis utrimque fossis via quieto quoque agmini angusta (erat). 43,1 *inter Padum viamque* patenti campo duae legiones congressae sunt. 70,7 nec minus inhumana pars viae, quam Cremonenses lauru rosaque constraverat. 70,15 vulgus quoque militum . . *deflectere* via.

2) i. q. *ortsstrasse* III,68,21 interclusum aliud iter, idque solum, quo in *sacram* v. pergeret, patebat. 82,15 qui in partem sinistram urbis ad *Sallutianos hortos* *per angusta et lubrica* viarum flexerant. IV,1,3 plenae caedibus v., cruenta fora templaque. I,82,11 postera die velut capta urbe clausae domus, rarus *per vias* populus. 15,38,21 postremo . . *complere* vias, sterni *per agros*. 43,3 urbis quae domui supererant non . . *passim erecta* (sunt), sed *dimensis vicorum* ordinibus et *latis viarum spatiis*. — 1,5,14 acribus custodiis domum et vias (sc. urbis

Nolae) *saepserat* Livia. 39,12 *vagi per vias* (sc. arae Ubiorum) obvios habuere legatos. III,31,7 *vagi per vias* (sc. Cremonae), in domibus additi.

3) i. q. *lagergasse* 2,13,3 (Germanicus) *adit castrorum vias*, adsistit tabernaculis. V,22,11 Romani . . *quaerunt arma*, ruunt *per vias*. 15,15,7 et munimenta *ingressi sunt* . . et *circumsteterunt* vias.

B) sensu *abstracto* i. q. *iter a) a)* in *unic.* I,62,15 aquila . . *velut dux* viae praevolavit. IV,62,6 quale illud *iter?* quis *dux viae?* 13,40,6 qui (*dux noster*) viae pariter et pugnae composuerat exercitum. 14,54,5 quo modo in militia aut via *fessus* adminiculum orarem, ita in hoc *itinere* vitae . . praesidium peto. I,37,16 quam gloriam ad principatum attulit nisi occisi . . *Cingonii in via*, Turpiliani in urbe cf. 6,4. [Lips., Meiser IV,37,13 cf. *incentatus*.]

β) i. q. *iter pedestre* I,23,11 labores *itinerum* . . atrocius accipiebantur, cum . . Achaiae urbes *classibus* adire soliti . . immensa viarum *spatia* aegre sub armis enterentur. 2,14,18 si *taedio* viarum ac *maris* finem cupiant, hac acie parari cf. Hor. epist. I,11,6.

b) i. q. *itineris spatium* 3,5,12 non fratrem, nisi unius *diei* via, non patrum saltem porta tenus obvium (fuisse).

II) *transl.* D 19,4 quem (Cassium) primum adfirmant flexisse ab illa *vetere* atque *directa* dicendi v., non infirmitate ingenii . . *transtulisse* se ad aliud dicendi *genus* contendo. 4,3,4 placuit tamen *occultior* v. et a Druso incipere. 7,1 quae cuncta non quidem *comi* v., sed horridus ac plerumque formidatus. — D 19,4 *dicendi* v. cf. supra. 1,54,10 alia *Tiberio morum* v. (erat). 2,5,6 at ille . . *celerandae* victoriae intentioni, tractare *procliorum vias* cf. Nipp. 16,17,17 *Mela*, quae tum *promptissima* mortis v., exsolvit venas. — III,49,6 omnibus dictis factisque *viam sibi ad potentiam *struere*. — [M 16,19,9.]

viaticum. a) i. q. *feldkasse* 1,37,4 contracta ex viatico amicorum ipsiusque Caesaris pecunia.

b) i. q. *sparpfennig* 1,57,13 manipuli quoque et gregarius miles *viatica* sua et balteos phalerasque . . loco pecuniae tradebant.

viator. 16,12,4 liberto . . locus in theatro *inter* v. *tribunicios* datur.

vibro. a) 12,51,5 festinatione continua (sc. equitandi) ubi *quati* uterus et *viscera* *vibrabantur [*scripsi*. M vibrantur]. IV,15,11 sustinentium umeris vibratus *dux* i. q. *wippen*.

b) i. q. *schnellen* G 6,7 pedites et *missilia* spargunt . . atque in immensum vibrant. III,30,2 vibrans *tela* miles.

vicatim. II,95,2 editis tota urbe v. *gladiatoribus*.

viceni. V,11,17 turres . . in centenos vicenosque [Haase vicenos] (*pedes*) attollebantur cf. sexageni. 1,36,11 missionem dari v. *stipendia* meritis. 15,28,15 Tiberius . . et *Vincianus* . . in castra *Tiridatis* venere . . ; v. dehinc *equites* adsumpti (sunt).

vicensimanus. a) *adi.* 14,34,2 quarta decuma legio cum vexillariis *vicensimanis* [Acidali; M *vicesimariis*; Nipp. *vicensimanis*].

b) *subst. a) sing.* 1,64,20. β) *plur.* 1,51,16. 14,37,14.

vicensimus. A7,11. I,60,3. III,22,9. 1,31,11. 37,5. 39,3. 42,17. 51,12 v. *legio*. D34,35 *anno* . . altero et v. 12,41,4. *14,64,1 v. aetatis anno. 16,30,12 filia intra v. aetatis annum. 1,78,6 v. militiae anno. 13,31,10 vectigal quintae et vicensimae venalium mancipiorum remissum (est). — [M 13,26,11.]

vicensis. I,20,3 bis et v. miliens sestertium. 4,16,19 sestertium v. 1,9,7 nomen imperatoris semel atque v. partum.

vicinus. a) *adi.* D41,5 (municipium) aut v. *populus* aut domestica discordia agitat. G33,3 pulsus Bructeris ac penitus excisis v. consensu *nationum*. I,54,4 (Lingones) modo suas iniurias, modo v. *civitatium* praemia . . conquerebant. 3,43,12angebantur eae copiae v. civitatum . . studiis. II,41,14 quamquam v. *hoste* ad aspectum armorum densis arbustis prohibebatur. — A11,10 Gallos v. *insulam* occupasse credibile est. II,21,8 (quidam) *ex v. *coloniis*. 3,1,6 multi etiam ignoti v. e *municipiis* . . ruere ad oppidum Brundisium. G45,25 quae v. *solis* radiis expressa . . in proximum mare labuntur. 2,23,11 (auster) rigore v. *septentrionis* horridior. II,5,10 (Mucianus et Vespasianus) v. provinciarum *administrationibus* invidia discordes. — add. *dat.* I,11,10 duae Mauritianae . . et quae aliae (sc. provinciae) procuratoribus cohibentur, ut cuique exercitui vicinae, ita in favorem aut odium . . agebantur.

b) *subst.* α) I,24,9 Proculo, de parte finium cum vicino ambigenti, universum vicini agrum . . dono (dedit).

β) III,38,3 Vitellius Servilianis hortis turrim *in vicino [Muret.; M vicino] sitam concludere per noctem . . animadvertit. — add. *dat.* IV,46,10 Vitelliani . . per urbem et urbi vicina conquistati. 16,13,4 (turbo ventorum) pertulit violentiam ad vicina urbi. 2,64,10 in ea divisione arva et urbes et vicina Graecis Cotyi . . cessit.

viciis. A) a) in *unic.* i. q. *wechsel, austausch* A18,1 hunc Britanniae statum, has *bellorum* vices . . Agricola invenit. 3,55,19 nisi forte rebus cunctis inest quidam velut orbis, ut quem ad modum *temporum* vices, ita *morum* vertantur. — I,72,15 unde nulla innocentiae cura, sed vices *impunitatis*. IV,27,16 inde *scelerum* ac *suppliciorum* vices. 6,35,7 cum . . equestris proelii more *frontis* et *tergi* vices (essent) i. q. sich bald die stirne, bald den rücken zuekehrten: Nipp.

b) *spec.* 1) i. q. *vergeltung, gegendienst* III,75,13 Vitellius consulis supplicium poscenti populo restitit, placatus ac velut vicem *reddens*, quod . . 13,20,7. 15,66,6 v. reddere cf. reddo p. 1364^a. IV,3,7 proclivius est iniuriae quam beneficio vicem *exsolvere*, quia gratia oneri, ultio in quaestu habetur.

2) i. q. *schicksalswechsel, los* 15,16,14 maesti manipuli ac vicem *commilitonum miserantes* ne lacrimis quidem temperare.

3) i. q. *pflichtenanteil* 4,8,24 Augusti pronepotes . . suscipite, regite, vestram meamque vicem *explete*.

B) vi *adv.* a) *vice* III,71,11 Capitolii fores penetrassent, ni Sabinus revulsas undique sta-

tuas . . *vice muri* obiecisset. 4,37,12 qui omnia facta dictaque eius (Augusti) v. *legis* observem. 6,21,16 quae dixerat *oracli* *vice accipiens.

b) *vicem* i. q. *nomine* I,29,16 patris et senatus et ipsius imperii vicem *doleo*, si . .

c) in *vicem* α) i. q. *vicissim* G18,5. 21,13 cf. p. 596^a. β) i. q. *inter se* cf. p. 596^b.

d) in *vices* i. q. *abwechselnd* G26,3 cf. p. 596^b.

victima. a) II,70,8 extractis altaribus *caesis* que v. regium in morem. 95,5. 2,75,9. 15,29,13 cf. caedo b. β. 4,52,9 *mactare* divo Augusto victimas. 3,2,8 victimas atque aras dis Manibus *statuentes* . . dolorem testabantur. 14,10,8 victimis et legationibus laetitiam testari. 15,71,2 compleri interim urbs funeribus, Capitolium victimis. b) 4,70,6 trahebatur damnatus . . clamitans sic inchoari annum, has Sciano victimas *cadere*.

victor. I) in *re milit.* A) *subst.* 1) *abs.*

a) α) *sing.* 1) 4,35,8 (Cassius et Brutus) imaginibus suis noscuntur, quas ne victor quidem abolevit. — III,67,3 ne (Vitellius) pertinacibus armis minus *placabilem* v. relinqueret coniungi ac liberis. — II,1,18 sin rediret (Titus), *offensam* haud dubiam victoris (fore). 48,2 neu remanendo *iram* v. asperarent. 48,12 mereri se . . *clementiam* v. III,44,1 cuncta ad v. *opes* conversa (sunt). 66,5 fidem in *libidine* v. (esse). IV,2,11 seque et cohortes *arbitrio* v. permittere. — III,61,4 suas centurias turmasque tradere, donum victori et sibi in posterum gratiam. 4,50,8 se cum coniuge et liberis victori permisit. 12,14,15 Meherdates . . vincitur traditurque victori. — II,51,7 concedentibus *ad* v. per Sabinum iis copiis, quibus praefuerat. 2) *vi collect.* G2,20 nationis nomen . . evaluisse paulatim, ut omnes primum a victore ob metum, mox etiam a se ipsis . . Germani vocarentur. III,31,4 ne . . nulla ultra venia omnisque *ira* victoris . . in tribunos centurionesque . . verteretur. 14,38,14 novum legatum opperendum esse, sine *hostili* ira et *superbia* victoris clementer deditis consulturum i. q. qualis victoris esse solet.

β) *plur.* II,45,10 tum *victi* victoresque in lacrimas effusi (sunt). 77,12 acriore hodie disciplina *victi* quam v. agunt. IV,1,2 armati per urbem v. implacabili odio *victos* consecabantur. 74,21 urbem, quam *victi* victoresque eodem iure obtemus, amate. II,7,2 cf. 2. b. 43,14 v. latus *hostium* invecti (sunt). III,25,8 sparguntur festinatione consecandi v. 26,4 haesere v. 31,17 circumstiterant v. et primo . . intentabant ictus: mox, ut . . cuncta *victi* patiebantur, subit recordatio . . 31,22 exarsere v. 84,3 v. . . cuncta urbium excidiis reperta simul admovent. IV,20,16 v. . . Bonnense proelium excusabant. 78,10 terga v. vertere. 12,17,3 quod aspernati sunt v. III,79,13 ceteri foeda fuga consternantur, non ultra Fidenas secutis victoribus. IV,72,17 pudor ac dedecus obstupefecerat, attonitis etiam v., qui . . lacrimis ac silentio veniam posebant. — II,54,5 caesos (esse) v. III,32,4 vocatos ad contionem Antonius adloquitur, magnifice v., *victos* clementer. 78,16 Mucianus ambiguis epistulis v. morabatur. IV,46,8 Mucianus . . suis cum insignibus armisque v. constituit, modicis inter se spatiis discretos. 2,22,1 lau-

dati pro contione victoribus Caesar congeriem armorum struxit. 3,42,11 Florus incertis latebris victores frustratus postremo . . . sua manu cecidit. — II, 46, 19 ut nemo dubitet potuisse renovari bellum . . . incertum *victis* et victoribus. 66,2 (victae legiones) victoribus permixtae hostilia loquebantur, praecipua quartadecumano- rum ferocia, qui se victos abnuebant. III, 70, 17 pacem et concordiam victis utilia, v. tantum pulchra esse. A 33, 18 omnia prona v. atque eadem victis adversa (sunt). III, 64, 5 omnia prona v. (esse). A 38, 1 nox gaudio praedae laeta v. III, 2, 3 plus socordiae quam fiduciae accessisse v. 51, 1 tantam v. adversus fas nefas- que irreverentiam fuisse, ut . . . 84, 14 reliquos globus obtulit se v. IV, 38, 9 ne v. quidem in- grato rumore, quorum cupiditates . . . nulla um- quam civilis victoria satiavit. 72, 5 quia (Cre- mona) unius noctis moram v. attulerit. 76, 4 Gallos quid alii (esse) quam praedam v. ? 12, 36, 2 ipse (Caratacus) . . . victus ac v. traditus est. 13, 39, 24 praeda v. cessit. 15, 12, 10 se nisi v. immitte esse. — II, 68, 2 et **victis* quidem partes modeste distraxerat; *apud* v. orta seditio. IV, 11, 2 ira apud victos, nulla *in* victoribus aucto- ritas. 12, 29, 11 auxilia pro ripa componere, sub- sidio victis et terrorem *adversus* v.

b) vi *praedicati* I, 50, 15 mansisse C. Iulio, mansisse Caesare Augusto victore imperium. III, 69, 18 v. Vespasiano multi id meritum erga patres simulavere. 83, 13 confixerant . . . exerci- tus in urbe, bis L. Sulla, semel L. Cinna victoribus. I, 62, 12 Caesarem se appellari etiam victor prohibuit (Vitellius). 11, 10, 9 Parthi quam- quam victores longinquam militiam aspernaban- tur. 13, 57, 10 victores diversam aciem Marti ac Mercurio sacravere i. q. beide teile für den fall des siegs. I, 75, 10 Vitellius victor clementiae glori- am tulit. 77, 12 quorum honoribus ne Vitellius quidem victor interessit. III, 72, 20 curam (sc. res- tituendi Capitolii) victor Sulla suscepit. V, 9, 9 regnum ab Antonio Herodi datum victor Augu- stus auxit. 3, 46, 5 cf. 2. a. 61, 7 cf. 2. b. 63, 10 Alexandri victoris id donum (esse). IV, 58, 19. 4, 18, 4 cf. 2. a. 11, 17, 10 cf. 2. b. — 2, 14, 20 modo se . . . isdem in terris victorem sisterent. — A 28, 10 cum plerisque Britannorum . . . proelio con- gressi ac saepe victores, aliquando *pulsi* eo . . . inopiae venere, ut . . . 3, 45, 12 quam decora vic- toribus libertas (esset), quanto intolerantior ser- vitus iterum *victis*. 1, 67, 7 quod *si fugerent*, . . . saevitiam hostium superesse; at victoribus decus gloriam. 6, 34, 17 quanto maiora peterent, plus decoris victores aut, *si terga darent*, flagitii at- que periculi laturus. 12, 20, 7 modicam victori- bus laudem ac multum infamiae, *si pellerentur* cf. A 35, 6, ubi Peerlk. coniecit victori.

2) a) c. *gen.* 3, 46, 5 pudendum ipsis (esse), quod *Germaniarum* victores adversum Gallos tamquam in hostem ducerentur. — II, 28, 7 veteres illos et tot *bellorum* victores . . . velut ex acie abduci. IV, 58, 19 tot *bellorum* victores, . . . fuso totiens hoste si pavetis aciem, indignum id quidem. 1, 19, 8 si tamen tenderent in pace temptare quae ne *civilium* quidem *bellorum* victores exposuissent, . . . 4, 18, 4 (Silius) Sacroviriani belli victor quanto maiore

mole proccideret, plus formidinis in alios dis- pergebatur.

b) c. *abl.* II, 7, 2 **bello *civili* victores *victosque* numquam solida fide coalescere. 3, 61, 7 Libe- rum patrem, bello victorem, supplicibus Ama- zonum . . . ignovisse. 11, 17, 10 magno **ut* inter barbaros *proelio* victor rex, dein secunda fortuna ad superbiam prolapsus *pulsusque*.

B) vi *adiect.* III, 18, 8 nutantem aciem v. *equi- tatus* incursat. 12, 17, 12 (*exercitum* R.) incruen- tum et v. tridui itinere afuisse ab amne Tanai constitit. Septem aliis locis v. exercitus cf. p. 419^a. IV, 57, 8 superesse fidas provincias, vic- tores exercitus. G 36, 6 *Chattis* v. fortuna in sapientiam cessit. 14, 32, 18 v. *Britannus* Ce- riali . . . in subsidium adventanti obvius fudit legionem.

II) a) 14, 21, 22 eloquentiae *primas* nemo tulit, sed victorem esse Caesarem pronuntiatum.

b) 14, 13, 11 hinc superbus ac publici *servitii* victor Capitolium adiit (Nero). — [ab II, 1, 19.]

victoria. I) in *re milit.* A) a) 1, 34, 12 (Ger- manicus) flexit ad victorias *triumphosque* Tiberii. A 39, 6 cf. b. β. 1, 12, 13 Tiberium ipsum victoriarum suarum *quaeque in toga . . . egregie fecisset* admonuit. — II, 57, 1 Vitellius victoriae suae nescius ut ad *integrum bellum* . . . exercitus vires trahebat. III, 60, 11 *initia bellorum* civili- um fortunae permittenda: victoriam consiliis et ratione perfici. A 17, 6 magnam Brigantium partem aut victoria amplexus est aut bello. II, 7, 6 suismet vitiis alterum bello, alterum victo- ria periturum. IV, 34, 31 cf. b. γ. [Haase II, 56, 1 Italia . . . atrocius **victoria* quam bello addicta- batur.] — II, 12, 18 quibus (montanis) . . . neque in victoria decus esset neque in *fuga* flagitium. III, 17, 15 cf. b. γ. II, 25, 10 satis cito incipi victo- riam ratus, ubi provisum foret, ne *vincerentur*. G 30, 15 cito parare [Her. parere] victo- riam, cito *cedere*. 4, 51, 8 his partae victoriae spes et, si cedant, insignitius flagitium . . . ad- dunt animos cf. b. α. IV, 18, 16 coniuges parvos- que liberos consistere a tergo iubet, hortamenta victoriae vel *pulsis* pudorem. A 35, 6 legiones pro vallo stetero, ingens victoriae decus citra R. sanguinem bellandi et auxilium, si pelleren- tur [Peerlk. victori . . . bellanti].

b) a) A 38, 8 proximus dies *faciem* victoriae latius aperuit. II, 70, 3 Vitellius . . . *vestigia* recentis v. lustrare oculis concupivit. A 35, 6 in- gens v. *decus* cf. a. II, 78, 10 triumphalia et . . . Iudaeicae v. decus inplese fidem omnis vide- bantur. A 12, 19 fert Britannia aurum et argen- tum . . . *pretium* v. I, 70, 21 reputans . . . Noricos in cetera v. *praemia* cessuros. III, 64, 2 primo- res civitatis Sabinum . . . incitabant, victoriae famaeque *partem* capesseret. IV, 79, 22 quae . . . *damna famam* v. nuper partae lacerabant. II, 28, 10 sin victoriae [sanitas, sustentaculum] *co- lumen* in Italia verteretur. 15, 15, 3 Parthi (pon- tem flumini imponi) quasi *documentum* v. iusserant. IV, 85, 3 praecipua v. *fides* dux hostium. 74, 3 *iure* v. id solum vobis addidimus, quo pacem tuemur. V, 9, 2 Pompeius . . . templum iure v. ingressus est. 12, 19, 7 sibi et Claudio etiam *communione* v. esse. 1, 3, 4 Augustus . . . Agrip- pam, . . . victoriae *socium*, geminatis consulatibus

extulit. 14,34,10 animo adeo feroci, ut coniuges quoque *testes* v. secum traherent. IV, 18,16 *hortamenta* v. cf. a. A32,10 omnia v. *incitamenta* pro nobis sunt. 36,14 plerique semineces aut integri *festinatione* v. relinquebantur. IV, 14,24 v. *rationem* non reddi. 2,52,17 *spe* v. inducti sunt (Numidae) ut vincerentur. 4,51,8 partae v. spes i. q. si v. parta esset cf. a. I, 8,10 Germanici exercitus . . irati (erant), *superbia* recentis v.

β) A39,6 derisui fuisse nuper falsum e Germania *triumphum* . . : at nunc *veram magnamque* v. tot milibus hostium caesis ingenti fama celebrari. 2,18,1 magna ea v. neque *cruenta* nobis fuit. II,15,7 ne Othonianis quidem *incruenta* v. fuit. 44,18 ne Vitellianis quidem *incruentam* fuisse v. III,8,17 *incruentam* et *sine luctu* v. . . praetexendo. 16,28,15 pacem illi per orbem terrae, an victorias *sine damno exercituum* displicere? IV, 17,1 *clara* ea v. in praesens, in posterum *usui*. 12,35,17 *clara* ea v. fuit. A34,13 *pulchram* et *spectabilem* v. cf. γ. III,52,7 Mucianus tam *celeri* v. anxius. II,1,19 *incerta* adhuc v. [a b incertum adhuc victoris, al. incertam a. victoriam]. I,8,10 *superbia recentis* v. II,70,3 cf. a. IV,34,23 quidam recentis v. memores. V,16,8 *antiquas* recentisque v. 14,37,8 *clara* et *antiquis* v. par ea die laus parta (est). 12,61,11 multa eorumdem in populum R. merita *sociasque* v. potuisse tradi. IV,38,11 quorum cupiditates externis quoque bellis *inexplebiles* nulla umquam *civilis* v. satiavit. 3,18,9 ob *externas* ea v. sacri dicitans. 54,15 externis v. aliena, civilibus etiam nostra consumere didicimus. II,78,10 *Iudaicae* v. decus. III,46,10 *Cremonensis* v. gnarus. 1,3,29 post *Actiacam* v. 2,53,6 sinus Actiaca v. inclutos. 4,5,3 naves . . Actiaca v. captas. 2,73,10 percussas *tot* victoriis Germanias servitio premere. 15,41,7 opes *tot* victoriis quaesitae. II,57,1 Vitellius v. *suae* nescius cf. a. V,17,6 suam illic v. Germanis obtitisse. 1,12,13 cf. a. 31,21 sua in manu sitam rem R., suis v. augeri rem p. III,48,11. IV,17,1. 12,35,17 *ea* v. A26,13 *illa* v. I,37,11 quotiens recorder . . *hanc solam* Galbae v., cum . . decumari deditos iuberet. — G10,21 victoria *huius* vel *illius* pro praedictio accipitur. 1,34,12 v. *Tiberii*. I,37,11 *Galbae* v. — 51,4 ditissimi *belli* v. cf. γ.

γ) I,51,4 ferox praeda gloriaque exercitus, ut cui sine labore ac periculo ditissimi belli victoria *evenisset*. IV, 34,10 temptaverat Civilis obsessorum animos, tamquam . . suis victoria *provenisset*. II,15,7 Othonianis v. *fuit*. 44,18 cf. β. IV,69,11 nondum victoria, iam discordia erat. A16,6 nec ullum in barbaris saevitiae genus *omisit* ira et v. IV,38,11 cupiditates v. *satiavit* cf. β. II,45,5 expeditis . . munimentum fuere arma et v. 16,28,15 an victorias . . displicere cf. β. — A34,13 novissimae res . . defixere aciem in his vestigiis, in quibus *pulchram* et *spectabilem* v. *ederetis*. G30,15 *parare* v. cf. a. I,57,12. III,82,20. IV,79,22. 4,51,8. 14,36,11 *parta* v. cf. pario a. 13,41,21 dies, quo *patrata* v., quo *nuntiata*, quo relatum de ea esset. III,60,11 victoriam consiliis et ratione *perfici*. II,25,10 *incipi* v. cf. a. III,15,9 ni Antonius . . festinato

proelio v. *praecepisset*. 2,5,5 (Germanicus) *celerandae* v. intentioni. III,20,6 armis ac manu v. (*iuvare*). 20,21 quin potius . . advectis tormentis machinisque vim victoriamque nobiscum *ferimus*? 60,6 aegre id pati miles et v. *malle* quam pacem. 6,35,17 (Parthi) v. *concessere*. II,52,9 cum . . metus senatoribus instaret, ne . . cunctanter *excepisse* v. crederentur. III,84,11 *inquietare* v., morari pacem. 26,8 victoria *ad iritum revolvebatur*. IV,34,31 *corrupta* totiens v. non falso suspectus bellum *malle*. 4,19,13 v. per avaritiam *foedata* et uxor socia arguebantur. IV,1,16 duces . . *temperandae* v. in pares. A39,6 v. ingenti fama *celebrari* cf. β. III,7,1 *vulgata* v. legiones . . Patavium alacres veniunt. A18,30 nec Agricola . . expeditionem aut victoriam vocabat victos continuisse. — III,17,15 qui modo per agros *fuga* palabantur, victoriae se miscebant. 31,20 mox, ut . . cuncta victi patiebantur, subito recordatio illos esse, qui nuper Bedriaci victoriae *temperassent*. IV,34,5 (Vocula) victoriae parum *confisus*. III,82,6 omnem prolationem ut *inimicam* victoriae suspectabant. 2,5,5 *celerandae* v. *intentioni*. — A17,6 victoria *amplecti* cf. a. 26,13 nisi . . silvae fugientes texissent, *debellatum* illa v. foret. 2,73,10 *percussas* tot victoriis Germanias cf. β. III,77,21 *recens* victoria miles. — A5,11 tum de salute, mox *de* v. certavere. G14,6 principes *pro* v. pugnant, comites pro principe. II,12,18 cf. a. 1,68,19 legiones . . vim sanitatem copias, cuncta *in* victoria habuere. II,14,20 qui (pagani) sparsi inter milites . . in v. idem audebant. I,58,11. V,14,6 *post* v. 1,3,29 cf. β. II,95,8 nondum quartus *a* v. mensis (erat). 1,34,12 (Germanicus) flexit *ad* victorias . . Tiberii. 3,45,7 viderent modo adversos et aspicerentur; id satis *ad* v. 2,20,16 utrisque necessitas in loco, spes in virtute, *salus ex* v.

B) I,86,2 in vestibulo Capitolii omissas (esse) habenas bigae, cui Victoria institerat. 14,32,2 delapsam Camuloduni simulacrum Victoriae ac retro conversum.

II) a) in *re iudic*. A45,3 *una* adhuc v. Carus Metius (delator) censebatur.

b) G24,12 victus (sc. *alea*) voluntariam servitutem adit: . . servos condicionis huius per commercia tradunt, ut se quoque pudore victoriae exsolvant.

c) 14,21,14 *oratorum* ac *vatum* victorias incitamentum ingenii adlaturas. 16,4,2 senatus . . offert imperatori victoriam *cantus*.

victrix. a) II,16,2 insulas fama victricis *classis* in partibus Othonis tenuit. 75,3 suas *legiones* civili bello inexpertas, Vitellii v. (esse). III,50,2 signa aquilaeque v. legionum. 63,8 relictas simul e victricibus legiones. IV,68,19 legiones v. II,59,14 victricium *victarumque partium* duces. 77,15 aperiet . . tumescencia v. partium vulnera bellum ipsum. b) *de reb*. G14,12 exigunt (a principe) . . illam cruentam victricemque *frameam*.

victus. non nisi i. q. *kost* G46,12 Fennis mira feritas . . victui herba, vestitui pelles, cubile humus. 3,55,16 adstricti moris auctor Vespasianus fuit, *antiquo* ipse *cultu* victique i. q. lebenshaltung und tafel. 15,45,16 venenum . .

vitatum a Seneca . . . dum *persimplici* v. [Halm per simplicem v.] et agrestibus pomis . . . vitam tolerat. 63,13 senile corpus et *parco* v. tenuatum. 38,22 quidam amissis omnibus fortunis, *diurni* quoque v. (sc. fortuna) [Nipp. add. copia] . . . interiere. — [Loc. interpol. G 21,14.]

vicus. a) i. q. *dorf, weiler* G 12,10 principes, qui iura per *pagos* vicosque reddunt. 1,56,15 reliqui (Chattorum) omissis pagis vicisque in silvas disperguntur. V, 8,1 magna pars Iudaeae vicis dispergitur, habent et *oppida*. 15,12,12 non vicos aut oppida Armeniorum, sed castra R. pretium laboris peti. 13,57,14 ignes terra editi *villas* arva vicos passim corripiebant ferebanturque in ipsa . . . *coloniae* moenia. — G 16,3 vicos *locant* non in nostrum morem conexas et cohaerentibus aedificiis: suam quisque domum spatio circumdat. 1,20,4 *direptis* proximis vicis ipsoque Nauporto, quod *municipii* instar erat. 3,20,3 vicos *excindere*, trahere graves praedas. 14,23,8 quidam *deserere* vicos et in avia digredi. 1,56,15 *omittere* v. cf. supra. — G 19,6 (adulteram) expellit domo maritus ac per *omnem* v. verbere agit. 1,20,4 *proximis* v. cf. supra. II, 23,9 v. claudibus *notus infaustusque* cf. infra. — 1,50,13 ventum (est) ad vicos *Marsorum*. III, 9,3 inter Hostiliam, vicum *Veronensium*, et paludes. IV, 28,8 in vico Marcoduro. II, 23,9 (Bedriacum) inter Veronam Cremonamque situs est vicus, duabus iam R. claudibus *notus infaustusque*.

b) de *urbis partibus* c) i. q. *häuserreihe, gasse* 15,38,12 obnoxia (sc. incendiis) urbe artis *itineribus* hueque et illuc *flexis* atque *enormibus* v., qualis vetus Roma fuit. 43,3 urbis quae domui supererant non . . . nulla distinctione nec passim erecta (sunt), sed dimensis vicorum *ordinibus* et latis *viarum* spatiis.

β) i. q. *pars regionis* 4,65,8 *Tuscus* v. — [Codd. A 41,8. G 26,3.]

videlicet. 3,66,8 cf. Pfitzner.

video. A) *propr.* D) in *univ.* a) *suppl.* vel *add. acc.* A 45,9 Nero tamen subtraxit oculos suos iussitque scelera, non *spectavit*: praecipua sub Domitiano miseriarum pars erat videre (sc. eum) et *aspici* (sc. ab eo). D 10,8 si quis requirit (Saleium), ut semel vidit, transit et contentus est, ut si picturam aliquam vel statuum vidisset. I, 34,7 occisum in castris Othonem vagus . . . rumor: mox . . . interfuisse se quidam et vidisse adfirmabant. — A 40,21 viso *aspectoque* *Agricola*. G 8,8 vidimus sub divo Vespasiano Velaedam. IV, 82,8 percentatur obvios, num in urbe visus sit (Basilides). 1,25,5 illi quotiens *oculos* ad multitudinem *rettulerant*, . . . strepere, rursus viso Caesare trepidare. 46,8 opponere maiestatem imperatoriam debuisse cesuris, ubi principem . . . vidissent. 5,10,3 Drusum . . . apud Cycladas insulas, mox in continenti visum (esse). 13,38,20 Tiridates . . . procul adstitit, unde videri magis quam *audiri* posset. 15,28,16 viso Corbulone rex prior equo desiluit. — D 17,18 ipse ego in Britannia vidi *senem*. 17,24 ipsi vidistis plerosque senes. 4,26,6 Garamantum *legati* raro in urbe visi. 15,37,19 *visi (sunt) *auspices* cf. infra. 16,10,12 filia . . . dolore atrox, ex quo *percussores* Plauti mariti

sui viderat i. q. hatte sehen *müssen*. 3,53,5 in hac relatione *subtrahi oculos* meos melius fuit, ne . . . ipse etiam viderem *eos* (qui pudendi luxus arguebantur) ac velut deprenderem. III, 10,5 visi procul sociorum *equites* vanam formidinem . . . fecere. IV, 3,4 viso *milite* quies (erat). 3,42,12 Florus . . . visis militibus, qui effugia insederant, sua manu cecidit. I, 41,1 viso comminus armatorum *agmine*. 2,17,1 visis Cheruscorum *catervis*. — I, 80,8 visa inter temulentos *arma* cupidinem sui movere. A 25,12 Britannos . . . visa *classis* obstupefaciebat. 3,1,9 ex alto visa (est) *classis*. 1,59,15 Germanos *numquam* satis excusaturos, quod inter Albim et Rhenum *virgas* et *secures* et *togam* viderint. 15,37,19 visi [Rhenan., Halm; M misit; Lips., Nipp. missi] *auspices, dos* et *genialis torus* et *faces* nuptiales, cuncta denique *spectata*, quae . . . nox operit. 14,32,5 *visam speciem* . . . *coloniae*; 11,11,16 *anquem* in cubiculo *visam*; 4,8 *coronam* . . . *visam* (esse) cf. II. a. 3,16,1 visum (esse) saepius inter manus Pisonis *libellum*. 2, 24, 20 miracula narrabant . . . *visa* sive ex metu *credita*. D 10,9 ut si *picturam* aliquam ac *statuam* vidisset cf. supra. 15,67,16 *scrobem* effodi iussit, quam **visam* Flavus ut humilem et angustam increpans . . . inquit . . . 36, 10 vidisse maestos civium *vultus, audire* secretas querimonias. III, 62,4 *visa caede* in desperationem versi. 2, 31,9 *caede* *visa* miles abstinit. A 45,1 non vidit *Agricola* . . . tot consularium *caedes*, tot . . . *feminarum exilia* et *fugas*. 11,30,10 *matrimonium* Siliii vidit *populus* et *senatus* et miles. 2, 37,10 hos (quattuor filios), quorum *numerum* et *pueritiam* videtis, non sponte sustuli. — G 40,19 ignorantia, quid sit *illud, quod* tantum perituri vident. III, 68,4 *nilil tale* viderant, *nilil audierant*. 15,54,21 multos adstitisse libertos ac servos, qui *eadem* viderint [Heinsius audierint, Nipp. viderint audierint]. 16,20,5 agitur in exilium, tamquam non siluisset *quae* viderat pertuleratque.

b) *add. praedicat. c) subst. vel adi. vel part. perf. pass.* D 6,5 quid dulcius . . . quam videre plenam semper et frequentem domum suam concursu spendidissimorum hominum? 8,31 his . . . honoribus refertas domos eorum videmus, qui . . . A 45,1 non vidit *Agricola* obsessam curiam et clausum armis senatum. I, 43,2 insignem illa die virum Sempronium aetas nostra vidit. 4,31,15 quem (Suillum) vidit sequens aetas praepotentem, venalem et Claudii amicitia diu prospere, numquam bene usum. II, 4,7 Sostratus . . . ubi laeta et congruentia exta magnisque consultis adnuere deam videt, . . . IV, 32,8 ubi videt Montanum praeferoem ingenio paratumque in res novas. 77,14 cf. β. 1,29,3 flexos ad modestiam si videat, si supplices audiat (sc. milites seditiosos), scripturum patri . . . 70,23 nec fides salutis (erat), antequam Caesarem exercitumque reducem videre. 2,80,11 non pugnaturis militibus, ubi Pisonem . . . si iure ageretur, potiore, si armis, non invalidum vidissent. 3,15,12 cf. γ. 45,6 viderent modo adversos (i. q. auge in auge, sc. hostes) et *aspicerentur*; id satis ad victoriam. 6,8,7 videram (Seianum) collegam patris regendis praetoriis cohortibus, mox urbis et militiae munia simul obeuntem. 2,14,1 (Germanicus)

vidit se operatum cf. c. α. 11, 4, 5 nocturnae quietis species alteri obiecta, tamquam vidisset Claudium spicea corona evinctum. 16, 26, 7 relinqueret incertum, quid viso Thræsea reo decreturi patres fuerint.

β) *part. praes.* I, 38, 3 vidistis, commilitones, notabili tempestate etiam deos infaustam adoptionem aversantes. IV, 77, 14 Cerialis . . palantes captarum . . legionum manipulos et rarum apud signa militem ac prope circumventas aquilas videt. 6, 8, 7 cf. α.

γ) 2, 47, 5 visa (esse) in arduo quae plana fuerint. G 5, 10 est videre apud illos argentea vasa . . non in alia vilitate quam quae humo finguntur. II, 20, 9 modum fortunae a nullis magis exigere, quam quos in aequo viderunt. 1, 48, 11 postquam maiorem legionum partem in officio vident. 4, 40, 18 qui fratrem eius, qui patrem . . in summis imperiis videre. — 3, 15, 12 Tiberium sine miseratione, sine ira, obstinatum clausumque vidit.

c) c. *inf.* α) *acc. c. inf.* A 37, 22 ubi compositos firmis ordinibus sequi rursus videre. G 30, 13 alios ad proelium ire videas, Chattos ad bellum. IV, 57, 15 postquam perstare in perfidia Classicum Tutoremque videt. — 12, 6, 9 *audivisse* a parentibus, vidisse ipsos *abripere* coniuges ad libita Caesarum. — 2, 14, 1 nox . . Germanico quietem tulit, viditque se operatum et sanguine sacri respersa praetexta pulchriorem aliam . . *accepisse* cf. Nipp. IV, 14, 11 vocatos ubi nocte ac laetitia incaluisse videt.

β) *nom. c. inf.* V, 13, 3 visae per caelum *concurrere* acies, rutilantia arma et subito nubium igne concludere templum. 1, 28, 2 luna claro repente caelo visa (est) languescere. 2, 17, 5 octo aquilae petere silvas et intrare visae imperatorem advertere. — IV, 83, 8 simul visum (esse) eundem invenem in caelum . . *attolli*.

II) *spec. a)* de *somniis et prodigiis* IV, 83, 8. 2, 14, 1. 11, 4, 5 cf. paulo supra. 4, 8 quidam pampineam coronam albenibus foliis visam (esse) . . tradidere. — V, 13, 3. 1, 28, 2. 2, 17, 5 cf. paulo supra. 11, 11, 16 ipse (Domitius) . . unam omnino *anguem* in cubiculo visam narrare solitus est. 14, 32, 5 consonuisse ululatus theatrum visamque *speciem* in aestuario Tamesae subversae coloniae.

b) *vi praegn.* α) i. q. *suis oculis videre* cf. D 17, 18 et 24. 1, 8, 25. 3, 53, 5. 12, 6, 9 ipsum videre. G 8, 8. I, 34, 7. 2, 24, 20. 11, 30, 10. 14, 64, 11. 15, 54, 21.

β) i. q. *erleben* A 2, 11 sicut vetus aetas vidit, quid ultimum in libertate esset, ita nos, quid in servitute. 44, 15 ei *non licuit . . principem Traianum videre. Cf. 45, 1 I. a. 1, 3, 30 quotus quisque reliquus, qui *rem p.* vidisset? 8, 25 qui ipsi viderant quique a parentibus *acceperant diem* illum crudi adhuc servitii et libertatis inprosperè repetitae. 14, 63, 8 *laeta aliqua* viderant. — 54, 13 superest tibi (Neroni) robur et tot per annos visum [Madvig nosti, Heinisch suetum] *summi fastigii *regimen* (sc. tibi est i. q. hast kennen gelernt cf. Andr.).

γ) i. q. *blicken auf, anschauen* 12, 2, 4 coniunx . . haudquaquam novercalibus odiis visura *Britannicum, Octaviam*, proxima suis pignora. 14,

64, 11 additur atrocior saevitia, quod *caput* amputatum . . Poppaea vidit.

B) *transl.* I) a) i. q. *inne werden, erkennen* α) c. *acc.* G 9, 10 deorum nominibus appellant *secretum* illud, quod sola reverentia vident. D 5, 8 si poetica accusatur, non alium video *reum* locupletiolem (quam Bassum).

β) c. *part.* D 23, 20 te, Messalla, video laetissima quaeque antiquorum imitantem.

γ) c. *acc. c. inf.* D 19, 6 vidit (Cassius) . . cum condicione temporum . . formam quoque ac speciem orationis *esse* mutandam. 21, 7 nec dissentire ceteros ab hoc meo iudicio video. II, 4, 7 (sacerdos) adnuere deam videt cf. I. b. α. 4, 12, 6 Seianus ubi videt mortem Drusi inultam interfectoibus, sine maerore publico esse, . . — D 15, 14 video etiam Graiis *accidisse*, ut . . — 14, 21 non minus *probari* video in te, Secunde, quod . . quam in Apro, quod . . 11, 6, 15 qui non iudicium . . sed poenam statui videbant. 14, 60, 2 cuncta scelerum suorum pro egregiis accipi videt.

δ) *seq. interrog. indir.* D 17, 6 quos (Ciceronem et Caesarem . .) *quid* antiquis temporibus potius adscribatis quam nostris, non video. 21, 40 videmus enim, *quam* [codd. viderimus inquam] iudicio eius vis aut animi aut ingenii suffecerit.

b) i. q. *zusehen, sorgen* 11, 15, 11 factum . . senatus consultum, viderent pontifices quae retinenda firmandaque haruspicum. 16, 31, 9 viderint isti . . , quo nomine sint, *quas* artes exerceant. — [M IV, 42, 31.] — 2, 53, 4. 11, 3, 12 cf. sub viso.

II) *videor.* AA) i. q. *erscheinen, scheinen, gelten* I) a) IV, 47, 1 ceterum *verane* pauperie an uti [malim 'ut ita videretur'] videretur (sc. pauperie id fieri), actum in senatu, ut . .

b) c. *inf.* α) 1) *praes.* 15, 73, 13 deterritus est, ne publicis malis *abuti* . . videretur. II, 12, 9 non Italia *adiri* nec loca sedesque patriae videbantur. D 36, 7 (oratores) illa perturbatione ac licentia plura sibi *adsequi* videbantur cf. Iohn. 3, 3, 11 ut par maeror et matris exemplo avia quoque et patruus *attineri* viderentur. 2, 50, 5 de adulterio satis *caveri* lege Iulia visum. 6, 22, 12 neque mala vel bona, quae vulgus *putet*: multos, qui *conflictari* adversis videantur, beatos (esse). D 36, 16 quae . . eloquentiam magnis *cumulare* praemiis videbantur. II, 83, 2 non lento itinere, ne *cunctari* videretur. 2, 43, 28 Druso proavus eques R. Atticus *dederere* Claudiorum imagines videbatur. I, 85, 14 ne *diffidere* dubiis ac parum *gaudere* prosperis viderentur. G 11, 8 nox *ducere* diem videtur i. q. gewissermassen. D 23, 3 illud tertio quoque sensu . . pro sententia positum 'esse videatur'. 33, 26 exercitationes . . , quae propriae 'esse oratorum videntur. I, 11, 2 Aegyptum . . equites R. obtinent loco regum: ita visum (est) *expedire*, provinciam . . domui retinere. 14, 43, 6 ne nimio amore antiqui moris studium meum *extollere* viderer. I, 55, 14 ne reverentiam imperii *exuere* viderentur. D 2, 18 si ingenium eius nullis alienarum artium adminiculis *inniti* videretur. 1, 11, 13 patres, quibus unus metus, si *intellegere* viderentur, in questus . . effundi. 2, 29, 9 libellos . . recitat Caesar ita moderans, ne *tenire* neve

asperare crimina videretur. V, 11, 12 ni statim Hierosolyma conciderent, *morari* (Titum) videbantur. II, 33, 11 ne principem *obicitare* periculis viderentur. IV, 5, 1 res *poscere* videtur . . . ut . . . 4, 18, 11 beneficia eo usque laeta sunt, dum videntur exsolvi *posse*. 15, 40, 8 videbaturque Nero condendae urbis novae . . . gloriam *quaerere*. IV, 10, 3 ea cognitione *renovari* odia accusationum videbantur. D 33, 12 hi *significare* vultu videntur. IV, 44, 7 ne *sperni* senatus iudicium . . . videretur cf. β. 2. II, 82, 16 *sufficere* videbantur . . . pars copiarum et dux Mucianus . . . ac nihil arduum fatis. III, 50, 5 *sufficere* cohortes alaeque . . . videbantur. 2, 6, 3 mille naves *sufficere* visae (sunt). D 36, 23 hos et praeturae et consulatus *vocare* ultro videbantur i. q. quasi vocabant. 2) *perf. act.* 14, 53, 15 iuventae tuae (Neronis) rudimentis *advisse* videor. III, 75, 17 cf. β. 2. II, 63, 15 Sabinus . . . ne *advisse* videretur, impulit ruentem. 12, 48, 10 ne *advisse* facinori viderentur. IV, 3, 16 civilia arma . . . *cepisse* finem videbantur. II, 76, 19 transvectum est tempus, quo posses videri *concupisse*. III, 3, 8 aperte *descendisse* in causam videbatur (Antonius). 3, 14, 4 veneni crimen visus est *diluisse* (Piso). A 44, 12 potest videri etiam beatus . . . futura *effugisse*. D 10, 33 cf. β. 2. A 42, 14 salarium . . . Agricola non dedit . . . ne quod veterat videretur *emisse*. IV, 40, 16 iustum officium *explesse* Musonius videbatur. A 26, 12 utroque exercitu certante, his, ut **tulisse* opem, illis, ne *eguisse* auxilio viderentur. II, 78, 11 primo triumphalia et . . . Iudaeicae victoriae decus *inplesse* fidem ominis videbatur [dett. videbantur]: ut haec adeptus est, portendi sibi imperium *credebat*. D 33, 3 ut *incolasse* tantum et velut vestigia . . . quaedam *ostendisse* videaris. 1, 7, 23 cf. β. 2. III, 45, 7 (Carmimandua) *instruxisse* triumphum Claudii videbatur. A 7, 17 (Agricola) maluit videri *invenisse* bonos quam *fecisse*. 14, 49, 17 ne principem *obicisse* invidiae viderentur. 4, 55, 15 Ephesii Milesiique, hi Apollinis, illi Dianae caerimonia *occupavisse* civitates visi (sunt). 16, 30, 15 cuius (patris) *onerasse* pericula videbatur (filia). A 13, 6 divus Iulius . . . potest videri *ostendisse* posteris, non *tradidisse* (Britanniam). 3, 29, 15 *polluisse* nobilitatem familiae **videbatur* suspectumque iam nimiae spei Seianum ultra *extulisse*. 14, 22, 20 videbaturque (Nero) potus sacros . . . corpore loto *polluisse*. IV, 70, 24 quidam principum, ut primi *posuisse* bellum viderentur, . . . perferere. 42, 6 sponte accusationem *subisse* . . . videbatur (Regulus). 12, 67, 5 simul soluta alvus *subvenisse* videbatur. D 8, 7 ad has ipsas opes possunt videri eloquentiae beneficio *venisse*.

β) c. *ellipsi verbi 'esse'* 1) III, 78, 11 (Vitellius) *cessurus* imperio videbatur. 2) III, 75, 17 Atticus . . . invidiam crimenque adgnovisse et a partibus Vitellii *amolitus* videbatur. D 10, 33 *meditatus* videris **et* elegisse personam notabilem. 1, 7, 23 ut *vocatus electusque* potius . . . videretur quam . . . adoptione *inrepsisse*. IV, 44, 7 ne *sperni* senatus iudicium et cunctis sub Nerone admissis *data* impunitas videretur. — 4, 34, 28 spreta exolescunt: si irascere, *adgnita* videntur. 14, 43, 21 dominum iure *caesum* videri. D 19, 15 si quis *odoratus* philosophiam videretur [BCF videtur].

13, 8, 7 videbatur locus virtutibus *patefactus*. 1, 34, 9 contionem, quia *permixta* videbatur, discedere . . . iubet. 12, 60, 3 ne fortuito *prolapsus* videretur (princeps). I, 29, 19 *provisum* adoptione videbatur, ut . . . 74, 10 legati . . . remansere, promptius quam ut *retenti* viderentur. 6, 25, 5 finis qui videretur sponte *sumptus*.

c) c. *praedic.* α) *subst.* G 3, 6 nec tam vocis ille quam virtutis *concentus* **videtur*. 13, 6 ante hoc domus *pars* videntur (iuvenes), mox rei p. I, 77, 19 placuit ignoscentibus . . . quod avaritia fuerat, videri *maiestatem* (majestätsbeleidigung). II, 76, 17 torpere ultra . . . *sopor* et *ignavia* videretur. I, 16, 19 audita adoptione desinam videri *senex* i. q. angesehen werden. 14, 62, 5 visus (est) idoneus matris necis *patrator* Anicetus.

β) *adi.* 3, 14, 7 *absurdum* videbatur . . . (Pisonem) id ausum (esse). 15, 53, 18 quamvis absurdum videretur . . . Antoniam nomen . . . commodavisse. D 17, 2 qui (Menenius) potest videri *antiquus*. 12, 3, 10 nihil *arduum* videbatur. 14, 3, 8 ministros temptare arduum videbatur. 31, 19 nec arduum videbatur excindere coloniam. 6, 24, 4 quo non aliud *atrocius* visum (est). 13, 43, 5 *brevius* **visum* (est) urbana crimina incipi. V, 2, 2 *congruens* videtur primordia eius (urbis) aperire. 14, 2, 14 *credibilior* novae libidinibus meditatio in ea visa est, quae . . . V, 11, 8 neque enim *dignum* videbatur famem hostium opperiri. D 12, 20 si haec *fabulosa* nimis et *composita* videntur (Cb¹ videantur). 11, 27, 1 *fabulosum* visum iri tantum ullis mortalium securitatis fuisse. 12, 41, 3 virilis toga Neroni maturata, quo capessendae rei p. *habilis* videretur. 15, 26, 3 quae (legiones) . . . parum habiles proelio videbantur. I, 56, 14 id sacramentum *inane* visum (est). 15, 10, 6 ne alienae sententiae *indignus* videretur (Paetus). 1, 8, 12 **qui* (honores) maxime *insignes* visi, ut . . . (Asinius et Arruntius) censuere [Wopkens, Nipp. del. visi]. 6, 6, 1 insigne visum est . . . litterarum initium. 2, 70, 4 *lenta* videri veneficia. D 16, 26 quod spatium temporis . . . fortasse *longum* videatur [F videtur]. III, 71, 8 arcessere tormenta . . . longum videbatur. I, 49, 19 (Galba) *maior* privato visus, dum privatus fuit, et omnium consensu *capax* imperii, nisi imperasset. 14, 55, 14 licet *multa* videantur (quae a me habes), plerique . . . plura tenuerunt. D 36, 36 quo modo disertum *haberi* pulchrum et gloriosum, sic contra *mutum* et *elinguem* videri deforme habebatur. 13, 42, 5 Suillius . . . terribilis ac venalis . . . quique se *nocentem* videri quam *supplicem* mallet. I, 39, 7 cum . . . *optima* videntur quorum tempus effugerat. A 9, 22 quia *par* videbatur (sc. Britanniam Agricolae dari). 3, 3, 11 cf. b. a. 1. D 39, 1 *parvum* et *ridiculum* fortasse videbitur [Ursinus; codd. videtur; Orelli videatur] quod dicturus sum. 4, 32, 2 pleraque . . . parva forsitan et *levia* memoratu videri non nescius sum. G 14, 17 *pigrum* . . . et *iners* videtur sudore acquirere quod possis sanguine parare. III, 8, 2 Verona *potior* visa (est). 11, 9, 14 potiorque Vardanes visus (est) retinendo regno. 13, 17, 9 ut iam non *praematura* neque *saeva* mors (Britannici) videri queat. G 34, 12 *sanctius* ac *reverentius* visum (est) de actis deorum credere quam scire. D 28, 20 neque dicere fas erat

quod *turpe* dictu, neque facere quod *inhonestum* factu videretur. V, 10, 12 manere apud exercitus Titum . . . *utile* videbatur.

γ) I, 9, 7 id *satis* videbatur. IV, 59, 6 legatos vinciri *satis* visum (est). 2, 85, 10 *satis* visum (est) de Vistilia statuere. 4, 74, 9 *satis* visum (est) omittere insulam et . . . aspici. — I, 41, 11 agerent ac ferirent, si ita **e re p.* videretur. 2, 48, 4 Caesar . . . bona Aemiliae Musae . . . Aemilio Lepido, cuius *e domo* videbatur, . . . tradidit. — III, 8, 4 coloniam . . . auferre Vitellio *in rem famamque* videbatur. 13, 40, 2 Tiridates . . . ne . . . nihil opis *in ipso* videretur, . . . statuit . . . 15, 50, 13 summum robur *in Faenio* praefecto videbatur. — 11, 3, 5 percursis Asiatici in rem p. officiis . . . quaeque alia *conciliandae misericordiae* videbantur.

2) *add. vel suppl. dat. pers. a) seq. inf. c)* (mihi) *videor* i. q. *glaube* D7, 10 tum mihi supra tribunatus . . . ascendere *videor*, tum habere quod . . . 33, 15 quoniam initia . . . eloquentiae *satis* demonstrasse *videor* [codd. *videtur*]. 15, 2, 6 *videbarque* contra vetera fratrum odia . . . penates rite composuisse. — de *somnio* 1, 65, 7 ducem terruit dira quies: nam Varum . . . paludibus emersum cernere et audire visus est *velut* vocantem.

β) D29, 11 peculiaria huius urbis vitia paene in utero matris *concipi* mihi videntur. — 18, 28 omnes mihi videntur verum *dixisse*. 25, 31 (Brutus) mihi videtur ne Caesari quidem *invidisse*. 33, 2 mihi quidem . . . susceptum a te munus adeo *peregisse* nondum videris, ut . . . II, 101, 6 nobis . . . *pervertisse* ipsum Vitellium videntur [*al. videtur*]. D21, 31 Asinius . . . videtur mihi inter Menenios et Appios *studuisse*. — c. *ellipsi verbi 'esse'* 11, 21, 12 Rufus videtur mihi ex se *natus*. — I, 4, 2 antequam destinata componam, *repetendum* videtur (sc. mihi), qualis status urbis . . . 33, 1 *festinandum* ceteris videbatur.

b) c. *praedic. c)* *subst.* 1, 8, 28 cum occisus dictator Caesar aliis pessimum, aliis pulcherrimum *facinus* videretur. 16, 28, 19 non illi *consulta* haec, non *magistratus* aut *R. urbem* videri.

β) *adi. vel sim.* IV, 6, 1 erant quibus *adpetentior* famae videretur. 15, 59, 10 multa experiendo confieri, quae *segnibus ardua* videantur. D18, 22 ne Ciceroni quidem obtretractores defuisse, quibus *inflatus et tumens* nec *satis pressus*, sed supra modum *exsultans et superflucens* et parum *antiquus* videretur [CF *videtur*]. 18, 24 Calvum quidem Ciceroni visum (esse) *exsanguem et attritum*, Brutum autem *otiosum* atque *diunctum*. I, 20, 2 cuncta scrutantibus *iustissimum* visum est . . . repeti. II, 64, 4 *longum* interfectori visum (est). D33, 23 si cui *obscuriora* haec videntur. 42, 4 si qua tibi *obscura* . . . *visa* sunt. A18, 11 plerisque custodiri suspecta *potius* videbatur. 4, 3, 8 cuncta temptanti *promptissimum* visum (est) ad . . . Liviam convertere. 6, 32, 6 barbaris cunctatio *servilis*, statim exsequi *regium* videtur. D13, 16 (Crispus et Marcellus) nec imperantibus unquam *satis servi* (unterwürfig) videntur nec nobis *satis liberi*. — 1, 35, 23 *saevum* id *malique moris* etiam furentibus visum (est).

BB) vi *praegn.* i. q. *es dünkt, dünkt gut a)* 15, 21, 3 mittebantur, qui provincias viserent et quid *de* cuiusque obsequio videretur referrent. — *add.*

dat. 2, 38, 23 si patribus videretur, daturum. III, 13, 20 *id* Basso, id Caecinae visum cf. b. β.

b) c. *inf. c)* 2, 7, 11 tumultum iterare haud visum (est). — c. *acc. c. inf.* 12, 16, 5 oppidum . . . obtineri relicto ibi praesidio visum (est). β) *add. dat.* III, 1, 6 quibus opperiri auxilia et trahere bellum videbatur, Germanicarum legionum vim . . . extollebant. 13, 20 id Basso, id Caecinae visum (esse), . . . etiam auferre militem. 14, 5, 12 visum (est) dehinc remigibus unum in latum inclinare atque ita navem submergere. 14, 8 Senecae ac Burro visum (est) . . . alterum concedere. — [D16, 33 BC.]

viduo. 16, 30, 14 filia . . . marito Pollione in exilium pulso *viduata desolataque*.

viduus. a) *adi.* I, 13, 10 v. *filia* i. q. *ledig.*

b) *subst. vidua a)* i. q. *mulier vacua* 12, 6, 7 id egregium (esse), quod (Agrippina) . . . *vidua iunge-*retur principi (Claudio) sua tantum matrimonia experto cf. Pfitzner. 14, 64, 4 (Octavia) mori iubetur, cum iam *viduam* se et tantum sororem (Neronis) testaretur.

β) i. q. *vitue* 16, 10, 13 *vidua* in pexa luctu continuo (interfecti mariti).

vigeo. A) *propr. a)* 3, 43, 15 mox Varro *invalidus* senecta *vigenti Silio* concessit. 6, 51, 6 (Tiberius) multis aemulis conflictatus est, dum Marcellus et Agrippa, mox Gaius Luciusque Caesares *viguere*. 15, 69, 11 (Vestinus) *vigens* adhuc balneo infertur. — I, 49, 16 dum *vigebat aetas*, militari laude . . . floruit (Galba). b) II, 86, 16 Fuscus *vigens aetate*. 1, 46, 10 Tiberium *vigentem annis* opp. Augustum *fessa aetate*.

B) *transl. a) abs. c)* de reb. IV, 17, 19 addito, si quid *militaris disciplinae* in castris Romanorum *viguerit* i. q. noch in kraft gewesen sei. 42, 29 inveniunt aemulos etiam *infelix nequitia*: quid si *floreat* *vigeatque*?

β) de hom. 1) i. q. *thatkräftig sein* 16, 18, 8 (Petronius) consul *vigentem* se ac parem negotiis ostendit.

2) i. q. (*auctoritate et gratia*) *florere* 4, 1, 14 cuius (rei R.) pari exito *viguit* *ceciditque* (Seianus). 12, 61, 6 nomina singulorum (medicorum) referens et quibus quisque aetatibus *viguissent*. 16, 22, 27 frustra Cassium amovisti, si *gliscere* et *vigere* Brutorum aemulos passurus es. 12, 25, 6 sic *apud* divum Augustum . . . *viguisset* *privignos*.

b) c. *abl.* 4, 20, 12 cum *aequabili auctoritate et gratia* apud Tiberium *viguerit* (Lepidus). 14, 19, 2 qui (Afer et Servilius) *summis honoribus* et multa *eloquentia* *viguerant*. 4, 61, 5 Haterius . . . *impetu* magis quam *cura* *vigebat*. — 3, 30, 5 quis (*opibus*) domus illa (Volusii) *immensum viguit*.

vigil. a) *propr. subst. c)* i. q. *lagerwache* A26, 3 caesis *vigilibus* irrupere. II, 15, 3 caesi v., *perrupta castra*. V, 22, 16 *vigiles* flagitium suum ducis *dedecore* excusabant. 2, 13, 1 (Germanicus) per *occulta* et *vigilibus* *ignara* . . . *adit castrorum vias*.

β) i. q. *brandwache* cf. Nipp. ad 4, 5. III, 64, 4 *vigilum cohortes*. I, 20, 15 ex urbanis *cohortibus* Pacensis, e *vigilibus* [M cf. Andr. progr. 1899 p. 10] *Fronto* i. q. e *vigilum cohortibus*. III, 69, 5 miles urbanus et *vigiles* domum Sabini *complevere*. I, 72, 4 Tigellinus . . . *praefecturam* *vigilum*

et praetorii adeptus. 11,35,17 vigillum *prae-fectus*. 1,46,3 Firmum e manipularibus quondam, tum vigilibus *praepositum*.

b) *transl.* 4,48,5 *noctem* in castris tutam et vigilem capesseret.

vigilantia. non nisi *transl.* II,77,16 mihi maior in tua vigilantia . . fiducia est quam in Vitellii torpore. 3,72,11 laudibus Seianum extulit, tamquam labore vigilantiaque eius tanta vis (sc. incendium) unum intra damnum stettisset. 4,1,19 modo largitio et luxus, saepius *industria* ac v., haud minus noxiae, quotiens parando regno finguntur. 3,37,8 huc (in luxum) potius intenderet, . . quam . . nullis voluptatibus avocatus *maestam* v. et malas curas exerceat.

vigilia. A) *propr.* a) in *univ.* 4,60,11 ne nox quidem secunda, cum uxor vigilias *somnos* suspiria matri Liviae . . patefaceret. 6,4,15 Haterius . . somno aut *libidinosis* v. marcidus.

b) in *re milit.* c) i. q. *nachwachdienst* I,48,10 cum (uxor legati) vigilias et cetera militariae munia eadem lascivia temptasset [Puteol.; Rhenan. temerasset] i. q. *nachtrunden mitmachen*: Her. 11,18,13 *stationes*, vigiliae, diurna nocturnaque munia in armis agitabantur. 1,32,13 vigilias, *stationes* . . ipsi partiebantur. 13,35,5 cf. *infra*. III,69,27 miles Vitellii adversus pericula ferox, laboribus et vigiliis parum intentus erat. — 76,6 vigilias *agere*. 11,18,13 *agitare* cf. *supra*. 13,35,5 veteranos, qui non stationem, non vigilias *inissent*. II,93,3 miles . . non principia noscere, non *servare* vigilias neque labore firmari.

β) i. q. *nachwachzeit* 2,13,14 *tertia* ferme v. aduultatum est castris. 15,30,3 *initia* vigiliarum per centurionem nuntiari.

γ) i. q. *nachwachposten* 1,28,14 hi vigiliis, *stationibus*, *custodiis* portarum se inserunt. II,29,9 vetitis *obire* vigilias centurionibus. V,22,3 (Cerialis) navibus remeabat disiecto agmine, *incuriosis* v. 1,50,15 non *antepositis* v.

B) *transl.* 4,19,7 nec *infringendum* (esse) consulis ius, cuius vigiliis niteretur, ne quod res p. detrimentum caperet.

vigilo. 13,20,18 reputaret . . vigilatam convivio *noctem*. — *part. praes. adiect.* IV,2,19 L. Vitellius . . par vitis fratri, in principatu eius vigilantior.

viginti. V,1,11 v. sociae cohortes. 6,2,9 senatores, ex quis v. sorte ducti . . 3,28,4 per v. annos. [M 6,11,15 XX per annos cf. Mommsen, *röm. staatsr.* II², 1060 n. 3; Ernesti XV.] 4,71,19 v. annis. 3,76,8 v. clarissimarum familiarum imagines. 11,22,20 v. (quaestores) creati (sunt). II,94,7 v. milibus et toto exercitu permixtis magis quam electis. D 21,5 Calvus, cum unum et v. libros reliquerit. 1,54,4 sorte ducti e primoribus civitatis unus et v. D 17,12 adice Tiberii tres et v. (annos). 6,51,11 annis . . tribus ferme et v. I,27,12 tres et v. speculatores. 11,20,6 trium et v. milium spatio. IV,16,19 quattuor et v. navium classis. 6,39,10 per quattuor et v. annos. IV,32,10 per quinque et v. annos. [Lips. III,72,18 interiecto quadringentorum viginti quinque annorum spatio; M quindecim.] [M 12,23,6.] 1,49,16 sex et v. socias cohortes.

D 17,16. 24,14 centum et v. anni (annos). I,44,11 plures quam centum v. libellos. 1,3 octingentos et v. prioris aevi annos. IV,58,33 per octingentos v. annos.

vigintiviratus. 3,29,3 ut munere *capessendi* v. solyteretur . . , postulavit.

vigor. α) c. *sim.* et *opp.* A 42,21 si *industria* ac vigor adsint. 41,13 posebatur ore vulgi dux Agricola, comparantibus cunctis vigorem et constantiam et expertum bellis animum cum *inertia* et formidine eorum **. 3,30,12 cf. β. II,4,19 aemulatio et proximi exercitus gloria depulerat *segnitiam*, quantumque illis *roboris* discrimina et labor, tantum his vigoris addiderat integra quies.

β) G 30,6 duriora genti (Chattorum) corpora, . . minax vultus et maior animi v. 3,30,12 suberat tamen v. animi ingentibus negotiis *par*, eo *acrior*, quo *somnum* et *inertiam* magis ostentabat. II,30,13 studia militum in Caecinam inclinabant, super benignitatem animi . . etiam vigore *actatis*. 99,5 non vigor corporibus, non ardor animis (sc. Germanici exercitus erat). I,87,17 vigorem *Celsi*, maturitatem Galli, ut cuique erat, criminando.

vilis. a) *propr.* i. q. *parvi pretii* α) D 29,3 unus aut alter ex omnibus *servis*, plerumque vilissimus nec cuiquam serio ministerio adcommodatus. III,33,5 grandaevos *senes*, exacta aetate *feminas*, viles ad praedam, in ludibrium trahebant. β) II,13,3 in acie nihil praedae, inopes agrestes et v. *arma*. 2,2,14 vilissima *utensilium* anulo clausa. 14,9,4 cremata est (Agrippina) . . *exsequis* v. — *neutr. plur. subst.* G 5,19 numerus argenteorum facilius usui est promiscua ac vilia mercantibus.

b) *transl.* α) i. q. *venalis* II,101,4 super insitam levitatem et prodito Galba v. mox *fidem* cf. p. 463^a.

β) i. q. *contemnendus* 1) de *hom.* IV,80,13 unde paulatim *levior* viliorque haberi (Antonius). A 31,11 sicut in familia recentissimus quisque servorum etiam conservis ludibrio est, sic in hoc orbis terrarum veteri famulatu novi nos et viles in excidium petimur. I,37,26 nunc et subiectos nos habuit tamquam suos et viles ut alienos. IV,10,4 v. et nocens *reus* protegi non poterat. 44,15 Sosianus ac Saggitta viles (futuri erant), etiam si reverterentur: *accusatorum ingenia* . . *timebantur*. — *add. dat.* I,58,15 Crispinus . . sanguine Capitonis *se cruentaverat eoque . . punienti vilior fuit i. q. *gleichgiltig*. III,13,22 integros incruentosque, Flavianis quoque partibus viles, quod dicturos . . ?

2) de *reb.* 1,76,10 edendis gladiatoribus . . Drusus praesedit, quamquam v. *sanguine* nimis gaudens. 2,85,15 si ob gravitatem caeli interissent, v. *dammum*. 9,12 torquem et coronam aliaque militaria dona memorat, inridente Arminio v. *servitii pretia*. I,90,18 v. iam *decus* publicum. 1,40,4 si v. ipsi *salus*, cur filium . . inter furentes . . haberet? II,91,11 (Vitellius) omnem infimae plebis rumorem . . adfectavit: *quae* grata sane et popularia . . memoria vitae prioris indecora et vilia accipiebantur i. q. *gemein*. 12,65,14 decus pudorem corpus, *cuncta*

regno viliora habere. — *neutr. plur. subst.* V, 5, 12 parentes liberos fratres vilia habere.

vilitas. a) *propr.* 6, 17, 10 copiam vendendi secuta vilitate.

b) *transl.* G 5, 12 est videre apud illos argentea vasa . . non in alia v. [*al. utilitate*] quam quae humo finguntur.

villa. G 41, 7 cum ceteris gentibus arma modo castraque nostra ostendamus, his domos villasque patefecimus. 13, 18, 3 quod domos, villas id temporis quasi praedam divisissent. II, 87, 3 Vitellius . . ad omnis *municipiorum* villarumque amoenitates resistens. V, 23, 15 Cerialis . . *agros* villasque Civilis intactas . . sinebat. 13, 57, 14 ignes . . villas *arva vicos* passim corripiebant. 3, 54, 22 nostra nos scilicet *memora* nostraeque v. tuebuntur. 14, 52, 6 quod . . *hortorum* amoenitate et villarum magnificentia quasi principem supergrederetur. 54, 11 hortorum aut villarum cura. 55, 13 horti et faenus et villae cf. hortus. 16, 13, 3 qui (turbo ventorum) villas *arbusta* fruges passim disiecit. — II, 87, 3 v. *amoenitates* cf. supra. 15, 52, 2 in villa Pisonis, cuius amoenitate captus Caesar crebro ventitabat. 14, 52, 6 v. *magnificentia*. 3, 53, 16 quid primum prohibere . . adgrediar? villarumne infinita *spatia*? 4, 67, 15 Tiberius duodecim villarum *nominibus* et *molibus* insederat. 14, 4, 7 cf. infra. 16, 15, 7 centurio ubi *effugia* villae clausit. 14, 54, 11 villarum cura. — 4, 73, 25 occupata *Cruptorigis* quondam stipendiarii villa. V, 23, 15 villae *Civilis*. 14, 9, 6 viam Miseni propter et villam *Caesaris* dictatoris, quae subiectos sinus editissima prospectat. 15, 52, 2 in villa *Pisonis*. — IV, 34, 14 vastatione incendiisque *flagrantium* v. venire victorem exercitum intellegebatur. 3, 46, 18 in v. *propinquam* . . pergit. 14, 5, 20 Agrippina . . v. *suae* infertur. 3, 54, 22 *nostrae* v. 14, 9, 6 v. *editissima*. — 14, 9, 6 v. *prospectat* cf. supra. — IV, 67, 7 villam, in quam perfugerat, *cremavit*, illic voluntaria morte interisse creditus. 3, 46, 19 *incensa* super v. omnes cremavit. 4, 73, 25 v. *occupare*. G 41, 7 villas *patefacere*. 13, 18, 3 v. quasi praedam *dividere*. 14, 8, 9 Anicetus villam statione *circumdat*. 15, 60, 20 tribunus . . v. *globis* militum *saepsit*. 14, 4, 7 ducit (matrem) Baulos, id villae nomen erat, quae . . mari *adluitur*. — 4, 59, 4 vescebantur *in* v., cui vocabulum Speluncae. *14, 22, 9 discumbentis Neronis . . *in *villa*, cui Sublaqueum nomen est, ictae dapes (erant). 6, 50, 5 (Tiberius) con-sedit *in* v., cui L. Lucullus quondam dominus.

vimen. 2, 14, 12 viminum *textus*.

vimentum. 12, 16, 8 moenia non saxo, sed *cratibus* et vimentis . . adversum inrumpentes invalida erant.

vincio. A) *propr.* a) i. q. *cingere* V, 5, 24 sacerdotes (Iudaeorum) . . hederam *vinciebantur*. 11, 31, 12 Silius hederam *vincitus*.

b) i. q. *constringere* 12, 47, 7 mos est regibus, quotiens in societatem coeant, implicare dexteris *pollices*que inter se *vincire* nodoque *praestringere* cf. 10 qui ea *vincula* admovebat. III, 84, 26 *vincitae* (sunt) pone tergum *manus*. 13, 14 ut sine proelio . . *vincitas* manus et capta traderent arma. — 4, 28, 4 *catena* *vincitus* pater oranti filio comparatur.

c) α) i. q. *vincula* *inicare*, *comprehendere*, *ca-*

pere IV, 24, 17 *vincitos* qui attulerant (litteras) ad Vitellium misit. 1, 44, 7 seditiosissimum quemque *vincitos* trahunt ad legatum. 2, 40, 12 (Pseudo-agrippam) *vincitum* clauso ore in Palatium traxere. 15, 58, 5 continua hinc et *vincita* agmina (sc. reorum) trahi. 35, 9 tum *vincitus* quisque *libertorum* *vinciti* abreptique cf. I, 56, 7 β. 2. 2, 68, 8 (Vonones e custodia elapsus) in ripa fluminis a Vibio praefecto equitum *vincitur*. 15, 66, 10 (Faenius) iussu imperatoris a Cassio milite . . corripitur *vinciturque*. 12, 38, 4 *vincitos* reges populo R. ostendere. 4, 25, 16 ille (Tacfarinas) *vincitis* circum stipatoribus *vincitoque* iam filio . . ruendo in tela *captivitate* . . morte effugit. 12, 14, 15 Meherdates . . dolo eius (clientis) *vincitur* traditurque victori. 36, 2 ipse (Caratacus) . . *vincitus* ac victoribus traditus est.

β) i. q. *in vincula conicere*, *in custodiam dare*
1) *abs.* G 7, 5 neque animadvertere neque *vincire*, ne verberare quidem nisi sacerdotibus permissum. 2) *trs.* III, 12, 15 Bassus *honorata custodia* . . Atrium pervectus a praefecto alae . . *vincitur*, sed *exsoluta* statim *vincula* intervenit Hormi Caesaris liberti. 31, 10 *catenas* Caecinae (nam etiam tunc *vincitus* erat cf. 14, 3) *exsolvunt*. IV, 27, 12 *vincitus* (Hordeonius) adventu demum Voculae *exsolvitur*. 16, 10, 7 quem ob flagitium *vincitum* a Vetere . . *exsolvit* Nero. 3, 10 quidam *vincitum* (Bassum) ac mox *dimissum* tradidere. I, 56, 7 quattuor *centuriones* . . impetu militum abrepti *vincitque* cf. 15, 35, 9 α. II, 12, 6 Pacensis per licentiam militum *vincitus* (erat). Non recte Wolff 'seine tätigkeit war gelähmt'. III, 36, 10 (Caecina) descivisse et ab exercitu *vincitum* (esse) cf. 14, 3. II, 26, 6 orta et in castris *seditio* . . *vincitus* praefectus castrorum . . , tamquam fratri . . *prodicionem* ageret, cum fratrem eius, . . tribunum, Othoniani sub eodem crimine *vincissent*. 1, 23, 5 ut pars militum gladiatores, qui e servitio Blaesi erant, pars ceteram eiusdem familiarum *vincirent*. IV, 59, 6 legatos *vinciri* satis visum. I, 45, 12 (consulem) designatum a militibus ad supplicium *expostulatum* Otho) *vinciri* iussum et maiores *poenas* daturum adfirmans praesenti exitio subtraxit. III, 36, 14 Sabinum praetorii praefectum ob *amicitiam* Caecinae *vinciri* iubet (Vitellius). IV, 25, 12 (Hordeonius) e seditiosis unum *vinciri* iubet. 50, 14 Festus . . praefectum castrorum . . *vinciri* iussit proprias ob similitates. 1, 55, 9 Segestes . . *suasit* Varo ut se et Arminium et ceteros *proceres* *vinciret*. 58, 10 ut me et Arminium et *conscios* *vinciret* flagitavi. 11, 8, 2 Mithridates, quem . . *iussu *Gai Caesaris *vincitum* memoravi, *monente* Claudio in regnum *remeavit*. 13, 55, 5 Boicalus, *vincitum* se rebellione Cherusca iussu Arminii referens. 15, 59, 12 venturos qui ipsum quoque (Pisonem) *vincirent* [M *vincerent*], *postremo* indigna nece *adficerent*.

B) *transl.* a) *part. perf.* fere i. q. *defixus* A 32, 15 (Romanos) *clausos* quodam modo ac *vincitos* di nobis tradiderunt. I, 79, 9 Sarnatae dispersi cupidine praedae aut graves onere sarcinarum . . *velut* *vinciti* caedebantur. 1, 65, 16 Arminius . . *clamitans* 'en Varus eodemque iterum *fato* *vincitae* legiones!'

b) i. q. *devincire* 4, 10, 5 Seianum Lygdi quo-

que spadonis *animum* stupro vinxisse. 6,45,19 (Macro) impulerat . . uxorem suam . . iuvenem inlicere pactoque matrimonii vincire [M vincere].

vinco. A) *propr. a) in re milit. α) abs.* A 37,3 circumire terga vincentium. II,23,15 repressus vincentium impetus. IV,78,13 obstitit vincentibus pravum inter ipsos certamen. 1,63,8 trudebantur in paludem gnaram vincentibus, inquam nesciis, ni . . 14,36,5 cessorum statim, ubi ferrum virtutemque vincentium totiens *fusi* agnovissent. III,2,28 iuvabit . . vestigiis vincentis insistere. I,50,19 deteriorem fore qui vicisset. II,77,9 si vincimus, honorem, quem dederis, habeo: *discrimen ac pericula* ex aequo patiemur. III,24,12 vos . . nisi vincitis, pagani, . . quae castra alia excipient? 14,35,12 vincendum illa acie vel cadendum esse.

β) 1) *acc) alqd* A 33,8 *Britanniam* vicistis cf. 2. G 37,10 tam diu *Germania* vincitur. A 25,10 victus *Oceanus*. — IV,17,14 *provincias* vinci cf. 2. 1,59,12 coleret Segestes victam *ripam*. 41,2 velut in *urbe* victa facies. III,9,16 victa *arma* tractare i. q. eine verlorene sache führen: Her. G 43,24 primi in omnibus proeliis *oculi* vincuntur. II,38,9 v. *libertatem* cf. 2. 13,57,12 victores diversam aciem Marti ac Mercurio sacravere, quo voto equi viri, *cuncta* victa [M, Ritter, Pfützner; Danesius, Nipp., Halm viva] occidioni dantur i. q. quae (animalia) victarum partium sunt, velut pignora.

ββ) *atqm* III,86,10 rei p. intererat *Vitellium* *vinci. IV,34,5 *Vocula* . . simul egressus victusque (est). 2,3,3 victo *Vononi* perfugium Armenia fuit. 12,19,8 *Zorsini* victo nihil ereptum. 36,8 Caesar . . addidit gloriam victo (Carataco). — A 12,7 (*Britanni*) singuli pugnant, universi vincuntur. G 37,25 (Germani) triumphati magis quam victi sunt. II,15,1 nec *Vitelliani* quamquam victi quieverunt. 25,10 satis cito incipi victoriam . . ubi provisum foret, ne vincerentur (Othoniani). 66,4 qui (quartadecumani) se victos abnuebant. 2,52,18 spe victoriae inducti sunt (Numidae atque Mauri) ut vincerentur [Andr. iungerentur]. — III,2,20 *equites* ne tum quidem victos (esse). V,16,9 ut perfidum ignavum victum *hostem* in aeternum exciderent. II,66,1. III,35,4 victae *legiones*. 2,16 Pannonicae legiones deceptae magis quam victae. 13,15 quas ex diverso legiones (esse)? nempe victas. II,59,14 *victicium* victarumque *partium* duces. 63,7 tamquam . . ducem se victis partibus ostentasset. 68,1 et *victas [add. Haase; Meiser has] quidem partes modeste distraxerat. 1,8,13 ut . . victarum ab eo *gentium* vocabula anteferrentur. 2,18,7 subscriptis victarum gentium nominibus. — II,44,22 *hos* certe nondum victos (esse). IV,77,5 ut . . Cerialis . . pugnari simul vincique *suos* audierit. 32,20 ausos aut libertas sequetur aut victi idem erimus. A 25,13 tamquam aperto maris sui secreto ultimum victis (se. sibi) perfugium clauderetur. III,66,23 moriendum victis, moriendum *deditis* (se. sibi esse). 24,14 mors victis (se. vobis erit). 2,15,9 ubi miscuerint manus, inane victis (se. illis, R. esse) ventorum remorumve subsidium. 3,45,13 quam decora *victoribus* libertas (esset), quanto intolerantior servitus iterum victis

(sibi, Gallis). — *part. perf. subst.* A 33,18 omnia prona *victoribus* atque eadem victis adversa (sunt). II,7,2 cf. 2. 45,10 tum victi victoresque in lacrimas effusi. 46,19 bellum . . incertum victis et victoribus. 77,12 acriore hodie disciplina v. quam victores agunt. III,31,19 circumstiterant victores et primo ingerebant probra . . : mox ut . . cuncta victi patiebantur, . . 32,4 Antonius adloquitur, magnifice victores, victos clementer. 70,16 pacem et concordiam victis utilia, victoribus tantum pulchra esse. IV,1,2 victores inplacabili odio victos consectabantur. 11,2 ira apud v., nulla in victoribus auctoritas. 74,21 urbem, quam v. victoresque eodem iure obtinemus, amate. 12,29,10 legionem . . pro ripa componere, subsidio victis et terrorem adversus victores. — IV,27,6 victi . . non suam ignaviam, sed perfidiam legati culpabant. III,66,6 ne victos quidem laturus (se. Vitellium privatum). II,30,9 ne ut victi et ignavi despectarentur. 4,46,12 sin ut victis servitium indiceretur, esse sibi ferrum. A 11,18 quod Britannorum olim victis evenit. 37,14 aliquando etiam victis ira virtusque (est). II,44,16 unicum victis in consensu levamentum (esse). III,84,12 suprema victis solacia amplectebantur . . 2,10,2 victis graves poenas, in *deditionem venienti* paratam clementiam. 14,30,10 praesidium posthac inpositum (est) victis. 15,6,22 se tributa ac leges et . . R. ius victis inpositurum. A 18,30 nec Agricola . . victoriam vocabat victos continuisse. I,51,13 nec socios . . sed hostes et victos vocabant. III,19,4 victos in *deditionem* accipere aut expugnare. 11,24,19 (Lacedaemonii et Athenienses) victos pro alienigenis arcebant. II,75,3 apud victos plus querimoniarum quam virium. III,1,10 minorem esse apud v. animum. 79,6 (Ceriallem) incautum et tamquam ad victos ruentem *Vitelliani* . . exceperunt. IV,31,3 praefectus cohortis e *victis, Montanus.

2) add. *abl.* IV,17,12 prima *acie fustum* victumque Romanum (esse). 3,13,15 ut reus agi posset, *acie* victum (Pisonem). 14,35,12 cf. a. II,7,2 **bello* **civili* victores victosque nunquam solida fide coalescere. 2,88,14 Arminius . . proeliis ambiguus, bello non victus. G 23,7 (Germani) haud minus facile *vitiis* quam *armis* vincuntur. II,38,9 Marius et . . Sulla victam armis libertatem in dominationem verterunt. A 27,8 Britanni non *virtute* *se *victos [cod. Tol.], sed *occasione* et *arte* ducis rati. 33,8 virtute et *auspiciis* imperii R., *fide* atque *opera* **vestra* Britanniam vicistis. II,44,17 praetorianus miles non virtute se, sed *prodizione* victum fremebat. 76,26 ne Othonem quidem ducis *arte* aut exercitus *vi*, sed praepropera ipsius *desperatione* victum. IV,17,14 provinciarum *sanguine* provincias vinci.

b) in *aliis contentionibus α) in simultatibus* A 9,18 procul ab aemulatione adversus collegas, procul a contentione adversus procuratores et vincere inglorium et *atteri* sordidum arbitrabatur. — 4,1,13 (Seianus) Tiberium variis artibus devinxit, . . non tam sollertia — quippe isdem *artibus* victus est — quam deum ira.

β) in *disceptationibus* IV,8,22 haec magnis utrimque contentionibus iactata . . vicit pars, quae sortiri legatos malebat. 56,3 de reliquiis

Vitelliani exercitus dubitavere . . . vicit ratio parcendi. — c. acc. pron. neutr. 12,60,14 tunc ordinum diversa studia, et quae vicerant [Heinsius evicerant] publice valebant. — II,40,7 Titianus et Proculus ubi *consiliis* vincerentur, ad ius imperii transibant. 2,51,7 laetabatur Tiberius, cum inter filios eius et leges senatus disceptaret. victa est . . . *lex*, sed neque statim et paucis *suffragiis*, quo modo etiam cum valeret leges vincebantur.

γ) in ludo G 24,9 victus (sc. alea) voluntariam servitum adit.

B) transl. a) *alqm α*) i. q. *übertreffen* G 14,1 turpe principi *virtute* vinci, turpe comitatu virtutem principis non *adaequare*.

β) i. q. evincere, *übermennen* 1,57,15 uxor Arminii . . . neque victa [Ruperti fortasse recte evicta] in lacrimas neque voce supplex. — *alqre* 3,3,8 victus *luctu* animus. 12,68,5 Agrippina, velut *dolore* victa [Heinsius evicta].

γ) i. q. *pervincere*, *perpellere* II,2,2 (Titum) inter spem metumque iactatum *spes* vicit. — I,35,7 *consensu* errantium victus Galba. 1,19,2 tandem *pervicacia* victi inceptum omisere. 29,3 Drusus . . . negat se *terrore* et *minis* vinci. — seq. ut 14,60,8 *vi* tormentorum victis quibusdam (ancillis), ut falsa adnerent, plures perstitere.

b) *alqd α*) A 1,4 magna aliqua ac nobilis virtus vicit ac *supergressa* est *vitium* parvis magnisque civitatibus commune, *ignorantiam* recti et *invidiam*. 2,81,8 tandem victa *pertinacia* Piso oravit. 4,8,8 (Tiberius) effusus in lacrimas senatum victo *gemitu* (sc. suo) simul oratione continua erexit. 11,2,5 victo *silentio* prorupit reus i. q. v. *silentii* pertinacia cf. Nipp.

β) *poëtice* IV,53,19 *iniettae* (sunt) fundamentis (Capitolii) . . . metallorum *primitiae*, nullis *fornicibus* victae, sed ut *gignuntur* i. q. coctae. — [Loc. nondum sanatus M III,18,6.]

vinculum, vinclum. *Forma.* Germ. (4), Hist. I (2), Ann. I (5) omnibus locis exhibetur vinculum; Ann. III—XVI omnibus (18) locis vinclum praeter 13,46,3; Agr. (1), Hist. III—V (10) sexies vinculum, quinques vinclum. Sing. num. septies vinculum, ter (3,67,13,27,15,57) vinclum. Nihil ad rem pertinet significatio cf. Wölfflin, philol. 25,104.

Significatio. A) *propr.* a) in *univ.* 12,47,10 qui ea vincla admovebat (quibus pollices regum inter se vincirentur). III,23,9 ballista . . . late cladem intulisset, ni duo milites . . . vincla ac libramenta [tormentorum] *abscidissent* i. q. funes nervini. 47,16 (navium) alvum sine vinculo *aeris* aut *ferri* conexam. V,22,8 aliud agmen turbare classem, *inicere* vincla, trahere puppis i. q. laqueos: Her. 15,57,8 (Epicharis) vinclis *fasciae*, quam pectori detraxerat, in modum *laquei* ad arcum sellae *restricto* indidit cervicem.

b) *spec.* i. q. *fessel α*) 1,66,1 equus *abruptis* vinclis vagus.

β) 1) G 31,9 fortissimus quisque ferreum in super anulum . . . velut vinculum gestat. 4,70,11 quem diem vacuum *poena*, ubi inter sacra et vota . . . vincla et *laqueus* inducantur? 28,11 reus . . . quater vincla, vocare ultores deos. G 25,6 verberare servum ac vinclis et opere coërcere rarum. 39,6 nemo nisi vinculo *ligatus* ingre-

ditur (lucum). 14,64,7 (Octavia) *restringitur* vinclis. III,14,3 vincla Caecinae *iniciunt*. 14,7,21 quasi deprehenso vincla inici iubet. 11,1,15 vinclis *inditis* in urbem raptus. 32,5,15,56,3 indita (sunt) vincla. III,12,16 Bassus *honorata custodia* . . . Atriam pervectus . . . vincitur, sed *exsoluta* statim vincla i. q. e carcere dimissus est. 1,21,12 carcere effracto *solvent* vincla. 12,37,12 atque illi (Caratacus cum suis) vinclis *absoluti* [Lips., Nipp. *exsoluti*, Ritter *soluti*].

2) *plur. num. meton.* i. q. *haft* I,58,5 saevitiam militum . . . simulatione vinculorum frustratur. 71,5 Celsus . . . per speciem vinculorum saevitiae militum subtractum. IV,25,18 nec terrorem unius *militis* vincla indiderant. 32,12 egregium pretium laborum *recepti*, necem fratris et vincla *mea*. 57,20 ut . . . pignus tanti sceleris necesse aut vinclis *legatorum* daretur. 6,14,4 tribunus in vinclis laxatam catenam . . . in diversum tendens suam ipse cervicem perfregit. 13,28,4 fautores histrionum . . . a praetore in vincla *ductos* tribunus *omitti* (iusserat). 16,18,17 maiore parte familiae in vincla *rapti*. 1,61,15 cladis eius superstites, pugnam aut vincla *elapsi* i. q. captivitatem.

B) transl. a) sensu *vinciendi* 3,28,8 *acriora* ex eo vincla, inditi custodes. 33,20 quae (mulieres) Oppis quondam aliisque legibus *constrictae*, nunc vinclis *exsolutis* domos, fora . . . regerent. 67,14 maiestatis crimina subdebantur, vinculum et *necessitas silendi*. 13,27,11 quos vindicta patronus non liberaverit, velut vinclis *servitutis* attineri.

b) sensu *copulandi* A 32,9 metus ac terror sunt *infirmi* vincla [Puteol. vincla] *caritatis*; quae ubi removeris, qui timere desiderint, odisse incipient. III,41,11 pudor et praesentis ducis reverentia morabantur, haud *diuturna* vincla apud pavidos periculorum et dedecoris securos. 1,55,15 gener invisus, inimici soceri; quaeque apud concordem vincla caritatis, incitamenta irarum apud infensos erant. 43,16 id *fidei* vinculum erit. IV,70,33 quo minore spe veniae cresceret vinculum *sceleris*. G 18,6 hoc (sc. munera) *maximum* vinculum . . . arbitrantur. 13,46,3 ut . . . si eadem femina potirentur, *id* quoque vinculum potentiam ei adiceret.

vindemia. 11,31,9 Messalina . . . simulacrum vindemiae per domum celebrabat.

vindex. 2,64,16 quem (Augustum) auctorem utriusque regni, si sperneretur, vindicem metuebat. — 15,74,8 pugionem . . . sacravit inscripsitque *Iovi* Vindici.

vindico. a) c. acc. α) i. q. *beanspruchen* A 27,6 prospera omnes *sibi* vindicant.

β) i. q. *rächen* 1) *alqm* D 41,7 melius fuisset non queri quam vindicari. G 12,9 pars multae regi . . . pars ipsi, qui **vindicatur*, . . . exsolvitur. 2,71,16 flebunt Germanicum etiam ignoti: vindicabitis (sc. eum) vos. 2) *alqd* 3,12,10 *facinus* in cuiuscumque mortalium necem vindicandum.

b) in *alqm* IV,45,8 in convictos vindicatum (est). 4,15,13 priore anno in C. Silanum vindicatum erat.

vindicta. a) 13,27,10 quos vindicta patro-

nus non liberaverit, velut vinco servitutis attingeretur.

b) *transl.* i. q. *rache* 14,7,4 adfore (Agrippinam) . . vindictae *properam*. 6,32,4 *cupidine* v. *inardescere*. 12,20,3 hinc dolor iniuriarum et *libido* v. *adigebat*. 15,51,12 *adicit questus et destinationem* v., si facultas oreretur. 14,35,8 *adesse deos iustae* v. 3,18,12 ob v. *Germanici grates agendas (esse)*. 11,31,5 *securitati ante quam vindictae consuleret*.

vinea. a) i. q. *weinberg* II, 25,11 spatium Vitellianis datum in vineas nexu traducum impeditas refugiendi. 42,11 per locos arboribus ac vineis impeditos.

b) in *re milit.* II, 21,14 Vitelliani pluteos cratesque et vineas subfodiendis muris protegendisque obpugnatoribus . . *expediunt*. III, 20,13 tormentisne et telis an operibus (belagerungswerk) et vineis adgredienda urbs foret? IV, 23,19 crates vineasque *parantibus* adactae tormentis ardentibus hastae. V, 13,19 hanc adversus urbem Caesar . . aggeribus vineisque certare statuit.

violentia. a) i. q. *intemperantia vini* 11,16,12 modo comitatem et *temperantiam* . . saepius violentiam [M violentiam] ac libidines . . *usurpans*. 2,65,10 per epulas ac v. *incautus*. 13, 20,1 nox Neroni per v. [M violentiam] trahebatur.

b) i. q. *ebrietas* 12,67,4 nec vim medicaminis statim intellectam, socordiane an Claudii violentia [M vi. an uinolentia; Ritter suspicatur uinolentia].

violentus. G 22,6 crebrae, ut inter violentos, rixae.

vinum. G 23,2 potui humor . . in quendam similitudinem vini corruptus: proximi ripae et vinum mercantur. I, 80,11 vino *graves*. II, 21,3 cibo vinoque *praegraves*. IV, 79,11 largis epulis vinoque *sopitos* Germanos. 4,48,7 lascivia epularum aut somno et vino procumbere. IV, 29,2 ut quisque vino *incaluerat*. 11,37,6 ubi v. *incaluit* (Claudius). 14,2,3 cum id temporis Nero per vinum et epulas *incalesceret*.

violator. 1,40,6 inter furentes et omnis humani iuris violatores. 58,7 violatorem *foederis vestri*, Arminium . . reum feci. 11,19,9 insidiae . . adversus transfugam et v. *fidei*.

violens, violentus. a) c) de *hom.* 12,64,15 utraque impudica, infamis, violenta, . . vitiis aemulabantur. 15,68,9 (Vestinum) violentum et infensum ratus. — 2,43,10 Pisonem, *ingenio violentum et obsequii ignarum*. 3,1,3 (Agrippina) paucos dies componendo animo insumit, violenta *luctu* et nescia tolerandi.

β) de *reb.* 2,24,1 violentior cetero mari *Oceanus* (est). — 5,4,14 unde illi *ira violentior*.

b) *adv.* c) i. q. *gewalttätig* 2,55,8 obiectabat, quae in Macedones inprospere, violententer in suos *fecissent*.

β) i. q. *ungestüm, heftig* III, 11,6 ne minus *v. Aponium quam Flavianum ad supplicium *deposcerent*. 15,58,11 cum . . Rufus v. *urgueret*. 6,3,3 Gallionem . . v. *inerepuit*. 1,31,2 Germanicae legiones *turbatae*, quanto plures, tanto violentius. 12,31,2 *effusus* in agrum sociorum hostibus eo violentius, quod . .

violentia. a) de *hom.* c) in *univ.* de *indole* 1,59,3 Arminium super *insitam* v. rapta uxor . . vaecordem (agebat). 13,1,3 non quia *ingenii violentia* exitium iritaverat (Silanus). 15,3 *volutare secum modo matris violentiam*, modo ipsius indolem. 2,63,12 oratio, qua magnitudinem viri, violentiam subiectarum ei *gentium* . . extulit i. q. *saevitia* cf. 15,11,8. III, 49,10 duces *militari* v. trahebantur. 3,19,3 (Fulcinium) monuit (Caesar), ne facundiam violentiam praecipitaret cf. praecipito.

β) *spec.* i. q. *gewalttätigkeit* 4,36,6 obiecta publice Cyzicenis incuria caerimoniarum . . additis violentiae criminibus *adversum* cives R.

b) de *reb.* a) 2,6,15 Rhenus . . servat . . violentiam *cursorum*. 1,70,15 cuncta pari v. (fluctuum) involvebantur. 4,64,1 *ignis violentia urbem ultra solutum adfecit*. 15,38,3 clades . . omnibus, quae huic urbi per v. ignium acciderunt, *gravior*. 40,2 prorutis . . aedificiis, ut *continuae* v. (incendii) campus . . occurreret. 18,7 quamvis ducentas ferme naves . . violentia *tempestatis* . . absumpsisset. 16,13,3 qui (turbo ventorum) villas . . passim disiecit pertulitque violentiam ad vicina urbi.

β) 12,51,8 violentia *amoris*.

violo. a) i. q. *vitiare* 14,31,6 filiae *stupro violatae* sunt.

b) i. q. *laedere, spernere* 1,38,8 non *praefectum* ab iis, sed Germanicum *ducem*, sed Tiberium *imperatorem* violari. 2,34,11 quamquam Augusta se violari et *imminui* quereretur. — 3,24,8 culpam . . vulgatam gravi nomine *laesarum* religionum ac violatae *maiestatis* appellando . . suas ipse leges egrediebatur. III, 80,9 violatum legati praetorisque *nomen*.

c) i. q. *polluere* 1,73,9 Rubrio crimini dabatur violatum *periurio numen* Augusti. 3,66,5 obiectant violatum Augusti numen, *spretam* Tiberii maiestatem. 14,18,2 violatum ab eo (Blaeso) *thesaurum Aesculapii*. — 3,18,3 qui (Iullus Antonius) *domum* Augusti violasset (sc. adulterio).

vir. A) in *univ.* a) c) G 19,3 litterarum secreta viri pariter ac *feminae* ignorant. 46,14. 3,24,7. 53,18. I, 81,2. V, 13,15. 1,72,13. 16,34,2. 13,25,8. 4,16,7. 3,1,18. G 17,9. 27,7. IV, 18,17 cf. femina p. 454^b. A 38,2 mixto virorum *mulierumque* ploratu. 2,33,4 decretum . . ne vestis serica viros foedaret.

β) vi *praegn.* 1) 11,2,6 virum esse me fatebuntur cf. editt. 2) 3,50,16 nec quicquam grave . . ex eo metuas, qui . . non virorum animis, sed *muliercularum* adrepat. 14,35,14 id *mulieri* destinatum (esse): viverent viri et servirent. 15,57,12 cum ingenui et viri . . intacti tormentis carissima suorum quisque pignorum proderent *opp.* libertina mulier in tanta necessitate alienos ac prope ignotos (protegebat). 6,34,19 simul horridam suorum aciem, picta auro Medorum agmina, hinc viros, inde *praedam* ostendere. 16,25,6 *segnes* et *pavidos* supremis suis secretum circumdare: aspiceret populus virum morti obvium. 3,44,9 exitisse tandem viros, qui cruentas epistulas armis cohiberent.

γ) vi *minut.* A 41,4 causa periculi . . gloria viri (erat). II, 68,23 manebat admiratio viri et

fama. III, 80, 10 auxit invidiam . . . propria dignatio viri. 2, 63, 11 extat oratio, qua magnitudinem viri . . . extulit. 12, 19, 1 Eunones claritudine viri . . . permotus, adlevat supplicem. 13, 3, 8 fuit illi v. ingenium amoenum. — I, 18, 8 ad optari a se Pisonem . . . more militari, quo vir virum legeret, pronuntiat.

b) c. attrib. 4, 44, 1 obiere . . . v. *nobiles* Lentulus et Domitius. 15, 2, 16 Monaesi, nobili v. 4, 21, 2 de Pisone, nobili ac *feroci* v. 13, 1, 8 cf. infra. I, 81, 2 celebre convivium *primoribus* feminis virisque. D 40, 5 cum . . . plurimi disertorum . . . ad incedendos *principes* viros . . . populi quoque . . . auribus uterentur. 3, 6, 5. 4, 15, 19 cf. princeps I. b. 14, 43, 10 *consulari* v. domi suae interfecto. A 41, 8 tot *militares* v. [Gronovius vici] cum tot cohortibus expugnati et capti. II, 75, 2. III, 73, 10. 4, 42, 6. 15, 10, 5. 26, 13. 67, 11 cf. *militaris* p. 838^a. III, 70, 5 simulationem . . . fuisse ad decipiendos *tot illustres* v. 1, 11, 6. 6, 9, 15. 11, 36, 7. 1, 72, 13. 3, 52, 15. 75, 1. 6, 4, 16. 14, 11, 5. 19, 1. 16, 16, 11. 34, 2 cf. *industrius* p. 643^b. I, 43, 1 *insignem* illa die v. Sempronium Densum aetas nostra vidit. 3, 30, 1. 4, 34, 17. 61, 1. 11, 19, 13. 24, 15. 16, 21, 1. 23, 11. 13, 25, 8 cf. *insignis* I. B. b. A 1, 1 *clarorum* v. facta moresque. G 27, 2 corpora clarorum v. I, 3, 5 *supremae* clarorum v. necessitates. 3, 27, 7 pellere claros v. I, 71, 7 clementiae titulus e v. claro et partibus *inviso* petebatur. 15, 73, 4 tamquam v. claros [add. Agricola] et *insontes* ob invidiam . . . extinxisset. I, 10, 2 Mucianus v. secundis adversisque iuxta *famosus*. A 17, 8 Frontinus, v. *magnus*, quantum licebat. 40, 20. 42, 20. 44, 6. II, 61, 1 cf. *magnus* p. 800^a. A 9, 14 abstinentiam in *tanto* v. referre iniuria virtutum fuerit. 1, 13, 25 *talis* viri periculo mitigatus. II, 82, 9 multos . . . percoluit (Vespasianus), *egregios* v. et mox summa adeptos. 15, 23, 20 unde gloria *egregius* v. (gliscebatur). D 1, 15 quae a *praestantissimis* v. et excogitata subtiliter et dicta graviter accepi. III, 3, 4 ut . . . vulgus et ceteri *unum* v. ducemque, spreta aliorum segnitia, laudibus ferrent. A 44, 6 *bonum* v. facile crederes, magnum libenter. D 5, 6. 14, 15. 30, 25 cf. *bonus* p. 142^a. 41, 21 credite, optimi et in quantum opus est *disertissimi* v. 23, 18 vos vero, viri [add. Acidal.] *disertissimi*. I, 8, 3 v. *facundus* . . . bellis *inexpertus*. 3, 53, 6 v. *strenui*, aediles. A 29, 3 plerique *fortium* v. 15, 59, 7 cf. *fortis a. a.* G 3, 2. II, 28, 7. III, 31, 13. IV, 24, 12. 64, 19. 12, 56, 17 cf. *fortis a. β.* I, 21, 16 *acrioris* v. esse merito perire. A 31, 21 primo statim congressu ostendamus, quos sibi Caledonia v. seposuerit. 4, 20, 9 hunc ego Lepidum . . . *gravem* et *sapientem* v. fuisse comperior. 14, 56, 11 non tamen sapienti v. decorum fuerit . . . III, 65, 9 *mitem* v. abhorrere a sanguine. 6, 42, 17 placitum opperiri viros *praepollentis*. IV, 80, 4 superbia v. aequalium quoque, adeo superiorum *intolerantis*. III, 75, 1 hic exitus v. haud sane *spernendi*. IV, 5, 2 in mentionem incidimus v. saepius *memorandi*. 64, 9 quod contumeliosus est v. ad arma *natis*. 13, 18, 2 nec defuere qui arguerent viros gravitatem *adseverantes*. — I, 8, 3 Rufus, vir *facundus* et *pacis artibus*. 13, 1, 8 anteponendum esse . . . Neroni . . . virum *aetate composita*, *insontem*, *nobilem* et . . . e *Caesarum posteris*. IV, 53, 2 Vestinum . . . equestris

ordinis v. 3, 69, 21 darent . . . viro quondam ordinis eiusdem, ut . . . 2, 84, 5 nulli ante Romanorum eiusdem *fastigii* viro geminam stirpem editam (esse). 4, 42, 2 Montano, *celebris ingenii* viro.

B) *spec.* a) i. q. *maritus* G 18, 6 in haec videri *uxor* accipitur, atque in vicem ipsa armorum aliquid viro adfert. 3, 34, 19 corruptos saepe pravitate uxorum maritos: . . . nam viri in eo culpam, si *femina* modum excedat. 4, 16, 15 lata lex, qua flaminica Dialis sacrorum causa in potestate viri, cetera promisco feminarum iure ageret.

b) in *re milit.* α) in *univ.* i. q. *mannschaft* V, 25, 9 sibi non tributa, sed *virtutem* et viros indici. II, 32, 22 tutas viris *murisque* urbes. 2, 52, 9 divisus exercitus, ut Tacfarinas lectos v. et R. in modum armatos castris attineret. II, 6, 18 provinciae nec virorum inopes et pecunia opulentiae. G 44, 6 Suionum civitates praeter viros *armaque classibus* valent i. q. *landmacht*. I, 67, 3 Helvetii, Gallica gens olim armis virisque . . . clara. II, 22, 2. IV, 12, 10. 58, 15. 14, 30, 1. 15, 1, 19 cf. *arma* p. 97^b. 98^a. I, 51, 8 viri, *arma, equi* ad usum et ad decus supererant. 12, 37, 6 habui equos viros, *arma opes*. G 35, 13. II, 70, 5. III, 2, 10. 23, 13. 2, 25, 14 cf. *equus* p. 356^b. β) *spec.* i. q. *pedites* III, 55, 4 tot milia armatorum, lecta *equis* (i. q. equitibus et equis) virisque. 13, 57, 12 equi viri, cuncta victa occidionis dantur cf. Zöchbauer, progr. Wien, 1902 p. 16.

vireo. II, 78, 8 cupressus arbor . . . resurgens procerata et latior [Triller laetior] virebat.

virga. a) G 10, 2 virgam frugiferae arbori decisam in surculos amputant.

b) *plur.* α) de *insigni imperii* IV, 32, 16 quod praemium effusi totiens sanguinis expectatis nisi . . . tributa, virgas, *securae* et dominorum ingenia? 1, 59, 14 Germanos numquam satis excusaturos, quod inter Albim et Rhenum virgas et securae et togam viderint.

β) i. q. *verbera* 1, 77, 6 dicebantur sententiae, ut praetoribus *ius virgarum* in histriones esset cf. 10 immunes verberum histriones.

virginitas. 14, 35, 7 eo protractas (esse) Romanorum cupidines, ut . . . ne senectam quidem aut v. *inpollutam relinquant*.

virgo. a) in *univ.* III, 33, 6 *adulta* v. IV, 61, 9 *ea* v. (Velaeda) nationis Bructerae late imperitabat. 3, 69, 23 id . . . Torquatam, priscae sanctimoniae virginem, expetere. 6, 15, 3 diu quaesito, quos neptibus suis maritos destinaret Caesar, postquam instabat virginum *aetas*, L. Cassium, M. Vinicium legit. G 19, 10 melius . . . *cae* civitates, in quibus tantum virgines nubunt. 20, 7 sera *iuvenum* venus . . . ; nec virgines festinantur; . . . *pares validaeque* miscentur. 5, 9, 7 triumvirali supplicio adfici virginem inauditum habebatur.

b) *spec.* 15, 22, 9 v. *Vestalis*. III, 81, 7. IV, 53, 8. 2, 34, 22 v. *Vestales*. 11, 32, 10 Vibidium, v. *Vestalium* vetustissimam. 1, 8, 2 virgines *Vestae*. III, 81, 10 virgines cum honore dimissae (sunt). 11, 34, 16 iret interim virgo (Vibidia) et sacra capesseret. 2, 86, 1 rettulit Caesar *capendam* virginem in locum Oeciae, quae septem et quinquaginta per annos . . . *Vestalibus* sacris praesederat. 4, 16, 18 decretum Corneliae virgini, quae in locum *Scantiae* capiebatur, sestertium vicens cf. 15, 22, 9.

virgultum. 4,51,3 virgultis et *cratibus* . . . complere fossas. 14,23,12 ora et exitus specuum *sarmentis* virgultisque completos igni exurit. 2,14,8 inter truncos arborum et *enata* humo v. IV,60,5 virgulta postremo et stirpes et internatas saxis herbas *vellentes* miseriarum patientiaeque documentum fuere.

viridis. A 29,14 adfluebat omnis iuventus et quibus cruda ac v. *senectus* (erat). [Codd. et Knaut D 29,4.]

virilis. a) *propr. α* de sexu V,13,13. 4,62,9 v. ac *muliebre secus* cf. muliebris. 1,58,23. 2,*84,2 v. *secus*. 38,24 sexus v. cf. sexus. 11,12,2 cuius (Germanici) illa reliqua *suboles* v. (erat).

β) de aetate 4,4,2 Drusus . . . *togam* v. sumpsit. 12,41,2 v. toga Neroni maturata (est).

b) α) vi *praegn.* 14,15,5 non nobilitas cuiquam . . . impedimento, quo minus . . . histrionis artem exercerent usque ad *gestus modosque* haud v. D 26,7 neque enim oratorius iste, immo ne v. quidem *cultus* est, quo plerique temporum nostrorum actores ita utuntur, ut . . . 5,14 natus ad *eloquentiam* v. et oratoriam. 6,25,8 Agrippina . . . dominandi avida v. *curis* *feminarum* vitia exuerat. I,72,5 Tigellinus . . . foeda pueritia, impudica senecta, praefecturam vigilum . . . et alia praemia virtutum . . . vitiis (sc. muliebribus) adeptus, crudelitatem mox, deinde avaritiam, v. [*al. et v.*] *scelera*, exercuit. Refertur a Meiser ad a. β. 12,7,11 cuncta *feminae* oboediabant . . . adductum (straff) et quasi v. *servitium* (erat): palam severitas ac saepius superbia; . . . cupido auri immensa.

β) vi *minut.* A 45,16. III,20,6 pro v. *portione* cf. portio b.

virilitas. a) i. q. *zeugungskraft* 6,31,14 Abdus *ademptae* v. b) 6,5,4 Messalinus . . . arguitur plerique: C. Caesarem quasi **incertae* [Rhenan., Nipp. *incestae*] virilitatis . . . dixisse i. q. modo virum (cf. 11,2,6), modo muliebria patientem.

viritim. a) G 15,7 mos est civitatibus ultro ac v. *conferre* principibus vel armentorum vel frugum. I,8,10 praetorium cohortium militibus singula nummum milia, *urbanis *quingenos, legionariis aut cohortibus civium R. trecenos nummos v. *dedit*. 2,42,2 Tiberius . . . trecenos plebi sestertios v. *dedit*. 13,31,8 plebei congiarium quadringeni nummi v. dati (sunt). I,24,6 ut . . . cohorti excubias agenti v. centenos nummos *divideret*. 15,72,2 Nero . . . bina nummum milia v. manipularibus divisit.

b) i. q. *privatim, separatim* 3,43,13 augebantur eae copiae vicinarum civitatum ut nondum aperta *consensione*, ita v. promptis studiis cf. Nipp. 11,24,10 ut non modo singuli v., sed *terrae, gentes* in nomen nostrum coalescerent.

virtus. Cf. Cic. de or. II,84. A) sensu *collectivo* i. q. *praestantia a) morum α* 16,21,2 trucidatis tot insignibus viris . . . Nero v. *ipsam* excindere concupivit interfecto Thrasea Paeto et Barea Sorano. 13,2,7 quo facilius lubricam principis aetatem, si virtutem aspernaretur, *voluptatibus* concessis retinerent. 6,32,18 (Vitellius) *in regendis provinciis prisca v. egit . . . ; (postea) *bona* iuventae *senectus flagitiosa* oblitteravit. 15,63,4 uxorem . . . rogat . . . in contemplatione

vitae per v. actae desiderium mariti solacii honestis toleraret. 48,6 is (Piso) . . . claro apud vulgum rumore erat per v. aut species virtutibus similes cf. totum locum. β) in *re milit.* i. q. *gute Haltung* A 32,1 an eandem Romanis in bello v. quam in pace *lasciviam* adesse creditis? nostris illi dissensionibus . . . clari *vitia* hostium in gloriam exercitus sui vertunt. II,99,11 Caecinae . . . perfidiam meditantem infringere exercitus virtutem inter artes erat. III,11,5 ut olim virtutis *modestiaeque*, tunc procacitatis et petulantiae certamen erat. 4,4,10 voluntarium militem . . . non eadem v. ac modestia agere.

b) *facultatum* i. q. *praktische tüchtigkeit α* in *re p.* 11,22,8 spectaculum gladiatorum . . . celebrandum (esse) *pecunia* eorum, qui quaesturam adipiscerentur. apud maiores virtutis id praemium fuerat, cunctisque civium, si *bonis artibus* fiderent, licitum petere magistratus. 3,40,5 nobilitas ambobus et maiorum *bona facta*, eoque R. civitas olim data, cum id rarum nec nisi virtuti pretium esset. β) in *re milit.* A 39,11 *ducis* boni *imperatoriam* v. esse. 2,44,8 *vis* nationum, virtus ducum in aequo (erat). III,13,4 (Caecina) *Vespasiani* virtutem viresque partium extollit. G 35,10 id praecipuum virtutis ac virium (Chaucorum) argumentum est, quod . . . 13,17 ea gloria est, si *numero* ac v. *comitatus* emineat. 3,74,12 praeponit centuriones v. expertae. 11,17,4 accitum (sc. se esse) memorabat, quando *nobilitate* ceteros anteiret: virtutem experirentur, an dignum se patruo Arminio . . . praeberet (Italicus). 14,15,21 (Augustiani) quasi per v. clari honoratique agere.

c) *utriusque generis* 14,51,10 civitati grande desiderium eius (Burri) mansit per memoriam virtutis et successorum alterius *innocentiam*, alterius flagrantissima *flagitia*. A 1,4 quotiens *magna* aliqua ac *nobilis* v. vicit ac supergressa est vitium parvis magnisque civitatibus commune, ignorantiam *recti* et invidiam. 4,33,22 reperies, qui ob similitudinem morum aliena malefacta sibi obiectari putent. etiam *gloria* ac v. infensos habet. 11,23,9 exempla, quae priscis moribus ad v. et gloriam Romana indoles prodiderit i. q. so dass sie sich zur auszeichnung und zum ruhm erhoben habe: Nipp. A 1,7 celeberrimus quisque ingenio ad prodendam virtutis memoriam . . . bonae tantum conscientiae pretio ducebatur. 3,5,14 meditata ad memoriam v. carmina et laudationes. 1,52,5 (Tiberius) retulit ad senatum de rebus gestis multaque de v. eius (Germanici) memoravit. A 9,16 ne famam quidem, cui saepe etiam boni indulgent, *ostentanda virtute aut per artem quaesivit (Agricola).

d) *animi α* in *agendo* 1) i. q. *animi robur* in *viribus positum* II,69,15 *vires* luxu corrumpentur, contra veterem disciplinam et instituta maiorum, apud quos virtute quam *pecunia* res R. melius stetit. A 33,6 virtute et auspiciis *imperii* R., fide atque opera *vestra Britanniam vicistis cf. p. 574* i. q. kraftvolle führung. IV,*73,3 neque ego unquam facundiam exercui, et *populi* R. virtutem armis adfirmavi. A 11,17 Gallos quoque in bellis floruisse accepimus; mox *segnitia* cum otio intravit, amissa v. pariter (i. q. simul) ac libertate. IV,64,13 etiam fera

animalia, si clausa teneas, virtutis obliviscuntur. II, 62, 8 degenerabat a labore ac v. miles adsueta digne voluptatum et contemptu ducis.

2) i. q. *animus promptus, industria* III, 38, 18 quem (Vespasianum) tot Germanicae legiones, tot provinciae virtute ac fide, tantum denique terrarum . . . arceat. 3, 62, 3 ille (Scipio) Antiocho, hic (Sulla) Mithridate pulsus fidem atque v. Magnetum decoravere. 47, 3 Tiberius . . . scripsit . . . fide ac v. legatos, se consiliis superfuisset. A 8, 11 (Agricola) virtute in obsequendo, verecundia in praedicando extra invidiam nec extra gloriam erat. 15, 2, 11 si cunctatione deliqui, virtute corrigam. vestra quidem vis (i. q. tatkraft) . . . in integro est. I, 38, 5 idem populi R. animus est: vestra (classicorum) v. exspectatur, apud quos omne honestis consilii robur et sine quibus quamvis egregia invalida sunt cf. 11 nullus cunctationis locus est. II, 77, 13 hos ira, odium, ultionis cupiditas ad v. accendit: illi per fastidium et contumacia *hebescent*. III, 54, 12 centurio . . . Vitellium ad v. frustra accendebat. IV, 26, 15 ut praeda ad v. accenderetur, in proximos . . . pagos . . . ductus (est) . . . exercitus. A 33, 17 vota virtusque in aperto (sunt) i. q. tatenlust: Roth.

β) in *subeundis adversis casibus* i. q. *constantia* 12, 51, 7 (Radamistus coniugis secum fugientis) virtutem admirans. IV, 58, 8 adeo nos, si fortuna in praesens virtusque deseruit, etiam vetera exempla deficiunt, quotiens R. legiones perire praeoptaverint, ne loco pellerentur? 13, 37, 19 sin perstaretur in bello, non defore Arsacidis virtutem fortunamque saepius iam clade R. expertam. III, 66, 25 id solum referre, novissimum spiritum per ludibrium et contumelias effundant an per v. IV, 2, 18 ceteri in custodiam conditi, nihil quisquam locutus indignum, et quamquam inter adversa, salva virtutis fama.

γ) in *obviam eundo periculis* i. q. *fortitudo* 1) c. *sim.* et *opp.* V, 25, 9 sibi non tributa, sed virtutem et viros indici. I, 83, 9 (non) ut animum ad v. cohortarer . . . , sed veni postulaturus a vobis temperamentum vestrae fortitudinis. IV, 17, 25 libertatem natura etiam mutis animalibus datam (esse), virtutem proprium hominum bonum; deos fortioribus adesse. I, 84, 11 vobis arma et animus sit: mihi consilium et v. vestrae regimen relinquit. II, 47, 2 hunc, inquit, animum, hanc v. vestram ultra periculis obicere nimis grande vitae meae pretium puto. V, 11, 9 posebant pericula, pars virtute, multi ferocia et cupidine praemiorum cf. Her. 11, 19, 2 nos virtutem auximus, barbari ferociam infringere. 2, 25, 15 invictos . . . Romanos praedicabant, qui perdita classe . . . eadem v., pari ferocia . . . inrupissent. A 31, 13 virtus ac ferocia subiectorum ingrata imperantibus. 37, 15 aliquando etiam victis ira virtusque. — I, 79, 10 mirum dictu, ut sit omnis Sarmatarum v. velut extra ipsos. nihil ad pedestrem pugnam tam ignavum. IV, 34, 21 Civilis aderat, non minus vitii hostium quam virtute suorum fretus. varia apud Romanos fortuna et seditiosissimus quisque ignavus. II, 19, 14 provisa parataque non arma modo, sed obsequium et parendi amor, quod solum illis partibus defuit, cum virtutis haud paeniteret. G 30, 9 fortunam inter dubia, virtutem inter certa nu-

merare. 2, 21, 10 Inguiomero . . . fortuna magis quam virtus deserebat. IV, 24, 13 quin potius interfecto proditore fortunam virtutemque suam malo omine exsolverent. 29, 10 nihil prodesse virtus, fors cuncta turbare. 12, 39, 6 crebra hinc proelia . . . , ut cuique sors aut virtus, temere proviso, ob iram ob praedam. 2, 17, 17 virtus seu *fraus* eadem Inguiomero effugium dedit. A 27, 7 Britanni non virtute se victos, sed occasione et arte ducis rati. II, 44, 17 praetorianus miles non virtute se, sed *proditione* victum fremebat. IV, 71, 24 (hostem) haud ita loco iuvare, ut non plus suis in virtute foret.

2) A 23, 2 si virtus *exercituum* et R. nominis gloria pateretur, inventus (erat) in ipsa Britannia terminus. III, 9, 17 virtus Germanici exercitus laudibus attollebatur. II, 41, 11 quo minus in vallum impingerentur, Italicae legionis virtute deterriti sunt. 57, 8 vocata contione virtutem *militum* laudibus cumulat. [Ritter 2, 80, 14 hinc militum *virtus, inde locorum asperitas.] A 17, 10 Silurum gentem armis subegit, super virtutem *hostium* locorum quoque difficultates elucatus. III, 61, 9 (augere) rumoribus v. copiasque hostium. A 15, 16 recessuros (Romanos) . . . modo virtutem *maiorum* suorum aemularentur. 12, 34, 6 vocabat nomina maiorum . . . quorum virtute . . . intemerata coniugum . . . corpora retinerent. 14, 36, 5 inbelles inermes cessuros statim, ubi ferrum virtutemque *vincentium* totiens fusi adgnosissent. G 14, 2 turpe comitatu virtutem *principis* non adaequare. 15, 11, 8 vulnerati castra repetivere, virtutem *regis*, saevitiam . . . gentium, cuncta metu extollentes. — A 27, 1 (victoriae) fama ferox exercitus nihil virtuti *suae* invium (esse) . . . fremebant. G 31, 16 donec exsanguis senectus tam *durae* v. impares faciat. IV, 23, 6 quo *discreta* v. manifestus spectaretur, sibi quaeque gens consistunt. 2, 60, 7 eos qui postea *pari* v. fuerint (atque Hercules), in cognomentum eius adscitos (esse). — G 3, 6 nec tam vocis ille quam virtutis *concentus* videtur. 15, 16, 16 decesserat certamen virtutis et ambitio gloriae. V, 17, 2 Civilis . . . instruxit aciem, locum pugnae *testem* virtutis ciens. — 3, 41, 9 spectatus et Sacrovir intecto capite pugnam . . . ciens *ostentandae*, ut ferebat, virtutis. G 14, 2 v. principis non *adaequare*. — 14, 1 turpe principi *virtute* *vinci*. A 29, 15 inter plures duces v. et genere *praestans* Calgacus. 13, 54, 19 (Frisiorum reges) postquam audiverant earum gentium legatis id honoris datum, quae v. et amicitia R. *praecellerent*, nullos mortalium *armis* aut fide ante Germanos esse exclamant. G 29, 1 omnium harum gentium v. *praecipui* Batavi. IV, 15, 4 gens (Canninefatum) . . . origine lingua v. *par* Batavis. G 42, 3 ipsa etiam sedes . . . virtute *parta* (est). 12, 35, 4 miles . . . cuncta virtute [Pichena virtuti] *expugnabilia* clamitare. — 14, 36, 2 Suetonius . . . quamquam *confideret* *virtuti*, . . . G 7, 1 reges ex nobilitate, duces *ex* v. sumunt. 2, 20, 16 utrisque necessitas in loco, spes in v., salus ex victoria. IV, 71, 24 cf. 1. — *quasi pro pers. dictum* G 20, 6 donec aetas separet ingenuos, virtus adgnoscat. 31, 4 nec nisi hoste caeso exuere votivum obligatumque virtuti oris habitum.

B) i. q. *genus vel exemplum boni, positum a*) in

vita ac moribus a) c. *sim.* et *opp.* A44,9 vera bona, quae in virtutibus sita sunt, impleverat (Agricola). 6,51,14 morum tempora illi (Tiberio) diversa: egregium vita fama, quoad privatus . . . fuit; occultum ac subdolum fingendis virtutibus, donec Germanicus ac Drusus superfuere; idem inter bona malaque mixtus incolu matre. III, 51, 11 acrior apud maiores, sicut virtutibus gloria, ita flagitiis paenitentia fuit cf. 13 *exempla recti*. D31,11 qui cognovit . . . vim virtutum pravitateque vitiorum et intellectum eorum, quae nec in virtutibus nec in vitiis numerantur. I,5,15 ut (milites) haud minus vitia principum amarent quam olim virtutes verebantur. 30,2 nihil adrogabo mihi nobilitatis (seeladel) aut modestiae (ehrbarkeit); neque enim relatu virtutum in comparatione Othonis opus est. vitia, quibus solis gloriatur, evertere imperium cf. 10 nemo enim unquam imperium flagitio quaesitum bonis artibus exercuit. 49,11 ipsi (Galbae) medium ingenium, magis extra vitia quam cum virtutibus. 52,11 aviditate imperi dandi ipsa vitia (Vitellii) pro virtutibus interpretabantur. 71,4 dilatae voluptates, dissimulata luxuria . . . eoque plus formidinis adferebant falsae v. et vitia reditura. III,77,24 L. Vitellio quamvis infami inerat industria, nec virtutibus, ut boni, sed quo modo pessimus quisque, vitiis valebat. 2,2,16 prompti aditus, obvia comitas; ignotae Parthis v., nova vitia, et quia ipsorum moribus aliena, perinde odium pravis et honestis. I,10,8 luxuria industria, comitate adrogantia, malis bonisque artibus mixtus: nimiae voluptates, cum vacaret; quotiens expedierat, magnae v. 71,4 cf. supra. II,5,16 tribuni centurionesque et vulgus militum industria licentia, per v. per voluptates, ut cuique ingenium, adscisciebantur. 91,10 quae grata sane et popularia, si a virtutibus proficiscerentur, memoria vitae prioris indecora et vilia accipiebantur.

β) A9,15 integritatem atque abstinentiam in tanto viro referre iniuria virtutum fuerit. — I,71,14 Celsi salus ne militibus quidem ingrata fuit, eandem v. (sc. fidem) admirantibus, cui irascebantur. 1,75,9 Caesar . . . erogandae per honesta pecuniae cupiens, quam v. diu retinuit, cum ceteras exueret. 15,21,10 quaedam v. odio sunt, severitas obstinata, invictus adversum gratiam animus. I,71,4 falsae v. 10,8 magnae v. A46,4 nos . . . ab infirmo desiderio . . . ad contemplationem v. tuarum voces, quas neque lugeri neque plangi fas est. — 15,48,7 species virtutibus similes cf. A. a. α. 16,6,10 laudavit ipse . . . formam eius (Poppaeae) . . . aliaque fortunae munera pro virtutibus.

b) in ingenii aliqua facultate i. q. *vorzug*, *verdienst* I,72,4 Tigellinus . . . praefecturam vigilum et praetorii et alia praemia virtutum . . . vitiis adeptus, crudelitatem mox, deinde avaritiam . . . exercuit. II,82,10 multos praefecturis et procurationibus . . . percoluit, egregios viros . . . quibusdam fortuna pro virtutibus fuit. A8,5 habuerunt virtutes spatium exemplorum. 13,8,7 videbatur locus virtutibus patefactus. A4,5 pater (Agricolae) . . . studio eloquentiae sapientiaeque notus, usque ipsis v. iram Caesaris meritis. 4,71,11 nullam aequae Tiberius, ut rebatur,

ex v. suis quam dissimulationem diligebat. 40, 35 nihil esse tam excelsum, quod non v. istae (Seiani) tuusque in me animus mereantur. III, 6,5 ferebatur Corbulonis virtutes criminatus. 13, 18,10 nomina et virtutes nobilium, qui etiam tum supererant, in honore habere.

c) in utroque i. q. *vorzug*, *auszeichnung* A41, 18 Agricola simul suis v., simul vitiis aliorum in ipsam gloriam praeceps agebatur. II,5,9 egregium principatus temperamentum, si demptis utriusque vitiis solae v. miscerentur. 82,7 ipse Vespasianus . . . bonos laude, segnes exemplo incitare . . . vitia magis amicorum quam virtutes dissimulans. 6,46,15 Gaio Caesari . . . omnia Sullae vitia et nullam eiusdem virtutem habiturum praedixit. 1,80,8 neque enim eminentis v. sectabatur (Tiberius), et rursus vitia oderat: ex optimis periculum sibi, a pessimis dedecus publicum metuebat. 3,65,3 praecipuum munus annalium reor, ne virtutes sileantur, utque pravis dictis factisque ex posteritate et infamia metus sit. I,3,1 non adeo virtutum sterile saeculum, ut non et bona exempla prodiderit. — A1,12 virtutes isdem temporibus optime aestimantur, quibus facillime gignuntur. 1,15 saeva et infesta virtutibus tempora. 41,3 infensus virtutibus princeps. I,2,15 omissi gestique honores pro crimine et ob virtutes certissimum exitium. A40,18 uti militare nomen, grave inter otiosos, aliis v. temperaret, tranquillitatem atque otium penitus hausit, cultu modicus, sermone facilis. 2,73,2 funus (Germanici) . . . per laudes ac memoriam virtutum eius celebre fuit cf. 73,13. 15, 65,5 traderetur imperium Senecae, quasi insonantibus claritudine virtutum ad summum fastigium delecto. 4,38,21 unum insatiabiliter (principibus) parandum, prosperam sui memoriam; nam contemptu famae contemni virtutes.

d) in animi robore G18,8 ne se mulier extra virtutum cogitationes extraque bellorum casus putet i. q. männliche taten.

virus. 12,66,11 paratum (est) v., cuius minister . . . fuit Halotus. 13,15,27 decoquitur v. cognitum antea venenis rapidum.

vis. I) *propr.* A) i. q. *kraft*, *stärke a*) in univ. α) de animant. 15,15,14 flumen Arsaniam . . . vi equorum perrupere. 1,68,18 legiones, quamvis plus vulnerum . . . fatigaret, vim sanitatem copias, cuncta in victoria habuere. 12,44,8 Radamistus . . . vi corporis insignis. III,33,10 dum . . . gravia auro templorum dona sibi quisque trahunt, maiore aliorum vi truncabantur. — *plur.* D10,23 si . . . tibi Nicostrati robur ac vires di dedissent. II,69,13 vires (militum) luxu corrumpebantur. III,22,2 recuperatis cibo somnoque v. 12,66,2 refovendis v. mollitia caeli . . . Sinuessam pergat. 6,50,1 iam Tiberium corpus, iam vires, nondum dissimulatio deserebat.

β) de reb. i. q. *wirkungskraft* IV,81,15 huic non exesam (esse) vim luminis et redituram. V,7,3 terram ipsam, specie torridam, vim frugiferam perdidisse. IV,81,17 artus, si salubris v. adhibeatur, posse integrari. 12,67,3 nec vim medicaminis statim intellectam (esse). 15,64,15 cluso corpore adversum v. veneni. V,6,7 si vim ferri adhibeas. 12,56,8 spatium amplexus ad v. remigii, gubernantium artes, impetus navium.

14,60,8 vi tormentorum victis quibusdam (ancillis), ut falsa adnuerent. 6,37,6 Euphraten nulla imbrum vi sponte . . attolli. — *accedit vis violentiae* 4,62,21 nequedum comperto, quos illa vis (sc. ruina theatri) *perculisset, . . latior . . metus. 3,72,11 tamquam labore . . eius tanta vis (sc. incendium) unum intra damnus stetit. — 4,64,13 statuam vim ignium bis elapsam. V,6,26 ubi vapore terrae, vi solis inaruerint (bituminis moles). 15,47,2 vis fulgurum non alias crebrior. 13,35,13 ambusti multorum artus vi frigoris. 12,57,7 vis aquarum prorumpens proxima trahebat. V,23,19 castra . . vi fluminis differabantur. 2,17,19 plerosque . . vis fluminis (operuit). G45,26 (sucina) vi tempestatum in adversa litora exundant. II,8,8 vi tempestatum Cythnum insulam detrusus. 2,24,18 miracula narrabant, vim turbinum, monstra maris. 69,10 saevam vim morbi augebat persuasio veneni. 16,13,4 omne mortalium genus vis pestilentiae depopulabatur. 4,45,11 nullam vim tantam doloris fore, ut veritatem eliceret.

b) 6,28,19 (phoenicem nido) v. *genitalem* adfundere, ex qua fetum oriri.

c) in re milit. c) *sing.* i. q. *wehrkraft* 2,44,8 vis nationum, virtus ducum in aequo (erat). 15,13,8 neque eandem vim Samnitibus . . (sc. fuisse) *ac *Parthis (sc. esset). III,1,7 Germanicarum legionum vim famamque extollebant. 4,73,17 missis nuntiis vim legionum inplorabat. 12,33,4 (Caratacus) locorum fraude prior, vi militum inferior. II,14,15 Vitelliani, quibus minor peditum vis, in equite robur. III,5,5 plebem quoque et vim equitum, qua sola valent, offerebant. 6,34,6 illis sola in equite vis: Pharasmanes et pedite valebat.

β) plur. i. q. *streitkräfte, wehrmacht* c) c. *sim.* D 37,10 Pompeium et Crassum non viribus modo et armis, sed ingenio quoque et oratione valuisse. II,74,2 Vespasianus bellum armaque et procul vel iuxta sitas v. circumspectabat. 15,2,18 ipse (Vologeses) . . v. intimas molemque belli ciet. I,61,1 adiuncto Britannico exercitu ingens viribus opibusque Vitellius. II,19,8 quod coloniam virium et opum validam robur ac sedem bello legisset. 81,2 cf. ββ. IV,69,12 quibusdam (provinciarum) opes viresque . . per iurgia iactantibus. 86,6 bellum adversus patrem agitaverit (Domitianus) an opes viresque adversus fratrem, in incerto fuit. I,87,8 addidit classi urbanas cohortes . . , viris *et [Lips. vires et] robur exercitus. II,11,8 quo plus virium ac roboris, e fiducia tarditas inerat. 31,9 coniunctis Caecinae ac Valentis copiis nulla ultra . . mora quin totis v. certarent. 2,77,8 si teneat exercitum, augeat vires. II,30,10 cf. ββ.

ββ) 12,33,2 Siluras super propriam ferociam Carataci viribus confisos. II,16,5 iuvare Vitellium Corsorum viribus statuit, inani auxilio. III,9,6 opprimi universis Vitellianorum v. duae legiones . . potuere. IV,76,3 quarum (gentium) terrore fractae populi R. vires opterentur. II,16,15 longe Germaniam viresque legionum (esse). 66,5 Bedriacensi acie . . vires legionis non adfuisse. IV,15,21 viribus cohortium abductis. II,57,2 Vitellius . . ut ad integrum bellum reliquas Germanici exercitus v. trahebat. A 29,12 legationibus . . omnium civitatum vires exceverant.

III,46,13 fortuna populi R., quae Mucianum viresque Orientis illuc tulit. 11,9,1 distractis Orientis v. et quoniam inclinarent incertis. II,6,5 civium arma . . viribus Occidentis coepta (sunt). 15,13,16 ipsum adversus duas legiones totis regni viribus advenisse. III,54,13 ut ad vires hostium spectandas . . ipse mitteretur. II,30,7. IV,85,9 cf. infra. — G 30,15 equestrium v. id proprium, cito parere victoriam. III,60,9 esse adhuc Vitellio v., ambiguas, si deliberarent, acres, si desperassent. 15,2,18 v. intimas i. q. robur virium cf. ca. II,83,4 gnarus modicas v. sibi (esse). III,8,5 modicae municipio v. (erant). I,8,9 Germanici exercitus, quod periculosissimum in tantis v., solliciti et irati. II,58,5 Albinus . . haud spernendis v. agebat. 81,2 accessere cum regno Sohaemus haud spernendis v., Antiochus vetustis opibus ingens. 46,5 superesse adhuc novas v. III,1,14 mora novas v. adfore, *ex praesentibus nihil perituro. II,30,7 expositos (esse) se tanto pauciores integris hostium v. III,2,17 quod . . Moesici exercitus integras v. attulerint. II,31,9 totis v. cf. ca. 15,13,16 cf. supra. III,1,4 donec a tergo v. universae consurgerent. 9,6 cf. supra. II,57,2 reliquas v. IV,33,18 dum alienis v. confidunt, suas reciperere cf. II. b. β. I,51,28 ubi v. suas respexerint. II,6,14 cf. infra. IV,17,17 Gallias suismet v. concidisse. 12,15,8 diffisi propriis v. Aquila et Cotys . . externas et ipsi gratias quaesivere. — III,10,3 adventu duarum legionum . . ostentare vires . . placuit cf. 15,9,10 ostentatio virium. A 14,13 insulam ut v. rebellibus ministrantem adgressus. 38,15 datae ad id v. III,2,17 integras v. adferre. I,51,28 v. suas respicere. II,6,14 fremere miles et v. suas circumspicere. 74,2 cf. ca. 15,2,18 ciere. A 29,12 ex-cire cf. supra. II,32,27 auctis v. certaturos. 2,77,8 cf. ca. 4,24,4 augeat v. IV,79,5 antequam hostes reparatis v. ad spem . . accingerentur. 2,3,2 fusus reparat v. II,54,4 superventu . . legionis, iunctis a Brixello v., caesos virotes (esse). III,56,14 dispergit v. 13,37,7 dispertit v. IV,39,22 v. abolet (i. q. infringit) dimissa . . legione septima. 85,9 quoniam benignitate deum fractae hostium v. forent. 76,3 fractas . . v. obterere cf. supra. — III,2,9 nec procul Germaniam, unde vires; . . iuxta Gallias Hispaniasque, utrimque viros, equos, tributa, . . opes urbis. 54,4 consultantanti supererant spes viresque. IV,56,10 vires ad coërendum deerant, infrequentibus infidisque legionibus. I,89,13 Oriens Occidensque et quidquid utrimque virium est a tergo, . . longo bello materia. II,32,5 nec multum v. a tergo (esse). 30,10 plus v., prope duplicatus legionum auxiliorumque numerus erat Valenti. 4,14 (non) quo satis v. obsessis ad tolerandas necessitates superasset. IV,15,15 nec . . satis v. ad arcendum (impetum) erat. 4,5,21 neque multo secus in iis (sc. sociis trirēmibus) alisque et auxiliis cohortium virium. 13,41,11 nec id nobis v. erat, quod . . divideretur. — A 25,5 (classis) ab Agricola adsumpta in partem virium. G 34,4 maioribus minoribusque Frisiis vocabulum est ex modo v. 12,10,10 subveniendum (esse) sociis v. aemulis. 15,9,10 colles . . occupantur, tanta celeritate et ostentatione v., ut . . — I,36,14 postquam universa classicorum legio sacramentum eius (Othonis) accepit, fidens

viribus . . ita coepit. — 9,14 longis spatiis discreti exercitus . . nec vitiiis nec viribus miscebantur. III,15,2 discordes animis, discretos viribus hostium exercitus adgredi statuit. G43,18 Harii super vires, quibus enumeratos paulo ante populos antecedunt, truces.

B) i. q. *robur in usum versum, gewalt, gewalttätigkeit* a) in univ. a) c. *oppos. et sim.* 14,20, 15 qui (princeps et senatus) non modo *licentiam* vitiiis *permiserint*, sed vim adhibeant, *ut proceres R. . . scaena polluantur. 13,26,8 vine an aequo . . iure agerent. 1,9,20 ius apud cives, *modestiam* apud socios (esse); . . pauca admodum vi tractata, quo ceteris quies esset. 3,26,6 postquam exui aequalitas et pro modestia ac pudore ambitio et vis *incedebat. 1,2,14 invalido *legum* auxilio, quae vi, ambitu, postremo *pecunia* turbabantur. II,62,13 priores id principes pecunia et saepius vi perpulerant. III, 41,6 aderant (Valenti) vis et pecunia et ruentis fortunae novissima libido. 2,39,4 *fraude* aut vi raptum Agrippam. 42,13 ignarus *doli* vel . . vim metuens. 4,3,2 quia vi tot simul corripere intutum, dolus intervalla . . poscebat. 6,33,2 Pharasmanem perpulit dolo et vi conatus suos iuvare. II,16,17 aversi repente animi, nec tamen aperta vi: aptum tempus *insidiis* legere. III, 68,5 repentina vis dictatorem Caesarem oppresserat, occultae Gaium insidiae. — 14,14,21 merces ab eo, qui iubere potest, vim *necessitatis* adfert. 6,1,15 vim, *raptus* (entführung) suaque ipsi libita velut in captos exercebant. III,33,7 vi *manibusque* rapientium divulsus. II,56,3 Vitelliani spoliare, rapere, vi et stupris polluere. 14,3,5 interficere . . veneno an ferro vel qua alia vi. A15,8 vim et *contumelias* miscere.

β) II,8,15 trepidus et vim *metuens* (aufugit). 2,42,13 cf. a. 6,11,12 quod civium audacia turbidum, nisi vim metuat. 1,19,9 cur contra morem obsequii . . vim *meditentur*? III,10,20 v. *parare*. 2,64,15 resistenti vim [Rhenan.; M resistendum] *facere*. 13,39,4 neque commeatibus vim facere potuit. 14,20,15 v. *adhibere* cf. a. 6,38,15. 12, 59,7 vim vitae suae *attulit*. 16,17,25 v. sibi attulit. 12,47,3 non ferro, non veneno v. adlaturum. 14,14,21 cf. a. 12,55,4 vim cultoribus . . ac plerumque in mercatores . . *audebant*. — II,16,17 *aperta* vi. III,68,5 *repentina* vis. 10, 20 *extrema* vis parabatur. 1,39,17 ni aquilifer v. extremam arcuisset. II,49,5 abeuntibus exitium minitabantur, *atrocissima* in Verginium vi, quem clausa domo obsidebant. 2,38,12 *urgere* modestiam senatus, *eandem* v. in me transmittere. 14,61,9 metu atrox (Poppaea), ne vulgi *acrior* v. ingrueret i. q. feindseligkeit. 1,22,1 *flagrantior* inde v., plures seditioni duces. 4,66,3 *accusatorum maior* in dies et *infestior* v. sine levamento grassabatur. — 13,48,2 illi vim *multitudinis*, hi magistratum . . avaritiam increpantes. 14,61 *vulgi* cf. supra. 16,23,4 vim *civitatis* Pergamenae, prohibentis Acratum . . statuas . . evehere, inultam omiserat. 4,66 *accusatorum* v. cf. supra. V,2,4 Saturnus vi *Iovis* pulsus. 2,62,5 *Catualda*, profugus olim vi *Marobodui*. — IV,19,11 num obsequium abnuentes vi *coerceret*. 12,7,1 haud defuere qui . . vi *acturos* testificantes erumperent curia. 13,26,8 cf. a. 37,18

cf. b. a. 1,9,20 vi *tractare* cf. a. 13,25,13 *vi **attemptantem* (principem) acriter reppulerat. 1,35, 19 ni proximi prensam dextram vi *adtinuissent*. 12,43,7 pulsum in extremam fori partem vi *urgebant*. 13,57,3 dum flumen gignendo sale fecundum . . vi *trahunt*. — A28,5 adactis per v. gubernatoribus. 3,27,7 leges . . per v. latae sunt. 4,13,6 Vibius . . de vi publica damnatus.

b) in re milit. i. q. *arma, impetus* a) c. *oppos. et sim.* A22,7 nullum . . castellum aut vi hostium expugnatum aut *pactione* ac fuga desertum. 13, 37,18 quia *causa* (das in der sache liegende recht) quam vi agere mallent cf. 15,2,10 causa quam armis. IV,23,21 obpugnatores . . desperata vi (verterunt) consilium ad *moras*. 2,26, 11 plura *consilio* quam vi perfecisse. 12,49,13 *moderatione* plura quam vi composuerat. 4,50,6 Dinis . . longo usu vim atque *clementiam* R. edocuit. 15,24,7 satis adprobatam (esse) vim; datum et *lenitatis* experimentum. II,76,26 ne Othonem quidem ducis *arte* aut *exercitus *vi, sed praepropera ipsius desperatione victum. IV,16,8 ubi *insidiae* parum cessere, ad vim transgressus. 12, 44,14 vim (i. q. irruptionem) differendam et potiore *dolum*, quo incautum opprimerent. IV, 19,22 cuncta . . non inertia militis neque hostium vi, sed *fraude* ducum evenire. 14,24,8 ex duobus castellis . . alterum *impetu* captum (est); qui primam vim depulerant, *obsidione* coguntur. II,23,5 ne longius obsidium et vim Germanici exercitus parum tolerarent. 4,51,18 proxima sponte incolarum recepta: reliquis, quo minus vi aut obsidio subigerentur, . . saeva hiems subvenit. — G14,10 magnum comitatum non nisi vi *belloque* tueare cf. 14,14 materia munificentiae per bella et *raptus*. IV, 23,5 non loco neque munimentis labor additus: vis et *arma* satis placebant. 68,6 Varus praetorianis praepositus vim atque arma retinebat. 11,23,15 quorum avi . . exercitus nostros *ferro* vique ceciderint. 15,11,2 vi ac *minis* alares exterruit, legionarios obtulit cf. editt. III,53,10 quod (Antonius) . . Vitellii legiones equestri *procella*, mox peditum vi (gewaltstoss: Her.) . . fudisset, id pulcherrimum (esse).

β) I,14,3 Galba . . anxius, quoniam *exercituum* vis erumperet. II,23,5. 76,26 cf. a. A22,7. IV, 19,22 v. *hostium*. III,53,10 *peditum* cf. a. 2,40,4 anceps . . vine *militum* servum suum coerceret. 11,9,2 casus Mithridati datus est occupandi Armeniam, vi militis R. ad excindenda castellorum ardua. 1,55,11 Varus fato et vi *Armini* cecidit. 57,2 legati a Segeste venerunt auxilium orantes adversus vim *popularium*, a quis circumsedebatur. — III,46,2 seditione legionum, *externa* vi, perfidia sociali prope adflicta R. res. 13,54,8 Avitus . . minitando vim *Romanam*, nisi abscederent Frisii . . perpulit (reges) preces suscipere. 4,50,6 cf. a. 11,19,15 Claudius *novam* in Germaniam v. prohibuit. 14,24,8 *primam* v. depellere. III,71,14 diversos Capitolii aditus invadunt . . ; *improvisa* utraque vis; *propior* atque *acrior* per asylum ingrueret. — II,85,11 tres Moesicae legiones . . adliciebant Pannonicum exercitum aut abnuenti vim *parabant*. III,20, 21 quin potius . . advectis tormentis machinisque, vim victoriamque nobiscum *ferimus*? 15,

5,3 Corbulo . . misit ad Vologesen qui expostularent vim provinciae *inlatam*: . . cohortes R. circumsederi. 12,45,13 Radamistus . . obsidium incipit; et cum vis *neglegeretur*, avaritiam praefecti emeretur. 15,13,7 vis (übergewalt: Roth) *si [al. si vis] *ingrueret* cf. 14,61,9. III,71,14 cf. supra. — de *impetu incursionis* 1,51,14 hostes . . latera et frontem *modice* adsultantes, tota vi novissimos incurrere. 2,11,14 ceteros vis sua aut equites . . subvenientes periculo exemere.

C) i. q. *masse, haufe a)* de reb. A 36,4 *magnam* v. *telorum* superfundere. V,12,16 magna vis *frumenti* ambusta. 16,1,6 magna vis auri. V, 23,3 *adiecta ingens lintrium* v. — 11,6,9 ut, quo modo vis *morborum* pretia medentibus, sic fori tabes (prozessesuche) pecuniam advocatis ferat.

b) *de animant.* α) 12,63,7 vis *piscium* **immensa* . . hos ad portus defertur. 15,12,5 comitabantur exercitum . . *magna* v. *camelorum*. — 5,13 exorta vis [M vi] *locustarum* *ambederat quidquid herbidum. — 6,16,1 *magna* v. *accusatorum* in eos inrupit. 13,52,5 Silvanum magna v. *accusatorum* circumsteterat. *IV,46,5 *immensa* pecunia *tanta* vis *hominum* retinenda erat. 4, 62,12 (moles amphitheatri) *immensam* v. *mortalium* . . operit. β) in *re milit.* 4,47,11 castellum, quod *magna* v. armata aut incondita tuebatur. II,56,11 adritis Italiae rebus *tanta* *peditem* *equitum*que v. *damnaque* . . aegre tolerabantur. III,15,7 *ingens Germanorum* v. per Raetiam timebatur cf. Her. 12,29,12 v. *innumera*, Lugii aliaeque gentes, adventabant. III, 34,4 (Cremona) condita erat . . propugnaculum adversus Gallos . . et si qua *alia* v. per Alpes rueret.

II) *transl.* a) i. q. *macht, einfluss α)* *sing.* 1) c. *sim.* et *opp.* G 42,8 vis et *potentia* regibus ex auctoritate R. 2,60,20 (dona et utensilia) haud minus *magnifica*, quam nunc vi Parthorum aut *potentia* R. iubentur cf. Nipp. D 19, 24 iudices, qui vi et *potestate* (i. q. faktische und amtliche macht), non iure aut legibus cognoscunt. II,39,2 honor imperii penes Titianum fratrem, vis ac potestas penes Proculum praefectum. III,11,15 digressu consularium uni Antonio vis ac potestas in utrumque exercitum fuit. 11,1,6 qui . . moneret Claudium cavere vim atque *opes* principibus infensas. — *opp. inani speciei* IV,11,9 vim principis amplecti, *nomen* remittere. 39,8 eius (Domitiani) *nomen* . . edictis praeponeretur, vis penes Mucianum erat. Cf. IV,75,5 β. 1. 6,43,13 inane *nomen* (imperii) apud inbellem . . vim in Abdagaesis domo (esse). II,39,2 *honor imperii* . . vis . . cf. supra. III,50,8 *ducebat* Pompeius consularis; vis consiliorum penes Bassum legionis legatum i. q. war die seele des ganzen: Wolf. 6,30,22 magis *fama* quam vi stare res suas. 3,30,17 *speciem* magis in amicitia principis quam vim tenuit. 13,31,11 *vectigal* . . remissum, *specie* magis quam vi. 3,60,1 Tiberius vim principatus sibi firmans, *imaginem* antiquitatis senatui praebebat. 15,14,9 Vasaces imaginem retinendi largiendive penes nos, vim penes Parthos memorat. 31,8 apud quos (sc. Romanos) vis imperii valet, *inania* tramittuntur.

2) IV,85,14 ipse . . vim fortunamque *principatus* e proximo ostentaret. 1,6,19 neve Tiberius vim principatus resolveret. 3,60,1 cf. 1. 2,36,17 favorabili . . oratione vim *imperii* tenuit. 15,31,8 cf. 1. 6,48,10 Tiberius . . vi *dominationis* convulsus et mutatus. 15,69,2 quia *speciem* iudicis induere non poterat, ad vim *dominationis* conversus. 4,2,1 vim *praefecturae* modicam antea intendit. 3,12,9 *privatas inimicitias* *non *vi *principis* ulciscar. 5,5,6 paratos ad ultionem vi principis impediri. IV,11,9 cf. 1. 48,10 *legatorum* vis [M ius corr. ex vis] adolevit diuturnitate officii. 4,15,10 si vim *praetoris* usurpasset. II,86,3 (legiones) Vespasiano accessere, vi praecipua *Primi Antonii*. 2,3,8 Artaxias . . *Arsacidarum* vi seque regnumque tutatus est. — 4,10 si *nostra* (sc. Romana) *vi defenderetur (Vonnones). IV,21,2 *Civilis* . . vim *Romanam* reputans i. q. übermacht. 69,1 Iulius Auspex . . vim R. pacisque bona dissertans. 3,60,14 (reges), qui ante vim R. valuerant. 6,42,4 trecenti . . delecti ut senatus, sua populo vis. 12,27,1 Agrippina, quo vim suam sociis quoque nationibus ostentaret. 1,31,4 daret se legionibus vi sua cuncta tracturis. 13,19,2 nihil . . tam instabile . . est quam fama *potentiae* non sua vi nixae. II,10,10 *propria* vi Crispus incubuerat delatorem fratris sui pervertere i. q. mit aufbietung seines persönlichen einflusses: Her. V,1,3 Titus . . *maiore* tum vi fama *potentiae* agebat, certantibus provinciarum et exercituum studiis. 4,2,1 v. *modicam*. II,86,3 *praecipua* cf. supra. IV,1,18 inter turbas et discordias pessimo cuique *plurima* vis. 55,15 *plurima* vis penes Treveros ac Lingonas. 15,36,15 *in *re *p. populum R. vim plurimam habere. — 12,20,11 nec sibi vim ad exsequendum deesse. 3,70,6 non debere eripi patribus vim *statuendi*. 15,14,9 cf. 1. 34,11 criminatione eo usque valuit, ut gratia, pecunia, vi *nocendi* etiam malos praemineret. — 12,60,2 parem vim (i. q. geltung) *rerum* habendam a procuratoribus suis iudicatarum, ac si ipse statuisset. A 11,8 proximi Gallis et similes sunt, seu durante *originis* vi [Rhenan.; codd. usu], seu . . 6,19,13 intercederat . . commercium vi *metus*. 13,13,4 vi *amoris* subactus (exuit) obsequium in matrem.

β) *plur.* 1) c. *sim.* et *opp.* 14,52,2 mors Burri infregit Senecae *potentiam*, quia nec bonis artibus idem virum erat altero velut duce amoto, et . . G 13,13 haec *dignitas*, haec vires, magno semper electorum juvenum globo circumdari. II,99,16 admonebatur, ut inpar apud Vitellium *gratiam* viresque apud novum principem pararet. — IV,75,5 Mucian ac Domitiani *vana* et sine viribus nomina.

2) 15,42,7 viribus *principis* includere i. q. die machtmittel vergeuden. G 42,2 praecipua *Marcomanorum* gloria viresque. 35,10 id praecipuum virtutis ac virium (Chaucorum) argumentum est, quod, ut superiores agant, non per iniurias adsequuntur. I,74,14 addidit epistulas Valens . . de viribus *partium* magnificas. III, 13,4 (Caecina) Vespasiani virtutem viresque partium extollit. 76,11 Tiro . . pecuniam acerbe per municipia conquirendis plus invidiae quam virium partibus addebat. II,75,4 apud victos plus querimoniarum quam virium (esse). IV,55,20

disceptaturas Gallias, quem virium suarum terminum velint. 4,55,4 undecim urbes certabant, pari ambitione, viribus (i. q. bedeutung) diversae cf. 55,8 tramissi ut parum validi. 1,4 saevire ipse (Tiberius) aut saevientibus vires *praebere*. D39,5 quantum virium (i. q. wirkungskraft) *detraxisse* orationi auditoria et tabularia credimus? 4,14,13 Oscum quondam ludicrum . . eo flagitiorum et virium venisse, *ut . .

b) i. q. *kraft, fähigkeit* α) *sing.* D21,40 videmus, *quam iudicio eius vis aut *animi aut ingenii* suffecerit. 37,23 crescit cum amplitudine rerum vis ingenii. 2,12 Aprum ingenio potius et vi *naturae* quam institutione et litteris famam eloquentiae consecutum. 10,29 effervescit vis pulcherrimae naturae tuae. 11,28,5 iuvenem nobilem dignitate formae, vi *mentis* . . maiorem ad spem adeingi. — 13,3,16 Gai turbata mens vim *dicendi* non corrupit. 14,52,10 (Burrum) detrectare vim eius (Neronis) equos regentis.

β) *plur.* D8,10 exempla edidit, ad quam usque fortunam homines *ingenii* viribus pervenerint. 21,14 nec voluntatem ei . . sed ingenium ac vires defuisse. 26,23 (Severus) ipsarum virium robore multum ceteros superat. IV,33,18 is error addit animos, et dum alienis viribus (streitkräfte) confidunt, suas (sc. vires animi) recepere.

c) i. q. *energie, ungestüm* D24,2 agnoscitisne . . vim et *ardorem* Apri nostri? quo torrente, quo *impetu* saeculum nostrum defendit? A8,2 temperavit Agricola vim suam ardoremque compescuit. I,62,8 ardor et vis militum ultro ducis munia implebat. [Codd. D26,18 quamquam (Severus) in magna parte librorum suorum plus vis habeat quam *sanguinis* (kraft). De gen. vis a plurimis editt. reiecto cf. Sirker, tac. formentl. § 39.] 15,2,12 si cunctatione deliqui, *virtute* corrigam. vestra quidem vis et gloria *in integro est. I,48,21 (Vinius) prout animum intendisset, pravus aut industrius, eadem vi i. q. unterschiedenheit. 16,28,1 initium faciente Cossutiano, maiore vi Marcellus . . clamitabat i. q. heftigkeit.

d) i. q. *aufgabe, wesen, bedeutung* D5,25 cuius (eloquentiae) vis et *utilitas* . . aliorum perflugio et tutela intellegitur. 30,27 neque *oratoris* vis et *facultas* sicut ceterarum *rerum* (i. q. artium), angustis . . terminis cluditur. — 31,11 qui cognovit naturam humanam et vim *virtutum* pravitateque vitiorum et *intellectum* eorum, quae nec in virtutibus nec in vitiis numerantur. 8,8 cuius (eloquentiae) numen et caelestis vis multa . . exempla edidit. G43,16 ea vis numini, nomen Alcis. — IV,82,10 vim responsi ex nomine Basilidis interpretatus est. — [Codd. D26,18 cf. c et com. crit.; 33,20 vis pro usus cf. A11,8; I,85,12. III,56,4. IV,22,5 ui (uim) pro ut cf. etiam II,59,6; III,49,6. V,4,17 uim pro viam; Muret. I,79,23. 2,80,14; Wurm 16,15,5.]

viscus. 2,31,7 duos ictus in viscera dextit. 12,51,5 ubi quati uterus et viscera *vibrabantur.

viso. a) α) i. q. *inspicere, inspectare* 1) *abs.* III,65,14 vultus procul visentibus notabantur. 13,54,21 quod comiter a visentibus exceptum (est). 14,63,5 non alia exul visentium oculos maiore misericordia adfecit. 12,56,14 ripas . . multitudo innumera complevit . . visendi cupidine. 6,19,9 iacuit immensa strages, . . neque

propinquis . . assistere, inlacrimare, ne visere quidem diutius dabatur.

2) *atq.* 15,21,2 olim . . privati etiam mittebantur, qui *provincias* viserent. 2,60,8 mox visit (Germanicus) veterum Thebarum magna *vestigia*. 54,7 illum . . *sacra* Samothracum visere nitentem obvii aquilones depulere. II,2,9 illum cupido incessit adeundi visendique *templum* Veneris. I,48,8 uxor mala cupidine visendi *situm* castrorum per noctem . . ingressa. 13,35,6 fuisse in eo exercitu veteranos, qui . . *vallum fossamque* quasi nova et mira viserent. 12,56,3 perrupto monte, quo *magnificentia* operis a pluribus viseretur. 13,54,13 intravere Pompei theatrum, quo *magnitudinem* populi viserent. II,88,14 forum petebant, cupidine visendi *locum*, in quo Galba iacuisset. 4,22,6 Tiberius . . visit *cubiculum*, in quo reluctantis (Aproniae) . . *vestigia* *cernebantur*. 11,3,12 venas exsolvit, viso tamen ante *rogo* iussoque transferri partem in aliam i. q. in augenschein nehmen. 14,13,10 exstructos . . spectaculorum gradus, quo modo *triumphi* visuntur. — in *re milit.* V,22,1 (Cerialis) profectus Novaesium Bonnamque ad visenda *castra*, quae hiematuris legionibus erigebantur. III,54,16 centurio . . ad vires hostium *spectandas* (missus non) *exploratione* occulta fallere Antonium temptavit, sed . . ut *cuncta* viseret postulat. 15,10,10 quos (milites) visendis hostium *copiis* praemisera.

3) *seq. enunt. interrog.* 12,36,6 avebant visere, quis ille tot per annos opes nostras sprevisset.

β) i. q. *conspicere, pass.* i. q. *in conspectu esse* 3,23,4 cuius (Pompei) ea *monimenta* et adstantes *imagines* visabantur. 76,11 praefulgebant Cassius atque Brutus eo ipso, quod *effigies* eorum non visabantur. 15,37,11 *scorta* visabantur nudis corporibus. 4,47,6 *quidam* audentius apertis in collibus visabantur. 11,12,14 *servi liberti paratus* principis apud adulterum visabantur. 16,4,11 ut nulla oris aut narium *excrementa* *viserentur. 15,63,16 ne . . ipse visendo eius (uxoris) *tormenta* ad impatientiam delaberetur. 14,1,14 ituram . . ubi *audiret* potius *contumelias* imperatoris quam viseret i. q. sehen müsse. 6,26,9 quanto propius *mala* rei p. viseret, . . honestum finem voluisse. 13,46,14 ibi (apud Othonem) se (Poppaeam) summa fortuna *digna* visere. 14,20,12 ut *quod* usquam corrumpi et corrumpere queat, in urbe visatur.

b) i. q. *visitare* α) *abs.* A43,8 ex more principatus per nuntios *visentis libertorum primi . . venere. 14,8,18 si ad visendum venisset, refotam nuntiaret.

β) *add. vel suppl. acc.* III,39,4 addidit facinori fidem notabili gaudio, *Blaesum* visendo. 1,5,4 Augustum . . Planasiam vectum (esse) ad visendum *Agrippam*. 2,53,4 Germanicus . . Nicopolim venerat . . viso fratre *Druso* in Delmatia agente. 4,53,2 cum viseret *eum* (Agrippinam) Caesar. 15,30,7 spatium oravit, quo . . *fratres* ante *matremque* viseret. 4,74,8 efflagitabant (senatores) visendi *sui* copiam facerent (Caesar ac Seianus). 14,51,7 cum ad visendum *eum* (Burrum) princeps venisset. 15,61,2 quod a visendo *eo* (Seneca) prohiberetur (Piso). — 60,11 missum se ad aegrotum Senecam, uti viseret (sc. eum). 14,6,9 orare, ut quamvis peri-

culo matris exterritus visendi (sc. sui) curam differret.

*visor. [M 16, 2, 2.]

visus. a) sens. *activo* D 22, 19 lautum patrem familiae . . volo tecto tegi . . quod visum et oculos delectet. 13, 5, 7 quod (velum) visum arceat, *auditus* non adimeret cf. Wölfflin, philol. 27, 114. — 6, 50, 20 adfertur *redire* Tiberio vocem ac visus. 13, 16, 14 redituros paulatim visus sensusque. — 2, 41, 11 *angebatur* intuentium visus eximia ipsius (Germanici) species. 11, 34, 11 codicillos . . tradidit, quis visus Caesaris *averteret*. 13, 5, 7 v. *arcere*. D 22, 19 v. *delectare* cf. supra. — 4, 69, 3 si pone fores adsisterent, *metus visus . . *erat. — 12, 47, 19 visui consuluit, ne coram interficeret cf. 15, 61, 18 aspectui pepercit. 1, 28, 8 ortae nubes offecere visui. 12, 21, 7 cum . . visui populo praerberetur (Mithridates). — 3, 3, 8 animus magnitudinem mali perferre visu non toleravit. 4, 62, 17 qui per diem visu, per noctem ululatus et gemitu coniuges aut liberos noscebant. 74, 19 quos non sermone, non visu dignatus erat. 15, 15, 12 Vologeses . . visu fugientium legionum abstinuit. 2, 39, 16 veritas visu . ., falsa . . incertis valescunt. 4, 2, 3 cohortes una in castra (conduxit), ut . . visu inter se fiducia ipsis . . oreretur. 3, 14, 8 absurdum videbatur . . tot adstantium visu, ipso Germanico *coram*, id ausum (esse Pisonem) cf. Nipp. — 2, 72, 8 (Germanicus) visu et auditu iuxta venerabilis. 1, 61, 6 incedunt maestos locos visuque ac memoria deformis. G 31, 12 acies v. nova. 1, 57, 19 Segestes ipse, ingens v. IV, 22, 9 quo truculentior v. foret (Rheni ripa). 2, 14, 14 corpus v. torvum.

b) sens. *pass.* i. q. *erscheinung* IV, 83, 11 sacerdotibus Aegyptiorum . . *nocturnos* v. aperit. 84, 10 suos Ptolemaei que visus . . exponit. 12, 13, 14 deus . . nocturno v. demonstrat. — [Loc. dub. A 45, 7 nos Maurici Rustici que visus . . perfudit.]

vita. a) i. q. *leben, dasein, lebenszeit* c) *c. sim.* et *oppos.* G 19, 12 unum accipiunt maritum, quo modo unum *corpus* unamque vitam. 16, 31, 9 sic gemmas et vestes . . dedi, quo modo si *sanguinem* et vitam poposcissent. 1, 22, 5 vos . . his innocentibus . . lucem et *spiritum* reddidistis: sed quis fratri meo vitam . . reddidit? 12, 51, 12 Zenobiam . . *spirantem* ac vitae manifestam advertere pastores. D 41, 22 si aut vos prioribus saeculis aut illi . . his *nati* essent ac deus aliquis vitas ac *tempora* repente mutasset. — III, 68, 16 ius *necis* vitaeque civium. IV, 62, 7 omnia in arbitrio eorum, quos vitae necisque dominos fecissent. A 33, 25 honesta *mors* turpi vita potior et *incolunitas* ac decus eodem loco sita sunt. 45, 13. III, 54, 21. V, 13, 16. 2, 31, 10. 71, 8. 6, 25, 7. 11, 37, 16. 14, 59, 8. 64, 2. 15, 59, 16. 63, 9 cf. mors. 16, 26, 12 quorum . . studiis vitam duxerit, eorum gloria peteret *finem*. 6, 26, 6 si proximum amicorum nullis *moriendi* rationibus vitam fugeret. 13, 56, 7 deesse nobis terra *in *vitam (sc. potest), in qua moriamur, non potest. 16, 17, 22 se quidem mori . ., Rufrium autem . . vita frui. 3, 50, 11 vita Clutorii in integro est, qui neque *servatus* in periculum rei p. neque *interfectus* in exemplum ibit. II, 53, 12 ipsum *viventem* quidem relictum, sed sola *posteritatis* cura et abruptis vitae blandimentis. D 13, 10 cf. β.

β) 3, 51, 9 id vitae *spatium* damnatis prorogaretur. 14, 54, 6 in hoc *itinere* vitae . . praesidium peto. 2, 88, 14 septem et triginta annos vitae, duodecim potentiae explevit. 1, 9, 3 *dies* . . vitae supremus. D 22, 8 (orationes) quas iam senior et iuxta *finem* vitae composuit (Cicero). A 43, 1. II, 49, 21. III, 75, 6. 1, 80, 3. 2, 42, 17. 4, 38, 10. 58, 7. 6, 40, 19. 45, 13 cf. finis p. 468^a. A 45, 13 felix non vitae tantum *claritate*, sed etiam opportunitate mortis i. q. im leben. D 13, 10 ne nostris quidem temporibus Secundus Afro vel *dignitate* v. vel perpetuitate famae (nachruhm) cesserit. 5, 20 si ad *utilitatem* v. omnia consilia . . dirigenda sunt. II, 47, 3 virtutem vestram ultra periculis obicere nimis grande v. meae *pretium* puto. III, 54, 21 nec alius iam tibi aut v. aut mortis meae *usus*. 4, 30, 5 dandos (esse) v. usus, cui vita concederetur. 6, 24, 20 nepotem . . extrema v. *alimenta* frustra orantem. II, 53, 12 abruptis v. *blandimentis* cf. α. 15, 64, 7 oblata mitiore spe blandimentis v. evictam (esse). 63, 9 v. *delenimenta* monstraveram tibi, tu mortis decus mavis. 16, 18, 2 nox *officiis* et *oblectamentis* v. transigebatur (Petronio). Vulgo 'vitae' non ad 'officiis' trahitur. IV, 5, 13 (Helvidius Priscus) cunctis v. officii aequabilis (i. q. aequabiliter fungens) III, 68, 16 *ius* v. IV, 62, 7 v. *dominos* cf. α. 4, 50, 9 quibus maior v. quam gloriae *cupido*. 6, 25, 7 morte (adulteri) ad *taedium* v. compulsum. V, 13, 16 maior v. *metus* quam mortis. IV, 49, 26 animadverti in eum iussit, haud perinde *spe* v. quam ira. V, 26, 2 praevenire statuit . . spe v., quae plerumque magnos animos infringit. 12, 8, 2 eo usque spem v. produxerat. — 6, 24, 12 ubi *expes* vitae fuit. 12, 51, 12 v. *manifestus* cf. α.

γ) 3, 50, 11 v. *Clutorii*. III, 68, 16 v. *civium*. 13, 52, 8 quam (senectam) ultra vitam *eorum* produxit, quorum ambitu evaserat. 3, 54, 19 vita *populi R.* per incerta maris et tempestatum cotidie volvitur. 12, 43, 14 navibus et casibus v. *populi R.* permissa est.

δ) 12, 52, 7 neque exuli *longa* posthac v. fuit. 20, 9 cui inopi quanto longiorem v., tanto plus supplicii fore. G 14, 3 infame in *omnem* v. ac probrosam . . ex acie recessisse. D 9, 1 (versibus) *totam* v. Maternus insumere optat. G 19, 12 *unam* v. cf. α. 14, 61, 12 v. *ipsam* cf. ε. A 3, 14 exemptis e *media* v. tot annis. 4, 70, 17 *trepidam* sibi v. (esse). 14, 59, 8 doctores sapientiae . . constantiam opperendae mortis pro *incerta* et *trepida* v. suasisse. 2, 71, 8 quibus insidiis circumventus *miserrimam* v. pessima morte finierim. 14, 48, 20 quo longius *sontem* v. traxisset, eo privatim miseriorem . . futurum. A 33, 25 *turpi* v. cf. α. IV, 76, 21 redituram in animos formidinem . . ac totiens captis *precariam* v.

ε) I, 1, 17 si vita *suppeditet*. 15, 11, 14 donec v. *subpeditet*. 14, 55, 12 dum v. *suppetet*. 4, 39, 17 sibi multum superque vitae *fore*, quod tali cum principe explevisset. 3, 50, 11 v. in integro est. 6, 2, 17 neque sibi vitam tanti (esse), si armis tegenda foret. 11, 37, 16 *transisse* vitam. 4, 62, 16 miserandi magis (erant) quos abrupta parte corporis nondum vita *deseruerat*. 3, 54, 19 v. per incerta maris *volvitur* cf. γ. — G 19, 12 v. *accipere* cf. α. IV, 60, 8 egregiam laudem fine

turpi (maculaverunt) . . vitam orantes. 2,31,10 iuravit Tiberius *petiturum* se v. quamvis nocenti, nisi voluntariam mortem properavisset. 1,22,5 v. *reddere*. 4,30,5 *concedere*. 12,43,14 *permittere*. 16,31,9 *poscere*. 6,2,17 *tegere* cf. supra. 14,61,12 non eo loci res suas *ait, ut de matrimonio certet, quamquam id sibi vita potius, sed v. ipsam in *extremum adductam*. 15,59,16 dum posteris, si vita *praeriperetur*, mortem adprobaret. II,48,17 erecto animo *capesseret* v. 4,39,17 v. *explere* cf. supra. D9,1 *insumere* cf. δ. 12,65,7 ita de se meritum Caesarem, ut v. usui eius *impenderet*. 15,63,4 in contemplatione vitae per virtutem *actae desiderium mariti* . . toleraret. 16,11,5 ne v. proxime libertatem actam novissimo servitio *foederet*. 4,41,5 ut Tiberium ad v. procul Roma amoensis locis *degendam* impelleret. 16,26,12 v. *ducere* cf. α. IV,67,9 quibus artibus . . v. per novem mox annos *traduxerit*, . . suo loco red-demus. 3,24,11 cetera . . memorabo, si . . plures ad curas v. *produxero*. 6,48,2 Domitius . . , Marsus . . produxere v. 14,48,20 v. *trahere* cf. δ. 11,37,1 Messalina Lucullianis in hortis *prolatare* v. 7,7 multos militia, quosdam exercendo agros *tolerare* v. 15,45,17 dum persimplici victu . . v. tolerat. 16,34,12 Arriam . . monet *retinere* v. 6,26,6 v. *fugere* cf. α. 16,19,3 neque tamen praiceps v. *expulit*. 28,19 *abrumperet* v. ab ea civitate, cuius caritatem . . exuisset cf. Nipp. 4,34,7 Cremutius *relinquendae* v. certus. 1,9,4 quod Nolae in . . cubiculo in quo pater eius (Augusti) . . v. *finivisset*. 2,71,8 cf. δ. 83,10 quo in loco v. *finierat* (Germanicus). 4,35,12. 5,8,10. 14,37,12 cf. finio A. [Heinsius 6,50,25 sic Tiberius finivit v.; Ritter v. finivit.] — 6,38,15. 12,59,7 *vim vitae suae attulit*. 14,64,2 puella . . iam vitae [M vita] *exempta* nondum tamen morte adquiescebat. — 1,17,10 si quis tot casus *vita superaverit*. 16,17,22 v. *frui* cf. α. 4,30,8 si quis . . se ipse v. *privavisset*. IV,75,4 Vespasianum . . *excessisse* v. 1,3,10 Agrippa v. *concessit*. 3,30,1. 6,39,8. *12,39,14. 14,51,2 cf. concedo A. b. α. A33,25 mors *vita potior* cf. α. 14,61,11 quamquam id (matrimonium) sibi v. potius cf. supra.

b) i. q. *Lebensführung, Lebenslauf* α) 1,74,3 qui (Hispo) *formam vitae* iniit, quam postea celebrem miseriae temporum . . fecerunt. 13,46,13 devinctam (esse) Othoni per *genus vitae*, quod nemo adaequaret. 16,26,17 sibi actam *actatem* et tot per annos continuum v. *ordinem* non deserendum. 6,22,9 *electionem* v. nobis relinquunt, quam ubi elegeris, certum imminentium ordinem. 15,62,4 *imaginem* v. suae relinquere testatur. 14,31,16 foventibus inpotentiam veterano-rum militibus *similitudine* v. 2,52,26 decreverat patres triumphalia insignia, quod Camillo ob *modestiam* v. impune fuit. 4,40,27 quosdam . . insigni tranquillitate v., nullis rei p. negotiis permixtos. 14,19,4 Servilius . . celebris *elegantia* v., quam clariorem effecit. 5,2,2 nihil mutata *amoenitate* v. 6,14,3 Geminus . . *mollitia* v. amicus Seiano. 15,70,8 (coniurati) non ex priore v. *mollitia* . . periit.

β) D13,3 ne *fortunam* quidem vatum . . comparare timuerim cum *inquieta* et *ancia* orato-

rum v. I,74,3 quemcumque *e quietis locis *pro-digae* v. legisset. 13,43,23 ferebatur *copiosa* et *mollis* v. secretum illud toleravisse. 15,49,13 Scaevino . . v. somno *languida* (erat). 55,14 v. *amoenam* et duris iudicibus parum probatam (fuisse). 4,21,13 (Cassius Severus) *maleficae* v., sed orandi validus. I,72,22 Tigellinus . . *infamem* v. foedavit etiam *exitu* sero et inhonesto. 12,1,3 quis deligeret uxorem Claudio, *caelibis* v. intoleranti. 11,6,12 ad summa provectoris (esse) *incorrupta* v. et facundia. I,15,19 ea aetas tua, quae . . , *ea* v., in qua nihil praeteritum excusandum habeas. II,91,10 quae grata sane . . memoria v. *prioris* indecora . . accipiebantur. IV,80,10 adiunctis prioris v. criminibus. 3,10,6 ut priorem v. accusaret obtinuit.

γ) 3,69,2 ne quis *vita probrosus* et opertus infamia provinciam sortiretur. 6,29,14 Scaurus . . insignis nobilitate . . v. probrosus. 51,12 (morum tempus) *egregium* vita famaue. 15,50,14 (Faenium) v. famaue *laudatum* . . Tigellinus . . anteibat. 4,61,2 Agrippa claris maioribus . . vitaque non *degener*. — 1,53,21 (Sempronius Gracchus) constantia *mortis* haud indignus Sempronio nomine: *vita degeneraverat*. III,28,4 nisi quod neque Antonius neque Hor-mus a fama vitaque sua quamvis pessimo flagitio degeneraverat. IV,7,8 sorte et urna *mores* non discerni: suffragia . . senatus reperta, ut in cuiusque vitam famaque penetrarent. — I,42,5 huc potius eius vita famaue *inclinat*, ut conscius sceleris fuerit. 1,9,8 vita eius (Augusti) varie *extollebatur arguebatur* v. D14,22 Iuli Africani vitam *componendo* spem fecisti plurium eius modi librorum. A1,9 plerique suam ipsi v. *narrare* . . (non) adrogantiam arbitriati sunt. 1,13 narratores mihi v. defuncti hominis venia opus fuit. IV,5,2 res poscere videtur . . , ut v. studiaque eius (Prisci), et quali fortuna sit usus, paucis *repetam*. 1,81,5 (Tiberius) originem cuiusque (candidatorum) et v. et stipendia *descripsit*. 4,53,11 Neronis mater v. suam et *casus* suorum posteris *memoravit*.

δ) 16,14,14 repertis quae de ortu vitaque *Ostorii* composita erant cf. 14,13 dies genitalis eius et *eventura*. D14,22 *Africani* v. A1,13 v. *defuncti hominis*. I,42,5. IV,5,2. 1,9,8 *eius* v. IV,7,8. 1,81,5 *cuiusque* v. cf. γ.

vitabundus. a) *propr.* A37,23 in fugam versi . . rari et vitabundi in *vicem* longinqua atque avia petiere. b) *transl.* III,37,9 Vespasiani nomen suspensi (verlegen) et v. circumibant.

vitalis. 15,64,10 v. *spiritus* cf. albeo.

vitio. part. perf. *subst.* D35,20 vitiatarum electiones.

vitis. a) *propr.* A12,15 solum (Britanniae) praeter oleam vitemque . . patiens frugum. V,5,24 v. *aurea* *in templo reperta (est). b) *meton.* 1,23,12 (centurioni) vocabulum 'cedo alteram' indiderant, quia fracta vite in tergo militis alteram . . ac rursus aliam posebat.

vitium. a) in *univ.* i. q. *missgriff, mangel* α) c. *opp.* IV,34,20 Civilis aderat, non minus vitibus hostium quam *virtute* suorum fretus. A41,19 Agricola simul suis virtutibus, simul vitibus aliorum in gloriam . . agebatur. II,5,8. 82,6 cf. virtus B. c. β) G11,8 *illud* ex libertate v., quod

non simul nec ut iussi conveniunt. — A 32,3 nostris illi dissensionibus ac discordiis clari vitia *hostium* in gloriam exercitui sui vertunt cf. virtus A. a. β. IV, 34, 20 cf. a. A 41, 19 *aliorum* cf. a. II, 5, 8 *utriusque* (Vespas. et Muciani). 82, 6 *amicorum* cf. virtus B. c. — D 18, 16 vitio *malignitatis* humanae vetera semper in laude, praesentia in fastidio esse i. q. schuld.

b) *spec. c)* in oratione D 22, 11 priores eius orationes non carent vitiis *antiquitatis*. 32, 15 ut in actionibus eorum huius quoque cotidiani sermonis foeda ac pudenda v. deprehendantur.

β) in moribus 1) c. *sim.* et *opp.* 3, 53, 8 omittere potius praevalida et adulta vitia quam hoc adsequi, ut palam fieret quibus *flagitiis* impar essemus. — 14, 15, 12 vix *artibus honestis* pudor retinetur, nedum inter certamina vitiorum pudicitia aut modestia aut quicquam *probi moris* reservaretur. D 31, 12 qui cognovit . . vim *virtutum* pravitatemque vitiorum et intellectum eorum quae nec in virtutibus nec in vitiis numerantur. I, 5, 14. 30, 2. 49, 10. 52, 10. 71, 4. III, 77, 25. 2, 2, 16 cf. virtus B. a. I, 72, 5 cf. *ibid.* B. b. 1, 80, 8. 6, 46, 15 cf. *ibid.* B. c. IV, 74, 11 cf. *infra* 4.

2) D 31, 12 *pravitatis* vitiorum cf. 1. A 21, 10 paulatim descensum ad *delenimenta* vitiorum, porticus et balinea et convivorum elegantiam. 15, 48, 13 qui in tanta vitiorum *dulcedine* summum imperium non restrictum . . volunt. I, 20, 8 cum rapacissimo cuique . . sola *instrumenta* vitiorum manerent. 14, 15, 12 *certamina* v. cf. 1. 2, 33, 20 facilem ad sensum Gallo sub nominibus honestis *confessio* vitiorum . . dedit. 16, 18, 9 dein revolutus ad vitia, seu vitiorum *imitatione*, inter paucos familiarium Neroni adsumptus est.

3) D 25, 26 quod in vicem se obtractaverunt . . non est *oratorum* vitium, sed *hominum*. I, 51, 20 super avaritiam et adrogantiam, praecipua *validiorum* vitia. 6, 25, 9 Agrippina . . virilibus curis *feminarum* vitia exuerat. I, 5, 14 v. *principum* cf. 4. 13, 1, 17 Narcissus . . ad mortem agitur, invito principe, *cuius* abditis adhuc vitiis . . mire congruebat. D 29, 10 propria et peculiaris huius *urbis* v. paene in utero matris concipi mihi videntur. — 25, 29 et invidere et livere et *ceteris* humanae *infirmittatis* v. adfici. 28, 10 ego de urbe et his *propriis* ac *vernaculis* v. loquar, quae natos statim excipiunt et per singulos aetatis gradus cumulantur. 29, 10 *propria* et *peculiaris* cf. supra. A 1, 4 magna aliqua . . virtus vicit ac supergressa est vitium parvis magnisque civitatibus *commune*, ignorantiam recti et invidiam. 16, 17 ignoscere v. *blandientibus*. 3, 53, 8 *praevalida* et *adultis* v. cf. 1. 2, 2, 16 ignotae Parthis virtutes, *nova* v. (erant Vononis). I, 51, 20 *praecipua* cf. supra. II, 7, 6 *suismet* v. alterum (Vitellium) bello, alterum (Othonem) victoria periturum.

4) I, 30, 2 vitia, quibus solis gloriatur (Otho), *evertere* imperium. 71, 4 plus formidinis *adferebant* (Othonis) falsae virtutes et v. *reditura*. IV, 74, 11 vitia *erunt*, donec homines, sed neque haec continua et *meliorum* interventu pensantur. — I, 5, 14 ut haud minus vitia principum *amarent* quam olim virtutes verebantur. 1, 80, 8 neque (Tiberius) . . virtutes sectabatur et rur-

sum vitia *oderat*. I, 52, 10 ipsa v. pro virtutibus *interpretabantur*. 3, 54, 29 *accusare* vitia. 53, 8 *omittere* cf. 1. 6, 25, 9 *exuere*. 13, 1, 17 *abdere* cf. 3. G 19, 8 nemo illic vitia *ridet*. — A 16, 17 didicere iam barbari quoque *ignoscere* vitiis blandientibus. 14, 20, 15 qui (princeps et senatus) non modo *licentiam* vitiis *permiserint*, sed vim adhibeant, *ut . . 13, 1, 17 *congruere* cf. 3. — D 25, 29 vitiis *adfici* cf. 3. 12, 8 (eloquentia) in illa casta et nullis *contacta* vitiis pectora influxit. 11, 36, 14 Caesoninus vitiis *protectus* est. III, 77, 25 (L. Vitellius) quo modo pessimus quisque, vitiis *valebat*. G 23, 6 (Germani) haud minus facile vitiis quam armis *vincuntur*. II, 7, 6 *suismet* v. *perire* cf. 3. I, 9, 14 longis spatiis discreti exercitus . . nec vitiis nec viribus *miscebantur*. 12, 64, 15 (Lepida et Agrippina) vitiis *aemulabantur*. IV, 2, 18 L. Vitellius interficitur, *par* vitiis fratri. — 16, 18, 9 *ad v. revolvi* cf. 2.

vito. a) *propr.* 15, *28, 7 *locus*, in quo nuper obsessae cum Paeto legiones erant, [cum] barbaris delectus est ob memoriam laetioris ibi rei, *Corbuloni non vitatus. 38, 20 postremo, *quid* (in urbis incendio) vitarent, *quid peterent* ambigui, complere vias. III, 43, 15 (Valens) magis *quid* vitaret quam cui *federet* certus. . . Massiliensium insulas adfertur. II, 44, 5 Suetonius et Licinius diversis itineribus *castra* vitavere. 64, 3 vitata Flaminiae viae *celebritate* devterere Interannium. 66, 16 legionem . . eo flexu itineris ire iubet, *quo Viennam* vitarent. III, 40, 7 ut . . vitata *Ravenna* Hostilium . . pergerent. IV, 20, 17 victores *colonia* Agrippinensium vitata nihil cetero in itinere ausi. 70, 20 Tutor . . vitato *Mogontiaco* Bingium concessit. 14, 25, 10 vitatis Parthorum *finibus* patrias in sedes remeare. 2, 23, 14 quibus (*saxis* et *vadis*) paulum aegreque vitatis. 78, 5 Domitium . . vitare litorum *oram* . . iubet. 11, 20, 7 inter Mosam Rhenumque . . fossam perduxit, qua *incerta* Oceani vitarentur [M vetarentur]. II, 88, 16 cum *turbam* populi . . parum vitarent. IV, 72, 16 abditis per tentoria et *lucem* ipsam vitantes. 4, 42, 3 Tiberium perpulit, ut vitandos crederet patrum *coetus* *vocesque*. 57, 12 Rhodi secreto vitare coetus . . insuerat. 69, 15 *congressus, conloquia*, notae ignotaeque *aures* vitari. 14, 3, 1 Nero vitare secretos eius congressus. 3, 8, 9 haec palam et vitato omni *secreto* (geheime unterredung). 4, 54, 3 vitandas (esse) socii *epulas*. 60, 6 alius *occursum* eius vitare, quidam . . statim averti. 16, 22, 1 principio anni vitare Thraseam sollemne *iusiurandum*: nuncupationibus votorum *non adesse*.

b) *transl. c)* i. q. *praecavere, prohibere, fugere* 1) c. *acc.* 14, 56, 16 Seneca . . *prohibet* coetus salutantium, *vitat comitantis*. — A 40, 14 vitato *amicorum officio* noctu in urbem . . venit. I, 81, 10 magistratus proiectis insignibus, vitata *comitum* et *servorum frequentia* . . latebras petivere. III, 70, 8 ita privato et omnem principatus *speciem* vitanti convenisse. 4, 10, 9 moneret Tiberium, vitandam *potionem*, quae prima ei . . offerretur. 15, 5, 9 Vologesi vetus et penitus infixum erat *arma* R. vitandi. 2, 36, 9 vix . . *offensiones* vitari. 3, 9, 5 ab Narnia, vitandae *suspicionis* . . , Nare . . devectus. 4, 16, 9 accedere

ipsius c
vitarent
2) seq
irritare
. . acre
ne ad
rem p
β) i. q
ex sing
singulos
gladii v
vitare v
sum per
venenun
a Senec
ad sup
ad mod
84, 19 u
. . perfu
bris vit
Apollin
vitaviss
vitatis
quae fa
tantur.
vitri
necessi
18 (Ma
vitro i
vitta
cabatu
quis
tigit.
tas i.
vito
in cru
vitu
qui vi
vivi
detors
tiusqu
corum
inertit
rupta
viv
ostens
mors
eoque
vulgu
tum,
iere,
cend
2, 71,
bat,
14, 35
natur
β)
est,
quid
ment
lium
Agri
(esse)
Brita
vixit
15, 3

ipsius caerimoniae *difficultates*, quae consulto vitarentur. 15,52,14 cf. 2.

2) seq. *ne* IV, 8,6 *id* magis vitandum, *ne* . . . iritaretur animus. 15,52,14 plerique Vestini . . . acre *ingenium* vitavisse Pisonem crediderunt *ne* ad libertatem *oreretur* vel . . . sui muneris rem p. faceret.

β) i. q. *effugere, evadere* II, 75,9 *periculum* (esse) ex singulis . . . *facilius* universos *inPELLI* quam *singulos* vitari. — A 36,3 Britanni *ingentibus* gladiis et *brevibus caetris missilia* nostrorum vitare vel *excutere*. 14,24,9 (Corbulo) *inprovisum periculum* (sc. *insidias*) vitavit. 15,45,15 *venenum* . . . *paratum* iussu Neronis *vitatumque* a Seneca *proditiōe* liberti. 6,48,8 sane paucos ad *suprema principis dies* posse vitari: quem ad modum *evasurum* *imminentis* *iuventam*? III, 84,19 ut si diem *latebra* vitavisset, Tarracinam . . . *perfugeret*. A 16,21 Trebellius, *fuga* ac *latebris* vitata *exercitus ira* indecorus. 3,61,7 illic Apollinem post *interfectos* Cyclopa Iovis *iram* vitavisse. V, 21,16 quamquam *periculum* *captivitatis* *evasisset*, *infamiam* non vitavit. I,18,6 *quae* *fato* *manent*, quamvis *significata*, non *vitantur*.

vitricus. 3,29,9 *privignis* cum vitrico *levior* *necessitudo* quam avo *adversum* *nepotem*. 31, 18 (Mamercus) *patruus* simul ac v. Sullae.

vitrum. V, 7,11 *harenae* *admixto* *nitro* [M *vitro in rasura*] in vitrum *excocuntur*.

vitta. a) IV, 53,7 *spatium*, quod templo *dicabatur*, *evinctum* *vittis* *coronisque*. 53,15 *vittas*, quis *ligatus* *lapis* *innoxique* *funes* *erant*, *contigit*. b) 1,57,8 *sacerdos* . . . *creatus* *ruperat* *vittas* i. e. *priestergelübde*.

vitulus. 15,47,6 *natus* (est) v., cui *caput* in *crure* *esset*.

vitupero. D 8,29 *opes*, quas *facilius* *invenies* qui *vituperet* quam qui *fastidiat*.

vididus. 13,3,18 Nero . . . v. *animum* in alia *detorsit* i. q. *regsam*. 15,49,6 Lucanus *Plautiusque* v. *odia* *intulere*. 6,27,6 *genus* *illi* *decorum* (erat), v. *senectus*. — 13,42,12 *studiis inertibus* . . . *suetum* *livere* *iis*, qui v. et *incorruptam eloquentiam* . . . *exercerent*.

vivo. a) α) c. *opp.* II, 47,4 quanto plus *spei* *ostenditis*, si *vivere* *placere*, tanto *pulchrior mors* *erit*. 8,3 *vario* *super exitu* *eius* *rumore* *eoque* *pluribus* *vivere* *eum* *figentibus*. III, 85,8 *vulgus* *eadem* *pravitare* *insectabatur* *interfectum*, qua *foverat* *viventem*. 16,10,3 *necem* *subiere*, *invisi* *principi*, tamquam *vivendo* [M *vincendo*] *exprobrarent* *interfectum* *esse* *Plautum*. 2,71,10 si *quos* . . . *invidia* *erga* *viventem* *movebat*, *inlacrimabunt* . . . *muliebri* *fraude* *cecidisse*. 14,35,14 *id* (*vincere* *vel* *cadere*) *mulieri* *destinatum*: *viverent* *viri* *et* *servirent*.

β) II, 47,19 *incusare* *deos* *vel* *homines* *eius* *est*, qui *vivere* *velit*. 53,11 *ipsum* *viventem* *quidem* *relictum*, *sed* . . . *abruptis* *vitae* *blandimentis*. III, 38,25 *sciat* *et* *sentiat* *vivere* *Vitelium* *et* *imperare*. 2,39,11 *crebrescit* *vivere* *Agrippam*. 13,14,14 *id* *solum* *dis* . . . *provisum* (esse), quod *viveret* *privignus*. 21,20 *vivere* *ego* *Britannico* *potente* *rerum* *poteram*? 14,47,7 *vixit* *tamen* *post* *haec* *Regulus*, *quiete* *defensus*. 15,35,11 *quamvis* *sontem* . . . *victurum* *tamen*

fuisse, si *clementiam* *iudicis* *exspectasset*. 2,63, 17 *ob* *nimiam* *vivendi* *cupidinem*. 13,30,11 *cui* (*Volusio*) *tres* *et* *nonaginta* *anni* *spatium* *vivendi* . . . *fuertur*.

γ) IV, 17,21 *multos* *adhuc* in *Galliis* *vivere* *ante* *tributa* *genitos*. 2,82,14 *vivente* *adhuc* *Germanico*. 4,61,3 *quoad* *vixit*. 14,29,5 *dum* *vixit*. 29,8 *subiecturum* *ei* *provinciam* *fuisse*, si *biennio* *proximo* *vixisset*. — 12,14,17 *auribus* *decisis* *vivere* *iubet* (*Meherdaten*).

b) i. q. *vitam* *agere* A 6,4 *vixerunt* *mira* *concordia*. 3,16,16 *deos* . . . *testor* *vixisse* *me*, *Caesar*, *cum* *fide* *adversum* *te* *neque* *alia* in *matrem* *tuam* *pietate*. G 46,11 *quae* *omnia* *diversa* *Sarmatis* *sunt* in *plastro* *equoque* *viventibus*. 2,34,3 *victurum* in *aliquo* *abdito* *et* *longinquo* *rure* *testabatur*. G 18,12 *sic* *vivendum* (esse), *sic* *per-eundum*.

vivus. a) A 12,21 in *rubro* *mari* v., ac *spirantia* (*margarita*) *saxis* *avelli*. [Danesius 13,57, 12 *cuncta* *viva*; M *victa*.]

b) *transl.* 4,55,12 v. in *saxo* *fundamenta* *templi* (esse).

vix. a) de modo 1) i. q. *fast nicht α*) c. *adi.* II, 73,1 *vix* *credibile* *memoratu* *est*. 1,35,20 v. *credibile* *dictu*. 6,26,11 *quod* v. *credibile*. IV, 26,3 *Rhenus* . . . v. *navium* *patiens*. 2,61,4 *disiectas* *inter* *et* v. *pervias* *arenas*.

β) c. *verb.* *vel* *sim.* D 1,10 *respondere* . . . v. *hercule* *auderem*. 1,81,2 v. *quicquam* *firmare* *ausim*. D 3,20 *quibus* (*causis*) v. *suffeceris*, *etiam* *si* . . . 21,2 *fatebor* . . . *me* in *quibusdam* *anti- quorum* v. *risum*, in *quibusdam* *autem* v. *somnum* *tenere*. A 33,4 v. *munimentis* *coercitum* *militem* *accendendum* *adhuc* *ratus*. 2,24,10 *quem* . . . v. *cohibere* *amici*, *quo* *minus* . . . I, 79,12 v. *ulla* *acies* *obstiterit*. II, 5,3 *Vespasianus* . . . *veste* *habituque* v. a *gregario* *milite* *discrepans*. 1,30,6 *ut* *non* *egredi* *tentoria* . . . v. *tutari* *signa* *possent*. 15,13,4 *illi* v. *contuberniis* *extracti* (sunt). 6,24,6 v. *fides* (est). 15,16,15 v. *prae* *fletu* *usurpata* (est) *consalutatio*.

2) i. q. *fast nicht einmal α*) 14,15,11 v. *artibus* *honestis* *pudor* *retinetur*, *nedum* *inter* *certamina* *vitiorum* . . . *quicquam* *probi* *moris* *reservaretur*. — D 1,4 *cur* . . . *nostra* *aetas* . . . v. *nomen* *ipsum* *oratoris* *retineat*. 23,12 *quos* . . . *fabulantes* . . . *non* *populus* *audit*, v. *denique* *litigator* *perpetitur*. I, 21,3 *luxuria* *etiam* *principi* *onerosa*, *inopia* v. *privato* *toleranda*. 85,10 *unde* . . . v. *secreta* *domuum* *sine* *formidine* (erant). 2,43,17 v. *Tiberio* *concedere* (Piso). 55,17 *Piso* v. *diei* *moram* *perpessus* cf. γ. 4,8,10 v. *propin- quorum* *adloquia* *tolerari*, v. *diem* *aspici* a *ple- risque* *ludentium*. — 67,8 *quoniam* . . . v. *modicis* *navigiis* *pauca* *subsidia* (sunt). — D 26,10 *quod* v. *auditu* *fas* *esse* *debeat*, *laudis* . . . *loco* *pleri- que* *iactant*.

β) D 19,20 *cum* v. in *cortina* *quisquam* *ad- sistat*, *quin* . . . 14,61,14 *ea* in *paece* *ausi*, *quae* v. *bello* *evenirent*. III, 59,7 v. *quieto* *agmine* *nives* *eluctantibus* *patuit*, *quantum* *discriminis* *adeundum* *foret*, *ni* . . . 2,36,8 v. *per* *singulos* *annos* *offensiones* *vitari* . . . *quantum* *odii* *fore* *ab* *iis*, *qui* *ultra* *quinquennium* *proiciantur*? 3,34,23 v. *praesenti* *custodia* *manere* *inlaesa* *coniugia*: *quid* *fore*, *si* *per* *plures* *annos* . . . *oblitterentur*?

γ) D 21,6 Calvus . . v. in una *aut altera oratiuncula satis facit. G 6,9 v. uni alterive cassis aut galea (est). Cf. α 2,55,17 v. diei moram perpessus i. q. unius. 15,67,19 cum v. duobus ictibus caput amputavisset. I,20,5 illis v. decumae super portiones erant. II,40,5 v. quattuor milia passuum progressus. IV,22,16 quod (vallum) duabus legionibus situm v. quinque milia armatorum R. tuebantur.

b) de tempore i. q. vixdum III,70,19 non se . . ferro peteret, non filium Vespasiani v. puberem. 6,48,11 Gaium Caesarem v. finita pueritia . . meliora capessiturum? 13,6,5 princeps v. septemdecim annos egressus.

vixdum. a) c. verb. fin. D 14,1 v. finierat Martenus . . cum Messalla . . ingressus est. b) c. part. 1,5,11 v. ingressus Illyricum Tiberius . . accitit. 13,1,7 antependendum esse v. pueritiam egresso, Neroni . . virum aetate composita. — I,34,4 v. egresso Pisone occisum . . Othonem . . rumor (erat). III,71,1 v. regresso in Capitolium Martiale furens miles aderat. II,22,1 v. orto die plena propugnatoribus moenia (erant).

vobis cf. tu.

vocabulum. A) propr. I) in univ. a) c. sim. D 25,5 (Aper) *nominis* controversiam movit, tamquam parum proprie antiqui *vocarentur*, quos . . ; mihi autem de vocabulo pugna non est; sive illos antiquos . . sive quo alio mavult nomine *appellet*. G 26,10. 15,71,7 cf. b. 4,34,16 hunc Cassium, hunc Brutum nusquam latrones et parricidas, quae nunc *vocabula *inponuntur, saepe ut insignis viros *nominat*.

b) 15,71,7 Milichus . . conservatoris sibi nomen, *Graeco eius rei* v. , adsumpsit. G 6,3 hastas vel ipsorum vocabulo frameas gerunt. 26,10 hiems et ver et aestas intellectum ac vocabula habent, autumnus perinde nomen ac bona ignorantur. 16,12,6 menses (i. e. nomina mensium) . . Maius *Claudii*, Iulius *Germanici* vocabulis mutantur i. q. in die namen Claudius und Germanicus. — D 25,5 cf. a. 1,17,9 apud vexillum tendentes alio v. (sc. vexilliariorum) eosdem labores perferre. 4,34,16 cf. a. 6,1,11 ignota antea v. reperta sunt *sellariorum* et *spintriarum*. 11,23,18 fruerentur sane vocabulo *civitatis* i. q. civium R.

II) a) i. q. *falsum nomen* IV,73,23 libertas et *speciosa nomina* praetextuntur; nec quisquam alienum servitium . . sibi concupivit, ut non *eadem ista* v. usurparet. 11,17,7 falso *libertatis* vocabulum obtendi. IV,14,17 exquiri novos *sinus* et *varia praedandi* v. 3,34,18 frustra nostram ignaviam *alia* ad v. transferri. — 16,8,5 inducti (sunt) vocabulo *indicum*, qui . . confingerent.

b) i. q. *titel* α) c. sim. 3,56,3 id summi fastigii v. (sc. tribuniciae potestatis) Augustus repperit, ne regis aut dictatoris *nomen* adsumeret ac tamen *appellatione* aliqua cetera imperia praermineret. II,58,13 cf. β. 11,25,20 patrem senatus *appellandum* esse Claudium: quippe promiscuum patris patriae *cognomentum*; nova in rem p. merita non usitatis v. honoranda. 2,87,4 neque . . parentis patriae delatum et antea v. adsumsit, acerbeque increpuit eos, qui . . ipsum dominum *dixerant*.

β) II,80,6 Caesarem et Augustum et omnia

principatus v. *cumulare*. 3,56,3 *id* summi fastigii v. cf. a. 1,3,28 *eadem magistratum* v. (erant). — II,62,9 praemisit . . edictum, quo vocabulum *Augusti* differret, *Caesaris* non reciperet. 2,87,4 *parentis patriae* v. cf. a. II,58,13 spreto *procuratoris* v. Albinum . . Iubae nomen usurpare.

γ) 11,25,20 non *usitatis* v. *honorare*. — 3,74,24 *concessit* quibusdam et Augustus id (sc. imperatoris) v. 2,87,4 *delatum* v. *adsumsit* cf. a. II,62,9 *differre*, non *recipere*. 58,13 *spernere* cf. β. 3,56,3 *reperire* cf. a. II,80,6 *cumulare* cf. β.

B) i. q. *nomen propr.* a) c. sim. G 2,17. 2,6,18. 56,13. 4,55,20. 12,27,4. 14,15,2 cf. nomen A. I. a.

b) α) 14,15,21 formam principis vocemque *deum* vocabulis appellantes. 12,27,4 Agrippina . . in oppidum Ubiorum . . coloniam deduci impetrat, cui nomen inditum e vocabulo *ipsius*. 4,65,8 unde Tuscum vicum e vocabulo *advenarum* dictum. 1,8,13 ut . . victarum ab eo *gentium* vocabula anteferrentur. β) G 2,17 *Germaniae* v. recens et nuper additum. 12,62,5 cui (regi Macedonum) . . *Pseudophilippi* v. inpositum (est). 14,15,2 instituit ludos *Iuvenalium* vocabulo.

c) G 2,17 v. *recens*. 1,41,10 quem *militari* v. Caligulam appellabant. 6,41,11 urbes, quae . . *Graeca* v. usurpant. 2,6,18 *id*. 56,13 *quod* cf. d.

d) 12,66,9 deligitur artifex talium *vocabulo* Locusta cf. Nipp. 14,15,2 cf. b. β. — 13,12,2 cui (libertae) vocabulum Acte [*al. Actae*] fuit. 4,59,4 in villa, cui vocabulum Speluncae. G 34,3 maioribus minoribusque Frisiis vocabulum est ex modo virium. — 1,41,10 vocabulo *appellare* cf. c. 14,15,21 *deum* vocabulis appellare cf. b. α. — 1,23,12 cui (centurioni) militaribus facietis vocabulum 'cedo alteram' *indiderant*. 2,56,13 regem Artaxiam consalutavere, quod illi v. *indiderant* ex nomine urbis. 4,55,20 ducem e nominibus indita v. illis (sc. sedibus) per Asiam, his in Italia. G 2,17 v. *addere*. 12,62,5 *inponere* cf. b. β. 6,41,11 *usurpare* cf. c. 2,6,18 Rhenus . . ad Gallicam ripam latior . . (verso cognomento Vahalem accolae dicunt), mox id quoque v. *mutat* Mosa flumine. — 12,27,4 nomen inditum e v. *ipsius*. 4,65,8 cf. b. α.

vocalis. 2,61,3 saxea effigies . . v. *sonum* reddens.

vociferor. a) *abs.* IV,25,22 presum militem ac *vociferantem* duci ad supplicium iussit.

b) α) *alqd* III,14,2 *haec* singuli, haec universi, ut quemque dolor inpulerat, *vociferantes*.

β) *seq. acc. c. inf.* 15,38,26 alii palam faces iaciebant atque esse sibi auctorem *vociferantur*.

vocito. a) D 17,29 ne . . antiquos ac veteres *vocitatis* [CF; Bb *vocetis*] oratores, quos . . i. q. immer wieder nennen.

b) vi *minut.* I,13,4 quem (Icelum) . . equestri nomine Marcianum *vocitabant*. V,27 *accolas* Idaeos aucto in barbarum *cognomento* Iudaeos *vocitari*. — [Pichen., Halm II,41,19 cf. *voco*.]

voco. I) *propr.* A) i. q. *rufen* a) in univ. α) *abs.* 1,65,7 Varum . . *audire* visus est velut *vocantem*. II,41,19 incertus undique clamor *adventum*, **vocantium* [M *vocetantium* cf. Andr. progr. Berol. 1900 p. 21]. III,68,20 maior hinc clamor . . in Palatium *vocantium* (sc. Vitellium).

β) c. acc. A 38,3 Britanni . . trahere vulneratos, vocare [cod. Tol. notare] *integros*. 2,31,4 Libo . . vocare *percussorem*. 6,50,20 adfertur . . vocari (a Tiberio) *qui* . . cibum adferrent. 16,35,6 *propius* vocato *quaestore*. — D 10,26 *te ab* auditoriis et theatri in forum et *ad* causas et *ad* vera proelia *voco*. 3,20 cum *te* tot amicorum causae, tot coloniarum . . clientelae in forum *vocent*.

b) α) i. q. *invocare* 4,28,11 *reus* . . *vocare ultores deos*, ut . . 13,55,16 *solem suspiciens* et *cetera sidera vocans*.

β) i. q. *advocare*, *accessere* 11,10,4 Gotarzes . . *vocante nobilitate* . . *contrahit copias*. 12,12,14 *vocante Carene* *promptasque res ostentante*, si citi *advenissent*, . . *Armeniam petunt*. — 2,63,5 multis nationibus . . *regem ad se* *vocantibus* Romanam amicitiam praetulisse. 6,42,6 dum sibi quisque . . *subsidium* *vocant*, *accitus* in partem adversum omnes *valescit*. 13,56,9 illi Bructeros . . *ulteriores etiam nationes* *socias bello* (zur teilnahme am krieg) *vocabant*. — 4,67,24 *populum ac senatum auxilio* *vocare*. 12,45,5 *proelianti sibi* . . et *Romanos auxilio* *vocanti* *fratrem adversatum* (esse).

γ) i. q. *vorladen*, *entbieten* 1) 2,34,8 *vocata in* *argue* *Urgulania*. IV, 45,7 *vocati* (sunt) *qui arguebantur*. 13,28,6 *prohibiti* (sunt) *tribuni* . . *vocare ex Italia*, cum quibus lege agi posset. — II, 64,2 *Vitellius* . . (Dolabellam) *vocatum per* *epistulas* . . *interfici iussit*. 1,29,13 *vocatos* *Vibulenum et Percennium* *interfici iubet*. 15,69,9 *ingressi milites* *vocari eum* (Vestinum) a tribuno *dixere*.

2) IV, 14,4 *iussu* *Vitellii* *Bataavorum iuventus ad dilectum* *vocabatur*.

3) 12,48,2 (Quadratus) *vocat consilium*. 1,11 (Claudius) *discordantes* (amicos) *in consilium* *vocat*. 11,31,1 *potissimum* *quemque* *amicorum* *vocat*. 15,2,1 *Vologeses concilium* *vocat*. II, 16,6 *vocatis principibus* *insulae consilium* *aperit*. I, 47,2. IV, 39,2. 15,72,4 *vocat senatum* *praetor urbanus* (princeps). III, 80,4. 11,24,2. *15, 73,1 [cf. Nipp.] *vocato s.* III, 86,15 *vocari s.* non poterat. 12,68,1 *vocabatur s.* 2,28,13. 11,4,1. 12,38,1 *vocantur patres*. 16,24,9 *vocari p.* *iubet* (Nero). 1,7,11 (edicto) *patres in curiam* *vocabat* (Fiberius). 13,5,6 *p. in Palatium* . . *vocabantur*. III, 58,8 (Vitellius) *vocari tribus* *iubet*. I, 90,5. II, 57,8. IV, 57,21. 1,29,1 *vocata contione*. 2,12,11 si *contio* *vocetur*. 14,4 *vocat c.* et . . *disserit*. III, 32,3 *vocatos ad contionem* *Antonius adloquitur*. 60,8. 82,1. IV, 73,1. 15,26,11 cf. *contio p.* 220^b. III, 13,3 *Caecina* . . *primores centurionum et paucos militum* . . *in principia* *vocat*. I, 29,9 *Piso pro gradibus* *domus* *vocatos* *in hunc modum adlocutus est*.

δ) i. q. *einladen* IV, 14,10 *Civilis primores gentis et promptissimos vulgi specie* *epularum sacrum in nemus* *vocatos* *ubi* . . *incaluisse videt*, . . 6,32,7 ut *Abdum specie* *amicitiae* *vocatum ad epulas* *lento veneno* *inligaret*. 12,36,8 *vocatus* (est) *ut ad insigne spectaculum* *populus*. 14,14,10 *mox ultro* *vocari* *populus R.* (sc. ad spectaculum).

ε) i. q. *provocare*, *hervorlocken* G 14,16 *vocare hostem*. V, 25,7 *sin* *populum R. armis* *vocent*. 2,81,3 *singulos nomine* *ciens*, *praemiis* *vocans*. 6,34,2 *Oroden* . . *Pharasmanes* *vocare ad pugnam*

et *detrectantem* *incessere*. 12,14,3 *quamquam* *per insectationes* et *nuntios ad proelium* *vocaretur*, *nectere moras*.

B) i. q. *nennen a)* 12,34,5 *vocabat nomina* *maiorum*. — D 7,17 *quos saepius vulgus* . . *trans-euntes nomine* *vocat*? I, 23,4 *vetustissimum* *quemque* *militum nomine* *vocans* *ac* . . *contubernaes appellando*.

b) c. *praedic. α)* G 2,19 *quoniam* *qui* . . *Gallos expulerint ac nunc* *Tungri* (sc. *vocentur*), *tunc Germani* *vocati* *sint*. 38,4 *quamquam* *in commune* *Suebi* *vocentur*. 46,3 *Peucini*, *quos quidam* *Bastarnas* *vocant*. A 10,17 *insulas*, *quas* *Orcadas* *vocant*, *invenit*. IV, 28,7 *quod* (Ubi) . . *Agrippinenses* *vocantur*. 1,42,13 *Iulius* *seditionem* *exercitus* . . *compeccuit*, *Quirites* *vocando* *qui sacramentum* *eius* *detrectabant*. 2,47,12 *qui* *Mosteni* *aut Macedones* *Hyrcani* *vocantur*. IV, 83,18 *quam* (effigiem) *plerique* *Proserpinam* *vocent*. [Bipont. V, 12,14 *quem* et *Bargioram* *vocabant*.] II, 24,8 *locus* *Castorum* *vocatur*. 1,51,5 *templum*, *quod* *Tamfanae* *vocabant*. 4,73,23 *apud* *lucum*, *quem* *Baduhennae* *vocant*. — 17,16 *esse* *qui* *se partium* *Agrippinae* *vocent*. D 1,6 *horum* *temporum* *diserti* *causidici* et *advocati* et *patroni* et *quidvis* *potius* *quam* *oratores* *vocantur*. 23,5 *ii*, *qui* *se antiquos* *oratores* *vocant*. 26,17 *Severum* . . *posse* *oratorem* *vocari*. 30,5 *expetuntur* *quos* *rhetoras* *vocant* [Bb 1 m *vocatis*]. 35,2 (scholae) *istorum*, *qui* *rhetores* *vocantur*. 16,16 *interrogabo*, *quos* *vocetis* *antiquos*. 18,4 *Galbae* *aut Carboni* *quosque* *alios* *merito* *antiquos* *vocaverimus*. 18,15 *in illis* *quoque* *quos* *vocatis* *antiquos*. 25,4 *tamquam* *parum* *proprie* *antiqui* *vocantur* *quos* . . G 36,6 *qui* *olim* *boni* *aequique* *Cherusci*, *nunc inertes* *ac stulti* *vocantur*. I, 37,2 *nec* *privatum* *me* *vocare* *sustineo* *princeps* *a* *vobis* *nominatus* (ernannt) *nec* *principem*. 51,14 *nec* *socios* . . *sed* *hostes* *et* *victos* *vocabant*. 85,18 *hostem* *et* *parricidam* *Vitellium* *vocantes*. 15,73,12 *hostem* *et* *parricidam* *vocans*. IV, 27,10 *illum* *auctorem* *sceleris*, *hunc* *ministram* *vocant*. 50,15 *Pisonis* *satellitem* *vocabat* (Pisanum). V, 26,9 *amici* *vocabamur*. 3,43,11 *cruppellarios* *vocant*. 4,7,6 *querens* *incolumi* *filio* *adiutorem* *imperii* *alium* *vocari*. *et* *quantum* *superesse*, *ut* *collega* *dicitur*? 14,1,6 *quae* (Poppaea) . . *incusaret* *principem* *et* *pupillum* *vocaret*, *qui* *iussis* *alienis* . . *indigeret*. 15,45,3 *quae* *civitatium* *liberae* *vocantur*. — G 6,17 *centeni* . . *sunt*, *idque* *ipsum* *inter* *suos* *vocantur*. — II, 78,13 *est* *Iudaeam* *inter* *Suriamque* *Carmelus*: *ita* *vocant* *montem* *deumque*. — D 16,31 *is* *annus* *horum* *quos* *nos* *vocamus* *annorum* *duodecim* *milia* . . *complectitur*. G 3,3 *quem* (carminum *relatum*) *barditum* *vocant*. 45,14 *sucinum*, *quod* *ipsi* *glaesum* *vocant*. III, 47,15 *camaras* *vocant* (eas *naves*). — D 40,10 *eloquentia* *alumna* *licentiae*, *quam* *stulti* *libertatem* *vocabant* [Heumann *vocant*, *Hess* *vocitant*]. I, 37,20 *quae* *alii* *sceleris*, *hic* *remedia* *vocat* cf. *appello* *in* *fine*. IV, 17,10 *admonebat* *malorum*, *quae* . . *perpessi* *miseram* *servitutem* *falso* *pacem* *vocarent*. A 18,30 *nec* *Agricola* . . *expeditionem* *aut* *victoriam* *vocabat* *victos* *continuisse* cf. *Andr.* G 19,9 *nec* *corrumpere* *et* *corrumpi* *saeculum* *vocatur*. 24,11 *ipsi* *fidem* *vo-*

cant (sc. adligari se ac venire pati). I, 52, 9 *ut Vitellius apud severos humilis (sc. erat; Wolff, al. suppl. vocabatur), ita comitatem bonitatemque faventes vocabant, quod sine modo . . donaret sua, largiretur aliena. — A 13, 9 consilium *id* divus Augustus vocabat, Tiberius praeceptum. 21, 12 *id* . . humanitas vocabatur, cum pars servitutis esset. G 6, 17 cf. supra. I, 49, 16 ut quod segnitia erat, sapientia vocaretur. IV, 26, 9 quod in pace fors seu natura, tunc fatum et ira deum vocabatur.

β) G 28, 20 Ubii quamquam . . libentius Agrippinenses conditoris sui *nomine* vocentur. 2, 21 ut omnes primum a victore ob metum, mox etiam a se ipsis invento nomine Germani vocarentur. 2, 14 Manno tris filios adsignant, e quorum nominibus proximi Oceano Ingaevones, medii Herminones, ceteri Istaevones vocentur. 1, 15, 9 qui (ludi) *de* nomine Augusti . . Augustales vocarentur.

II) *transl.* a) i. q. *verweisen* D 13, 12 Crispus iste et Marcellus, *ad* quorum exempla me vocas. 4, 43, 10 si vatum, annalium ad testimonia vocentur (Messenii), plures sibi . . esse.

b) i. q. *berufen*, *aufrufen* 1, 7, 22 ut vocatus *electusque* potius a re p. videretur quam . . inrepsisse. D 36, 23 hos et praeturae et consulatus vocare ultro videbantur. — I, 15, 7 me deorum hominumque consensu *ad* imperium vocatum . . amor patriae impulit, ut . . II, 76, 9 ego te, Vespasiane, *ad* imperium voco. 13, 23, 3 ut Sulla claritudine generis et adfinitate Claudii . . *ad* imperium vocaretur. I, 38, 8 non *ad* bellum vos nec *ad* periculum voco. 13, 6, 10 si . . Claudium militiae *ad* labores vocaretur. III, 70, 16 fratrem Vespasiani mansisse in fide, donec ultro *ad* condiciones vocaretur. 4, 27, 5 positus propalam libellis *ad* libertatem vocabat agrestia . . servitia. 3, 56, 16 esse illi . . eam aetatem, qua ipse quondam a divo Augusto *ad* capessendum hoc munus vocatus sit. A 46, 5 nos domum tuam *ab* infirmo desiderio . . *ad* contemplationem virtutum tuarum voces. Cf. D 10, 26 I. A. a. β.

c) i. q. *versetzen*, *bringen* a) D 36, 31 cum *in* aliquam invidiam aut crimen vocati . . respondendum haberent. 1, 11, 4 se *in* partem curarum *ab* illo vocatum . . didicisse. β) I, 84, 15 caput imperii et decora omnium provinciarum *ad* poenam vocare. II, 10, 6 Crispus . . Faustum . . *ad* cognitionem senatus vocabat. 2, 50, 8 *in* se iacta nolle *ad* cognitionem vocari. 1, 6, 20 ne Tiberius vim principatus resolveret cuncta *ad* senatum vocando.

d) i. q. *provocare* IV, 80, 11 neque deerat adrogantia vocare *offensas*. — [Pars codd. D 17, 29. M 2, 81, 5. Weissenborn 3, 16, 10. Her. 14, 42, 7.]

volatus. G 10, 10 *avium* voces volatusque interrogare.

volito. non nisi *transl.* a) II, 88, 19 tribuni praefectique cum terrore et armatorum catervis volitabant.

b) 1, 59, 4 (Arminius) volitabat *per* Cheruscos. 15, 58, 2 volitabant *per* fora, *per* domos, rura quoque et proxima municipiorum pedites equitesque. 2, 21, 9 Inguimerum *tota* volitantem *acie* fortuna . . deserebat. 15, 9, 4 hostiles turmae . . *subiectis campis* magna specie volitabant.

12, 34, 3 Caratacus *huc illuc* volitans. 13, 37, 4 Tiridates . . *huc et illuc* volitans plura fama quam pugna exterrere.

volo. a) II, 18, 9 fit temeritatis . . comes Spurinna, primo *coactus*, mox velle simulans. 74, 15 prout velint, plus minusve sumi ex fortuna. — 12, 18, 9 utere, *ut* voles, prole magni Achae-menis. 14, 49, 12 statuerent ut vellent. I, 34, 4 seu quia erat (sc. infensus) seu quia irati *ita* volebant. 12, 42, 19 *hactenus* Vitellius voluerat. — *part. sens. act.* 12, 31, 11 societatem nostram volentes accesserant. 2, 4, 4 is Ariobarzanen . . volentibus Armeniis praefecit. A 18, 7 quibus bellum volentibus erat. III, 43, 13 Maturo ceterisque remanere . . volentibus fuit. 6, 41, 10 Tiridates volentibus Parthis . . Parthica oppida recepit. 11, 17, 6 quod fidem adversus Romanos volentibus Germanis sumptam numquam omisisset. — *sens. pass.* III, 52, 15 omnes . . sinistre et Muciano volentia rescripsere. 15, 36, 16 haec atque talia plebi volentia fuere.

b) c. *acc.* α) I, 28, 6 ut pessimum *facinus* audent pauci, plures vellent, omnes paterentur. IV, 55, 21 disceptaturas Gallias, quem virum suarum *terminum* velint. 75, 6 si Cerialis *imperium* Galliarum velit. 1, 35, 13 si vellet imperium (Germanicus). 2, 19, 3 *pugnam* volunt, arma rapiunt. 6, 26, 10 (Nervam) honestum *finem* voluisse. 12, 11, 12 rem R. *huc* . . provectam (esse), ut externis quoque gentibus *quietem* velit. — D*37, 40 (hominum) ea natura est, ut *secura* velint **. IV, 16, 18 gubernatores centurionesque, nisi *eadem* volentis, trucidant. I, 16, 24 cogitare *quid* aut volueris sub alio principe aut *nolueris*. 2, 71, 14 praecipuum amicorum munus est . . *quae* voluerit (defunctus) meminisse, quae mandaverit exsequi. 3, 24, 22 neque reditu Siliani dissoluta (esse) quae Augustus voluisset. 54, 10 si velis *quod* nondum vetitum est, timeas ne veteri. 4, 59, 17 velle *id* populum R., *cupere* exercitus. β) c. *acc. praedic.* D 23, 17 parum est aegrum non esse: *fortem et laetum et alacrem* volo (sc. hominem). 15, 48, 14 *id* pluribus probabatur, qui . . summum imperium non *restrictum* nec *praeseverum* (übertrieben streng) volunt.

c) *seq. inf.* α) D 9, 31 si modo dignum aliquod elaborare et efficere velint. 12, 19 si introspicere altius velis. 18, 7 agere fortius iam . . volo. 20, 12 si quis *in* scaena Roscii . . exprimere gestus velit. 20, 15 iuvenes . . non solum audire, sed etiam referre domum aliquid . . volunt. A 44, 4 si habitum eius posterius noscere velint. G 40, 16 si credere velis. I, 16, 10 si velis eligere. 17, 5 quasi imperare posset magis quam vellet. II, 47, 19 incusare deos . . eius est, qui vivere velit. 60, 14 quod eum honorem pecunia mercari . . voluisset. III, 2, 12 si inferre arma ultro velint. 1, 13, 6 quoniam adipisci principem locum suffecturi *abnuerent* aut in pares vellent vel idem possent *cuperentque*. 46, 12 ut ferre pacem velint. 3, 22, 11 (proferre) quae velut reicere voluerat. 54, 29 *sin* accusare vitia volunt. 4, 7, 4 Seianus . . notescere volebat. 40, 19 vis tu quidem istum *intra* locum sistere. 12, 37, 7 si vos omnibus imperitare vultis. 13, 55, 16 interrogabat, vellentne [M velletne] contueri inane solum. 15, 1, 4 Vologeses . . *spretum* Arsacidarum fasti-

gium ire
nec plus
relinquer
tias dice
gionario
permis
3, 27, 1
populu
quae vel

d) seq
suos nat
officio fu
tus sua
. . morta
posteror
sermone
. non e
erant da
58, 17 Ca
1, 10, 25
coli vell
beros no
primi le
vit Civi
cremari
tem rei
parum m
velit. 1
tari vell
quo ves

e) sec
nisses
volu

quaeda
β) su
Aegypt
37, 9 vol
abusqu
tum fo
atra di
vento i
patitur
tas v.
visse n
ciem m

b) tr
volu
dig an
aut Au
fundar
lumin
perton
urbis

volu
deesse
b) d
tionib
v. deo
excitu
natio
2, 31, 1
doren
(sc. al
vol
legati
trave
b)

gium ire ultum volens. *β* *suppl. inf.* D 13, 24 nec plus habeam quam quod possim cui velim relinquere. I, 1, 20 sentire quae velis et quae sentias dicere licet. II, 94, 4 bonis remanere inter legionarios . . . volentibus (i. e. si vellent remanere) permissum. nec deerant qui vellent cf. malo *α*. 3, 27, 14 tribunis reddita licentia quoquo vellent populum agitandi. 13, 49, 9 licere patribus . . . quae vellent expromere. Cf. *α* 12, 18, 9. 14, 49, 12.

d) seq. *acc. c. inf. α*) A 31, 2 liberos cuique . . . suos natura carissimos esse voluit. 3, 53, 11 illi officio functi sunt, ut ceteros quoque magistratus sua munia implere velim. 4, 38, 3 ego me . . . mortalem esse . . . et vos testor et meminisse posteror volo. *β*) D 10, 10 neque hunc meum sermonem sic accipi volo. 22, 18 ego oratorem . . . non eo tantum volo tecto tegi, quod . . . 42, 2 erant de quibus plura dici vellem, nisi . . . III, 58, 17 Caesarem se dici voluit, *aspernatus* antea. 1, 10, 25 eum se templis et effigie numinum . . . coli vellet. IV, 65, 13 ut interfici a nobis . . . liberos nostros velitis. V, 24, 1 potuisse tunc opprimi legiones et voluisse Germanos . . . inputavit Civilis. 1, 8, 24 ne . . . Augustum in foro . . . cremari vellent. 12, 5 interrogo . . . quam partem rei p. mandari tibi velis. 69, 14 tamquam parum ambitiose filium . . . Caligulam appellari velit. 16, 28, 12 censeret, quid corrigi aut mutari vellet. — D 15, 11 velim *impetratum* ab aliquo vestrum ut causas . . . reddat.

e) seq. *coni.* D 14, 7 vellem maturius intervenire.

volucer. *a*) *propr. α*) *adi.* G 45, 20 terrena quaedam atque etiam voluceria animalia.

β) *subst.* volucris 6, 28, 25 aspicere aliquando in Aegypto eam volucrum (sc. phoenicem). — 15, 37, 9 volucres et feras . . . et animalia maris Oceano abusque petiverat. III, 56, 2 contionanti . . . tantum foedarum volucrum supervolavit, ut nube atra diem obtenderent. V, 6, 15 lacus . . . neque vento impellitur neque pisces aut *suetas aquas* v. patitur. 2, 24, 19 miracula narrabant, . . . *inauditas* v. 6, 28, 13 alios tres (phoenices) . . . advolavisse multo *ceterarum* v. comitatu novam faciem mirantium.

b) *transl.* D 9, 25 *gaudium* v. i. q. *flüchtig*.

volumen. D 20, 4 quis . . . perpetietur (geduldig anhören) illa *immensa* v., quae pro M. Tullio aut Aulo Caecina legimus? 13, 31, 4 laudandis fundamentis et trabibus (amphitheatri) . . . volumina implere, cum ex dignitate populi R. repertum sit res inlustres annalibus, talia diurnis urbis actis mandare.

voluntarius. *a*) de *hom.* 4, 4, 10 v. *militem* deesse.

b) de *reb.* D 41, 17 quid (opus est) v. *accusationibus* i. q. sponte susceptis cf. Iohn. II, 45, 3 v. *deditio* sperabatur. 6, 40, 10 duo Blaesi v. *exitu* cecidere. 4, 19, 17 Silius imminentem damnationem v. *fine* praevertit. III, 54, 22. IV, 67, 7. 2, 31, 11. 11, 2, 11. 15, 61, 10 v. *mors*. 16, 3, 9 pudorem et metum morte v. effugit. G 24, 9 victus (sc. alea) v. *servitutum* adit.

voluntas. *a*) in *unic.* i. q. *wunsch* IV, 65, 18 legati . . . cuncta *ex* v. Agrippinensium perpertrare.

b) *spec. α*) i. q. *freier wille* D 17, 21 si eum,

Lexicon Taciteum.

qui . . . vel captivitas vel voluntas vel fatum aliquod in urbem pertraxisset. — *abl.* i. q. *freiwillig* 6, 25, 3 quam (Agrippinam) . . . reor . . . voluntate exstinctam, nisi si . . . adsimulatus est finis, qui videretur *sponte* sumptus.

β) i. q. *guter wille, neigung, gesinnung* 2, 5, 5 aciora in eum *studia* militum et *aversa* patrum v. 13, 44, 5 *adversam* patris v. causari. II, 45, 6 haud *ambigua* Othomani exercitus voluntate et qui ferociores fuerant ad paenitentiam *inclinantibus* missa (est) legatio. IV, 6, 8 *dubia* v. Galbae . . . omisit Priscus (sc. certamen). — 4, 68, 9 neque Seiani voluntas nisi scelere *quae-rebatur*. 1, 7, 25 ad *introspectiendas* procerum voluntates inductam dubitationem. — *abl.* i. q. *gutwillig* I, 19, 3 patrum favor aderat: multi voluntate, effusius qui *noluerant*.

γ) i. q. *willensäußerung* I, 48, 22 *testamentum* Vini magnitudine opum inritum, Pisonis *supremam* v. paupertas firmavit.

δ) in *re* *orat.* i. q. *kunsterstand, geschmack* D 21, 13 Calvum *intellexisse* quid melius esset, nec voluntatem ei, quo **minus* sublimius . . . diceret, sed *ingenium* ac *vires* defuisse. 25, 24 quamvis in diversis ingeniis, esse quandam *iudicii* et voluntatis similitudinem et cognationem.

voluptas. *a*) *sing.* D 9, 4 carmina et versus . . . v. *brevem*, laudem inanem . . . consequuntur. 12, 2 nemora et luci . . . *tantam* mihi adferunt v., ut . . . 6, 11 *ullane* tanta . . . v. (est) quam . . . cf. *infra*. 14, 14 me . . . et sermo ipse *infinita* v. adfecisset. 2, 31, 3 quas (epulas) in *novissimam* v. adhibuerat. 11, 26, 15 cuius (infamiae) apud prodigos *novissima* v. est. — *c. gen. subi.* D 30, 31 is est orator, qui . . . dicere . . . cum v. *audientium* possit. G 24, 5 lasciviae pretium est voluptas *spectantium*. — *c. gen. obi.* D 6, 1 ad v. oratoriae *eloquentiae* transeo, cuius *iuconditas* . . . omnibus horis contingit. 6, 11 *ullane* tanta ingentium *opum* et *magnae potentiae* v. (est) quam spectare homines . . . confidentes id quod optimum sit se non habere? I, 30, 9 haec (sc. supra et comissiones) principatus praemia putat, *quorum libido* ac v. penes ipsum sit, rubor ac dedecus penes omnes. — D 5, 17 *studium*, quo non aliud . . . **ad *v. *dulcius* . . . excogitari potest. 20, 24 orationes . . . ad aures iudicantium *cum* v. perveniunt. 6, 25 ipsa sollicitudo . . . lenocinatur voluptati. — 9, 4 voluptatem *consequi*. 12, 2 *adferre*. — 14, 14 voluptate *adficere* alqm cf. supra.

b) *plur.* i. q. *genüsse, vergnügungen α*) *c. sim.* et *opp.* III, 83, 14 ne minimo quidem temporis v. intermissae (sunt): velut festis diebus id quoque *gaudium* accederet, exultabant, *fruebantur*. I, 71, 2 Otho . . . non *deliciis* neque desidia torpescere: dilatae v., dissimulata *luxuria* . . . eoque plus formidinis adferebant falsae virtutes et vitia reditura. 12, 5, 17 non *luxui* aut voluptatibus adsuefactus. V, 11, 10 Tito Roma et *opes* voluptatesque ante oculos (erant). II, 31, 3 minus Vitellii ignavae v. quam Othonis flagrantissimae *libidines* timebantur. A 5, 4 nec Agricola *licenter* . . . neque *segniter* ad voluptates et comiteatus titulum tribunatus . . . rettulit. 14, 21, 15 aures *studiis* honestis et v. concessis impertire. *laetitiae* magis quam lasciviae dari . . . noctes. — I, 10, 7 *luxuria industria* . . . mixtus: nimiae v.,

cum vacaret; quotiens expedierat, magnae virtutes. 71,2 cf. supra. II,5,16 vulgus militum industria licentia, per virtutes per voluptates . . . adseiscabantur. 62,8 degenerabat a labore ac virtute miles adsuetudine voluptatum. 13,2,7 quo facilius lubricam principis aetatem, si virtutem aspernaretur, v. concessis retinerent. II,67,10 numquam ita ad curas intento Vitellio, ut voluptatum oblivisceretur. 3,37,8 huc potius intenderet . . . quam . . . nullis v. avocatus maestam vigilantiam et malas curas exerceret.

β) D 6,4 quid dulcius libero et ingenio animo et ad v. honestas nato quam videre . . . ? 13,2,7, 14,21,15 v. concessae cf. α. III,41,5 rapere inlicitas v. adulteriisque ac stupris polluere hospitem domus. 2,6 cupidius insolitas v. hausisse. I,10,7 nimiae v. II,31,3 Vitellii ignavae v. i. q. müssiges genussleben cf. α. — III,2,6 haurire v. 41,5 rapere cf. supra. 3,6,14 repeterent sollemnia et, quia ludorum Megalesium spectaculum suberat, etiam v. resumerent. I,71,2 differre. III,83,14 intermittere cf. α. IV,64,20 abruptis v., quibus Romani plus adversus subiectos quam armis valent. 4,57,13 (Tiberius) recondere v. insuerat. — 1,54,9 Augustus . . . civile rebatur misceri voluptatibus vulgi. 12,5,17 v. adsuefactus cf. α. — IV,64,20 v. valere cf. supra. 3,37,8 nullis v. avocatus cf. α. II,2,5 laetam v. adulescentiam egit. 3,46,9 quanto pecunia dites et v. opulentos, tanto magis inbelles Aeduos evincite. 4,62,9 adfluxere avidi talium (sc. spectaculorum), imperitante Tiberio procul v. habiti. — II,62,8 adsuetudine voluptatum cf. α. 15,48,11 procul gravitas morum aut v. parsimonia (erat). 16,18,13 unde invidia Tigellini quasi adversus aemulum et scientia v. potorem (Petronium). 15,36,16 haec . . . plebi volentia fuere, v. cupidine. 14,14,11 ut est vulgus cupiens v. et . . . laetum. IV,83,20 Ptolemaeus . . . v. quam religionum adpetens negligere (gleichgiltig sein) paulatim. 2,73,7 (Germanicum) modicum v., uno matrimonio . . . egisse. II,67,10 v. oblivisci cf. α. — A 21,3 ut homines . . . in bella faciles quieti et otio per v. adsuescerent. II,5,16 cf. α. 15,35,1 Neroni ne inter v. quidem a sceleribus cessabatur.

voluto. transl. a) alqd 1,36,9 voluntatis inter se rationibus placitum. — II,49,2 illum supremas iam curas animo *volutantem repens tumultus avertit. 4,40,32 quid intra animum volutaverim, . . . omittam . . . referre. 13,15,2 Nero . . . volutare secum modo matris violentiam, modo ipsius indolem.

b) seq. emunt. interrog. 4,12,8 Seianus . . . volutare secum, quonam modo Germanici liberis perverteret.

volvo. a) propr. III,28,8 integri cum sauciis, semineces cum expirantibus volvuntur. — 47,18 sic inter undas volvuntur (barbari sc. naves, quas camaras vocant). — in imag. 3,54,20 vita populi R. per incerta maris et tempestatum cotidie volvitur.

b) transl. α) i. q. ablaufen lassen 6,22,3 mihi . . . in incerto iudicium est, fatone res mortalium et necessitate immutabili an forte volvantur.

β) i. q. erwägen, planen I,30,7 supra nunc et comissionationes et feminarum coetus volvit animo. 64,3 nec militum animus in gaudium aut for-

midine permotus (est): bellumolvebat [Heinsiusolvebant; Graeviusolvebant]. 3,38,9 bellum adversus nos volverat (Rhescuporis). I,54,15 adseiscitur auxiliorum miles, primo suspectus . . . mox eadem (sc. quae legiones) acrius volvens cf. Her. 1,64,15 (Caecina) futura volvens non aliud repperit quam ut . . . — 14,53,17 tu gratiam immensam . . . circumdedisti, adeo ut plerumque intra me ipse volvam: egone . . . proceribus civitatis adnumeror?

vos cf. tu.

votivus. G 31,4 exuere v. obligatumque virtuti oris habitum cf. obligo.

votum. a) propr. i. q. gelübde, gebet α) c. sim. I,50,18 nunc pro Othone an pro Vitellio in templa ituros? utrasque inpias preces, utraque detestanda vota. 3,47,8 decrevere patres vota pro reditu eius supplicationesque. 15,23,6 cf. β. V,13,1 prodigia, quae neque hostiis neque votis piare fas habet gens. 4,70,10 inter sacra et vota, quo tempore verbis etiam profanis abstinere mos esset. I,90,16 clamor vocesque vulgi . . . nimiae et falsae: quasi Caesarem aut Augustum prosequerentur, ita studiis votisque certabant i. q. segenswünsche.

β) 1) de sollemnibus incipientis anni 16,22,2 nuncupationibus votorum non adesse. 12,68,1 vota pro incolunitate principis consules et sacerdotes nuncupabant. 4,17,3 cum pro incolunitate principis vota susciperent (pontifices et ceteri sacerdotes).

2) 12,13,9 Gotarzes . . . vota dis loci suscipiebat. 15,23,6 senatus utrum Poppaeae commendaverat dis vota publicae suscepere, quae multiplicata exsolutaque. et additae supplicationes. 3,47,8 decernere v. cf. α. 2,69,6 (Piso) ubi recreatum (Germanicum) accepit vota que pro incolunitate solvebantur, adnotas hostias . . . proturbat. 3,64,15 pro qua (domo Augusti) vota persolverentur. 15,23,6 exsolvere cf. supra. — V,13,1 prodigia votis piare cf. α. 15,45,4 quod (aurum) triumphis, quod votis omnis populi R. aetas . . . sacraverat. 13,57,11 victores diversam aciem Marti ac Mercurio sacravere, quo v. equi viri, cuncta victa occidioni dantur. IV,61,1 Civilis barbaro v. . . propexum crinem patrata demum caede legionum deposuit. I,90,16 studiis votisque certare cf. α. 14,8,5 quidam manus protendere; questibus, votis [M vocis], clamore . . . omnis ora compleri. — 1,11,13 patres . . . in questus, lacrimas, vota effundi; ad deos . . . manus tendere. 16,28,8 requirere se . . . in votis sacerdotem. 4,70,10 inter sacra et vota cf. α.

b) transl. i. q. wunsch α) A 3,5 quamquam . . . (non) spem modo ac votum securitas publica (sc. conceperit), sed ipsius voti fiduciam ac robur adsumperit. G 19,11 melius . . . eae civitates, in quibus . . . cum spe votoque uxoris semel transigitur. 4,39,6 ita insuevisse, ut spes vota que sua non prius ad deos quam ad principum aures conferret. A 44,16 principem Traianum videre, quod augurio votisque . . . ominabatur (Agricola). — 33,17 vota virtusque in aperto (sunt). I,10,14 nec Vespasiano adversus Galbam votum aut animus (stimmung). — G 46,22 rem difficillimam adsecuti sunt, ut illis ne voto quidem opus esset.

IV, 8, 11 bonos imperatores voto *expetere*. II, 37, 9 apud paucos tacito voto quietem pro discordia, bonum et innocentem principem pro pessimis . . . expetitur (esse). A 44, 16 votis *ominari* cf. supra. IV, 76, 5 Belgas secum *palam* aut voto stare i. q. im herzen: Her. — D 41, 2 quod superest antiqui . . . fori non emendatae nec usque ad votum compositae civitatis argumentum est. III, 48, 11 cunctis *super* vota fluentibus. — I, 22, 18 Ptolemaeus, iam et sceleris instinator, ad quod facillime ab *eius modi* voto transitur. II, 37, 9 *tacito* v. cf. supra.

β) de eo quod in votis est 15, 19, 11 sibi promissa legum . . . in ludibrium verti, quando quis . . . *longa* patrum v. (sc. ius honorum adipiscendorum) repente adaequaret. — 13, 46, 6 (Poppaeam) vota omnium et gaudia felicium cf. concedo B. b. β.

voveo. III, 72, 9 voverat (*Capitolium*) Tarquinius Priscus. 2, 49, 4 quam (*aedem*) Postumius dictator voverat. 49, 9 hanc (Spei aedem) Atilius voverat. 15, 41, 5 aedes Statoris Iovis vota Romulo . . . exusta (est). II, 3, 9 *hostiae* (sunt) ut quisque vovit cf. fibra. 3, 71, 3 quod (*donum*) pro valetudine Augustae equites R. voverant equestri Fortuna.

vox. A) *propr.* a) *homin.* α) *loquentium* 1) i. q. *facultas loquendi* A 2, 13 memoriam ipsam cum voce *perdidissemus*, si . . . 13, 16, 9 venenum ita cunctos eius artus pervasit, ut vox pariter et spiritus *raperentur*. I, 42, 2 ambigitur, *consumperitne* vocem eius instans metus, an proclamaverit . . . 6, 50, 2 adfertur *redire* Tiberio vocem ac visus. D 31, 4 controversiis linguam modo et vocem (*exercere*). — meton. de *scribendi arte* A 3, 17 non pigebit vel *incondita* ac *rudi* v. memoriam prioris servitutis . . . composuisse.

2) i. q. *oris sonus* 11, 21, 6 oblata ei species muliebri ultra modum humanum et audita est vox 'tu es, Rufe, qui . . . venies'. V, 13, 5 audita (est) *maior humana* vox, excedere deos. IV, 49, 18 magna voce laeta Pisoni omnia . . . continuare. 1, 51, 16. 4, 45, 9 v. magna *clamitare*. 2, 13, 9 v. magna coniuges et agros . . . pollicetur. IV, 34, 12 *clara* v. gesta patefecit. 66, 9 clara v. . . inquit. 1, 23, 13 alteram (vitem) clara v. ac rursus aliam posebat. III, 3, 1 haec ac talia . . . *truci* v., quo latius audiretur, . . . effudit. 25, 15 v. *flexibili* precabatur.

3) i. q. *stimme, mund* D 36, 31 cum in . . . crimen vocati *sua* voce respondendum haberent. A 2, 6 illo igne vocem *populi* R. et libertatem senatus . . . aboleri arbitrabantur. 1, 31, 21 non unus haec . . . sed *multa* seditiosis *ora* vocesque. I, 85, 20 quidam vera probra iacere, in clamore tamen et ubi *plurimae* v., (sc. ut ita clamor et voces ceterorum obstreperent: Walth.) aut tumultu verborum sibi ipsi obstrepentes. 3, 17, 9 *Vitellii* et *Veranii* voce defletum Caesarem, ab imperatore . . . defensam Plancinam. 13, 11, 9 quas (orationes) Seneca . . . voce *principis* vulgabat. 2, 29, 2 Libo . . . orare adfines, vocem adversum pericula *poscere* i. q. defensorem. 13, 43, 17 cur neminem alium delectum, qui saevienti impudicae vocem *praerberet*?

β) *canentium* 1) i. q. *singstimme* 14, 15, 20 for-

mam *principis* (Neronis) vocemque deum vocabulis appellantes. 16, 22, 4 numquam pro salute principis aut *caelesti* v. immolavisse. 15, 33, 4 quos (Iuvenales ludos) ut . . . *tantae* voci angustos spernebat (Nero).

2) i. q. *sonus canentium* G 3, 8 adfectatur asperitas *soni* et fractum murmur, obiectis ad os scutis, quo *plenior* et *gravior* v. repercussu *intumescat*. 3, 6 nec tam vocis ille quam virtutis *concentus* videtur. 14, 20, 21 an iustitiam auctum iri . . . si fractos sonos et *dulcedinem* vocum (i. q. *schmelz der töne*: Pfitzner) perite audissent. 52, 11 oblectamentis principis palam iniquum (Senecam) . . . inludere voces [Muret. *vocem*], quotiens caneret.

b) *bestiarum* G 10, 10 *avium* voces volatusque interrogare.

B) *meton.* i. q. *vox edita* a) in *univ.* i. q. *äusserung, laut* 4, 52, 15 audita haec raram *oculii* pectoris vocem elicere. — 12, 2 laudante *oculii* pro rostris Tiberio senatus populusque habitum ac voces *dolentum* . . . induebat. 1, 65, 4 cum . . . apud Romanos invalidi ignes, *interruptae* v. (essent). 6, 20, 4 Gaius . . . immanem animum subdola modestia tegens, non damnatione matris, non exitio fratrum *rupta* voce cf. Verg. Aen. III, 246.

b) i. q. *ruf, zuruf, geschrei* α) sens. *coll.* 1, 70, 13 non vox et mutui hortatus iuvabant adversante unda. I, 43, 4 modo manu modo voce vertendo in se percussores . . . Pisoni effugium dedit. III, 17, 4 (Antonius) consilio manu voce insignis hosti, conspicuus suis. 29, 11 conspicuus manu ac voce capta castra conclamavit. 2, 17, 12 Arminius manu voce vulnere sustentabat pugnam.

β) *αα*) in *univ.* 1) c. *sim.* et *opp.* D 9, 24 (poëta ex recitatione) refert . . . *clamorem* vagum et voces inanes. I, 90, 14 clamor vocesque vulgi ex more adulandi nimiae et falsae. 36, 8 strepere cuncta clamoribus et tumultu et exhortatione mutua, non tamquam in populo ac plebe, variis segni adulatione vocibus (*müssiges wüestes huldigungsgeschrei*: Wolff), sed . . . II, 90, 7 vulgus . . . clamore et vocibus adstrepebat. I, 39, 2 exterritus Piso *fremitu* crebrescentis seditiosis et vocibus in urbem usque resonantibus. III, 10, 14 obturbabatur militum vocibus Aponius, cum loqui coeptaret; fremitu et clamore ceteros aspernantur. I, 18, 11 legiones (seditiosas) . . . non ultra *verba* ac voces errasse. — 55, 3 legiones . . . pro Galba adactae (sunt) . . . raris primorum ordinum vocibus, ceteri *silentio* proximii cuiusque audaciam exspectantes. III, 67, 10 voces populi blandae et intempestivae, miles minaci silentio. 3, 1, 12 (rogitabant) inter se, silentione an voce aliqua egredientem (Agrippinam) exciperent. I, 40, 3 neque populi aut plebis ulla vox, sed attoniti *vultus* et conversae ad omnia *aures*.

2) 3, 1, 12 v. *aliqua*. I, 40, 3 *ulla* v. cf. I. 84, 13 nec *illas* adversus senatum v. ullus usquam exercitus audiat. III, 67, 10 v. *blandae* et *intempestivae* cf. I. 14, 45, 2 sententiae Cassii . . . *dissonae* v. respondebant. 1, 35, 4 *indiscretis* v. pretia vacationum, angustias stipendii . . . ineusant. I, 36, 8 *variis* v. cf. I. 12, 69, 4 (Nero) *faustis* v. exceptus. 3, 15, 9 (Piso) *infensus* patrum v., adversa . . . cuncta perpeessus cf. 16, 10, 18. D 9, 24 v. in-

anes. I, 90, 14 v. *nimiae* et *falsae*. 55, 3 *raris* v. cf. 1. II, 80, 2 dum quaeritur . . . *prima* vox, . . . Vespasianum pauci milites . . . imperatorem salutavere. IV, 32, 12 pretium laborum recepi . . . *saecissimas* huius exercitus v., quibus ad supplicium petitus . . . poenas reposco. I, 72, 19 *seditionis* v. strepere. III, 50, 18 ipsos . . . *seditionis* militum v. terrebant. 1, 25, 5 (milites) v. *truculentis* strepere. II, 23, 23 miscere cuncta, modo palam *turbidis* v., modo occultis . . . litteris.

3) II, 94, 11 nec coërcebat *eius modi* voces Vitellii. — IV, 32, 12 *exercitus* voces cf. 2. A 33, 15 in agmine . . . *fortissimi* cuiusque voces [cod. Tol., Beroald. vocem] audiebam: quando dabitur hostis? III, 10, 14. 50, 18 *militum*. IV, 73, 5 apud vos . . . bona ac mala non sua natura, sed vocibus *seditionum* aestimantur. 3, 15, 9 *patrum* voces. I, 40, 3 neque *populi* aut *plebis* ulla v. (erat). III, 67, 10 voces *populi*. 3, 14, 14 *populi* ante curiam voces audiebantur: non temperatos manibus. I, 90, 14 v. *vulgi* cf. 1.

4) I, 39, 2 v. in urbem usque *resonantibus* cf. 1. 14, 45, 2 dissonae v. *respondebant*. 4, 51, 13 montis anfractu *repercutae* velut a tergo v. adeo cuncta miscuerant, ut . . . — I, 72, 19. 1, 25, 5 vocibus *strepere*. II, 90, 7 adstrepere. III, 10, 14 *obturbari* cf. 1. IV, 32, 12 ad supplicium *peti*. 12, 69, 4 *excipi* cf. 2.

ββ) in *re militi*. i. q. *anruf* V, 22, 18 *intermisso* signo (signal) et vocibus (vigilum).

c) i. q. *rede, wort* c) sens. *coll.* IV, 72, 18 qui vocem *precesque* adhibere non ausi lacrimis ac silentio veniam posebant. 4, 60, 10 seu *loqueretur*, seu taceret iuvenis, crimen ex silentio, ex voce. 3, 11, 10 haud alias intentior *populus* plus sibi in principem occultae vocis aut suspicacis silentii permisit. 15, 66, 6 non vox adversum ea Faenio, non silentium, sed verba sua praepediens. 16, 28, 13 facilius perlaturos singula increpantem vocem [M increpantum; *al. increpantem*] quam nunc silentium perferrent omnia damnantis. 13, 23, 10 respondit nihil umquam se domi nisi *nutu* aut *manu* significasse vel . . . *scripto* usum, ne vocem consociaret. I, 45, 6 militum animum voce *vultuque* temperans. III, 58, 15 nec deerat ipse vultu voce lacrimis misericordiam elicere. 3, 67, 8 non temperante Tiberio, quin premeret (Silanum) voce vultu, eo quod ipse ereberrime interrogabat. 15, 55, 19 *incusat* (Milichum) . . . *consceleratum*, tanta vocis ac vultus securitate, ut . . . 16, 29, 2 cum . . . *Marcellus*, ut erat *tervus* ac *minax*, voce vultu oculis ardesceret. 15, 61, 18 voci et *aspectui* (Senecae) pepercit i. q. *mied ansprache und anblick*. 1, 57, 16 uxor Arminii . . . neque **evicta* in lacrimas neque voce *supplex*. III, 58, 15. IV, 72, 18 cf. supra. 16, 10, 18 modo muliebri *eiulatu*, aliquando *sexum* egressa voce *infensa* clamitabat. — II, 46, 4 non expectavit *militum* ardor vocem *imperatoris*. III, 19, 12 ne vox *cuiusquam* audiatur, quatiunt arma. 6, 35, 1 apud Sarmatas non una vox *ducis*: se quisque stimulant.

β) 1) c. *sim.* A 45, 20 excepissemus certe *mandata* vocesque, quas penitus animo figeremus. III, 65, 12 *verba* (sc. pacti) vocesque duos testes habebant i. q. *unterhaltung*. 12, 21, 3 elata (est) vox eius in vulgum hisce verbis. 6, 24, 10 sua verba centurio . . . vocesque deficientis (Drusi)

adiecerat, quis . . . *funesta* Tiberio . . . *inprecabatur*. 14, 44, 4 creditisne servum interficiendi domini animum sumpsisse, ut non vox minax excideret, nihil per temeritatem *proloqueretur*? 15, 20, 3 una vox eius usque ad contumeliam senatus penetraverat, quod *dicitasset* . . .

2) II, 13, 9 nec . . . morte *constantiam* v. *egregiae* mutavit (femina). 4, 60, 2 interdum v. *procedebant* *contumaces* et *inconsultae*, quas adpositi custodes exceptas auctasque (deferebant). 11, 34, 2 inter *diversas* principis v. . . non aliud prolocutum Vitellium quam . . . I, 41, 7 *extremam* eius (Galbae) v. . . varie prodidere. 15, 70, 6 ea illi (Lucano) *suprema* v. fuit. I, 5, 15 accessit Galbae v. pro re p. *honestae*, ipsi *anceps*, legi a se militem, non emi. 16, 25, 6 audiret senatus voces quasi ex aliquo numine supra **humanas*. 14, 44, 4 v. *minax* cf. 1. 3, 50, 2 si . . . spectamus, quam *nefariae* v. Priscus mentem suam et aures hominum polluerit. III, 39, 5 audita est *saecissima* Vitellii v., qua . . . iactavit. 2, 29, 6 *supplices* v. cf. 4. 4, 42, 3 (Tiberius) vitandos (credebat) patrum coetus vocesque, quae plerumque *verae* et *graves* coram ingerebantur. IV, 42, 25 posse universum senatum *una* v. subverti. III, 85, 5 cf. 3. 15, 20, 3 cf. 1. 69, 12 *nulla* edita v. 14, 7, 16 ad *eam* v. III, 65, 1. 11, 26, 11 cf. 4. 15, 70, 6 cf. supra. IV, 24, 14. 2, 46, 12 *his* v. instinctos. II, 46, 14 *quas* inter v.

3) I, 5, 15 *Galbae* vox. III, 39, 5 *Vitellii*. 4, 54, 9 *Tiberii*. 12, 64, 8 *Claudii*. 39, 8 *imperatoris* R. 60, 1 *principis*. 11, 34, 2 principis voces. 15, 23, 18 secutam v. *Caesaris*. I, 41, 7. 2, 57, 14. 12, 21, 3. 15, 20, 3 *eius*. 13, 20, 17 vocem *unius* ex inimica domo (sc. Atimeti) adferri. 4, 42, 3 *patrum* voces. 6, 24, 10 *deficientis* cf. 1. IV, 81, 12 Vespasianus . . . obsecratione ipsorum (aegrorum) et vocibus *adulantium* in spem induci i. q. *zuspruch*. III, 85, 5 una v. non *degeneris animi* excepta (est), cum . . . respondit.

4) 14, 44, 4 vox *excidit* cf. 1. 4, 60, 2 voces *procedebant* cf. 2. 11, 31, 16 forte *lapsa* v. in praesagium vertit. 4, 54, 9 nec Tiberii v. coram *secuta* (est), sed obversus ad matrem . . . ait. 15, 23, 18 secutam v. *Caesaris* ferunt, qua . . . iactaverit. — 64, 17 stagnum . . . introiit . . . *addita* v., libere se . . . 69, 12 calida aqua mersatur, nulla *edita* v., qua semet miseraretur. 6, 46, 11 *iactis* v., per quas intellegeretur providus futurorum. 12, 64, 8 vocem *Claudii*, quem temulentus iecerat, fatale sibi (esse) . . . metuens. 4, 42, 3 voces *ingerere* cf. 2. 3, 36, 5 servi . . . domino cum voces, cum manus *intentarent*, ultro metuebantur. 2, 29, 6 manus ac supplices v. ad Tiberium *tendens*. III, 65, 1 haudquaquam erecto animo eas v. *accipiebat*. 11, 26, 11 segniter eae v. *acceptae* (sunt). A 45, 20 *excipere* mandata vocesque (Agricolae) cf. 1. III, 32, 16 excepta v. est . . . statim futurum ut . . . 4, 60, 2 cf. 2. III, 39, 5 *audita* est Vitellii v., qua . . . cf. 2. 2, 57, 14 vox eius (Pisonis) audita est in convivio, . . . principis R. . . filio eas epulas dari. 12, 60, 1 saepius audita v. principis, parem vim . . . habendam (esse) . . . 16, 25, 6 cf. 2. A 45, 20 voces penitus *animo figere* cf. 1. 13, 20, 17 *adferre* vocem cf. 3. 4, 60, 2 v. exceptas **auctasque deferre* cf. 2. 12, 21, 3 *efferre* in vulgum cf. 1. 39, 8 quos accendebat *vulgata* imperatoris R.

vox, . . . Silurum nomen penitus extinguendum (esse). I, 41, 7 *prodere* cf. 2. — 11, 36, 2 clamitans, . . . *reminisceretur* vocis, qua se obnoxium iussis Messalinae dedisset (Claudius).

5) 14, 7, 16 *ad* eam v. Nero . . . profitetur. — II, 46, 14 quas *inter* v. 11, 34, 2 inter diversas principis v. — [M 14, 8, 5.]

vulgaris. a) *propr.* i. q. *gemein* 4, 8, 6 consules *sede* v. per speciem maestitiae sedentes honoris locique admonuit (Tiberius). 16, 22, 5 (Thraseam) adsidium olim et indefessum, qui v. quoque patrum *consultis* semet fautorem aut adversarium ostenderet, triennio non introisse curiam. — [Haase 13, 49, 1. Halm D 6, 18 cf. vulgatus.]

b) *transl.* i. q. *allgemein, unbestimmt* I, 85, 19 versare sententias . . . , hostem . . . Vitellium vocantes, providentissimus quisque v. *conviciis*, quidam *vera* proba iacere cf. Her. III, 9, 18 virtus Germanici exercitus laudibus attollebatur, Vitellii modica et v. *mentionem*, nulla in Vespasianum contumelia.

vulgo. a) i. q. *perferre in usum vulgarem* a) 11, 13, 8 (Claudius) novas *litterarum formas* addidit vulgavitque. 15, 72, 12 quae (libertina) *corpus* decorum inter servos libertosque principum vulgaverat. β) accedit vis *profanandi* 4, 37, 16 vanescet Augusti *honor*, si promiscis adulationibus vulgatur. 11, 23, 19 fruerentur sane vocabulo civitatis: *insignia* patrum, *decora* magistratum ne vulgarent [Pflugers vulgarentur].

b) *in notitiam publicam* c) in *univ. ca*) alqd IV, 62, 17 vulgata captarum legionum *fama*. 1, 59, 1 fama dediti . . . Segestis vulgata. A 28, 7 nondum vulgato *rumore*. IV, 54, 6 vulgato *rumore a Sarmatis . . . hiberna circumsederi. 1, 5, 15 laeti interdum *nuntii* vulgabantur. 15, 65, 6 *verba* Flavi vulgabantur, non referre . . . 12, 39, 8 accendebat vulgata imperatoris R. *vox*, . . . Silurum nomen penitus (esse) extinguendum. 16, 14, 19 vulgato eius (Sosiani) *indicio*. III, 11, 4 vulgatis *epistulis*, quas Saturninus . . . scripsisse credebatur. 3, 52, 6 ventris et ganeae *paratus* adsiduis *sermonibus* vulgati. 14, 8, 1 vulgato Agrippinae *periculo*, quasi casu evenisset. IV, 58, 24 ne hoc *prodigium* toto terrarum orbe vulgetur, vobis satellitibus Civilem et Classicum Italiam invasuros. 15, 47, 1 vulgantur prodigia, imminentium malorum nuntia. II, 88, 11 vulgata *caede*. 4, 58, 8 exitii causa multis fuit *properum finem* vitae coniectantibus vulgantibusque. 6, 23, 1 Galli *mors* vulgatur. III, 7, 1 vulgata *victoria*. 13, 1 *defectione* classis vulgata. 2, 85, 5 Vistilia . . . *licentiam* stupri apud aediles vulgaverat i. q. professa erat. — I, 34, 10 (Othoniani), qui . . . *laeta* falso vulgaverint. 2, 82, 16 (laetiora de validudine Germanici) statim credita, statim vulgata sunt. III, 54, 7 prohibiti (sunt) . . . sermones, eoque plures ac, si liceret, vere narraturi, quia vetabantur, *atrociora* vulgaverant. 6, 12, 10 multa *vana* sub nomine celebri vulgabantur. 38, 12 Tiberius . . . quoquo modo *dicta* vulgari malebat. 3, 12, 14 an falsa *haec* in maius vulgaverint accusatores i. q. dies unbegründet und übertrieben worden ist: Ioh. Müller, beitr. III, 24. 13, 7, 1 *haec* atque *talia* vulgantibus. II, 28, 5 *quod* ubi auditum vulgatumque, . . . 3, 69, 7 non quidem sibi ignara

quae de Silano vulgabantur, sed non ex *rumore* statuendum. — *part. perf. subst.* II, 50, 7 vulgatis traditisque demere fidem non ausim. 3, 44, 13 conpererat modica esse et vulgatis leviora.

ββ) seq. *acc. c. inf.* G 34, 8 superesse adhuc Hericulis columnas fama vulgavit. 12, 68, 9 (Agrippina) crebro vulgabat ire in melius validitudinem principis. I, 26, 2 postquam vulgatum erat labare . . . exercitus fidem. II, 6, 12 ut Othonem . . . res R. raptum ire vulgatum est. V, 9, 2 inde vulgatum (est) . . . vacuam sedem et inania arcana (esse). 3, 7, 5 vulgatum erat . . . Martinam . . . Brundisii extinctam. I, 51, 23 accessit callide vulgatum, temere creditum, decumari legiones. 2, 40, 1 vulgabatur per Italiam servatum . . . Agrippam, credebatur Romae. 11, 11, 13 vulgabaturque adfuisse infantiae eius dracones.

β) accedit vis *profanandi* 1, 6, 19 monuit Liviam ne *arcana* domus, ne *consilia* amicorum, *ministeria* militum vulgarentur.

γ) *scripta* 1) *publicando* 1, 72, 17 *carmina* incertis auctoribus vulgata in saevitiam superbiamque eius. 3, 49, 4 Priscum . . . composuisse (carmen) quod, si extinctus foret (Drusus), maiore praemio vulgaretur. 14, 48, 3 probrosa adversus principem carmina factitavit vulgavitque celebri convivio. 3, 16, 2 visum inter manus Pisonis *libellum*, quem ipse non vulgaverit. 13, 11, 9 quas (*orationes*) Seneca . . . voce principis vulgabat. 15, 67, 10 ipsa *rettuli verba*, quia non, ut Senecae, vulgata erant.

2) *tradendo* I, 86, 1 *prodigia* terrebant diversis auctoribus vulgata. 12, 24, 1 regum in eo *ambitio* vel *gloria* varie vulgata (est). 6, 28, 8 de numero annorum varia *traduntur*. maxime vulgatum quingentorum *spatium*. — seq. *enunt. interrog.* 12, 52, 9 morte fortuita an per venenum extinctus esset (Scribonianus), ut quisque credidit, vulgavere cf. Nipp.

c) i. q. *perferre in opinionem vulgarem* 3, 58, 3 Maluginensis . . . ut Asiam sorte haberet postulavit, frustra vulgatum dicitans non licere Dialibus egredi Italia. — **vulgatus.** vi *adi.* i. q. *vulgaris* 15, 42, 3 in qua (domo) haud perinde gemmae et aurum miraculo essent, *solita* pridem et luxu vulgata, quam . . . D 6, 18 vulgata [Halm vulgaria] dicentium *gaudia* et imperitorum quoque oculis exposita percenseo: illa *secretiora* et tantum ipsis orantibus nota maiora sunt. 3, 24, 7 *culpam* inter viros ac feminas v. gravi nomine . . . violatae maiestatis appellando . . . suas ipse leges egrediebatur. 13, 49, 1 non referrem vulgatissimum [Haase, Halm, Nipp. al. falso *επ. sig.* vulgarissimum] senatus *consultum*, quo . . . nisi Thrasea contra dixisset.

vulgo cf. vulgus II. b.

vulgus. M perhibet *acc. vulgum* I, 78, 9. III, 10, 16. 1, 47, 13 cf. Nipp. 3, 76, 4. 4, 14, 13. 6, 44, 4. 45, 5. 12, 21, 4. 14, 60, 14. 15, 48, 6. Ritter (Rhein. Mus. 16, 464 ss.) comprobantibus Heraeo (ad I, 78 Anh.) et Sirker (tac. form. p. 11) omnibus his locis corrigit *vulgus*. De I, 36, 12. 80, 12. 15, 64, 4 cf. Sirker l. c.

I) A) *propr.* a) in *univ.* i. q. *niederer volk, grosser haufe* c) *oppos. et sim.* I, 50, 8 non *senatus* modo et *eques*, quis aliqua pars et cura rei p., sed vulgus quoque palam maerere. 4, 33, 5

cf. infra. V, 25, 12 haec v. (sc. Batavorum dicebat), *proceres* atrociora. IV, 14, 9 *Civilis primores gentis* (Batavorum) et promptissimos vulgi . . . sacrum in nemus (vocavit). 14, 35, 4 unam e vulgo *opp.* tantis maioribus ortam cf. ε. II, 37, 12 ut concesserim apud *paucos* tacito voto quietem pro discordia . . . (expetitam), ita neque Paulinum . . . sperasse . . . tantam vulgi moderationem reor, ut . . . bellum pacis caritate deponerent, neque . . . cf. 26, 16. III, 58, 19 in metu consilia *prudenter* et vulgi rumor iuxta audiuntur. 1, 47, 13 (Tiberius) primo prudentes, dein vulgum, diutissime provincias fefellit. — D 7, 16 quos saepius v. quoque imperitum et tunicatus hic *populus* transeuntis nomine vocat et digito demonstrat? A 43, 2. I, 72, 18. 89, 1. III, 80, 1. 12, 41, 8. 14, 14, 11. 61, 9. 15, 73, 3 cf. *populus* p. 1133^b. III, 83, 6 (*populus*) parte maiore praedae potiebantur: nam milite ad sanguinem et caedes obverso spolia in vulgus cedebant. 14, 51, 13 Caesar . . . praetoriis cohortibus imposuerat Rufum ex vulgi favore cf. 51, 17 prospera populi et militum fama Rufus. 1, 77, 4 occisis non modo e *plebe*, sed militibus . . . dum . . . dissensionem vulgi prohibent. 2, 41, 14 suberat occulta formido, reputantibus haud prosperum in Druso . . . favorem vulgi, . . . Marcellum flagrantibus plebis studiis intra iuventam ereptum, breves et infaustos populi R. amores. 4, 33, 5 ut olim plebe valida, vel cum patres pollerent, noscenda vulgi natura et quibus modis temperanter haberetur, *senatusque* et *optimatum* ingenia qui maxime perdiderant, . . . sapientes credebantur, sic . . . 15, 48, 6 (Piso) claro apud vulgum rumore erat cf. 48, 12 idque *pluribus* probabatur.

β) II, 21, 7 *municipale* v., *promum* ad suspiciones . . . credidit. III, 80, 1 v. *urbanum* arma cepit. II, 1, 6 v. fingendi *avidum* disperserat . . . 72, 6. IV, 49, 20 v. *credulum*. 14, 14, 11 mox ultro vocari (sc. ad spectacula) *populus* R. laudibusque extollere (Neronem), ut est v. *cupiens* voluptatum et, si eodem princeps trahat, *laetum*. 13, 39, 23 *inbelle* v. sub corona venundatum (est). D 7, 16. 2, 77, 11 v. *imperitum*. III, 20, 18 ut v. *inprovidum* irriti stabimus? 15, 64, 4 ut est v. ad deteriora *promptum* [M *promptus*], non defuere qui crederent. II, 61, 9 *stolidum* v. inviolabilem (Maricem) credebat. 90, 5 v. *vacuum* curis et sine falsi verique discrimine solitas adulationes *edoctum* clamore et vocibus adstrepebat. IV, 38, 6 v. alimenta in dies mercari *solitum*, cui una ex re p. annonae cura.

γ) 12, 69, 15 testamentum haud recitatum, ne antepositus filio privignus . . . *animos* vulgi turbaret. I, 90, 14 *clamor vocesque* v. ex more adulandi nimiae et falsae. IV, 50, 1 *consternatio* v. 1, 77, 4 *dissensio* v. cf. α. 13, 1, 6 crebra v. *fama* anteponendum esse . . . Neroni . . . virum aetate composita. III, 58, 19 v. *rumor* cf. α. IV, 11, 12 nomen insigne et decora ipsius iuxta rumore v. celebrabantur. 4, 29, 7 v. rumore *territus* . . . cessit urbe. 41, 2 Scianus . . . v. *rumorem* . . . deprecatur. 15, 73, 3 crebra v. rumore lacerabatur. 2, 82, 9 hos v. *sermone* audita mors adeo incendit, ut . . . 3, 6, 1 ut premeret v. sermones, monuit edicto . . . 2, 41, 14 *favor* v. cf. α. 14, 51, 13 ex v. favore cf. α. 15, 53, 16 ad eliciendum v.

favorem. III, 69, 6 illuc de *studiis* v. . . adfertur. IV, 49, 24 Piso . . . non in publicum egressus est neque se studiis v. permisit. 6, 46, 4 Germanici filio . . . v. studia (erant). 12, 3, 9 Caesar iuvenem et alia clarum . . . protulerat ad studia v. 41, 8 quod (ludicrum) adquirendis v. studiis edebatur. IV, 62, 21 non tulit ala Picensina *gaudium* insultantis v. 3, 9, 7 (Piso) auxit v. *iras*, quia . . . IV, 2, 15 tristes et truces et adversum *plausus* ac *lasciviam* insultantis v. immobiles. I, 72, 18 ubi plurima v. *licentia*, in circum ac theatra effusi seditiosis vocibus strepere. V, 8, 13 reges *mobilitate* v. [M *volgis*] pulsati. II, 37, 12 v. *moderatio* cf. α. I, 7, 18 ut est *mos* v. 4, 33, 5 v. *natura* cf. α. 3, 12, 17 quo pertinuit nudare corpus et contrectandum v. *oculis* permittere? A 41, 12 *poscebat ore* v. dux Agricola. II, 37, 21 nec quicquam magis in ore v. III, 36, 4 Vitellius . . . non in ore v. agere, sed . . . 14, 22, 1 de quo (comete) v. *opinio* est, tamquam . . . 12, 43, 3 *trepidatione* v. invalidus quisque obtriti. 14, 61, 9 ne aut v. acrior *vis* ingrueret aut Nero inclinatione *populi* mutaretur. 1, 54, 9 civile rebatur misceri *voluptatibus* v.

δ) 15, 44, 11 quos . . . vulgus Christianos *appellabat*. IV, 38, 6 v. . . retineri *commeatus*, dum timet, *credebat*. 3, 61, 2 ut v. crederet. 5, 3, 6 (litteras) cohibitas ab Augusta credidit v. 13, 17, 3 ut v. iram deum portendi crediderit. II, 61, 9 cf. β. 6, 22, 11 neque mala vel bona (esse), quae v. *putet*. V, 13, 10 vulgus (Iudaeorum) more humanae cupidinis sibi tantam factorum magnitudinem *interpretati* ne adversis quidem ad vera *mutabantur*. A 43, 2 v. quoque et hic aliud agens *populus* et *ventitavere* ad domum (Agricolae) et . . . *locuti sunt*. I, 89, 1 v. et . . . communium curarum expers *populus sentire* paulatim belli mala. III, 85, 7 v. eadem pravitate *insectabatur* interfectum, qua *foverat* viventem. IV, 2, 15. 62, 21 *insultantis* v. cf. γ. 12, 47, 13 quia v. (Armeniorum) duro imperio habitum, probra ac verbera *intentabat*. 16, 4, 7 *flagitante* vulgo ut omnia studia sua publicaret, . . . ingreditur theatrum (Nero). III, 55, 11 v. ad magnitudinem beneficiorum **hiabat*. IV, 84, 11 v. (Sinopensium) *aversari* regem. 11, 17, 9 *adstrepebat* huic (Italico) alacre v. (Cheruscorum). II, 90, 5 cf. β. — I, 78, 9 spe vulgum *adliciendi*. 36, 12 nec deerat Otho . . . *adorare* vulgus [M *volgus*; Meiser *volgum*]. 6, 44, 4 neque exuerat *paedorem* (Artabanus), ut vulgum (Parthorum) miseratione *adverteret*. 1, 47, 13 (Tiberius) vulgum *fefellit* cf. α. 12, 47, 13 v. duro imperio *habere* cf. supra. 4, 33, 5 temperanter habere cf. α.

ε) 4, 64, 4 qui *mos vulgo* (est). — 3, 76, 4 testamentum eius multo *apud* vulgum rumore fuit. 15, 48, 6 (Piso) claro apud vulgum rumore erat. 4, 14, 13 ludicrum levissimae apud vulgum oblectationis. — 14, 35, 4 Boudicca . . . testabatur . . . non ut tantis maioribus ortam regnum et opes, verum ut unam e vulgo libertatem amissam . . . ulcisci. 60, 14 inde crebri *questus* nec occultati *per* vulgum, cui minor sapientia *et ex mediocritate fortunae pauciora pericula sunt.

b) in *re milit.* i. q. *die gemeinen α*) c. *opp.* I, 25, 9 stimulant *primores* militum per beneficia . . . vulgus et ceteros ira et desperatione

dilati totiens donativi. III, 12, 2 (Vitellianorum mentes) non suspicionibus vulgi, sed perfidia ducum turbabantur. 1, 68, 16 cf. β. II, 45, 17 legati corpus honore solito crematur; paucos necessarii ipsorum sepelivere, ceterum v. super humum relictum. IV, 56, 6 legati tantum legionum interfectis, ceterum v. conscientia scelerum et spe impunitatis facile accessurum. 1, 49, 8 neque legatus aut tribunus moderator adfuit: permissa vulgo licentia. I, 46, 20 Otho ne vulgi largitione centurionum animos averteret, fiscum suum vacationes annuas exsolutorum promisit. IV, 37, 3. I, 80, 12 cf. β. II, 5, 15 tribuni centurionesque et vulgus militum. III, 31, 5 ne . . . omnis ira victoris non in vulgus inops, sed in tribunos centurionesque . . . reverteretur. I, 83, 3 diversis militum animis, cum *optimus quisque* remedium praesentis licentiae proceret, vulgus et plures seditionibus . . . ad civile bellum impellerentur. III, 3, 4 haec . . . ita effudit, ut *cautos* quoque ac *providos* permoveret, vulgus et ceteri unum virum ducemque . . . laudibus ferrent.

β) II, 5, 15. 70, 14. 3, 13, 8 v. *militum*. — II, 44, 10 more vulgi suum quisque flagitium aliis obiectantes. I, 46, 20 v. *largitio* i. q. an die mannschaft cf. α. 23, 8 inserendo saepius querelas et ambiguos de Galba sermones quaeque alia *turbamenta* v. III, 12, 2 *suspiciones* v. cf. α. 1, 41, 11 (Gaium) militari vocabulo Caligulam appellabant, quia plerumque ad concilianda v. *studia* eo tegmine pedum induebatur. 2, 55, 24 Piso . . . eo usque corruptionis proventus est, ut *sermone* v. parens legionum haberetur. — I, 69, 7 *mox ut est v. [*al. mos vulgo*], *mutabile* subitis et tam *prorum* in misericordiam, quam *immodicum* saevitia fuerat, . . . II, 29, 15 versi in laetitiam, ut est v. utroque immodicum, . . . (Valentem) in tribunal ferunt. III, 31, 5 v. *inops* cf. α. IV, 37, 3 (milites seditiosi) centuriones . . . ad civitates Galliarum miser . . . ipsi, ut est v. sine rectore *praiceps pavidum socors*, . . . in fugam vertuntur. I, 80, 12 fremit miles et tribunos centurionesque prodicionis arguit . . . pars ignari et vino graves, pessimus quisque in occasionem praedarum, vulgus, ut mos est, cuiuscumque motus novi *cupidum* [M cupidus] i. q. der hauptteil der mannschaft. II, 45, 17 *ceterum* v. cf. α. III, 12, 10 paucis resistentium obtruncatis ceterum v. rerum novarum studio in Vespasianum inclinabat. IV, 56, 6 cf. α. — [I, 69, 7 ut est mos vulgo: *al.*, Meiser cf. supra.] 1, 39, 6 utque mos vulgo quamvis falsis reum subdere, Plancum . . . incusant. 49, 8 permissa vulgo licentia atque ultio et satietas. — 29, 10 nihil in vulgo modicum; terrere, ni paveant. — 18, 1 *adstrepebat* vulgus. 12, 34, 8 haec atque talia dicenti adstrepe v. — III, 10, 16 uni Antonio apertae militum aures; namque et facundia aderat *mulcendique* vulgum artes et auctoritas. IV, 66, 13 *moebatur* v. condebantque gladios. 1, 68, 16 Arminius integer, Inguiomerus post grave vulnus pugnam deseruere: v. *trucidatum* est, donec . . . dies permansit.

B) transl. i. q. *haufe*, *masse* III, 58, 5 vulgus ignavum et nihil ultra verba ausurum falsa specie exercitum et legiones appellat (Vitellius). 3, 42, 5 aliud v. *obaeratorum* aut *clientium*

arma cepit i. e. die übrigen, nämlich die masse cf. Nipp. D 20, 8 vulgus quoque *adsistentium* et adfluens et vagus auditor adsuevit iam exigere . . . pulchritudinem orationis. 15, 33, 9 contractum *oppidanorum* v. V, 3, 5 sic conquisitum collectumque v. (Iudaeorum), postquam vastis locis relictum sit, . . . Moysen . . . monuisse, ne . . .

II) a) in *vulgus* (*vulgum* 6, 45. 12, 21) I, 86, 13 fames in v. inopia quaestus et penuria alimentorum (erat). II, 93, 7 infamibus Vaticani locis magna pars tetendit, unde crebrae in v. mortes. 26, 16 apud *paucos* ea ducis ratio probata, in v. adverso rumore fuit. I, 71, 13 laeta *primoribus* civitatis, celebrata in v. Celsi salus ne militibus quidem ingrata fuit cf. Her. 1, 28, 13 accitur centurio Clemens et si alii bonis artibus grati in v. 2, 59, 4 Germanicus . . . multa in v. grata usurpavit. 6, 45, 5 miliens sestertium in munificentia *ea conlocatum, tanto acceptius in vulgum, quanto . . . 1, 76, 10 Drusus . . . vili sanguine nimis gaudens; quod *in v. formidolosum et pater arguisse dicebatur. — 12, 21, 4 *elata* (est) vox eius in vulgum hisce verbis. 15, 63, 19 (Seneca) scriptoribus pleraque tradidit, quae in v. *edita* eius verbis invertere supersedeo.

b) *vulgo* 4, 11, 1 haec v. iactata . . . prompte refutaveris. 14, 58, 3 v. fingeant petium ab eo Corbulonem.

vulnero. a) *abs.* A 32, 17 quod (aurum atque argentum) neque tegit neque vulnerat. 37, 10 sequi, vulnerare, capere, atque eosdem . . . trucidare.

b) *alqm* A 38, 3 Britanni . . . trahere vulneratos, vocare *integros*. V, 15, 7 vulnerati [M vulneratis] cum integris in mutuam perniciem implicabantur. 15, 11, 8 si quis integer, longinqua et avia, vulnerati castra repetivere. IV, 34, 27 credita . . . fama vulneratum aut *interfectum* (Civilem esse). 14, 37, 11 sunt qui . . . octoginta milia Britannorum *cecidisse* tradant, militum (sc. Romanorum) quadringentis ferme interfectis nec multo amplius vulneratis. 13, 39, 23 ut . . . omnes puberes *trucidati* sint, nullo milite *amisso*, paucis admodum vulneratis. 1, 77, 3 *occisis* . . . militibus et centurione, vulnerato tribuno. — I, 43, 5 centurio . . . quamquam vulnerato Pisoni effugium dedit. 82, 3 vulnerato Martiale tribuno et Saturnino praefecto legionis. II, 25, 14 vulneratur rex Epiphanes. III, 80, 8 vulneratur praetor Arulenus. 12, 51, 9 vulneratam (coniugem) ripam ad Araxis trahit (Radamistus). 15, 70, 5 vulneratum militem . . . obisse tradiderat. — II, 36, 3 iamque vulneratum eminus *lancea* (Macrum) strictis gladiis invaserant. IV, 23, 9 Batavi . . . desuper *saxis* vulnerabantur. 6, 48, 18 Albucilla inrito *ictu* ab semet vulnerata. — II, 22, 12 (subeuntes) cum . . . eo acris et moenibus vulnerarentur, rediere.

vulnus. A) *prop.* i. q. *wunde*, *verwundung* a) *c. sim.* III, 26, 13 omnis *caedes* et vulnera et *sanguis* aviditate praedae pensabantur. 28, 5 non iam sanguis neque vulnera morabantur, quin . . . 1, 49, 4 clamor vulnera sanguis palam, causa in occulto. G 22, 7 rixae raro conviciis, saepius caede et vulneribus transiguntur. IV, 20, 15 nec caede tantum et vulneribus, sed ruina et suis plerique telis interiere. 12, 35, 9 dum

missilibus certabatur, plus vulnerum in nos et pleraeque caedes oriebantur. 2,19,1 haud perinde Germanos vulnera, *luctus, excidia* quam ea species . . . ira adfecit. V, 24,9 neque aliud Civilis amicitia partum (esse) quam vulnera fugas luctus. III, 13,13 huc cecidisse Germanici exercitus gloriam, ut sine *proelio*, sine vulnere . . . capta traderent arma? 83,7 alibi proelia et vulnera, alibi balineae popinaeque (erant). 18,14 nec Antonius ultra institit, memor *laboris* ac vulnerum. 19,8 pro labore ac vulneribus clementiam et gloriam, inania, laturos (esse). 1,17,15 at hercule *erbera* et vulnera . . . sempiterna (esse). 35,4 cicatrices ex vulneribus, verberum notas exprobrant. 4,51,11 incerti *ictus*, vulnera inprovisa. 12,34,9 non vulneribus cessuros (esse).

b) 1,79,23 ibi *saevitia* hiemis aut vulnere absumpti (sunt). 2,14,15 corpus ut . . . ad brevem impetum validum, sic nulla vulnerum *patientia*. 12,56,17 post *multum* vulnere occidioni exempti sunt. 1,68,18 plus vulnere cf. c. 12,35,9 cf. a. — 14,8,23 (Agrippina) *multis* v. confecta est. 2,20,12 quanto conspicui magis propugnatores, tanto pluribus v. deieci. I,41,16 *pleraque* v. cf. c. 4,47,14 *crebra* et *inulta* v. fecere. II, 49,13. 14,5,19 *unum* v. 4,45,4 uno v. 1,61,16 *primum* v. cf. c. 16,9,12 nec omisit Silanus . . . intendere ictus . . . donec a centurione v. *adversis* tamquam in pugna caderet. III, 84,15 cecidere omnes *contrariis* v., versi in hostem. 6,35,11 quos (Parthos) super eques et *propioribus* v. pedites adfligebant. 1,49,14 *honesta* v. cf. c. 4,51,11 v. *inprovisa* cf. a. 1,68,16 Inguomerus post *grave* v. pugnam (deseruit). 14,6,5 *suum* v. — II, 49,16 v. *eius*. 45,13 alii *fratrum*, alii *propinquorum* vulnera fovebant.

c) III, 83,7 proelia et vulnera (*erant*) cf. a. 1,49,4. 4,51,11 cf. a. 12,35,9 plus vulnere . . . et pleraeque caedes *oriebantur* cf. a. 1,68,18 legiones, quamvis plus vulnere . . . *fatigaret*, . . . cuncta in victoria habuere. III, 28,5 neque vulnera *morabantur*, quin . . . cf. a. 2,21,8 in prompto iam *Arminio ob continua pericula, sive illum recens acceptum v. *tardaverat*. 4,49,12 quos (homines) vulnera, quos sitis *peremerat*. III, 26,13 vulnera . . . aviditate praedae *pensabantur* cf. a. — 1,64,8 hastae ingentes ad vulnera *facienda* quamvis procul. 4,47,14 cf. b. 13,25,5 comitantibus qui . . . obvisi vulnera *inferrent*. I,41,16 pleraque v. feritate . . . trunco iam corpori *adiecta* (sunt). 1,61,16 primum ubi vulnus Varo *adactum* (sit). 6,35,14 vulnus per galeam adegit. III, 85,7 ac deinde *ingestis* v. concidit. 1,65,17 equis maxime vulnera ingerit. Unde etiam poetice II, 35,6 nec perinde nutantes e navibus quam stabili gradu e ripa vulnera *derigebant* i. q. verwundende hiebe cf. Verg. Aen. X, 140. 1,49,14 si pectoribus impiis *honestas* v. *accepissent*. 2,21,8 cf. supra. 3,20,11 *excepta* v. et . . . adversum os in hostem *intendit* cf. Ioh. Müller, Beitr. III, 25. 12,30,5. 14,5,19 cf. excipio B. b. G7,14 ad matres, ad coniuges vulnera *ferunt*. V, 16,12 superesse qui fugam animis, qui vulnera tergo ferant. G14,16 vocare hostem et vulnera *mereri*. V, 24,9 *parere* cf. a. II, 45,13 v. *fovere* cf. b. 12,51,14 pastores . . . *obligant* vulnus, agre-

stia medicamina adhibent. 1,71,10 vulnera *intuens* . . . cunctos . . . proelio firmabat (Germanicus). 14,6,5 (Agrippina) suum v. *aspiciens* . . . *sensit. II, 49,13 unum v. invenere. 49,16 *tulere* corpus . . . vulnus manusque eius exosculantes. 14,7,6 sive ad senatum . . . pervaderet (Agrippina), naufragium et vulnus . . . obiciendo. — 15,54,11 vulneribus ligamenta quibusque sistitur sanguis parare. 55,15 fomenta vulneribus nulla iussu suo (sc. parata). 14,6,10 medicamina vulneri et fomenta corpori adhibet cf. 12,51,14 supra. 14,30,6 ut . . . immobile corpus vulneribus praebent. 12,34,9 non vulneribus cessuros. 1,10,7 venenum vulneri adfusum. — III, 84,15. 16,9,12 vulneribus *cadere* cf. b. III, 85,7 concidere cf. supra. IV, 20,15 *interire* cf. a. 14,8,23 *confici* cf. b. 2,5,9 suum militem haud perinde vulneribus quam spatii itinerum . . . *adfici*. 4,45,4 is praetorem . . . uno v. in mortem adfecit. III, 25,13 patrem vulnere *stratum* dum semianimum scrutatur. 18,14 quibus (vulneribus) tam anceps proelii fortuna . . . equites equosque *adfligebat*. 6,35,11 cf. b. 2,20,12 deicere cf. b. 13,44,16 accurrentem ancillam vulnere absterret. 2,17,12 Arminius manu voce vulnere sustentabat pugnam. V, 22,10 Romani vulneribus exciti quaerunt arma. G 22,7 rixae . . . vulneribus transiguntur cf. a. — 1,3,12 Gaium . . . vulnere *invalidum* mors . . . abstulit. 4,73,19 recipiunt cohortes alasque *fessas* vulneribus. 2,15,5 *onusta* vulneribus terga. III, 50,3 milites vulneribus aut aetate *graves*.

d) 1,17,7 truncato ex vulneribus corpore. 35,4 cicatrices ex vulneribus cf. a. 13,44,21 ancilla ex vulnere resecta. 2,9,5 amisso *per* vulnus oculo. 14,17,7 trunco per vulnera corpore. 1,68,16 post grave vulnus. 12,56,17 post multum vulnere cf. b. III, 13,13 *sine* vulnere cf. a. 1,51,6 sine vulnere milites (erant).

B) *transl.* a) i. q. *clades, damnum c)* in *re milit.* A 37,20 ni frequens ubique Agricola . . . iussisset, *acceptum* aliquid vulnus per nimiam fiduciam foret. III, 56,11 (Vitellius) Romam revertit, *recentissimum* quodque v. pavens, summi discriminis incuriosus.

β) II, 77,15 aperiet et recludet *contecta* et *tumescencia* victricium *partium* v. bellum ipsum. I, 53,7 Caecina . . . miscere cuncta et *privata* v. rei p. *malis* operire statuit.

b) i. q. *animi dolor* A 45,21 noster hic *dolor*, nostrum v. 7,1 sequens annus *gravi* v. animum domumque eius adflixit. 29,1 Agricola *domestico* v. ictus . . . filium amisit.

vultus. a) *prop.* i. q. *gesichtsdruck, gesichtszug c)* c. *sim.* et *opp.* A 44,5 nihil *metus in vultu (Agricolae): gratia *oris* supererat. G 46, 23. 14,16,9 cf. os p. 1043*. IV, 43,9 ambo infensi, v. diverso, Marcellus minacibus *oculis*, Crispus renidens. 16,29,2 cum . . . Marcellus, ut erat torvus ac minax, voce vultu oculis ardescebat. . . 1,42,14 Augustus vultu et *aspectu* Actiacas legiones exterruit. 14,10,11 quia non, ut hominum vultus, ita locorum *facies* mutantur. A 46,12 vultus hominum cf. 46,10 *formam* ac *figuram* corporis. I, 14,12 Piso . . . nobilis utrimque, vultu *habituque* moris antiqui. 17,4. II, 52,5. 16,22,14 cf. habitus p. 514*. — I, 85,13 ut

quemque nuntium fama adtulisset, *animum* vultumque conversis. II, 65, 2 laetitiam et gratulationem vultu ferens, animo anxius. IV, 31, 9 dixit sacramentum, non vultu neque animo satis adfirmans. A 46, 12 sic (Agricolae) memoriam venerari, ut . . . formam ac figuram animi magis quam corporis complectantur, non quia . . . sed, ut vultus hominum, ita simulacra vultus imbecilla ac mortalia sunt, forma *mentis* aeterna. I, 40, 3 neque populi . . . ulla *vox*, sed attoniti vultus et conversae ad omnia aures. 45, 6 minacem militum animum voce vultuque temperans. III, 58, 15. 3, 67, 8. 15, 55, 19. 16, 29, 2 cf. vox B. c. a. 1, 7, 26 *verba* vultus in crimen detorquens recondebat. 2, 28, 7. 12, 36, 14. 15, 61, 11 cf. verbum B. b. 1 et a. β. A 43, 13 speciem doloris *sermone* [Mohr; codd., Wex animo; Ernesti habitu] vultuque prae se tulit (Domitianus). III, 74, 9 Sabinus et Atticus . . . ad Vitellium ducti nequaquam infesto sermone vultuque excipiuntur. IV, 8, 8 ne . . . inritaretur animus (principis) . . . suspensus et vultus quoque ac sermones omnium circumspectans. 1, 33, 9 cf. β. 3. 4, 54, 4 cf. β. 4 et Nipp. 6, 50, 2 cf. β. 4. IV, 4, 13 ea omnia . . . consul . . . censuit: ceteri vultu manaque, pauci . . . compositis *orationibus* adsentiebantur.

β) 1) A 46, 13 *simulacra* vultus cf. a. II, 9, 11 caput (falsi Neronis), insigne oculis comaque et *torvitate* vultus, . . . Romam pervectum est. 15, 55, 19 (Scaevinus) *incusatus* . . . (Milichum) tanta vocis ac vultus *securitate*, ut . . . 16, 34, 5 ut coniectare erat *intentione* vultus (Thraseae).

2) A 46, 12 v. *hominum* cf. a. G 46, 23 Hellusios et Oxionas ora hominum vultusque, corpora atque artus ferarum gerere. 14, 10, 11 cf. a. I, 81, 5 *Othonis* v. cf. 6. III, 65, 13 *Vitellii* cf. 3. 1, 33, 9 *Tiberii*. 15, 36, 10 *civium*. 16, 5, 13 vultus *coëntium* cf. 6. 24, 8 vultum et spiritum et libertatem *insontis* (Thraseae) ultro extimuit (Nero). IV, 8, 8 *omnium* cf. a. 2, 29, 7. 5, 7, 3. 16, 22, 14 *eius*. 3, 3, 3 *eorum*.

3) 4, 28, 6 adulescens multis munditiis, *alacri* v. IV, 81, 21 Vespasianus . . . *laeto* ipse v., erecta quae adstabat multitudine, iussa exsequitur. 15, 36, 10 vidisse *maestos* civium v. 14, 16, 9 nec deerant qui ore vultuque *tristi* inter oblectamenta regia spectari cuperent. III, 74, 9 *infesto* v. cf. a. G 30, 6 duriora genti corpora, . . . *minax* v. et maior animi vigor. A 45, 11 *saevus* ille v. (Domitiani) cf. rubor A. 15, 72, 14 (Nymphidius) habitu procerus et *torvo* v. erat. 4, 34, 6 Caesar *truci* v. defensionem accipiens. 6, 46, 17 (Tiberius) minorem ex nepotibus complexus, *truci* alterius v., 'occides hunc tu', inquit, . . . 1, 33, 9 (Germanico) mira (erat) comitas et diversa ab Tiberii sermone vultu, *adrogantibus* et *obscuris*. IV, 2, 14 longus deditorum ordo . . . per urbem incessit, nemo *supplici* v., sed tristes et truces. 2, 29, 7 (Libo) manus ac supplices voces ad Tiberium tendens *immoto* eius v. excipitur. 12, 21, 5 (Mithridates) v. quoque *interrito* permansit, cum . . . 5, 7, 3 cunctis *intrepidum* v. eius spectantibus. I, 40, 3 *attoniti* v. cf. a. III, 65, 13 vultus procul visentibus notabantur, Vitellii *proiectus* et *degener*, Sabinus [Acid. Sabini] non insultans et miseranti propior. IV, 43, 9 v. *diverso* cf. a.

4) 3, 9, 9 *vultu alacres* incessere (Piso et Plan-

cina). 2, 28, 7 (Caesar) non v. *alienatus*, non verbis commotior (adeo iram condiderat). 6, 50, 2 sermone ac v. *intentus* . . . comitate . . . defectio-nem tegebat (Tiberius). 4, 60, 9 Tiberius torvus aut falsum *renidens* v. 1, 24, 12 obviae fuere legiones, non laetae, . . . sed . . . vultu, quamquam maestitiam imitarentur, contumaciae *propiores*. III, 56, 8 Vitellius . . . ad omnis nuntios vultu quoque et incessu *trepidus*. — 4, 54, 4 illa simulationum nescia . . . non v. aut sermone *flecti* (nachgiebig sein) cf. II, 46, 14 infra 6. 16, 29, 2 v. *ardescere* cf. a. IV, 31, 9 *adfirmare* cf. a. 4, 13 *ad-sentiri* cf. a. D 33, 12 *significare* v. 1, 12, 9 Gallus . . . v. (Caesaris) offensionem *coniectaverat*. A 43, 13 speciem doloris v. *prae se tulit* cf. a. II, 65, 2 laetitiam . . . v. ferens cf. a. IV, 85, 4 Valentinus nequaquam abiecto animo, quos spiritus gessisset, v. [M vultū] ferens. III, 74, 9 infesto sermone vultuque *excipi* cf. a. 1, 42, 14 v. *exterrere* cf. a. 3, 67, 8 non temperante Tiberio quin *premeret* voce v. (Silanum). 13, 16, 15 Agrippinae is pavor, ea consternatio mentis, quamvis v. *premeretur*, emicuit, ut . . . IV, 11, 5 male dissimulata . . . Muciani iracundia, quamvis v. *tegeretur*. I, 45, 6 militum animum voce vultuque *temperans*. III, 58, 15 nec deerat ipse v. voce lacrimis misericordiam *elicere*. 12, 36, 14 v. misericordiam *requirens* cf. 6. A 45, 19 *satiari* v. complexuque (Agricolae) non contigit. — 15, 72, 14 (Nymphidius) torvo v. *erat* cf. 3.

5) A 44, 5 nihil metus (erat) *in* vultu cf. a. I, 17, 4 nihil *in* v. habituque mutatum, quasi imperare posset magis quam vellet. 15, 61, 11 tribunus . . . nihil triste in verbis eius (Senecae) aut v. deprensus confirmavit.

6) I, 85, 13 animum *vultumque* [Muret. animo vultuque] conversis cf. a. — 3, 44, 11 (Tiberius) neque loco neque v. *mutato*, sed ut solitum . . . egit. 14, 10, 11 hominum vultus . . . mutantur cf. a. 12, 18, 6 cultu (kleidung) vultuque quam maxime ad praesentem fortunam *comparato* regiam ingreditur. 1, 7, 2 v. *composito* . . . lacrimas gaudium, questus adulationem miscabant. 12, 36, 14 non Caratacus aut v. *demisso* aut verbis misericordiam requirens. 2, 57, 5 convenerunt, *firmato* v., Piso adversus metum, Germanicus, ne minari crederetur. II, 46, 14 quas inter voces ut *flexerat* vultum aut *induraverat* Otho, clamor et gemitus cf. 4, 54, 4 supra 4. G 46, 23 hominum vultus *gerere* cf. 2. I, 81, 5 Othonis vultum *intueri*. 5, 7, 3 *spectare* cf. 3. IV, 8, 8 circumspectare cf. a. 3, 3, 3 ne (Tiberius) atque Augusta) omnium oculis vultum eorum *scrutantibus* falsi intellegentur. 16, 5, 13 multis palam et pluribus occultis, ut nomina ac vultus, alacritatem tristitiamque coëntium scrutarentur. 22, 14 habet (Thrasea) sectatores . . . qui nondum contumaciam sententiarum, sed habitum vultumque eius *sectantur*, rigidi et tristes. 6, 24, 5 adstisse . . . qui vultum, gemitus, occultum etiam murmur *excipient*. III, 65, 13 vultus procul visentibus *notabantur* cf. 3. II, 52, 5 v. habitumque *trahere* in deterius. 1, 7, 26 vultus in crimen *detorquens* recondebat cf. a. 16, 24, 8 *extimescere* cf. 2.

b) *transl.* a) i. q. *facies*, os I, 75, 6 Othoniani *novitate* vultus, omnibus in vicem gnaris, *prodebantur*. D 34, 30 juvenis ille . . . cui . . . non

novi iudicium vultus, . . . saepe cognitae populi aures, . . . solus statim . . . cuicumque causae par erat. A 11,5 *Silurum colorati vultus*. G 31,13 (Chatti voto obligati) ne in pace quidem v. [Bb; C cultu] *mitiore mansuescunt* i. q. oris habitu cf. 31,4. I, 82,12 *deiecti* in terram *militum* v. ac plus tristitiae quam paenitentiae. — 4, 59,7 Seianus genu vultuque et manibus super Caesarem suspensus opposuit sese incidentibus (saxis).

β) *meton.* i. q. *species* D 18,14 hoc interim probasse contentus sum, non esse *unum eloquentiae* v., sed . . . plures *species* deprehendi.

Adnot.: in vocabulis a syllaba *vu* incipientibus *forma vu* legitur in M I et codd. minorum librorum praeter G 14, 16. 34, 8. 46, 23 cod. B. De inconstantia scribae codicis M II, qui forma *vo* ante 15, 33, 9 numquam, inde identidem utitur, postremo in libris hist. hac forma paene acquiescit, cf. Ritter ad 15, 33.